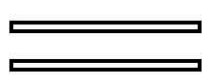

အေးသိန်း

ရတနာဂိရိမှ သီပေါမင်းအမှတ်တရ

စီစဉ်သူ

ဒေါ်ဘာရတီ

ဂုဏ်ထူးစာပေ

အမှတ် ၁၉၂၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

တယ်လီဖုန်း - ၂၅၂၇၈၄၊ ၂၅၇၁၈၆

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- * ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- * အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- * ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- * ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- * ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- * နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- * အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- * မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- * တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

အသိန်း

ရတနာဂီရိပု သီပေါမင်းအမှတ်တရ

(ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်၍ တတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေသည်)

ပြည်လုံးကျွတ်ဖြန့်ချိရေး

ဂုဏ်ထူးစာပေတိုက်

အမှတ် ၁၉၂၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့

တယ်လီဖုန်း - ၂၈၂၇၈၄/၂၈၇၁၈၆

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

တတိယအကြိမ်၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ဂုဏ်ထူးစာပေ၊ အုပ်ရေး - ၁၀၀၀

စာမူခွင့်ပြုချက်

၇၇၆/ ၂၀၀၂ (၉)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်

၄၇/ ၂၀၀၃ (၁)

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

ကိုသီး

မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်

ဦးကျော်စိန်၊ (၀၂၉၀၉)၊ ကျောက်စိမ်းအောင်ဆက်
အမှတ် - ၁၇၁၊ ၃၃-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊

ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းဖလင်

ပန်းချီ မြင့်အောင် (တောက်တောက်ဝင်း)

စာအုပ်ရောင်းဈေး

၇၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကျော်ဟင်း (၀၉၁၀ ယုံကြည်ချက်စာပေ)

အမှတ် - ၁၁၁၊ ၃၃-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးအောင်ကြီး(ယာယီ -၁၃၅၉) တောက်တောက်ဝင်း ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် - ၁၆၉၊ ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပြေတော်အစုံ ဦးဆိုက်လျက်

ကျွန်တော်၏ ကျေးဇူးရှင်
မိဘနှစ်ပါးဖြစ်ကြသော
ဦးမောင်သာဇံ(စက်ရှင်မင်းကြီး၊ အငြိမ်းစား) နှင့် ဒေါ်ဝင်းစံဦး
တို့အား
ဤစာအုပ်ဖြင့် ကန်တော့ပါသည်။

အေးသိန်း

အပြတ်ဆုံးအချစ်

ဤလောက၌ အချစ်အမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက်
ကိုယ့်ခိုင်ငံ
ကိုယ့်လူမျိုး
ကိုယ့်ဒေသ
ကို

ချစ်သောအချစ်ထက်
မြတ်သောအချစ်သည် မရှိ။

ကျေးဇူးအထူးတင်ပယ်သည်

ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ရေးသားနိုင်ရန်အတွက်
ဘုံဘေးမြို့မှ ရတနာဂီရိသို့
လေ့လာရေးခရီး သွားရောက်ခဲ့စဉ်က
အဘက်ဘက်မှ အားကြီးမာန်တက် အတတ်နိုင်ဆုံး
ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော
MR. PRAKASH KESHAV JADHAV နှင့်
ဘာသာပြန်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော
MR. MANIKRAO B.DARALE တို့ကို
ဗျားစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း
မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

အေးသိန်း

ACKNOWLEDGEMENT

My boundless thanks are due to Mr. Prakash Keshav Jadhav and Mr. Manikrao B Darale interpreter for their whole-hearted cooperation in exploring a near-lost posterity of the last dynasty of Myanmar while retracing the footsteps deeply covered under the dust of history.

Aye Thein

ကျော့ဖိုးအင်အားစု

- ၁။ သီပေါမင်း ပါတော်မူ အရေးတော်ပုံ
-ဦးဖိုးကျား
- ၂။ သီပေါမင်းနှင့် နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာ
-ဦးကိုလေး
- ၃။ သီပေါမင်း နန်းတွင်းရေးနှင့် မြင်ကွန်းမင်းသား အတွင်းရေး
မုံရွေး စေတဝန် ဆရာတော် - အရှင်ဥတ္တမဗုဒ္ဓိ
- ၄။ ဂီရိရတနာ ဆောင်းပါး မဟာ၊ သီပေါမင်းတရား အတွင်းရေး
သတင်းစာဆရာ ဦးသိန်းမောင်
- ၅။ အကျဉ်းခံသီပေါ - တက္ကသိုလ်စိန်တင်
- ၆။ **Deposed King Thibaw of Burma in India**
by N.S Desai
- ၇။ **India a Travil survival kid**
Published by Lonely Planet Publications
- ၈။ ဖုန်းငိုလို့လွမ်း -ကြည်မြ
(၁၉၈၂ ခု နိုဝင်ဘာလထုတ် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း)
- ၉။ ဆင်ဖြူမရှင် - ဒေါက်တာ မတင်ဝင်း (ပညာရေးတက္ကသိုလ်)
(၁၉၉၂ ခု မတ်လထုတ် ကလျာမဂ္ဂဇင်း)
- ၁၀။ သဝန်ကြောင်ထိပ်ထား - မြကေတု
(၁၉၈၉ ခု စက်တင်ဘာလထုတ် ကလျာမဂ္ဂဇင်း)

မေတ္တာရပ်ခံချက်

ဤစာအုတ်တွင် ဖော်ပြထားသော ဓာတ်ပုံများသည်
စာရေးသူ၏ ကိုယ်ပိုင် ဓာတ်ပုံများဖြစ်ပါသည်။
တစ်ဆင့် ကူးယူဖော်ပြခြင်း ခွင့်မပြုပါ။

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်းအမှတ်တရ

သမိုင်းဝင်ဓာတ်ပုံများ

၁။ သီပေါမင်းနှင့်စုဖုရားလတ်

၂။ဒေါ်တုတု၏ အိမ်တွင် ချိတ်ဆွဲထားသော သီပေါမင်း၏ ဓာတ်ပုံ

၃။ အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး ပုံတူပန်းချီ။

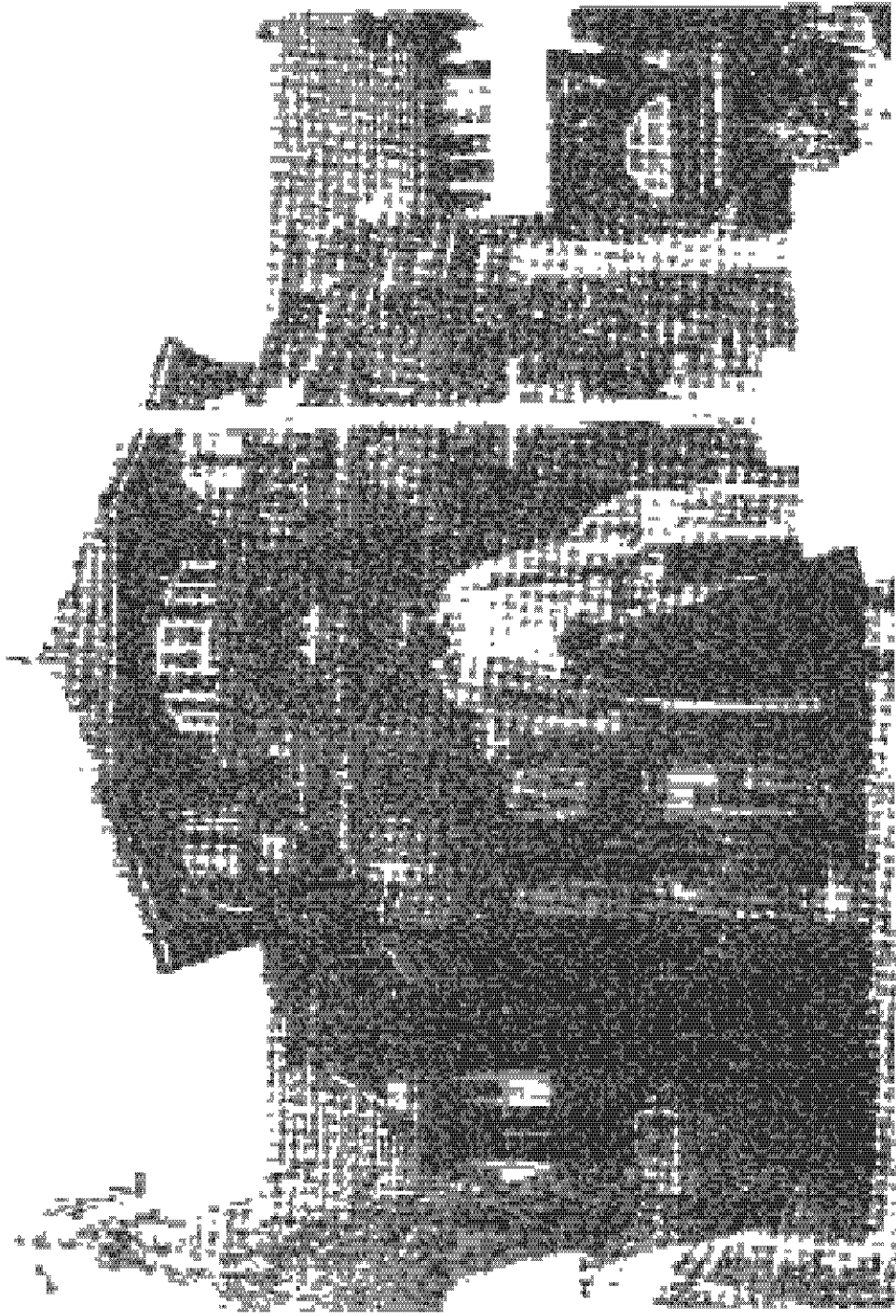
၄။ဒေါ်တုတု။

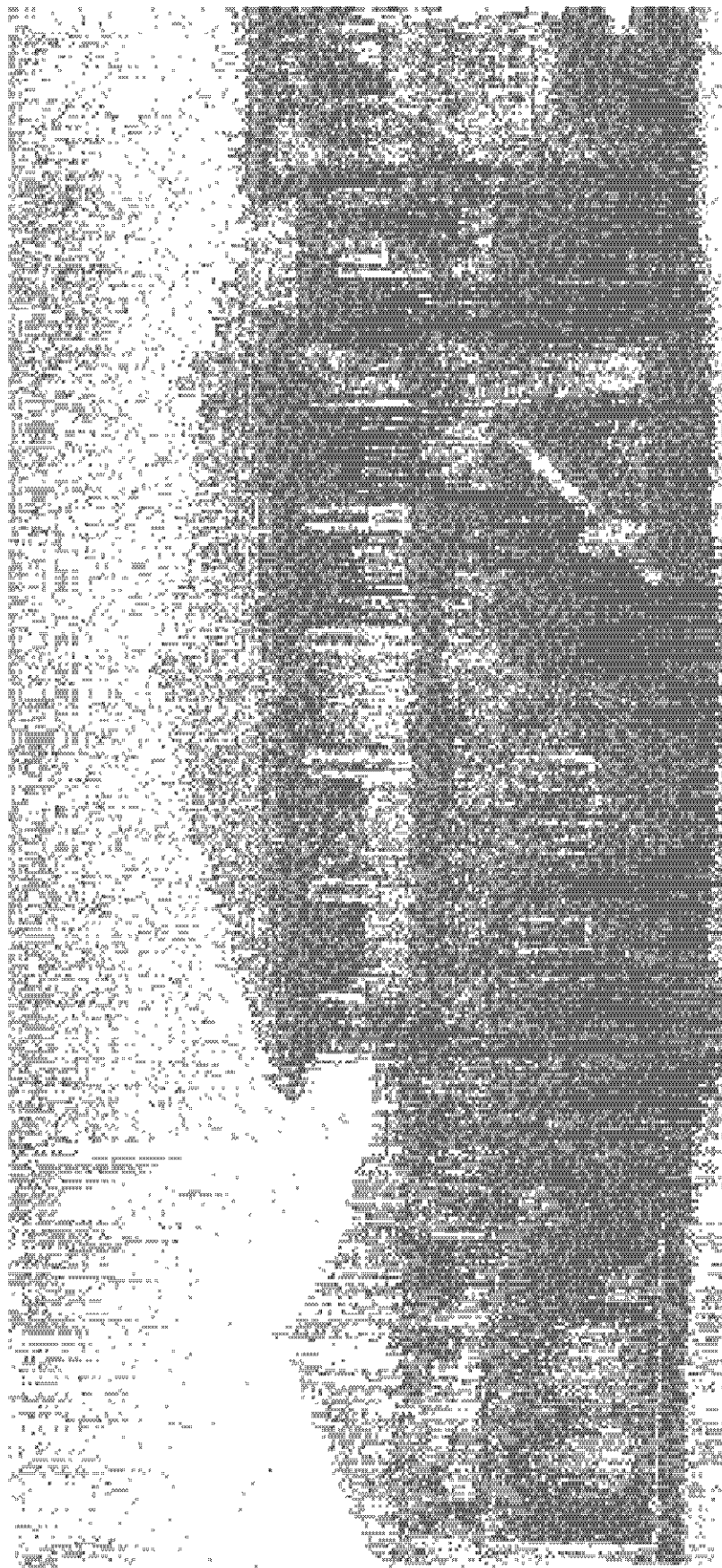
၅။ဒေါ်တုတုနှင့်စာရေးသူ။

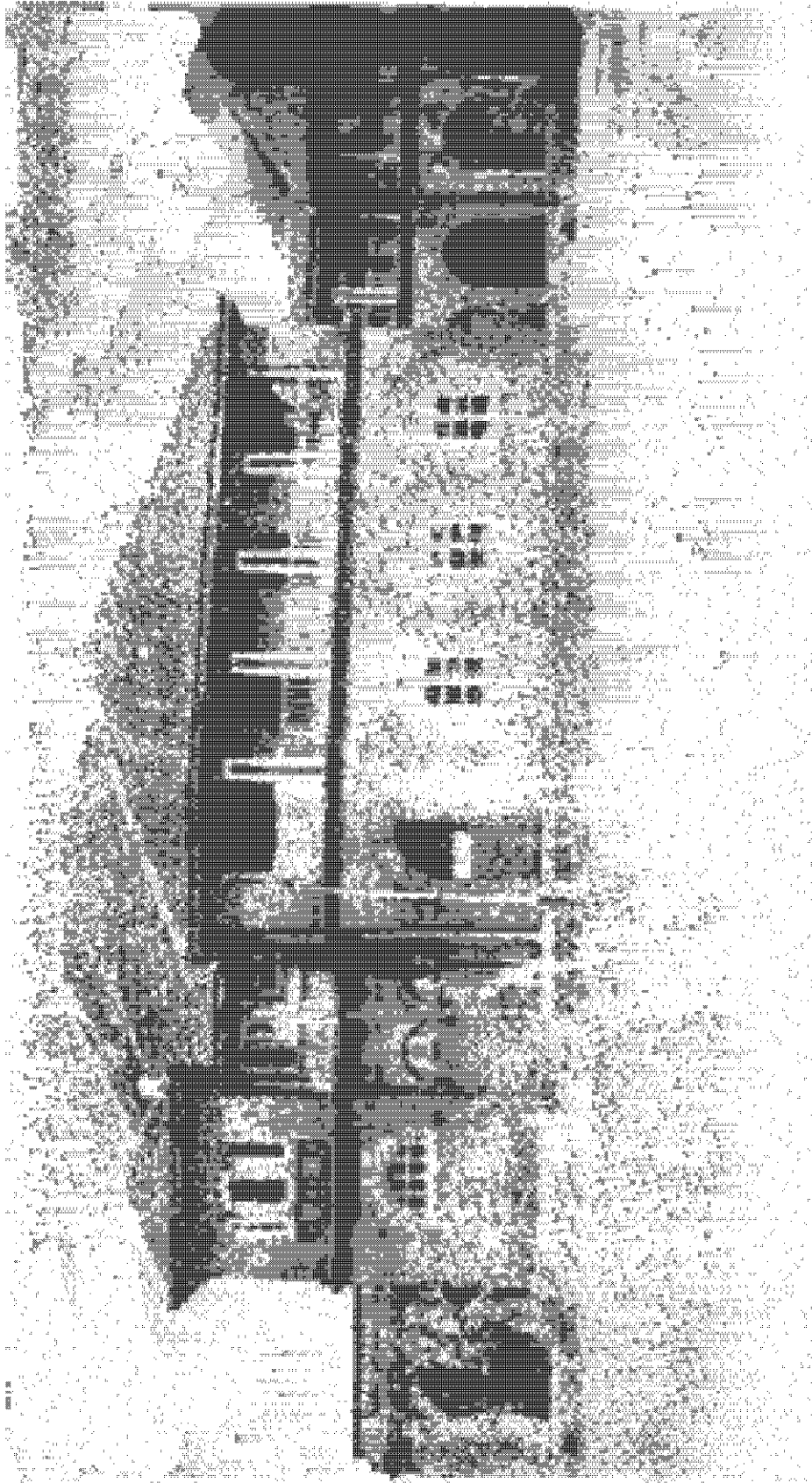
၆။ဒေါ်တုတုနှင့် မိသားစုများ နေထိုင်လျက်ရှိသော နေအိမ်

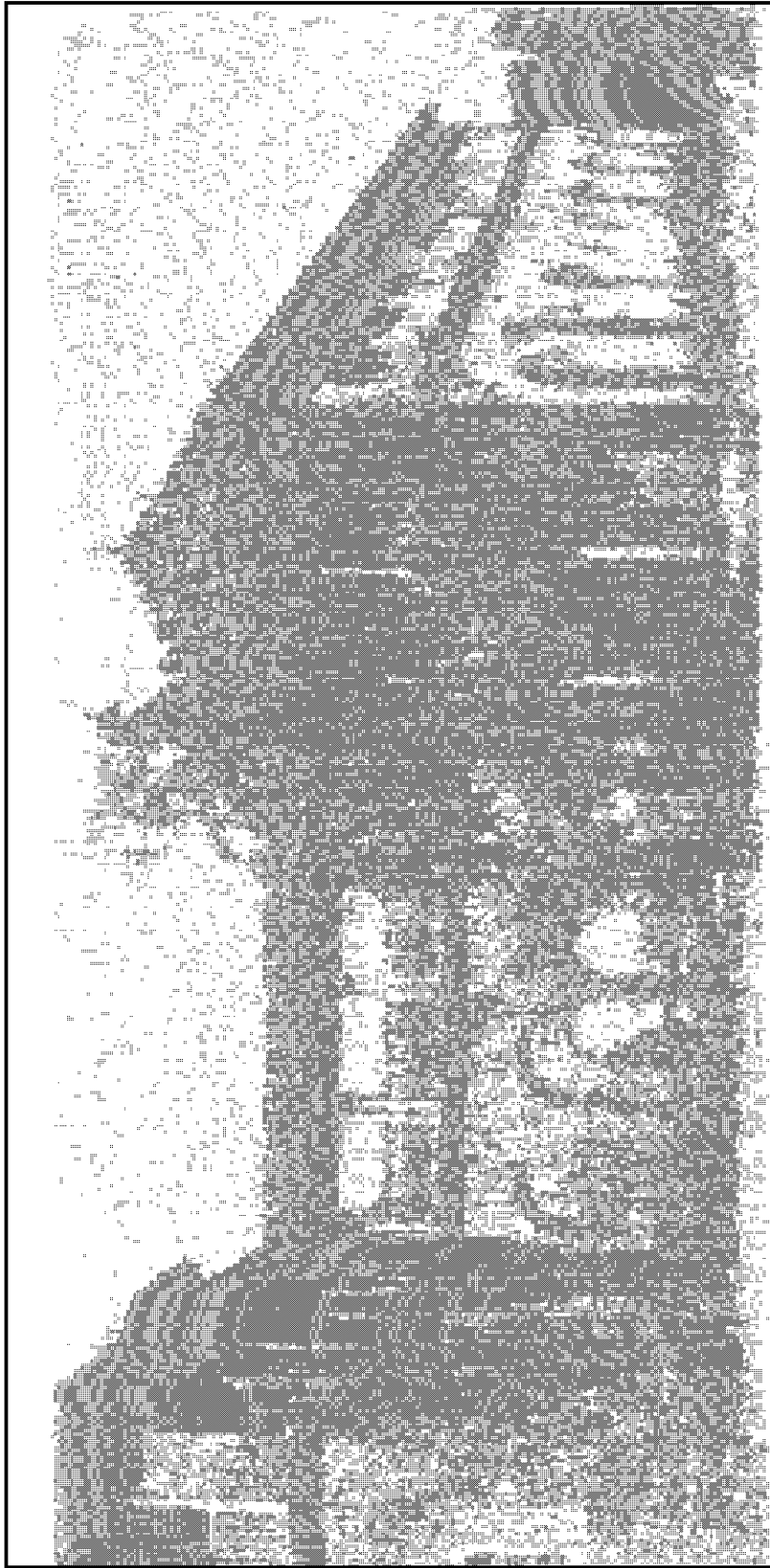
၇။ ရတနာဂိရိမြို့မှ သီပေါမင်း နန်းတော်ရှေ့တွင် မြန်မာဝတ်စုံဖြင့်
မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သော စာရေးသူ

၈။ နန်းတော်၏ လက်ယာဘက် အမြင်

၉။ အခန်း ၁၅ ခန်းပါဝင်သော နန်းတော်၏ လက်ဝဲဘက်အမြင်

၁၀။ နန်းတော်၏ လက်ဝဲဘက် နောက်ပိုင်းအမြင်။

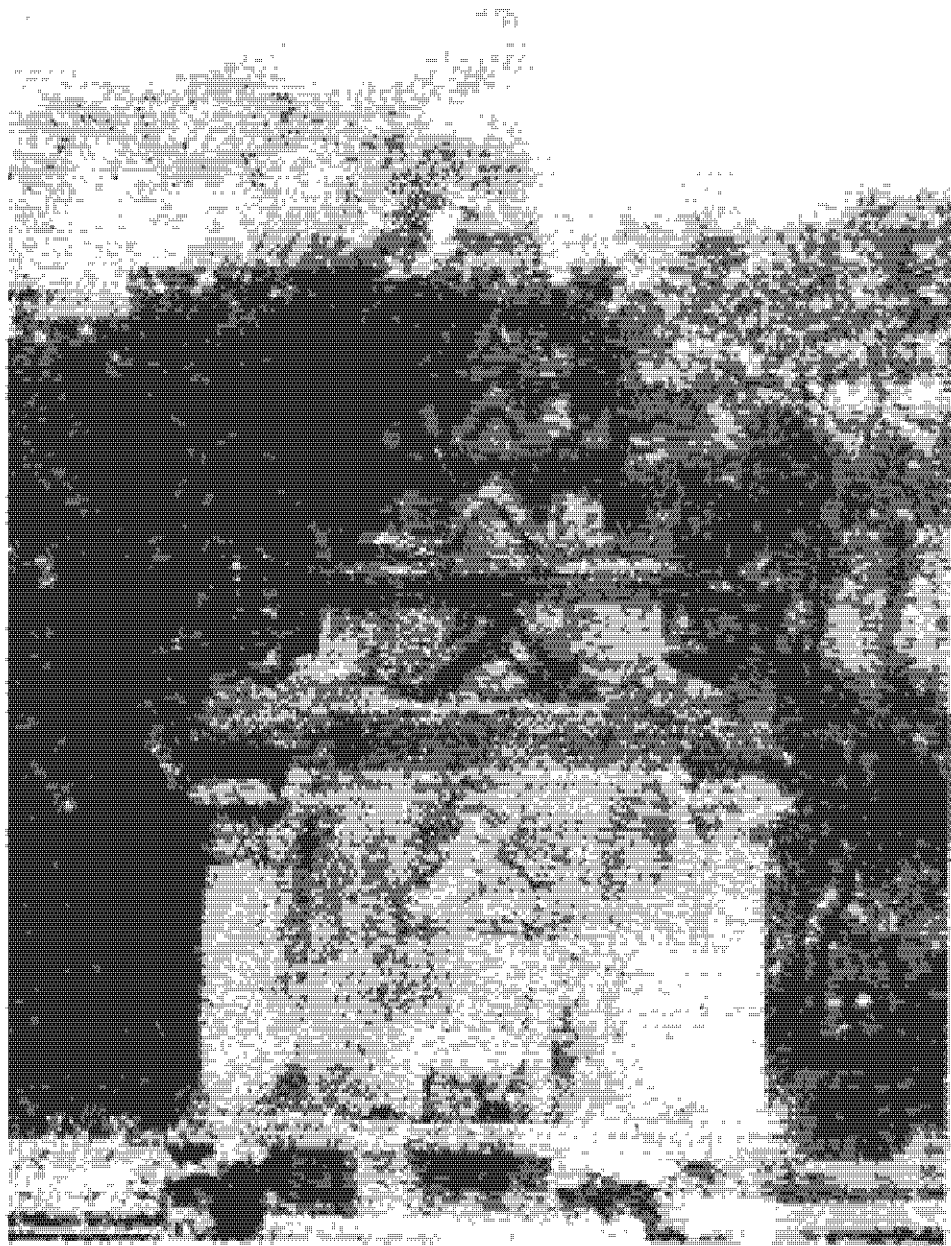
ဇဝန၊ ယာမုဝဲ၊ ဒုတိယသွီးတော်၊ တတိယသွီးတော်
မဏမသွီးတော် စတုတ္ထသွီးတော်

၁၂။ ဆာဘုရားကြီး

၁၃။ သီပေါမင်း၏ ဒုတိယသမီးတော်
(အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်နှင့် ကြင်ယာတော်လတ်သခင်
(ဦးခင်မောင်လတ်)တို့ ဇနီးမောင်နှံ။
(စာရေးဆရာတင်နိုင်တိုး (ဦး) ထံမှ ကျေးဇူးပြုပါသည်)

၁၄။ မော်လမြိုင်မြို့၊ မဟာမြတ်မုနိဇွတ်ပွားထေရ်ကြီး
ရွှေမုနိဇွတ်နှင့် ကျိတ်ဆလ္လင်္ဂထေရ်မြတ်ကြီးသို့
လှူဒါန်းတော်ရာ တောင်တန်းအနား (လှေဗွေရာ မယ်သီလ
ရွတ် စာသင်တိုက်)၏ ရွှေထွတ် သီပေါမင်္ဂလာ၏ စတုတ္ထ
သမီးထေရ် စာရွတ်ထိပ်ရံမြတ်မှရှားကလေး၏ ဖုတ်ဂုံ၊

**စာရေးဆရာ ဦးဖေဖေသိန်း (ဖေဖေသိန်း) စာပေ
စာရေးဆရာကြီးဦးဖေဖေသိန်း(ဖေဖေသိန်း)၏သူ့အခြေခံ(ရေးကွက်ချာနယ်)**

စာတို ချစ်

မကြာသေးမီက တပည့်ဖြစ်သူ အရာရှိလေး တစ်ယောက်က ပြောပြတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကလေး တစ်ခုက စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလွန်းလို့ ဖောက်သည်ချလိုက်ချင်ပါတယ်။ သူက ဓာတ်သတ္တု ရှာဖွေရေးမှာ အမှုထမ်းနေတဲ့ ဘူမိဗေဒအရာရှိလေး တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ခါမှာတော့ဖြင့် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတစ်ခုနဲ့ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့ ပူးပေါင်းပြီး ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာ စူးစမ်းမှုကို ပြုကြရတယ်။ စူးစမ်းနေတဲ့ စခန်းက ရခိုင်ရိုးမနဲ့ ချင်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်းလောက် ရှိမယ် ထင်ပါရဲ့။ ဒီဘက်က စခန်းကတော့ ဂန့်ဂေါလောက်ဆီမှာ လို့ ပြောပါတယ်။ ဂန့်ဂေါနဲ့ တောတွင်းစခန်း အပြန်အလှန် သယ်ယူပို့ဆောင်ဖို့ကို တော့ဖြင့် ရဟတ်ယာဉ်ကို သုံးရတယ်။ ဂန့်ဂေါ ဆိုပေမဲ့ မြို့ပေါ်တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ယာဉ်ဆင်းဖို့ သင့်တော်တဲ့ နေရာလေးမှာ ကွင်းလုပ်ထားရတာပေါ့။ ရဟတ်ယာဉ်က တစ်ပတ် တစ်ခါ၊ နှစ်ပတ် တစ်ခါ ဆိုသလို ဂန့်ဂေါကို လာရတယ်။ အဲဒီမှာ အနီးအနား ရွာကလေး တစ်ရွာက လူတစ်ယောက်ဟာ ရဟတ်ယာဉ်ကို သိပ်စိတ်ဝင်စား နေတယ်ဆိုကိုး။ လာတိုင်း စိတ်ဝင်စား သေချာသွားသွားကြည့်တော့ ရဟတ်ယာဉ် မောင်းတဲ့ သူကလည်း သူ့ကို မျက်မှန်း တမ်းမိနေတာပေါ့လေ။ တစ်ခါမှာတော့ သူက “ကျွန်တော် စီးဖူးချင်တယ်ဗျာ” လို့ ပြောသတဲ့။ ဟိုလူကလည်း “ခုတစ်ခါအပြန်မှာ ဘယ်သူမှ မပါဘူး။ ကျုပ်တစ်ယောက်တည်း ပြန်မှာပဲ။ ခင်ဗျားလိုက်ခဲ့ဖို့ ခေါ်သွားလို့တော့ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်က နောက်ဘယ်လောက်ကြာမှ ပြန်ရမလဲ မသိဘူး။ နောက်ပြီး တော့ တခြား အရာရှိတွေ ပါချင် ပါနေဦးမှာ။ ဟိုရောက်လို့ ခင်ဗျား ဘာသာပြန်မယ် ဆိုရင်တော့ လိုက်ချင်လိုက်ခဲ့ပေါ့” လို့ ပြောပြသတဲ့။ ဒီလူက “ကောင်းပြီဗျာ၊ ကျုပ်လိုက်ခဲ့ မယ်။ စီးဖူးချင်တယ်” လို့ ပြောပြီး လိုက်သွားတော့တာပဲ။ ရဟတ်ယာဉ်ကို ဘယ် လောက်ကြာကြာ စီးလိုက်ရတယ်တော့ဖြင့် မပြောတတ်ဘူး။ သူ့ရွာကို ၄ ရက် လမ်း လျှောက်ပြီး ပြန်လာခဲ့ရသတဲ့။

ငါ့မှာလေ ဒီအကြောင်းကို ကြားလိုက်ရတော့ ရယ်လိုက်မိသေးတယ်။

ကဲ စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။ “ဒီလူ့နယ်ကွာအံ့ရော” လို့တော့ တွေးမိကြမှာ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ မိုက်မိုက်ကန်းကန်း လုပ်တဲ့လူလို့ပဲ ပြောမလား။ ဒါမှ အမှန်မဟုတ် ကိုယ် ချင်ခြင်းတပ်နေတာကို ဖြစ်အောင်ကို လုပ်တဲ့လူပဲလို့ ချီးကျူးမလား။ ဘယ်လိုပဲ ပြောကြသည် ဖြစ်စေ၊ သူကတော့ ၄ ရက် လမ်းလျှောက်လိုက်ရတာ တန်တယ်ကွာလို့ ယူဆမယ် ထင်တာပဲ။

အဲဒီအကြောင်းကို ကြားပြီးလို့ တစ်ပတ်လောက်ရှိတော့ အဲဒီလို လူမျိုးတစ် ယောက် အကြောင်းကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် ဖော်ပြထားတဲ့ စာတစ်အုပ်ကို ဖတ်ရပြန်တော့ တာပဲ။ စာအုပ်အမည်က ‘ရတနာ ဂီရိမု သီပေါမင်း အမှတ်တရ’တဲ့။ ရေးတဲ့သူက ‘အေးသိန်း’တဲ့ “စောစောကတည်းက ဒီစာအုပ်ကို စာအုပ်ဆိုင်တွေပေါ်မှာ တွေ့ခဲ့မိသားပါ ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ပါတော်မူ သီပေါမင်း အကြောင်းတွေကို မကြာခဏဆိုသလို ဖတ်ခဲ့ဖူးတာ ကြောင့် “တယ်ပြီး ထူးမှာ မဟုတ်ပါဘူးလေ” လို့ သဘောထားပြီး ကောက်လိုတောင် ကိုင်မကြည့်ခဲ့မိပါဘူး။ တစ်လောတုန်းကမှ ကောက်ကိုင်ကြည့်လိုက်တော့ အရင်က မတွေ့ဖူးတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကို သတိထားလိုက်မိတယ်။ နောက်ပြီး မြသန်းတင့်၊ တော်ဘုရား လေး အောင်ဇေနဲ့ ချစ်ဦးညိုတို့ အမှာစာတွေကိုလည်း နည်းနည်းပါးပါး လျှောက်ကြည့်လိုက် ရင်း စိတ်ဝင်စားသလိုလို ရှိတာနဲ့ ဝယ်လာခဲ့တယ်။ ဝယ်လာပြီး အလုပ်တွေ ပိနေတာ ကြောင့် မဖတ်ဖြစ်သေးဘူး။ အထက်က ပြောခဲ့တဲ့ ‘ရဟတ်ယာဉ် ချင်ခြင်းတပ်သူ’ အ ကြောင်းကို ကြားရပြီး သုံးလေးရက်လောက်မှာ စာအုပ်ဆီ မျက်စိရောက်သွားတာနဲ့ ကောက်ပြီး ကိုင်လိုက်မိတာ လက်ကမချနိုင်ပါဘူး။ ထိတ်လန့်သည်းဖို ဝတ္ထု တစ်ပုဒ်ကို ဖတ်နေရတဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ သမိုင်းကြောင်း အသစ်အသစ် တွေ့ရှိချက်တွေကို စိတ်ဝင်စား လွန်းလို့ မဟုတ်ဘူး။ စာရေးသူ ‘အေးသိန်း’ကို စိတ်ဝင်စားလွန်းလို့ စာအုပ်ကို လက်က မချနိုင်တာ။ နောက်ပြီး “ဒီ ကိုအေးသိန်း ဆိုတဲ့ လူလည်း ရဟတ်ယာဉ် စီးပြီး ၄ ရက် ခြေလျင် လမ်းလျှောက်ပြန်တဲ့ လူမျိုးပါပဲလားဟ” လို့ အံ့ဩလိုက်မိတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့-

စာရေးသူ ကိုအေးသိန်းက အလုပ်သမားအစည်းအရုံး၊ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဌာနချုပ်က ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ‘လုပ်သားဂျာနယ်’မှာ အမှုထမ်းခဲ့ဖူးတယ်။ ဒီတော့ ‘စာပိုလေး’ အခံရှိတယ် ဆိုပါတော့။ ဒါပေမဲ့ သူ့ ‘ပိုး’က အတော်လေးကို ကြီးတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အဲဒီကတည်းက ‘ကံတူအကျိုးပေး ဘုရင်နှစ်ပါး’အကြောင်းကို စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ ပြုစုချင်စိတ် ကိန်းနေခဲ့တာကြောင့်ပါပဲ။

ဘုရင်တစ်ပါးကတော့ ‘မဂိုမင်းဆက်ရဲ့ နောက်ဆုံး ရှင်ဘုရင် မဟာဒူးရှားဇေးရှား’ ဖြစ်ပြီး၊ နောက် ဘုရင်မင်းတစ်ပါးကတော့ ငါတို့ မြန်မာမင်းဆက်ရဲ့ နောက်ဆုံး ရှင်ဘုရင် သီပေါမင်း ပါပဲ။ ဒီလိုလေ - အင်္ဂလိပ်က အိန္ဒိယကို သိမ်းလိုက်ပြီးတဲ့နောက် ဇေးရှား

ဘုရင်ကြီး နန်းချပြီး မြန်မာပြည် ရန်ကုန်မြို့ကို ပို့လိုက်တယ်။ အထက် မြန်မာပြည်ကို သိမ်းလိုက်ပြီးတော့ကာ သီပေါမင်းကို အိန္ဒိယပြည် ရတနာဂီရိကို ပို့လိုက်တယ်။ ဘုရင်နှစ်ပါးလုံးကို အကျယ်ချုပ် ထားတာပါပဲ။ နှစ်ပါးလုံးဟာ စိတ်နှလုံးကျဉ်းကျဉ်း ညှိုးငယ်စွာနဲ့ မထင်မရှား ကွယ်လွန်သွားကြရတယ်။ ဒါကြောင့် သူက ကံတူအကျိုးပေး ဘုရင်နှစ်ပါးကို ကြင်နာ သနားခြင်း၊ နယ်ချဲ့ကို ခံပြင်းခြင်းလည်း ဖြစ်မိတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအကြောင်းကို ရေးချင်လွန်းလို့ သူတို့နှစ်ဦးနဲ့ ပတ်သက်သမျှ စာအုပ်တွေကို မဆိုထားနဲ့ ဆောင်းပါးတိုထွာလေးတွေက အစ စုခဲ့ဆောင်းခဲ့တယ်။ ရေးဖို့ ရည်ရွယ်နေရင်းကပဲ ဘဝဇာတ်ကြောင်းက အပြောင်းကြီး ပြောင်းလိုက်တာ ဘယ်တုန်းကမှ ခေါင်းထဲထည့်ပြီး မစဉ်းစားခဲ့ဖူးတဲ့ သင်္ဘောသားကို ဖြစ်သွားပါလေရော။ သင်္ဘောသား ဖြစ်လာလိုက်တော့ မူလကပါ လာခဲ့တဲ့ ‘စာပေပိုး’ ကလေးလည်း အသာငြိမ်ပြီး ကုပ်နေရတော့တာပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ပဲ သင်္ဘောသား ဘဝသက်တမ်း ၁၃ နှစ် (အဲဒီစာကို ရေးတဲ့အချိန်မှာ) နိုင်ငံပေါင်း ၅၄ နိုင်ငံ၊ မြို့ကြီးပေါင်း ၁၃၀ ကျော်ကို ရောက်ခဲ့ပြီးပြီ။ နဂိုက စာသမား ပေသမား ဖြစ်လေတော့ ရောက်လေရာရာမှာ သွားတယ်၊ ကြည့်တယ်၊ မြင်သမျှ ဆည်းပူးတယ်။ စာအုပ်ဆိုင်ဟူသမျှ အဟောင်းဆိုင်၊ အသစ်ဆိုင် အကုန်ရောက်တယ်။ နောက်တော့ စာအုပ်ရောင်းဆိုင်တွေက ဆိုင်ရှင်တွေနဲ့တောင် မိတ်ရင်းဆွေရင်းလို ဖြစ်လာတယ်။

ဒီလိုနဲ့ အဏ္ဏဝါဗလ (M.V. OVEAN- STRENGTH) ဆိုတဲ့ သင်္ဘောမှာ လိုက်ရတဲ့အခါမှာတော့ဖြင့် ဂျပန်၊ ကိုးရီးယား၊ ဟောင်ကောင်၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှား၊ ကိုလံဘို၊ ဘုံဘော၊ ကရာချို ဆိုတဲ့ မြို့တွေကို နှစ်လမှာ တစ်ခေါက်လောက် ကုန်တင်ကုန်ချ ပုံမှန်သွားနေရတယ်။ ကျန်တဲ့ ဆိပ်ကမ်းတွေမှာဆိုရင် ဘာမှမကြာလှဘူး။ တချို့နေရာတွေဆိုရင် နေ့ဝက်လောက်ပဲ ကြာတယ်။ အဲ - ဘုံဘောမှာ ဆိုရင်တော့ တစ်ပတ် ဆယ်ရက်လောက် ထိအောင်တောင် ကြာတတ်တယ်။ အဲဒီဘုံဘောနဲ့ ရတနာဂီရိ အတော်ကြီးကို နီးနေတာကလား။

အဲဒီမှာ စောစောက ငြိမ်ငြိမ်ကလေး ကုပ်နေတဲ့ ‘စာပိုး’ က မြန်မာ့တန်ခိုးနဲ့၊ နှစ်ဆတိုးပြီး၊ ရွှေပိုးအဖြစ် ပေါ်လာပြန်တော့တာပါပဲဗျား။ အဲဒီမှာတင် ‘စာရွှေပိုး’ အထိုးခံရတဲ့ ‘ကိုအေးသိန်း’ရဲ့ စွန့်စားခန်းတွေကို ဖတ်ရင်း ‘အောင်သင်း’ လက်က မချနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသဗျား။ မင်းတို့လူငယ်တွေကို ဖတ်စေချင်တာက ‘ရွှေပိုးထိုး’ တာချင်း တူရင် အောင်သင်းတို့လို အဘိုးကြီးတွေပါ ‘ရွှေပိုးထိုး’ လာအောင် ကြိုးပမ်းစေချင်လို့ပါပဲ။ ဆက်ဦးမှ ထင်ပါရဲ့ကွာ။

လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးပတ်လောက်က ‘စာပိုးရွှေပိုး’ ဆိုတာကို ရေးခဲ့ပါတယ်။ ‘ဈေးကွက်’ ကို ဖတ်နေတဲ့သူဖြစ်ရင် ရဟတ်ယာဉ် စီးဖူးအောင် စီးပြီး သူ့ရွာကို ၄ ရက် ခြေလျင် လျှောက်ပြီး ပြန်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ လူအကြောင်းလည်း မှတ်မိကြမယ် ထင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ‘ကံတူအကျိုးပေး ဘုရင်နှစ်ပါး’ အကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားတာကြောင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ

အားထုတ်ခဲ့တဲ့ ‘အေးသိန်း’ရဲ့ ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ ဆိုတဲ့ စာအုပ် အကြောင်းကိုလည်း ထည့်ပြောခဲ့ပါသေးတယ်။ သူကလည်း အံ့ဩစရာ မဟုတ်လား။ ဘုံဘေကို သူ့သဘော ရောက်မြေဆိုတော့ ရတနာဂီရိကို သတိရတယ်။ သီပေါမင်းကိုလည်း သတိရတယ်။ သီပေါမင်းရဲ့ သားစဉ်မြေးဆက်တွေကိုလည်း သတိရတယ်။ ဒါကြောင့် ရတနာဂီရိကို သွားချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက သဘောသားဆိုတာ ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုကို ရောက်ပဟဲဆိုပြီး သွားချင်တိုင်း သွားလို့ရတာမှ မဟုတ်ပါပဲကလား။ ‘ပတ်စ်ပို့’တို့၊ ‘ဗီဇာ’တို့ ဆိုတာတွေကလည်း ရှိနေသေးတာကိုး။ အဲဒီအပြင် အချိန်နာရီ အကန့်အသတ် တွေကလည်း ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒါတွေကို ရအောင် ကျော်လွှားသွားခဲ့တဲ့ ‘အေးသိန်း’ ပါပဲ။

ဓာတ်ပုံ ကောင်းကောင်း ရိုက်ခဲ့ချင်တာကြောင့် ကင်မရာကောင်းကောင်း၊ အပိုပစ္စည်းကောင်းကောင်းတွေကို ဝယ်လိုက်ရတာ တင်ပဲ ဒေါ်လာ သုံးထောင်လောက် ချောသွားတော့တာပဲ။ နောက်ပြီး ခရီးစရိတ်၊ စကားပြန်ငှားစရိတ် စတာတွေကို ပေါင်း လိုက်ရင် နည်းတဲ့ ငွေ မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့။ ဘာပြုလို့ သွားခဲ့တာလဲလို့ မေးလိုက်ရင် သွားကို သွားချင်လို့ပဲ ဆိုရမှာပဲ။ သူ့စိတ်ထဲမှာ တိုင်းတစ်ပါးမှာ ညှိုးငယ်စွာ အနိစ္စရောက် သွားခဲ့ရတာတဲ့ သီပေါမင်းတရားရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့ တွေကို ခံစားကြည့်ချင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ခံစားကြည့်ချင် သလဲလို့ မေးရင် ‘ခံစားချင်လို့ပေါ့’လို့ သူက ပြန်ဖြေမှာ ပါပဲ။

သီပေါမင်း စံတော်မူခဲ့ရတဲ့ အိမ်တော်ထဲကို သွားတယ်။ ထောင့်အမျိုးမျိုးက ဓာတ်ပုံရိုက်တယ်။ အုတ်ဂူကို ကြည့်တယ်။ ဓာတ်ပုံရိုက်တယ်။ ပေကြိုး တစ်ချောင်းနဲ့ တိုင်းထွာယူတယ်။ လုပ်လိုက်တာ မှတ်လိုက်တာတွေကို နာရီပိုင်းအတွင်းမှာ ပြီးအောင် အပြေးအလွှား လုပ်ရတာ။ ပြီးတာနဲ့ ချက်ချင်း ကိုယ့်သဘောဆီကို ရောက်အောင် ပြန်ပြေးရ မှာ။ နေ့ကူးလို့ မဖြစ်ဘူး။ အရင်တစ်ပတ်က ရေးခဲ့သလို၊ လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဝတ္ထုမဟုတ်ပါ ဘဲလျက် ရင်မောနေရတဲ့ စာအုပ်ပါပဲ။

ကိုအေးသိန်းဟာ မထင်မှတ်တော့ဘဲ၊ မမျှော်လင့်တော့ဘဲ၊ သီပေါမင်းတရားရဲ့ မြေးတော် အမျိုးသမီးကြီးကို တွေ့လိုက်ခဲ့ရတယ်။ အဘွားကြီးပေါ့။ ကုလားမကြီးပေါ့။ ဟို အမျိုးသမီးကြီးကလည်း မြန်မာလူမျိုးကို ငယ်ငယ်ကလေးဘဝလောက်က သာ မြင်ခဲ့ဖူးတာ။ ဒီနောက် သူတို့ ရတနာဂီရိကို ဘယ်မြန်မာလူမျိုးမှ ရောက်မလာဘူး။ သို့သော်လည်း မြင်လိုက်တော့ သူက မြန်မာလို့ သိလိုက်ပုံရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့ရင်ဘတ်ကို လက်နဲ့ပုတ်ပြပြီး “တုတု” လို့ ပြောတယ်။ ငါတို့ ကိုအေးသိန်းက အဲဒီ ကုလားမ အဘွားကြီးကို ပြေးဖက်တယ်။ သူ့အဘွားကို တွေ့လိုက်ရသလိုမျိုးပေါ့။ သို့ပေမဲ့ မြန်မာစကား လုံးဝမတတ်တော့ဘူး။ မှတ်မိတာက ‘ရန်ကုန်၊ မန္တလေး’ ဆိုတာ လောက်ပဲ ရှိတော့တယ်။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် သူ့ကို မွေးခဲ့တဲ့ ခုနှစ်ကိုတောင် မသိတော့ဘူး။ ငါ အံ့ဩသွားတာက ကိုအေးသိန်းက သူ့မွေး ခုနှစ်တွေ၊ ဘာတွေ အားလုံးကို ပြောပြနိုင် တယ်။ ငါလေ၊ ဒီလူကို ဘယ်လို အံ့ဩမိမှန်းကို မသိတော့ဘူး။ ဘယ်လောက်ထိအောင်

စိတ်ဝင်စားစွာ လေ့လာထားသလဲ ဆိုတာ မင်းတို့ ချင့်လို့သာ ကြည့်လိုက်ကြပါတော့။ သူက တတ်နိုင်သမျှ ငွေကြေး ကန်တော့ခဲ့တာတွေ၊ ဘာတွေကို မပြောတော့ပါဘူး။ မင်းတို့ဘာသာ စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်ကြပါတော့။

သူ့စာအုပ်ကို ထုတ်လိုက်တယ် စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ သူ့စာအုပ် ဆယ်ခါပြန်ပြီး ရိုက်ရရင်တောင် အရင်းကျေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငါတွေ့မိလိုက်တာကို ပြောရဦးမလား။ သင်္ဘောသားအဖြစ် မိသားစုကို ၁၀ နှစ်ကျော်ကျော် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေပြီး စုစုဆောင်းဆောင်း လုပ်ပေးခဲ့လို့သာပေါ့။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် ဒီလိုအုတ်ဂူတွေ၊ အိမ်တွေကို ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့၊ ဒီကုလားမကြီးကို ပြေးဖက်ဖို့ ဒီလောက်တောင် ပိုက်ဆံ အကုန်ခံရသလားရယ်လို့ လင်မယားချင်းတောင် ရန်ဖြစ်ပြီး ကွဲလောက်ပါတယ်။ အမှန်တော့ဖြင့် ရူးတာတစ်မျိုးပဲပေါ့။ သို့သော်လည်း ချစ်စရာကောင်းတဲ့ အရူးကောင်းတွေပေါ့။ သိပ္ပံပညာရှင်တွေရဲ့ ဘဝဇာတ်ကြောင်းတွေကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ရင်လည်း ရူးခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ လူတွေကို အကျိုးပြုဖို့ ရူးခဲ့ကြတာတွေ ပါပဲ။

ကိုင်း- အခုမှ ငါပြောချင်တာကို ရောက်လာပါပြီ။ ‘ဈေးကွက်’မှာ အဲဒီဆောင်းပါး ပါလာပြီးလို့ တစ်ပတ် ကျော်ကျော်လောက် ရှိတော့ တယ်လီဖုန်း ဝင်လာတော့တာပါပဲ။

“ကျွန်တော် အေးသိန်းပါခင်ဗျာ။ ဆရာ ဆောင်းပါးရေးလိုက်တဲ့ အေးသိန်းပါ” တဲ့။ ငါက အံ့အားသင့်သွားပါတယ်။ သူဟာ ပင်လယ်ပြင်မှာ ပြန်ရောက်နေလောက်ပြီလို့ ထင်ခဲ့မိတာကိုး။ ဒါနဲ့ သူက ဆက်ပြောပါတယ်။ “ကျွန်တော့်စာအုပ်အကြောင်း ဆောင်းပါး ရေးလိုက်လို့ ကျွန်တော်က ဖုန်းဆက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာဆောင်းပါးတွေနဲ့ ရင်းနှီးနေခဲ့တာ ကြာပါပြီ။ ဆရာနဲ့ တွေ့ပါရစေ”လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ရက်ချိန်းပေးလိုက်ရတာပေါ့ကွယ်။ ချိန်းတဲ့နေ့ကျတော့ သူ ရောက်လာပါတယ်။

နိုင်ငံပေါင်း မြောက်မြားစွာကို ရောက်ခဲ့တဲ့ သင်္ဘောသား မဟုတ်လား။ နောက်ပြီး ရိုးရိုး သင်္ဘောသား မဟုတ်ဘူးလေ။ စာပေသမား ဖြစ်နေပြန်လေတော့ ရောက်လေရာရာမှာ စာအုပ်စာပေ လူ့မိတ်ဆွေ လုပ်နေခဲ့တာ။ ဒီတော့ သူပြောပြတဲ့ ဗဟုသုတတွေကို ငါဖြင့် ဆည်းပူးလို့ကို မကုန်နိုင်ဘူး ဆိုတာမျိုး ဖြစ်နေတော့တာပါပဲ။ အထူးသဖြင့်ကတော့ အလွန်ကို ပြင်းထန်တဲ့ မျိုးချစ်စိတ် ရှိနေတာကို တွေ့ရတာပါပဲ။ အေးလေ၊ ဒါကြောင့်လည်း ‘ရတနာဂီရီ’ ကို ရောက်အောင် သွားခဲ့ပေတာပေါ့။ သမိုင်းဝင် ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းတွေကိုလည်း တကယ် ချစ်တတ် မြတ်နိုး တတ်တာကလား။

သူပြောသွားတာထဲမှာ ပါသီန္နန် ပြတိုက်ကို ရောက်သွားတယ်တဲ့။ မြန်မာတို့ ပစ္စည်းတွေ ပြထားတဲ့ ကဏ္ဍရောက်တော့ စစ်သည်တော် အသုံးအဆောင် ချပ်ဝတ်တန်ဆာ၊ ဓား၊ လှံ စသည်တို့ကို တွေ့တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူက ဒါတွေဟာ အစစ် မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သိနေတယ်။ ဒါနဲ့ ပြတိုက်စောင့်ကို “အစစ်တွေကို ကြည့်ချင်တယ်”လို့ ပြောသတဲ့။ အတန်တန် ပြောတော့မှ မြေအောက် တိုက်ခန်းကို ခေါ်သွားတယ်ဆိုပဲ။ အစစ်ကို

မြေအောက်တိုက်ခန်းမှာ ထားတယ်ဆိုကိုး။ အဲဒီမှာ ချောင်းတောင် မဆိုးရဘူး။ စကား
တောင် ကျယ်ကျယ် မပြောရဘူး။ အသံလှိုင်း မထိစေချင်လို့တဲ့။ ဓာတ်ပုံရိုက်ချင်ရိုက်၊
သို့ပေမဲ့ ‘ဖလက်ရီ’ မသုံးရဘူး။ မြေအောက်မှာ ဘာကြောင့် ထားသလဲဆိုတော့ စစ်တွေ
ဘာတွေ ဖြစ်လို့ ဗုံးတွေ ဘာတွေ ချရင် မပျက်စီးအောင်လို့တဲ့။ ဒီလို ပစ္စည်းမျိုးတွေက
အစားထိုးပြီး လုပ်ယူလို့ မရနိုင်ဘူး မဟုတ်လား။

စကားဖြတ်ပြီး မေးလိုက်ရဦးမယ်။ မင်းကိုယ်တိုင် (ရန်ကုန်/မန္တလေး) အမျိုးသား
ပြတိုက်ကို ဘယ်နှစ်ခါ ရောက်ဖူးသလဲ။ စေ့စေ့စပ်စပ် ဘယ်လောက် လေ့လာဖူးသလဲ။

သူကတော့ ရောက်လေရာမှာ ပြတိုက်တွေကို သွားကြည့်ခဲ့တာပဲ။
သွားကြည့်လိုက်ရင်လည်း မြန်မာပြည် ကဏ္ဍကို အသေကြည့်လာခဲ့တာပေါ့လေ။ ငါ့မှာလေ
သူ့ကို အားကျနေမိတယ်။ တကယ့်လူပါပဲ။

အောင်သင်း

ဈေးကွက်ဂျာနယ် အမှတ် - ၂၈၄/ ၆.၉.၀၂ - သောကြာနေ့၊
ဈေးကွက်ဂျာနယ် အမှတ် - ၂၈၇/ ၂၇.၉.၀၂ - သောကြာနေ့၊

အညွှန်းစာစု

၁။	ကံတူအကျိုးပေး ဘုရင်နှစ်ပါး	၄၉
၂။	ဖျောက်မရသော ဝါသနာ	၅၄
၃။	ရတနာဂီရိသို့ ခရီးထွက်ရန် ကြိုးစားချက်	၆၁
၄။	ရတနာဂီရိသို့	၉၇
၅။	သီပေါမင်း အိမ်နိမ့်စံ ရတနာဂီရိ	၁၁၂
၆။	သီပေါမင်း နန်းတော်	၁၁၈
၇။	သီပေါမင်း မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	၁၃၈
၈။	သီပေါမင်း ခေါင်းချရာအုတ်ဂူ	၁၆၂

နောက်ဆက်တွဲ

- အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား
- အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကလေး
- ဘုံဘေးမှ ရတနာဂီရိကို ဖြတ်၍
ရန်ကုန်သို့ စာတစ်စောင်

**စုသိသမ္မာဗျာ
ထောင်ထူရာကလေး (အောင်စေ)**

ဆရာအေးသိန်း ရေးတဲ့ ‘ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ်မှာ မိမိရဲ့ ပထမအမှာ ရေးပြီး၊ ယခု ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေတဲ့ စာအုပ်မှာလည်း အမှာ ရေးပေးဖို့ ဆရာအေးသိန်း ပြောလာပြန်လို့ ဒီ ဒုတိယအမှာကို လိုလိုချင်ချင် ရေးလိုက်တယ်။

ဆရာအေးသိန်းနဲ့ တွေ့ဆုံတိုင်း မိမိ မျက်နှာပူရဲ့။ သူက သူ့ အလုပ်ပြုတ်နိုင်တဲ့အထိ၊ သူ့မိသားစု ထမင်းအိုး ကွဲနိုင်တဲ့ အထိနဲ့ သူ့ အသက်ပါ ဆုံးရှုံးနိုင်တဲ့အထိ ကိုယ်ကျိုး မငဲ့ဘဲ မျိုးချစ် ပြည်ချစ် စိတ် ရှိတဲ့ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်သူ၊ မြန်မာအမျိုးသားကောင်းတစ်ယောက် ပီပီ ကိုယ့်နိုင်ငံနဲ့ ကိုယ့်ပြည်သူတွေရဲ့ သိက္ခာကို တတ်နိုင်သလောက် ထိန်းတဲ့ အနေနဲ့ ရတနာဂီရိကို အရောက်သွား လေ့လာပြီး ‘ရတနာဂီရိ မှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီတော့ မြေးတော်အရင်း ဖြစ်တဲ့ မိမိအနေနဲ့ မျက်နှာပူရတာပေါ့။ တကယ် မျက်နှာပူရုံမက မီးရှို့ပစ်လောက်ပါရဲ့။

သီပေါမင်း နတ်ရွာစံတော်မူတော့ သရဏဂုံတင်ခွင့် မပြုတဲ့အထိ လူလူချင်း စာနာတဲ့စိတ် မရှိတဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ပိတ်ပင်တဲ့ အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့၊ သူ့ကိုယ်သူ ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ မိခင် (Mother of Par-

liamentary - Democracy) လို့ ကမ္ဘာကျော်အောင် အော်ချက် ထုတ်ထားတယ်လေ။ အင်း ...အမဲရိုးနယ် ဟင်းအိုးမှ အားမနာ...တဲ့။

ပထမဆုံး ရှင်းပြချင်တာက 'Thibaw's Palace' (သီပေါရဲ့ နန်းတော်) ဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ် အသုံးအနှုန်းဖြစ်တယ်။

သီပေါမင်း စိုးစံတော်မူခဲ့တဲ့ မန္တလေး ရတနာပုံ နေပြည်တော်မှာ ရှိနေတဲ့၊ ပြန်လည် ပြင်ဆင် မွမ်းမံထားတဲ့ မြန်မာ့စံကျော် ရွှေနန်းတော် ကြီးဟာ ဟိန်းထနေပြီး ရတနာဂီရိက အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ အမည် ပေးထားတဲ့ Thibwa's Palace လို့ ခေါ်ထားတဲ့ အဆောက်အအုံဟာ အင်မတန် သေးနပ်ပြီး မြန်မာမှု လုံးဝကင်းမဲ့နေတာ ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ရတယ် မဟုတ်လား။ တစ်နည်းဆိုရင် မိုးကြိုးသံနဲ့ လေလည်သံလို အကွာကြီး ကွာလေရဲ့။

အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့က သီပေါမင်း အဆောက်အအုံကို Thibwa's Palace လို့ အမည်ပေးရုံမက အဲဒီ ရှေ့လမ်းကို Thibwa's Palace (သီပေါနန်းတော်လမ်း) လို့ အမည် ပေးထား လိုက်သေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ လုပ်ကြံတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က သီပေါမင်း ကို မြန်မာနိုင်ငံ မန္တလေး နေပြည်တော်ရှိ ထည်ဝါလှတဲ့ မြန်မာ့စံကျော် ရွှေစံတော်ထဲက ဖမ်းခေါ်လာပေမဲ့ အိန္ဒိယ ရတနာဂီရိမှာ နန်းတော်နဲ့ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ထားရုံမက ဂုဏ်ပြုတဲ့ အနေနဲ့ လမ်းအမည် ကိုလည်း Thibwa's Palace Road လို့ ပေးထားတာမို့ အင်္ဂလိပ် ဟာ လူကြီးလူကောင်း ပီသပြီး ဒီမိုကရေစီနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံး ပါတယ်လို့ ကမ္ဘာမှာ ဂုဏ်သတင်း သင်းပျံ့မွှေးစေဖို့ မာယာ သွေးလိုက် တာကို ထိုးဖောက်မြင်ဖို့ လိုတယ်။ မင်းသားခေါင်းဆောင်းထားတာကို ဆွဲချွတ်ပစ်ပြီး ဘီလူးမှန်း သိအောင် ကြည့်တတ်ရမယ်။

ဒါတွေကြောင့် မိမိ ရေးတဲ့ ဆောင်းပါး မှန်သမျှမှာ အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့က (သကြား အုပ်ထားတဲ့ အဆိပ်လို) Thibwa's Palace နဲ့ Thibwa's Palace Road လို့ ခေါ်ဝေါ် သုံးနှုန်းတာတွေကို လုံးဝ မသုံးဘဲ King Thibwa's Royal Residence (သီပေါမင်း

ရဲ့ တော်ဝင် စံအိမ်တော်) နဲ့ King Thibwa's Royal Residence Road (သီပေါမင်းရဲ့ တော်ဝင် စံအိမ်တော်လမ်း) လို့သာ တစ်လျှောက်လုံး သုံးခဲ့တယ်။ သီပေါမင်း အနွယ်တော်တွေ ရတနာဂီရီက ပြန်ရောက်လာကြတဲ့အခါ (၁၉၉၃) မှတ်တမ်း တင်ထားတဲ့ အချက်တွေကို အစိုးရဆီ ပေးပို့ခဲ့ရာမှာ **Thibaw Palace Road အခေါ်အဝေါ် အသုံးအနှုန်းကို လုံးဝ အသိအမှတ် မပြုသင့်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားတယ်။**

ဆရာအေးသိန်း ဖော်ပြချက်အရ 'Thibaw's Palace' အမည် ရှိတဲ့ အဆောက်အအုံဟာ မကြာခင် ကြယ်ငါးပွင့်ဟိုတယ် ဖြစ်ရတော့မယ်၊ အမှန်တကယ် ဖြစ်သင့်တာက မြန်မာ့စံကျော် ရွှေနန်းတော် ရှိနေသလို အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ လိမ်ညှာ အမည်ပေးထားတဲ့ Thibaw Palace ဆိုတဲ့ သေးနပ်တဲ့ အဆောက်အအုံလည်း ရှိနေဖို့ လိုတယ်။

ဆရာအေးသိန်း ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေတဲ့ ဒီစာအုပ်ရဲ့ ထူးခြားချက်က မြန်မာ့နောက်ဆုံးဘုရင် သီပေါမင်းနဲ့ အိန္ဒိယ နောက်ဆုံးဘုရင် ဖေးရှား တို့ရဲ့ ဂူအသီးသီးရဲ့ နောက်ဆုံး အခြေအနေကို ရေးသားဖော်ပြ ထားတာ ဖြစ်တယ်။

ဖေးရှား ဘုရင်ရဲ့ ဂူဟာ သိက္ခာရှိရှိ ခံခံညားညား ထည်ထည်ဝါဝါ ရှိသလောက်၊ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်နဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ အကြီးအကဲတွေ လာရောက် ဂါရဝ ပြုကြပေမဲ့ သီပေါမင်းရဲ့ နံ့ချာ သေးနပ်ယိုယွင်း ပျက်စီးနေတဲ့ ဂူ (အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ အနိုင်ကျင့် ပစ်ထားခဲ့ အတိုင်းမို့ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့က 'ငါ လုပ်ထားတာ မြန်မာတွေ ဘာတတ်နိုင်ကြသလဲ' လို့ လက်မထောင် ဂုဏ်ယူနေမှာ) ကတော့ ကျီးနဲ့ ဖုတ်ဖုတ်။

တိုင်းတစ်ပါးမှာ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ရောက်ရှိသွားကြရတဲ့ သူရဲကောင်းတွေ၊ ဘုရင်တွေနဲ့ သမ္မတတွေကို ကိုယ့်နိုင်ငံကို ပြန်လည် ရယူကြပြီး အလေးအမြတ် ထားရှိပုံတွေကို ဆရာအေးသိန်းက ကြိုးစားဖော်ပြထားတယ်။

Joan of Arc (ဂျုံအော့အစ်)
 Napoleon (နပိုလီယံ)
 Nicholas II, Tsar of Russia (ရုရှား ဇာဘုရင်)
 Joseph Stalin (ဂျိုးဇက် စတာလင်)
 Prince of Wales and Mrs Simson
 (ဝေလမင်းသားနဲ့ မစ္စစ်ဆင်မဆန်)

အထက်ပါ စာရင်းထဲမှာ ဖိလစ်ပိုင် သမ္မတဟောင်း Marcos (မာကိုစ်) ကို ပြည်သူတွေက မောင်းထုတ် ပစ်ခဲပြီးနောက်ပိုင်း သူ့မွေးရာ ဇာတိမှာ ပြန်လည် မြုပ်နှံခွင့် ရခဲ့တာကို ထည့်သွင်းနိုင်သေးရဲ့။

သီပေါမင်းရဲ့ အလောင်းတော်ကို မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်ယူဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့တာကို သိသူ အတော် နည်းနေကြရောမယ်။ အဲဒီ ကိစ္စကို အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုကြီးအဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြဖူးပေမဲ့...

သီပေါမင်းအလောင်းတော်ဟာ ရတနာဂီရိမှာပဲ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ အနိုင်ကျင့် ပစ်ထားသလို ရှိနေရက အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ **အလိုကျ မကြာခင် ကွယ်ပျောက် သွားတော့မယ့် အနေအထား** ဟာ ဒီနေ့ ရင်နာစရာ နာကြည်းစရာ ကောင်းလှတဲ့ အခြေအနေ ဆိုး ဖြစ်နေပါသကော။

သီပေါမင်း ဈာပန ဗဟိုကော်မတီကို ၁၉၅၀ လောက်မှာ ဖွဲ့စည်း တယ်လို့ မှတ်မိနေရဲ့။

နာယကတွေက ရဟန်းပျို အဖွဲ့ချုပ်က ဆရာတော်ကြီး နှစ်ပါး (ဦးကလျာဏ နဲ့ ဦးကုသလ ဖြစ်တော်မူကြမလားပဲ) နဲ့ သီပေါမင်းရဲ့ တတိယသမီးတော် အသျှင် ထိပ်စုမြတ်ဘုရား၊ ဥက္ကဋ္ဌ-ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ-သခင်ထိပ်တင်ကိုယ်တော်ကြီး အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး - ဗိုလ်သိမ်းဆွေ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

စာကြည့်တိုက်မှူး) နဲ့ တွဲဖက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး - တော်ဘုရား
ကလေးတို့ ဖြစ်ကြတယ်။

ထူးခြားချက်က ဗဟို အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်
ဝန်ကြီးချုပ်(ဦးနု)၊ သူ မတက်ရောက်နိုင်ရင် သူ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
ဦးသန့် (ပန်းတနော်၊ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဖြစ်ခဲ့) ပါဝင်ပြီး
ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်တိုင် နှစ်ကြိမ်တက်ရောက်ခဲ့တယ်။

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင် ၄၀ ကျော် ပါဝင်ကြပြီး ဗဟို
ကော်မတီဝင် ၁၀၀ ကျော်တယ်။ ပါတီအဖွဲ့အစည်း ပေါင်းစုံ
ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ တစ်သီးပုဂ္ဂလတွေ ပါဝင်ကြလို့ အင်မတန် မြိုင်
ဆိုင် တက်ကြွကြတယ်။

စိတ်ဝင်တစား ဖြစ်ရပ်က မန္တလေး နန်းတော်ကြီး ပြန်လည်
တည်ဆောက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒေါ်ခင်ခင်ကြီး (ဘားမား ဆပလိုင်
ကုမ္ပဏီလီမိတက်၊ အိုင်စီအက်စ် ဦးရွှေဘော်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျ) က
အမေရိကန် သူဌေးကြီး မစ္စတာ ရော့ဖဲလားရဲ့ အကူအညီရနိုင်ကြောင်း
စိတ်ပါလက်ပါ တင်ပြရာ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက 'တော
သူဌေး အမေရိကန် ရန်ကီးတွေ အကူအညီမယူဘဲ ကိုယ်ပြည်သူတွေဆီ
ခွက်ထိုးခံပြီး မူးစုပဲစု မယ်ကွ'လို့ တစ်တစ်ခွခွ ပြောချလိုက်ရဲ့။

ရေးမယ်ဆိုရင် အတွင်းရေးတွေ အများကြီး ရှိပြီး၊ အင်္ဂလိပ်-
မြန်မာ လက်ဝါးရိုက်ပုံတွေနဲ့ အမျိုးသား သစ္စာ ဖောက်ပုံတွေ မယုံနိုင်
လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် လိုရင်း အချက်တချို့ကိုသာ
ဖော်ပြလိုက်ရဲ့။

အိန္ဒိယ အစိုးရ (ဝန်ကြီးချုပ် သျှိုဂျာဝါဟာလလ် နေရှူး)
က သီပေါမင်း အလောင်းတော်ကို နိုင်ငံတော် စျာပန အဖြစ်
ပြန်လည် ပို့ပေးဖို့ သဘောတူခဲ့။

သီပေါမင်း အလောင်းတော် ပြန်လည် ယူဆောင်လာဖို့
အထူး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရွေးချယ်ရာ နာယကတွေ၊ ဆရာ
ကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ သခင်ထိပ်တင်ကိုယ်တော်ကြီး၊

ဗိုလ်သိမ်းဆွေ၊ တော်ဘုရားကလေးနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်စား
လှယ်တို့ ဖြစ်ကြ။

သီပေါမင်း ဈာပန ဗဟိုကော်မတီရဲ့ မတည်ငွေ အနေနဲ့
ဝန်ကြီးချုပ်က ငွေကျပ် နှစ်သောင်း (၂၀၀၀၀/-) လှူဒါန်းဖို့
ကတိ စကားပေးခဲ့။

အဲဒီ ငွေကျပ်နှစ်သောင်း (၂၀၀၀၀/-)နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဦးသန့်
က တင်ပြတဲ့အခါ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက ‘သာဓု...သာဓု’
လို့ နှစ်ကြိမ်သာ ခေါ်လို့ ဦးသန့်က ဆရာကြီး အသက်ကြီးပြီး မေ့နေလို့
သာဓု နှစ်ကြိမ်သာ ခေါ်ပါသေးတယ်လို့ လက်အုပ်ချိုပြောတော့၊ ဆရာ
ကြီးက ပြီးပြီ ‘မမေ့ပါဘူးကွာ၊ ဝန်ကြီးချုပ်(မောင်နဲ့)က နု-အက်တလီ
စာချုပ် လက်မှတ်ထိုးထားလေတော့ စိတ်မချလို့ သာဓု နှစ်ကြိမ်သာ
ခေါ်တာ၊ လက်ထဲ ငွေအားလုံးရမှ ကျန်တဲ့ သာဓု တစ်ကြိမ် ခေါ်ဖို့
တမင် ချန်ထားတာ မောင်သန့်ရဲ့၊ အဲဒါ မင်းတို့ ဝန်ကြီးချုပ်
(မောင်နဲ့) ကို သံတော်ဦး တင်ပြလိုက်ပါဦးဗျာ ဟုတ်ကဲ့လား’ လို့
ပါးစပ်က စီးကျလာတဲ့ ကွမ်းသွေးကို သုတ်ရင်း ပြောလိုက်ရဲ့။

ပြတ်သားလိုက်တဲ့ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း။ ပြတ်သား
ဆို အဲဒီ ငွေကျပ်နှစ်သောင်း (၂၀၀၀၀/-) တစ်ပြားဆို တစ်ပြားမှ
လုံးဝ လုံးဝ မရလိုက်။

ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် လှူဒါန်းပါတယ်ဆိုတဲ့ အဲဒီ ငွေကျပ်
နှစ်သောင်း (၂၀၀၀၀/-) မရရုံမက အင်္ဂလိပ်အစိုးရဟာ အထွေထွေ
အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သူ ဗိုလ်သိမ်းဆွေကို စာကြည့်တိုက်ပညာ ၂ နှစ်
သင်ယူနိုင်ဖို့ လန်ဒန်ကို စေလွှတ်မယ့် ခိုင်လုံတဲ့ သတင်း ထွက်ပေါ်
လာပါရော။

ဒီလောက် ကြီးမားကျယ်ပြန့်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ပါဝင်တဲ့ အမျိုးသား
လှုပ်ရှားမှုကြီးဖြစ်တဲ့ သီပေါမင်း ဈာပန ဗဟိုကော်မတီဟာ အခုလို
ရေတိမ် နှစ်ခဲရတာ အဓိက တရားခံ ဘယ်သူလဲ၊ ခွင့်မလွှတ်သင့်တဲ့

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ

၁၉

အမျိုးသား သစ္စာဖောက်ဟာ ဘယ်သူလဲ။ မြန်မာ ရဟန်း ရှင် လူ
ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးရဲ့ သိက္ခာကို နင်းချေပစ်တာ ဘယ်သူလဲ။

ဒီအဖြေကို ရှာဖို့နဲ့ ပြဿနာကို ပြေလည်အောင် ရာဇဝင်
သမိုင်းကြွေးဆပ်ဖို့ဟာ မြန်မာ ရဟန်း ရှင် လူ ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံး
အနေနဲ့ အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုကြီးအဖြစ် ရင်ဆိုင်စွမ်းဆောင် သွားကြ
ရမယ် မဟုတ်လား။

မြသန်းတင့်၏ အမှာ

ကျွန်တော်သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှ စ၍ တောင်သမန် ရွှေအင်းက လေညင်းဆော်တော့ ဆိုသည့် ဆောင်းပါးကို ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်း တွင် စတင် ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်း ခေတ္တ ရပ်ဆိုင်းလိုက်သည့် အခါ၌ ထိုဆောင်းပါး ရှည်ကြီးကို ရနံ့သစ် မဂ္ဂဇင်းထဲတွင် ဆက်လက် ရေးသားခဲ့ရာ ယခုတိုင် မပြီးသေးပါ။

ကျွန်တော် ဆောင်းပါးသည် ခရီးသွား မှတ်တမ်း တစ်ပိုင်း၊ သမိုင်း တစ်ပိုင်း၊ အမှတ်တရ မှတ်တမ်း တစ်ပိုင်း ရောနေသည့် ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။

မန္တလေး သမိုင်းနှင့် ပတ်သက်သော အထောက်အထားများကို ရှာဖွေရာတွင် ပုံနှိပ်ပြီး အထောက်အထားများကိုသာ ကျွန်တော် ရှာနိုင် ပါသည်။

ယင်းတို့မှာ မြန်မာနှင့် နိုင်ငံခြားသား သမိုင်းဆရာများ၊ မှတ် တမ်းဆရာများ ရေးခဲ့သော မန္တလေးနှင့် ပတ်သက်သည့် သမိုင်းကျမ်း များ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ တတိယ စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်သော အထောက် အထားများ ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းအထောက်အထားများကို ရှာဖွေရာတွင် ကျွန်တော်သည် မြန်မာနှင့် နိုင်ငံခြားသား မှတ်တမ်း ဆရာတို့၏ ကျမ်းများကို တော် တော်များများ ဖတ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သို့ရာတွင် ပုံမနှိပ်ရသေးသော မှတ်တမ်းများတော့ မပါပါ။

အမျိုးသား ခုခံရေး စစ်ပွဲ ကာလအတွင်းက မြန်မာ အမျိုးသား
ခုခံရေး စစ်ပွဲ ခေါင်းဆောင်အချို့ကို ရေးရာတွင် သိမိလိုက်သူအချို့
ထံမှ မေးမြန်းရသည်များ၊

သူတို့နှင့် ပတ်သက်သော ပုံမနှိပ်ရသေးသည့် မှတ်တမ်းများ
နည်းနည်းပါးပါးသည်မှ လွဲလျှင် အထောက်အထား အများစုသည် ပုံနှိပ်
ပြီး မှတ်တမ်းများမှ ယူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ရေးချင်သည်မှာ မင်းတုန်းမင်း လက်ထက် မန္တလေး
မြို့တည်သည်မှအစ သီပေါမင်း ပါတော်မူသည့် ခေတ်အလယ်၊ ယနေ့
မန္တလေး ခေတ်အဆုံး မန္တလေး၏ ရုပ်ပုံကားချပ်ကြီး တစ်ခုလုံးကို
ရေးချင်ပါသည်။

ကြီးမားသော လုပ်ငန်းကြီး တစ်ခု ဖြစ်၍ ဘယ်မျှ အောင်မြင်
သည်ကို ကျွန်တော် မပြောနိုင်ပါ။

အနည်းဆုံး သီပေါ နန်းကျပြီး ကိုလိုနီခေတ်ဦး အထိလောက်
တော့ ရေးနိုင်မည် ထင်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သမိုင်းဆရာ တစ်ဦး မဟုတ်ပါ။

ဝတ္ထု ရေးသူ တစ်ဦးသာ ဖြစ်ပါသည်။

သမိုင်း ဆရာသည် ခံစားချက်ကို အသားမပေးဘဲ အချက်
အလက်ကို အသားပေးပါသည်။

ကျွန်တော်ကမူ အချက်အလက်ကို ဘေးဖယ်ပစ်ခြင်း မပြုသည့်
တိုင် ခံစားချက်ဖြင့် ရေးပါသည်။

တောင်သာမာန်အင်းက လေညှင်းဆော်တော့ ဆောင်းပါးကို ရေး
ဖြစ်ခြင်းမှာ ၁၉၈၄ ခု မီးကြီး လောင်ပြီးစ ပြာပုံ ဖြစ်နေသော မန္တလေး
ကို ကြည့်၍ ခံစားကြည့်ရာမှ ရေးခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်တော် ဆောင်းပါး
တွင် ခံစားချက် ကဲနေသည်ဆိုလျှင် ခွင့်လွှတ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါ
သည်။

အေးသိန်း၏ ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ ခရီးသွား
မှတ်တမ်းကို အမှာ ရေးရာ၌ ကျွန်တော် ဆောင်းပါးအကြောင်းကို
စကားဦး သန်းရခြင်းမှာ အခြားကြောင့် မဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော့် ဆောင်းပါးတွင် အဝေးရောက် သီပေါမင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အခန်း တော်တော်များများ ပါဝင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(စာရေးသူ အေးသိန်းက ကျွန်တော်အား အမှာစာ ရေးခိုင်းခြင်း မှာလည်း ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်မည် ထင်ပါသည်။)

စစ်မဖြစ်မီတုန်းက သူရိယတိုက်မှ ထုတ်ဝေ၍ သီပေါမင်း၏ အပါးတော်မြို့ ဦးစံရွှေ ရေးသည့် ဂီရိရတနာ ဆောင်းပါး မဟာမှာ ရတနာ ဂီရိကျွန်းတွင်ရောက် သီပေါမင်း၏ ဘဝနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ပထမဆုံး ဖတ်ဖူးသည့် စာအုပ် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် အာရေဗျ ပင်လယ်လှိုင်းလုံးတွေ တဝန်းဝန်း ရိုက်ခတ်ကာ အုန်းပင်တန်းတွေ ပေါက်နေသည့် ရတနာဂီရိ ကမ်းခြေ တွင် စိတ်ကူးဖြင့် မှန်း၍ လွမ်းနေခဲ့ဖူးသည်။

နောက်တော့ သူရိယ မဂ္ဂဇင်း မြန်မာအလင်း မဂ္ဂဇင်း စသည်တို့ တွင် ရတနာ ဂီရိကျွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ သီပေါမင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဆောင်းပါး အတိုအထွာတွေကို ဖတ်ခဲ့ရပါ သည်။

ကြီးလာသည့် အခါတွင် ဒေါက်တာဘချစ်၊ အမ်၊ ဒီ ရေးသည့် ရန္တပိုမှ ရတနာဂီရိ မှတ်တမ်း သီပေါမင်း၏ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စု မြတ်ဘုရားကလေး ရေးသည့် စတုတ္ထ သမီးတော်၏ အရေးတော် မှတ်တမ်း သီပေါမင်း၏ မြေးတော်ဘုရားကလေးရေးသည့်သီပေါမင်းဆက် အတွင်းရေးများ မှတ်တမ်းနှင့် သမိုင်း ဆရာဒေဆိုင် ရေးသော နန်းကျ ဘုရင်သီပေါ (၁၈၈၅-၁၉၁၆) ဆိုသည့် မှတ်တမ်းများကို ဖတ်လာခဲ့ ရသည်။

သီပေါမင်း၏ ရတနာဂီရိရက်များနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်တမ်း အထောက်အထားသည် အလွန် နည်းပါးသည်။

အထူးသဖြင့် သီပေါမင်း၏ ပထမ သမီးမှ ဆင်းသက်လာသည့် အနွယ်များနှင့် ပတ်သက်၍မူ သာ၍ပင် အထောက်အထား နည်းပါးလှ သည်။

ပထမ သမီးတော်မှ ဆင်းသက်လာသော အနွယ်တော်များနှင့် ပတ်သက်၍ သီပေါမင်းဆက် အတွင်းရေးများ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်ကို မတွေ့ရ။

လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်လောက်က အိန္ဒိယမှ ထုတ်သော စာနယ်ဇင်း တစ်စောင်တွင်မူ တစ်ခါ တွေ့လိုက်ရဖူးသည်။

အိန္ဒိယ သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်က ရတနာဂီရိသို့ ရောက်သွားစဉ် အမှတ်တမဲ့ တွေ့ရှိခဲ့သဖြင့် ရေးလိုက်သော ဆောင်းပါး တစ်စောင်ဟု ကျွန်တော် မှတ်မိနေသည်။

ကျွန်တော် ထိုစဉ် ကတည်းက ပထမ သမီးတော်၏ အဆက်အနွယ်များကို သိချင်နေခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် မိတ်ဆွေများဖြစ်သော် တော်ဘုရားကလေး (စတုတ္ထ သမီးတော်၏ သား) အား မေးကြည့်သည့်အခါတွင် သူလည်း သေသေချာချာ မသိ၊ အိန္ဒိယ စာနယ်ဇင်းများတွင် ပါသလောက်ကိုသာ သိသည်ဟု ကျွန်တော်ကို ပြောပြဖူးသည်။

သီပေါမင်းနှင့် စုဖုရားလတ်တို့တွင် သားတော် သမီးတော်ငါးဦး ရှိသည်။ ယင်းတို့အနက် နှစ်ဦးကို မန္တလေးမြို့တွင် ဖွားမြင်သည်။ သမီးတော် နှစ်ပါး ဖွားမြင်ပြီးနောက် သားတော် တစ်ပါး ဖွားမြင်သည်။

သားတော်မှာ ခြောက်လသား အရွယ်တွင် ကျောက်ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

ရတနာဂီရိသို့ ပါတော်မူသောအခါတွင် သမီးတော် နှစ်ပါး ပါ သွားကြသည်။

ပထမ သမီးတော် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးကို ၁၈၈၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၅ တွင် ဖွားသည်။

ဒုတိယ သမီးတော် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်ကို ၁၈၈၁ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၁၈ တွင် ဖွားသည်။

တတိယ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကို ၁၈၈၆ ခုနှစ် မတ်လ ၇ ရက်နေ့ မဒရပ်တွင် ဖွားသည်။

စတုတ္ထ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စု မြတ်ဖုရားကလေးကို ၁၈၈၇ ခု ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့က ရတနာဂီရိတွင် ဖွားသည်။

ပထမ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စု မြတ်ဖုရားကြီးသည် မာရသီ အမျိုးသား ဖြစ်သည့် တံခါးစောင့် ဂိုပယ်ဘာရိဆန်းဝန်းနှင့် ချစ်ကြိုက် ပြီး အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည်။

ဘုရင့် သမီးတော်နှင့် တံခါးမှူးတို့၏ ဇာတ်လမ်းသည် ပုံစံကျ၊ ဂန္ထဝင် ဝတ္ထု ဆန်နေသည်။

ဂိုပယ်သည် မူလက လယ်သမား တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး သရက်သီး ရောင်းသူ၊ လိုင်စင်ရ အရက် ရောင်းသူ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့ ဇနီးမောင်နှံမှ၊ ၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် သမီး တစ်ယောက် မွေးဖွားခဲ့သည်။

သူ့အမည်မှာ တုတု ဖြစ်သည်။

ဘွားတော်စု ဖုရားလတ်က တုတုကို ချစ်စဦးဖြင့် ဘိုင်စု (ဖက်တီး) ဟု ခေါ်သည်ဟု ဆိုသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ပထမ သမီးတော်မှ သားငယ် တစ်ယောက်ကို ဖွားမြင်သည်။ သို့ရာတွင် လသားအရွယ်တွင် ပျက်စီး သွားခဲ့သည်။

၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် ပထမ သမီးတော်တွင် ကိုယ်ဝန် ရှိပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် သီပေါမင်းလည်း နတ်ရွာစံခဲ့ပြီး နန်းကျ မိဖုရားနှင့် သားတော် သမီးတော်တို့ကို ရန်ကုန်သို့ ပြန်ကြရတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ပထမ သမီးတော်လည်း ပြန်ရတော့သည်။

ပထမ သမီးတော်က ကိုယ်ဝန်နှင့် ဖြစ်၍ ပင်လယ် ခရီးသွားရ မည်ကို ကြောက်သည်။

သို့ရာတွင် ဆရာဝန်ကြီးက စိုးရိမ်စရာ မရှိကြောင်း အာမခံ သဖြင့် ၁၂ နှစ် သမီးငယ် တုတုနှင့်အတူ မယ်တော် စုဖုရားလတ် နောက်ပါးမှ ရန်ကုန်သို့ လိုက်လာခဲ့သည်။

ပထမ သမီးတော်က ဂိုပယ်အား မိမိသည် မကြာမီ သူ့ထံသို့ ပြန်လာမည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ကတိ ပေးသည်။

ဂိုပယ်ကလည်း ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုပါ။

ပါလာသော ကိုယ်ဝန်မှ သားယောက်ျားကလေး တစ်ယောက် ဖွားမြင်သော်လည်း သက်ဆိုး မရှည်ပါ။

မယ်တော်နှင့် ဆွေတော် မျိုးတော်များက ရန်ကုန်တွင် ဆက်လက် နေထိုင်ရန် တားကြသော်လည်း မိမိသည် ပြန်လာမည်ဟု ခင်ပွန်းသည်ကို ကတိ ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ပြောကာ ရတနာဂီရိသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

အစိုးရက ပင်စင် လစာအဖြစ် တစ်လကို ကျပ် ၅၀၀ ထောက်ပံ့သည်။

သို့ရာတွင် ခြောက်လ အကြာတွင် ပင်စင် လစာကို ၂၀၀ သို့ လျှော့ချလိုက်သည်မှာ ပထမ သမီးတော် ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ဖြစ်သည်။

ပထမ သမီးတော် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးသည် ၁၉၄၇ ခု ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ရတနာဂီရိမှာပင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

သမီးဖြစ်သူ တုတုမှာ မော်တော်ကား ဒရိုင်ဘာ လုပ်ခဲ့ဖူးသူ ရှန်ကာပါဝါနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး သားသမီး ၇ ယောက်နှင့် မြေးများစွာ ရနေပြီဟု ဆိုသည်။

ယင်းတို့မှာ ၁၉၆၇ ခုနှစ် မတိုင်မီက အခြေအနေ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် တိုင်းတစ်ပါး ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ တော်လှန်ရေးများကြောင့် လည်းကောင်း၊ နန်းကျခဲ့ရသော ဧကရာဇ်များ၊ မဟေသီများ အကြောင်းကို ဖတ်ဖူးပါသည်။

ပြင်သစ် တော်လှန်ရေးသည် ဘုရင်လီဝီ-၁၆ နှင့် မိဖုရားကြီး မေရီအင်တိုင်းနက်ကို ခေါင်းဖြတ်စက်ပေါ်သို့ တင်ခဲ့ပါသည်။

ဥရောပ မဟာမိတ်တို့သည် ဧကရာဇ်ဘုရင် နပိုလီယမ် ဘိုနာပက်ကို စိန့်ဟယ်လီနာ ဆိုသည့် ကျောက်ဆောင်ကလေးပေါ်သို့ ပို့ခဲ့ပါသည်။

၁၉၁၁ ခု တရုတ်ပဒေသရာဇ် ဆန့်ကျင်မှု တော်လှန်ရေးသည် မန်ချူး နောက်ဆုံး မင်းဆက် ရင်ခွင်ပိုက် ဘုရင် ဖူးသီးကို နန်းမှ ချခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှ ရာဇာတို့၏ အုပ်စိုးမှုသည် အိန္ဒိယ ဘုရင် နောက်ဆုံး မင်းဆက် ဘဟာဒူးရှားကို ရန်ကုန်သို့ ပို့ခဲ့ပါသည်။

ရုရှား အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေးသည် ဒုတိယမြောက် နိုကလတ်စ် ဇာဘုရင်နှင့် မိသားစုတို့ကို ကွပ်မျက်ရေးတပ်၏ သေနတ် ပြောင်းဝသို့ ပို့ခဲ့ပါသည်။

ကွပ်မျက်ရာတွင် မပါဝင်ဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဆိုသော သမီးတော် အထွေး အနာစတာဗီယားနှင့် ပတ်သက်၍ ပုံပြင်တွေ အများကြီး ရှိခဲ့ ပါသည်။ စာအုပ်တွေ ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ရုပ်ရှင်တွေ (အများကြီးရိုက်ခဲ့) ပါသည်။

ယခုတိုင် သမီးတော်အထွေး အနာစတာဗီယားဟု ဆိုသူတို့ကို သူတို့ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသူ (သုံး၊ လေး) ဦးထက် မနည်း ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

အချို့က ဂျာမနီထိ ရောက်သွားသည်ဟု လည်းကောင်း၊ အချို့ က အင်္ဂလန်တွင် ကွယ်လွန်သွားသည်ဟု လည်းကောင်း၊ အချို့က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ ရောက်သွားသည်ဟု လည်းကောင်း အမျိုး မျိုး ပြောခဲ့ကြပါသေးသည်။

သမိုင်းတွင် ထိုဘုရင် ဧကရာဇ်တို့၏ အုပ်စိုးမှု ကျဆုံးသွားခြင်း သည် ခေတ်ကြီး တစ်ခု ပြိုလဲ ပျက်စီးသွားပြီး အခြား ခေတ်ကြီး တစ်ခု အသစ် ရောက်ထားခြင်းကို လက္ခဏာ ဆောင်ပါသည်။

ဆယ့်ခြောက်ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင် နန်းကျသဖြင့် ပြင်သစ် မင်းဆက် အုပ်စိုးမှု ဂျက်ကိုဘင် သမ္မတနိုင်ငံ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါသည်။

နပိုလီယန် ကျဆုံးသဖြင့် နောက်ထပ် ပြင်သစ် မင်းဆက် အုပ်စိုး မှု ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

ဖူးယီးနန်းကျသဖြင့် တရုတ်သမ္မတနိုင်ငံ ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါသည်။ သီပေါဘုရင် နန်းကျသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ကိုလိုနီ ဘဝ ရောက်ခဲ့ရပါ သည်။

ဘုရင် တစ်ပါး နန်းကျသဖြင့် အကောင်းတွေ ရှိသလို အဆိုးတွေ ရှိပါသည်။ အဆိုးတွေ ရှိသလို အကောင်းတွေလည်း ရှိပါသည်။

ယင်းမှာ သမိုင်းက မြင်သော အမြင် ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအမြင်နှင့် ကြည့်လျှင်မူ ဘုရင်တစ်ပါး၏ နန်းကျခန်း သည် တော်တော် ကြေကွဲစရာ ကောင်းသည့် ဇာတ်လမ်း တစ်ခု ဖြစ် ပါသည်။

ထိုအထဲတွင် သီပေါမင်းနှင့် စုဖုရားလတ်တို့ အဖြစ်၊ သမီးတော်များ၏ အဖြစ်၊ ပထမ သမီးတော်၏ အဖြစ်၊ ပထမ သမီးတော်နှင့် တံခါးမှုး ဂိုပယ်တို့၏ အဖြစ်၊ သူတို့ သမီးကြီး တုတုနှင့် ရှန်ကာပါဝါတို့၏ အဖြစ်ကား စတုတ္ထ မျိုးဆက်များ ဖြစ်သည့် ကျွန်တော်အဖို့ ပို၍ပင် ကြေကွဲစရာ ကောင်းနေပါသည်။

နောက်မျိုးဆက်များအတွက်မူ ပို၍ပို၍ပင် ကြေကွဲစရာကောင်းနေပါလိမ့်ဦးမည်။

သမိုင်းဆိုသည်မှာ ဝေးကွာ သွားလေလေ ကြေကွဲစရာ ကောင်းလေလေ ဖြစ်ပါသည်။

အေးသိန်း၏ ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ စာအုပ်ကို အမှာ ရေးရန် အတွက် လက်ရေးမူများကို ဖတ်နေစဉ် စတုတ္ထ သမီးတော်၏ သားတော် သမီးတော်များ ဖြစ်သော ထိပ်စုဖုရားကြီး၊ တော်ဖုရားလေး၊ ထိပ်စုဖုရားထွေးတို့နှင့် တွေ့သည်။

(တော်ဖုရားကလေးမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး လှုပ်ရှားမှုများတွင် ကျွန်တော်နှင့် ရင်းနှီးသည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ဖြစ်ခဲ့သည်။)

သူသည် တစ်ခါက လက်ဝဲဝါဒကို ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ပဒေသရာဇ် ဆန်သည်ဆိုကာ တော်ဖုရားကလေး အမည်ကို စွန့်၍ ဦးသန့်ဇင် (ခ) ဦးအောင်ဇေဟု အမည် ပြောင်းခဲ့သေးသည်။

ကျွန်တော်တို့က လက်ဝဲဝါဒကို ယုံကြည်သူများထဲတွင် တိုးတက်သည့် မင်းဆွေ၊ မင်းမျိုးတွေ ရှိကြောင်း ပသက်လောတို့၏ စစ်ခေါင်းဆောင် မင်းသားကြီး ဆူပါနိုဖောင်းကို ဖော်ပြကာ သူတို့လည်း မင်းသားကြီးဟု ယခုတိုင် ခေါ်ဝေါ်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

သူတို့ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်များသည် မကြာသေးမီကမှ ရတနာဂီရိသို့ သွား၍ ဘိုးတော် သီပေါမင်း၏ ဂူသင်္ချိုင်းကို ကန်တော့ပြီး ပြန်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်က ရတနာဂီရိသို့ သွားပြီး သီပေါမင်း၏ ဂူသင်္ချိုင်းကို ကန်တော့သူများမှာ သူတို့ချည်း မဟုတ်ကြောင်း ဆွေတော်၊ မျိုးတော်တစ်ဦး မဟုတ်သည့် ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်လည်း သူ့စရိတ်သူ ကိုယ်ပိုင် အားထုတ်မှုဖြင့် သွားရောက်ပြီး မှတ်တမ်း တစ်

စောင် ရေးနေကြောင်း သူ့တွင် စံအိမ်တော်နှင့် ဂူသင်္ချိုင်းကို ရိုက်ထား သည့် ဓာတ်ပုံများ ပထမ သမီးတော်၏ သမီးဖြစ်သူ တုတုနှင့် မြေးတော် များ၏ ဓာတ်ပုံများလည်း ပါလာကြောင်းဖြင့် ကျွန်တော်က ပြောပြသည့် အခါတွင် သူတို့လည်း ဝမ်းသာ အံ့ဩနေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့တွင် ရတနာဂီရီနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ မှတ်တမ်းဟောင်း ရတနာဂီရီတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပထမ သမီးတော် ၏ အဆက်အနွယ်များနှင့် လည်းကောင်း၊ မှတ်တမ်း အထောက်အထား များများ မရှိပါ။

ရတနာဂီရီနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးစံရွှေ၏ မှတ်တမ်းနှင့် ဒေဆိုင်း၏ မှတ်တမ်းတို့သာလျှင် ရှိပါသည်။

ပထမ သမီးတော်၏ အဆက်အနွယ်များနှင့် ပတ်သက်၍မူ အိန္ဒိယ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းများ ရေးသလောက်သာလျှင် အထောက် အထားရှိပါသည်။ ဒေဆိုင်း၏ မှတ်တမ်း နောက်တွင် ကွက်လပ်ကြီး ရှိနေပါသည်။

အေးသိန်း၏ မှတ်တမ်းသည် ထိုကွက်လပ်တွင် နောက်ထပ် တစ်ခု တိုးလာသော အထောက်အထား ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော် ဝမ်းသာ ရပါသည်။

သူ့မှတ်တမ်းကို ဖတ်လိုက်သည့်အခါတွင် သူ၏ စာနာထောက် ထားမှု၊ သူ၏ ကြေကွဲမှု၊ သူ၏ မခံချင်စိတ်မျိုးကို မတိမ်ကောလိုသည့် စေတနာမျိုးကို ထိန်းသိမ်း၊ စောင့်ရှောက်လိုစိတ် စသည်တို့ကို တွေ့ရ သည်။

မျိုးချစ်စိတ် ဆိုသည်မှာ သူဖာသာသူ သီးခြား ရှိနေသောအရာ မဟုတ်ပါ။

ဒရစ် ပုလင်းထဲမှ စီးဆင်းလာသော အရာ မဟုတ်ပါ။

ရင်ထဲ၊ နှလုံးထဲ၊ အသွေးအသားထဲမှ အလိုလို ပေါ်လာသော အရာ ဖြစ်ပါသည်။

မြသန်းတင့်

၁-၁၀-၉၄

ရန်ကုန်၊ ၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်
(၁၉-၁၀-၁၉၉၄)

ဂုဏ်ပြုလေ့စားတဲ့ အမှာ

အမှာ ရေးပေးသူတို့ဟာ မူလ စာရေး ဆရာက တောင်းခံလာမှ ရေးပေးလေ့ ရှိကြပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ မတောင်းခံဘဲ ရေးပေးလိုက်တယ်လို့ ဝန်ခံပါရစေ။

စာရေးသူ (ဦး) အေးသိန်းကို မတွေ့ဘူးပဲ အမှာ ရေးပေးတဲ့ ဆရာမြသန်းတင့်က ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ စာမူကို ပေးဖတ်လို့ အမှာရေးပေးရကောင်းမလားလို့ စိတ်ကူးမိရဲ့။

(ဦး)အေးသိန်းရဲ့ စာမူကို ဖတ်နေတုန်းနဲ့ ဖတ်ပြီးတဲ့နောက် သူ့ရဲ့ ရတနာဂီရိ စွန့်စားခန်း ခရီးအကြောင်း စဉ်းစားမိတိုင်း သူ့ကို ချစ်ချစ်ခင်ခင် လေးလေးစားစားနဲ့ တွေ့ချင်စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

ဒီနှစ် အောက်တိုဘာထဲမှာ (ဦး) အေးသိန်းနှင့် တွေ့ကြုံတော့ သူ တောင်းတောင်း မတောင်းတောင်း ရေးပေးလိုက်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ တွေ့ကြတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မိတ်ဆက်ကြပြီး လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဖြစ်ကြတာပေါ့။

ဆရာ မြသန်းတင့်နဲ့ ဆရာ ချစ်ဦးညိုတို့ရဲ့ အမှာတွေထဲမှာ အေးသိန်း၊ (ဦး) အေးသိန်းလို့ အသီးသီး ရေးကြတာ တွေရတော့ တစ်ခုခု လိုနေသလို ခံစားမိတယ်။ (ဦး) အေးသိန်း ကိုယ်တိုင်က သူ့စာမူ အဆုံးမှာ အေးသိန်း M. V. AFRICAN EXPRESS လို့ ရေးသားထားတာ တွေ့ရတော့ သိပ်ဘဝင်မကျ။

အေးသိန်းနဲ့ (ဦး) အေးသိန်းက တခြား အေးသိန်းတွေနဲ့ ရော သွားနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် တချို့ စာရေးဆရာ/မတွေက သူတို့ နာမည် အနောက်မှာ မြို့ သို့မဟုတ် အမည် တစ်ခုခုကို ကွင်းစ ကွင်းပိတ်နဲ့ ပြုလေ့ ရှိကြတယ်။ အေးသိန်း M.V.AFRICAN EXPRESS က တော့ နိုင်ငံခြား သင်္ဘော အမည် ဖြစ်နေပြန်လို့ မကြိုက်လှ။

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရကို ဖတ်ကြည့်ပြီး သူနဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆွေးနွေးဖြစ်ပြန်တော့ သူနဲ့ အထိုက်တန်ဆုံး အမည် တစ်ခုကို သူ လက်ခံမလားလို့ မမေးဘဲ ကိုယ့်ဖာသာ ဆုံးဖြတ်ပြီး ပေးလိုက်တာဟာ အခု ဒီဂုဏ်ပြု လေးစားတဲ့ အမှာ ရေးဖြစ်တဲ့ အကြောင်းပဲ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆအရ ပြောရရင် ရတနာဂီရိမှာ နတ်ရွာစံ တော်မူခဲ့ရတဲ့ မြန်မာ့ နောက်ဆုံး ဘုရင် မင်းမြတ် ဖြစ်တော်မူတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ ဘိုးတော် သီပေါမင်း တရားကရော နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေး အလံတော် လွှင့်ထူထားခဲ့တဲ့ ဘွားတော် စုဖုရားလတ်ကပါ ရောက်နေ တော်မူကြတဲ့ ဘဝကနေပြီး ကျွန်တော် ပေးတဲ့ အမည်ကို ကျေကျေနပ် နပ်ကြီး သာဓု ခေါ်တော်မူကြမှာ သေချာတယ်။

ဒီ အမည်ကတော့၊

အေးသိန်း (ရတနာဂီရိ)

ဖြစ်တယ်။

**အတိတ်ကာလသို့ ခရီးသွားခဲ့သော
အနာဂတ် စာရေး ဆရာတစ်ဦး**

ချစ်ဦးလှိုင် အမှာ

၁။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်က (ရတနာဂီရိ အကျဉ်းသား) အမည်ရှိ ဝတ္ထု (ပ၊ဒု) ကို ကျွန်တော် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ဖူးပါသည်။။

ထိုဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်း ကျောရိုးမှာ ရတနာဂီရိသို့ ရောက်သွားသော သီပေါမင်းနှင့် ဆွေတော်၊ မျိုးတော် မိသားစုတို့၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဝတ္ထုတွင် ကျွန်တော်သည် သီပေါမင်း သို့မဟုတ် စုဖုရားလတ် သို့မဟုတ် အခြား ဘုရင် မိသားစု အနွယ်တော်ဝင် အခြားတစ်ဦးဦးကို အဓိက ဇာတ်ဆောင်ထား၍ ရေးသားရန် မူလ ကြံရွယ်မှု ထားခဲ့ပါသေးသည်။

သို့သော် နန်းကျ ဘုရင် တစ်ပါး သို့မဟုတ် ဘုရင့် မိသားစုဝင် တစ်ဦးဦး၏ ရတနာဂီရိစံ ဘဝနှင့် ခံစားမှု ဝေဒနာတို့ကို ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုရေး ဆရာ တစ်ယောက် အနေဖြင့် ပူးကပ်ခံစားဖို့ရန် လွန်စွာ ခဲယဉ်းလှသဖြင့် ထိုမူလ ရည်ရွယ်ရင်းကို ဘေးဖယ်ထားခဲ့ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရတနာဂီရိစံ သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုတို့၏ ဘဝကို ထည့်ထည့်ဝင့်ဝင့် အတတ်နိုင်ဆုံး သရုပ်ဖော်နိုင်ရန် ဘုရင် မိသားစုနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ရှိခဲ့သည့် ဇာတ်ဆောင် တစ်ဦးကို ရှာဖွေခဲ့ရပါသည်။

နောက်ဆုံးတွင် သီပေါမင်း၏ ရှေ့နေ မစ္စတာ အက်ဂျီလောင်း ထံတွင် လက်ထောက်အဖြစ် အမှုလိုက်ခဲ့သော ရှေ့နေကလေး မစ္စတာ ကူးလက်ချန်း ဆိုသူကို အဓိက ဇာတ်ဆောင်အဖြစ် ကျွန်တော်ရွေးချယ် ခဲ့ပါသည်။

ကူးလက်ချန်း၏ ကိုယ်စိတ်နှလုံး သုံးပါးသော အပြုအမူများကို ရတနာဂီရိမှ ဘုရင့် မိသားစုများ၏ ဘဝနှင့် ထိတွေ့ ဆက်စပ်နေကာ (ရတနာဂီရိ အကျဉ်းသား) ဝတ္ထုကို ကျွန်တော် ရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ရှေ့နေကလေး ကူးလက်ချန်း၏ စာနာထောက်ထားတတ်သော သဘာဝ၊ နန်းကျ ဘုရင်နှင့် မိသားစု အပေါ် ဖေးမ ရပ်တည်ပေးလို သော စေတနာ၊ လူသား၏ ပင်ကိုယ် တန်ဖိုးကို လေးစားတတ်သော စိတ်ဓာတ်တို့ဖြင့် မြင်ရသော ရတနာဂီရိ အကျဉ်းစံ ဘုရင်တစ်ပါး၏ ဘဝ ဖြစ်ရပ်ကို ရေးဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။

ထိုဝတ္ထု တစ်နေရာ ဇာတ်ဆောင် ကူးလက်ချန်းသည် ရတနာ ဂီရိ ပင်လယ်လမ်းခြေ တစ်နေရာသို့ ဒုတိယအကြိမ် ရောက်သွားသည့် အခန်း၌ ဤသို့ပင် ကျွန်တော် ရေးခဲ့ပါသည်။

လှိုင်းရိုက်သံများ ပို၍ ကျယ်လောင်လာသည်။ ခြေလှမ်းများက လည်းပို၍ သွက်လက်လာကြသည်။ မြေပြင်သည်လည်း တစ်စတစ်စ ကျောက်ခဲများ ကျဲပါးလာကာ စွတ်စို ထိုင်းမှိုင်းလာသည့် သဲနှုန်းအစပ်များ ကို တွေ့လာရသည်။ ရှူးဖိနပ်ခွာရာသည်ပင် သဲနှုန်းပြင်၌ မသိ မသာ ထင်လာပြီ။ ကျွန်ုပ် ကိုင်ဆောင်လာခဲ့သော လမ်းလျှောက် တုတ် ကောက်၏ ထိပ်ဖျားသည်လည်း သဲပြင်၌ နစ်ကျွံကာ အရာထင်ချင်လာ ပြီ။

အို ခြေတစ်လှမ်းချင်း၊ တစ်လှမ်းချင်းနှင့် အမျှ ကျွန်ုပ်၏ အသက်သည် တစ်နှစ်ချင်း၊ တစ်နှစ်ချင်း ပို၍ ငယ်လာနေပါကလား။ ဟုတ်ချေသည်။ သည်းခြေလှမ်းများသည် ပင်လယ်ကမ်းစပ်သို့သွားနေ ကြသည့် ခြေလှမ်းများ မဟုတ်၊ အတိတ်ကာလထဲသို့ တိုးဝင်သွားကြ သည့် ခြေလှမ်းများ ဖြစ်လေသည်။

ဟုတ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် နေရာဒေသ တစ်ခုသို့ ပြန်လာနေခြင်း မဟုတ်၊ ကာလတစ်ခုဆီသို့ ပြန်သွားနေခြင်း ဖြစ်သည်။

(ရတနာဂီရိ အကျဉ်းသား) ဝတ္တု အဖွင့်တွင် ကျွန်တော်ရေးဖြစ်ခဲ့သော စာသားများ ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျွန်တော်က ဝတ္တု ထဲမှာသာ ဇာတ်ဆောင် တစ်ယောက်ကို အတိတ်ကာလ တစ်ခုဆီသို့ ပြန်သွားစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခု ဤစာအုပ် (ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ) ကို ရေးသူ (ဦး) အေးသိန်းကား ရတနာဂီရိ အတိတ်ကာလ တစ်ခုဆီသို့ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ သွားရောက်ခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။

သူ သွားရောက်ခဲ့ပုံမှာလည်း (စာဖွဲ့) လောက်ပါပေသည်။

(ဦး) အေးသိန်းသည် သင်္ဘောသား တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ ၅၀ ကျော် မြို့ပေါင်း ၁၃၀ ကျော်၊ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ သင်္ဘောသား တစ်ယောက် အဖြစ် အမှုထမ်းသွားလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် သူသည် လေ့လာစူးစမ်းတတ်သော သတင်းသမား တစ်ယောက်၊ ခံစား ရေးဖွဲ့သော စာရေးဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်နေလေရာ သူ၏ သင်္ဘောသား ဘဝသည် သူ့အတွက် မြောက်မြားလှစွာသော ကုန်ကြမ်းများ စုဆောင်း ရရှိရာ၊ အခြေခံပြီး ဖြစ်နေသည်။

(တကယ်တမ်းသာ သူ အချိန်ယူ၍ စာရေးမည် ဆိုလျှင်) သူ၏ သင်္ဘောသား ဘဝ အတွေ့အကြုံတို့သည် အသွေးအရောင်စုံတို့ဖြင့် ကြည့်မငြီးသည့် လူ့ဘဝဇာတ်ခုံ ရုပ်စုံ ကားချပ်ကြီး တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင် လေသည်။

မျက်စိ၊ နားနှင့် ရင်တံခါး၊ ပြတင်းတို့ကို ဖွင့်ထားတတ်သော (ဦး) အေးသိန်းသည် သင်္ဘောသား ဘဝအတွေ့အကြုံများထဲမှ တစ်ခု သော အတွေ့အကြုံကို ထိုက်ထိုက်တန်တန်ကြီး ရင်းနှီး အသုံးချလျက် စာတစ်အုပ် ရေးသားလိုက်သည်။

ထိုစာအုပ်မှာ လေးစားအပ်သော စာဖတ်သူ ယခု ဖတ်တော့မည့် (ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ) ဖြစ်သည်။

၃။ အထက် စာပုဒ်တွင် ထိုက်ထိုက်တန်တန်ကြီး ရင်းနှီး အသုံးချ လျက်ဟု ကျွန်တော် ဆိုခဲ့ပါသည်။ အကြောင်းမဟုတ်ပါ။

ဤစာအုပ်ရေးသူ (ဦး) အေးသိန်းသည် ရတနာဂီရိသို့ အလွယ် တကူ သွားရောက်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပါ။

သူ တာဝန် ထမ်းဆောင်သော အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘော (M/V OCEAN STRENGTH) အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုံဘောမြို့တွင် ကုန်တင် ကုန်ချ ဆိုက်ကပ်သည်။

ဘုံဘောရှိ စာအုပ် အဟောင်းဆိုင် နှစ်ဆယ်ကျော်တွင် သူ ခြေရာ ချင်း ထပ်ခဲ့သည့် သင်္ဘောသား မှန်လျှင် ကား ဝယ်ရမည် ဟူသော ဓလေ့ထုံး တစ်ရပ် ခေတ်စားနေချိန်မှာ သူက စာအုပ် အဟောင်းဆိုင် တွေမှာ သဲကြီးမဲကြီး ဝင်ထွက်ကာ စာအုပ်တွေကို ဈေးကြီး ပေးဝယ်ကာ စုဆောင်းသည့် စာအုပ် ဝယ်စုသော စာဖတ်သော သင်္ဘောသား တစ် ယောက် ဖြစ်သည်။

ထိုစာအုပ်များထဲတွင် သီပေါမင်း အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် နေထိုင် စံမြန်း ခေါင်းချသွားခဲ့ရသော ရတနာဂီရိ အကြောင်း လည်း ပါသည်။

သီပေါမင်းနှင့် ရတနာဂီရိ အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ လူမျိုး အတော်များများ ကြားဖူးနားဝ ရှိထားကြသည်။

(ဦး) အေးသိန်းကား သူ၏ ကြားဖူးနားဝ ဗဟုသုတ အဖြစ်၊ စာတွေ့ ဗဟုသုတ၊ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ အတွေ့အကြုံများမှ တစ်ဆင့် ပို၍ မြင့်မား စူးရှသော ရည်ရွယ်ချက် တစ်ခုကို (မည်သူကမျှ တာဝန် မပေးဘဲ) သူ့ဖာသာသူ ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုရည်ရွယ်ချက်ကား သူကိုယ်တိုင် ရတနာဂီရိသို့ သွားရောက် ရေးပင် ဖြစ်သည်။

ထိုရည်ရွယ်ချက် သူ့မှာ ကိန်းအောင်းလာစေရန် အဓိက မောင်း နှင် တွန်းအား ပေးလိုက်သော အရာမှာ သူ၏ သုတရှာလိုမှု၊ နား၊ မျက်စိ ဖွင့်ထားမှု၊ စာဖတ် ဝါသနာ၊ စာရေး ဝါသနာတို့အပြင် ဝံသာနု

ရက္ခိတတရားဟု ကျွန်တော်တို့ ခေါ်နေကြသော စိတ်ဓာတ် ဝိညာဉ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ရတနာဂီရိသို့ အရောက်သွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သော်လည်း ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ရေး၌မူ အခက်အခဲပေါင်း များစွာက သူ့အား ဆီးကြို စိန်ခေါ်နေလေသည်။

၄။ ဘုံဘောမှ မိုင် ၄၀၀ နီးပါးဝေးသည် ရတနာဂီရိသို့ သူ သွားခဲ့ သည့် ခရီးသည် ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ဖူးသည့် ခရီးသွား ဝတ္ထုထဲကလို ဇရာမ စွန့်စားခန်းကြီး မဟုတ်တောင်မှ ကြီးမားသော အခက်အခဲများ ကို ဖြတ်ကျော်ရသည့် ခရီး ဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရိသို့ သွားနိုင်အောင် ကြိုးပမ်း အားထုတ်ရပုံ အဆင့် ဆင့်သည် တော်ရုံတန်ရုံ လူတစ်ယောက်အဖို့ စိတ်ပျက် လက်လျော့ ချင်စရာ ဖြစ်သည့် သဘောသား တစ်ယောက်အတွက် သတ်မှတ်ထား သော ကမ်းတက်ခွင့် (SHORE PASS) ခရီးသွားခွင့် (VISA) ပြဿနာများ ရှိသည့် မုတ်သုံရာသီ၌ မိုးအလွန်များပြီး အန္တရာယ် ကြီးသော ဘုံဘောရတနာဂီရိ တောင်ပေါ်လမ်း၏ သဘာဝအန္တရာယ် ရှိသည်။

လိုအပ်သော အထောက်အထားများ မပြည့်စုံပါက သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော ဘောင်ကို ကျော်ပါက သဘောသား အလုပ် ပြုတ် သွားပြီး ဘဝပျက်သွားနိုင်သည့် ပြဿနာကြီး ရှိသည်။

ဒါတွေကို (ဦး) အေးသိန်း ရင်ဆိုင်ရသည်။

စိတ်ဓာတ်အင်အား၊ ဝါသနာတွန်းအား စသည့် ဗျတ္တိ အရာများ အပြင် သူ ရင်းနှီးရသော အခြား ကိစ္စ တစ်ခု ရှိသေးသည်။

ရတနာဂီရိ ရောက်လျှင် မှတ်တမ်းများ ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကူးရေး အတွက် ကင်မရာနှင့် ဇုန်းတယ်လီ၊ ဖလက်ဂန်း ဖိလ်တာ၊ ထရိုင်ပေါ့ စသော ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရသည့် ငွေကြေးက အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၅၀၀ ကျော်ဖိုး ရတနာဂီရိသို့ လိုက်ပို့မည့် လမ်းပြ ခရီးညွှန်သမားနှင့် စကားပြန် အပါအဝင် လူ သုံးဦးစာအတွက် ခရီး စရိတ် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃၀၀ ကျော် (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၈၀၀ ကျော် ဆိုသည့်

ငွေကြေး ပမာဏကို ကာလ ပေါက်ဈေးနှင့် တွက်ကြည့်နိုင်ပါသည်။) မည်သို့ရှိစေ...

အခက်အခဲပေါင်း များစွာကို ကျားကုတ်ကျားခဲ ရင်ဆိုင်ကျော် နင်းလျက် (ဦး) အေးသိန်းသည် ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ရတနာဂီရိသို့ ဇွတ်ထွက်ခဲ့လေသည်။

၅။ ခရီးလမ်း တစ်လျှောက်တွင် တွေ့ရသော အခက်အခဲများ နှင့် ပတ်သက်၍ ဤအမှာစာတွင် ကျွန်တော် စကားဦး မသမ်းလိုတော့ ပါ။ ကာယကံရှင်၏ စာတွင်သာ ဖတ်ကြည့်ကြပါဟု ပြောလိုပါသည်။

နန်းကျခံ၊ အကျဉ်းစံ၊ တစ်ကျွန်းရောက် သီပေါဘုရင် ၃၁ နှစ် ၄ လနှင့် ၁၂ ရက် နေထိုင် ခေါင်းချသွားခဲ့ရသော ရတနာဂီရိတွင် ခရီးသည် တစ်ယောက်သည် အတိတ် ဖြစ်ရပ်များကို မမောနိုင်၊ မပန်း နိုင် တူးဆွ၊ လေ့လာ၊ ခံစား၊ ရင်ခုန်နေသည်။

သူ့ စာမူကို ဖတ်ရင်း ကျွန်တော်သည်...

သီပေါမင်း စံမြန်းခဲ့ရာ ရတနာဂီရိ နန်းတော်ကြီး၏ အဆောင် ဆောင် အခန်းခန်းများသို့ ဝင်ထွက် လှုပ်ရှားနေသော သူ့အမူအရာ သုံးပါးကို မြင်ယောင်နေသည်။

သူတေသီ တစ်ဦး၏ တက်ကြွမှု၊ စာသမား တစ်ဦး၏ စိတ်လှုပ် ရှားမှု မြင်သမျှ၊ တွေ့သမျှကို လေ့လာ စူးစမ်းရင်း ဓာတ်ပုံတွေ တဖျပ် ဖျပ် ရိုက်လိုက်၊ မှတ်တမ်းရေးလိုက်၊ သိလိုသမျှ မေမြန်း ဆွေးနွေးလိုက် ဖြင့် မနားတမ်း လှုပ်ရှားနေသော (ဦး) အေးသိန်း၏ စိတ်ထဲတွင် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ နှမြောတသခြင်း၊ အားမလို အားမရ ဖြစ်ခြင်း စသည့် ဝေဒနာများလည်း အခါမလပ် ရိုက်ခတ်နေခဲ့ပေမည်။

ရတနာဂီရိ နန်းတော်ကြီးထဲတွင် မနားတမ်း လှုပ်ရှားရင်း သူ့ အာရုံ၌ သီပေါမင်း၊ မယ်တော် ဆင်ဖြူမရှင်၊ စုဖုရားလတ်၊ စုဖုရားကြီး၊ သမီးတော်လေးပါး၊ အိမ်တော်ပါ အမူထမ်းများ၏ ရုပ်ပုံများ၊ အသံများ၊ ဝေဒနာများကို သူ မြင်ယောင် ကြားယောင် နေခဲ့ပေမည်။

ထို့နောက်...

(ဦး) အေးသိန်းသည် ရတနာဂီရိ နန်းတော် လေ့လာရေးကို အချိန်လုလျက် အဆုံးသပ်ခဲ့ရသည်။

ရတနာဂီရိမြို့ နာရှနာ (NACHNA) လမ်းအတိုင်း သုံးဘီး
ကား တစ်စီးဖြင့် တစ်နေရာသို့ ထွက်ခဲ့ပြန်သည်။ ပေတစ်ရာလောက်
ကျယ်သော ခြံဝင်း တစ်ခု အတွင်းရှိ အိမ်တစ်အိမ်သို့ သွားသည်။

အိမ်မှာ တောရွာများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိန္ဒိယလူမျိုးတို့
နေလေ့ရှိသည့် အိမ်မျိုး ဖြစ်သည်။

ကြမ်းခင်း မြေကြီးကို တစ်ပေလောက် အမြင့် ဖို့ထားပြီး နံရံကို
ရရာ သစ်တိုသစ်စများဖြင့် ဖြစ်သလို ကာရံထားရသည်။

ဤတွင်...

(သူ့ စာအတိုင်း ကောက်နှုတ် တင်ပြပါမည်။)

...အဘွားအို တစ်ဦး ထွက်လာပါသည်။

ခြေထောက်တွင် ဖိနပ် မရှိပါ။

ဖိနပ်နှင့် ခြေထောက် ဝေးနေသည်မှာ ကြာပြီ ဖြစ်ကြောင်း
ခြေချောင်းနှင့် ခြေဖနောင့်များက သက်သေခံနေပေသည်။

အဝတ် ညစ်စုတ်စုတ်၊ ထဘီမှာ ဂါဝန်သဘောမျိုး ကြီးစည်း၍
ဝတ်ထားပါသည်။

ကျွန်တော်က နောက်ဖေးဘက်မှ လှည့်အပြန် အဘွားအိုက
ကျွန်တော့်ထံ ရှေ့ရု၍ လာနေပါသည်။

အနားရောက်တော့ ရင်ဘတ်ကို လက်ဝါးဖြင့် ပုတ်ပြပြီး တုတု
ဟု ပါးစပ်မှ ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်က အံ့အားသင့်ပြီး ဘိုင်စုလားဟု မေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော် တအား ပြေးဖက်လိုက်ပါသည်။

၆။ ထိုအဘွားကြီးက သီပေါမင်း၏ ပထမ သမီးတော်၊ ထိပ်စု
မြတ်ဘုရားကြီးနှင့် ဂိုပယ်လ်တို့မှ ဖွားမြင်သည့် သီပေါမင်း၏ မြေး
တုတု ခေါ် ဘိုင်စု ဖြစ်သည်။

(ဦး) အေးသိန်းက တုတု၏ မွေးသက္ကရာဇ်ကို ၁၉၀၆ ခုနှစ်၊
ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့ဟု ပြောတော့မှပဲ အဘွားအိုက သူ့ အသက်
အမှန်ကို သိရှာသည်။

သီပေါမင်း၏ မြေးမှာ အသက် ၈၄ နှစ် ရှိလေပြီ။

သီပေါ၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ ထိပ်စုဖုရားကြီး၊ ထိပ်စုကလေး၊ စုဖုရား၊ စသော စကားလေး၊ ငါးခွန်းမှအပ ဗမာ စကား မပြောတတ်တော့။

သီပေါမင်းတွင် မြေးတစ်ယောက် ရှိခဲ့ကြောင်း သို့သော် ထိုမြေးမကလေး အသက် ထင်ရှား မရှိတော့ကြောင်းဖြင့် (ဦး) အေးသိန်း သတင်းရခဲ့ပါသည်။

ယခု တုတုကို သူ သက်ရှိထင်ရှား တွေ့ခဲ့ရပေပြီ။

(ဦး) အေးသိန်းသည် သီပေါမင်း၏ မြေး မြန်မာ စကား မတတ်တော့သော တုတုနှင့် (စကားပြန်မှ တစ်ဆင့်) မေးမြန်း ဆွေးနွေးရန် အတိတ် ဖြစ်ရပ်များကို ပြီးပြတ် လတ်ဆတ်စွာ တွေးတော ခံစား ပြန်လေသည်။

ဤတွင် သူ့ စာသည် ရုပ်ရှင်၊ ပြဇာတ်များ၌ (Flash back) နောက်ကြောင်း ပြန်သကဲ့သို့ အတိတ်ကို ပြန်၍ ခေါ်ဆောင်သွားပြန်သည်။

တုတုနှင့် တွေ့ဆုံပြီးနောက် သီပေါမင်း၏ အုတ်ဂူသို့ သူ သွားပြန်သည်။

၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်နိမ့်စံ ဘဝ ရောက်ခဲ့ပြီး ရတနာဂီရိတွင် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် နေထိုင်သွားခဲ့ရကာ၊ ၁၉၁၆ ခုနှစ် သက်တော် ၅၈ နှစ်အရွယ်၌ နတ်ရွာစံခဲ့သော သီပေါမင်း၏ အုတ်ဂူ၊

ထို့နောက်...

တုတု၏ မယ်တော်၊ အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး (၁၉၄၇ ရတနာဂီရိမြို့၌ ကွယ်လွန်) ၏ အုတ်ဂူ၊ အရိုး ပြာထုပ်မှာ ရတနာဂီရိ အမျိုးသားပြတိုက်တွင် သိမ်းထားသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး၏ အုတ်ဂူထဲ၌ ဘာမှ မရှိ၊ ဗလာသက်သက်၊ သို့သော် အုတ်ဂူ ကမ္ပည်းစာတော့ ရှိသည်။ ထိုကမ္ပည်းစာကို ရန်ကုန်မြို့မှ မှာယူ ရေးထိုးစေခဲ့ပြီး ဂူတွင် ကပ်ထားသည်။

သို့ပါသော်လည်း မြန်မာလို ရေးပေးလိုက်သော ထိုကမ္ပည်းစာကို တုတုနှင့်တကွ သီပေါမင်း၏ မြေး၊ မြစ်များ အပါအဝင် ဝန်းကျင် နီးနားမှ မည်သူမျှ စာမဖတ်တတ်။

သို့ဖြစ်၍ သီပေါမင်း၏ ပထမ သမီးတော် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး ၏ အုတ်ဂူတွင် ကပ်ထားသော ကမ္ပည်းစာမှာ ဂူနံရံတွင် ပြောင်းပြန် ဖြစ်နေလေသည်။

အုတ်ဂူ ကမ္ပည်းစာ အထိပင် ကပြောင်းကပြန် လွဲမှား တိမ်းချော် ခဲ့ရလေသော သီပေါမင်း၏ အနွယ်တော်များ။

၇။ ကျွန်တော်၏ အမှာ စကားတွင် အတော်များများ ရေးဖြစ် သွားပါပြီ။

(ရတနာဂီရိ အကျဉ်းသား) ဝတ္ထုကို ရေးခဲ့သော ကျွန်တော်သည် (ဦး) အေးသိန်း၏ စာမူကို ဖတ်ရင်း အမျိုးအမည်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ သော ဝေဒနာတို့၏ ရိုက်ခတ်ခြင်းကို ခံစားနေရလေသည်။

နိဂုံးစကား ဆိုပါမည်။

မြန်မာမင်းဆက်၏ နောက်ဆုံး ဘုရင် သီပေါမင်းသည် ၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် အိမ်နိမ့်စံ ၁၁၀ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။

ဘုံဘောမှ မိုင် ၂၄၀ ခန့် ဝေးသော ပင်လယ် ကမ်းခြေ တစ်နေရာ၊ ဝေးလံသီခေါင်၍ လူ အရောက်အပေါက် မရှိသလောက် နည်းသော တစ်ကျွန်းတွင် အကျဉ်းခံ သီပေါသည် ၃၁ နှစ်၊ ၄လ၊ ၁၂ ရက် စံခဲ့ရ ပြီး ၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် နတ်ရွာစံခဲ့သည်။

သီပေါမင်း နတ်ရွာစံပြီး အနှစ် ၇၀ ကျော် ကြာခဲ့ချိန်တွင် မြန်မာ လူမျိုး သင်္ဘောသား တစ်ယောက်သည် သာမန် လေ့လာရေး မည်ကာ မတ္တ မဟုတ်သော အားထုတ် ကြိုးပမ်းမှုဖြင့် ရတနာဂီရိသို့ အရောက် သွားခဲ့သည်။

ဝတ္ထုရေးသူ ကျွန်တော်က (ရတနာဂီရိ အကျဉ်းသား) အမည်ရှိ ဝတ္ထု တစ်အုပ်ကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်က ရေးခဲ့ဖူးသည်။

နှစ်ကာလတွေ ဟောင်းမြေခဲ့သည်။ ကွာခြား ရှည်လျားခဲ့သည်။

သို့သော် ဤစာအုပ်ရေးသူ (ဦး) အေးသိန်းနှင့် ဤအမှာစာရေးသူ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးကြားတွင် ရတနာဂီရီနှင့် ပတ်သက်သော ခံစားမှု ချင်း၊ အမြင်ချင်းတူမျှ ကိုက်ညီမျှ ရှိနေသည်။

ကာလ သုံးပါးတို့၏ ဆက်စပ် ဖြစ်တည်မှုကို (ဦး) အေးသိန်း ရော၊ ကျွန်တော်ပါ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်မိကြသည်။

ဤသည်ပင်လျှင် ဤအမှာစာကို ကျွန်တော် ရေးဖြစ်ခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းဟု ဆိုလိုက်ပါရစေ။

ဦးချစ်ညို

၁၉၉၄၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၁)

*

စာအုပ်လေး အမှာစာ

ဤစာအုပ်သည် ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားတွင် သင်္ဘောသား ဘဝဖြင့် ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာထဲတွင် ရုန်းကန် လှုပ်ရှားလျက် ဘဝ တိုက်ပွဲဝင် နေရသူ ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ချင်သည့် ဗီဒီယို ဝါသနာက... စာရေးဆရာ

ဖြစ်လာသည်က သင်္ဘောသား...။

ထို့ကြောင့် ဝါသနာကို ရှေ့တန်းတင်လိုက်သောအခါ သင်္ဘော မှ နေ၍ ရတနာဂီရိသို့ ခဲရာခဲဆစ် သွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ရေးနိုင်ရန်အတွက် မည်မျှ အခက်အခဲ ကြားထဲက စွန့်စွန့်စားစား လှုပ်ရှားခဲ့ရပုံများကို အခန်း (၃) တွင် လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်၏ ဝါသနာကြီးမှုကို အခန်း(၁)နှင့် အခန်း (၂)တွင် လည်း ကောင်း ဖတ်ရှုခြင်းအားဖြင့် တစေ့တစောင်း အကဲခတ်နိုင်ပါသည်။

မိမိ စားနေသော ထမင်းအိုး အသာ ဘေးချထားပြီး စွန့်စွန့် စားစား သွားခဲ့ရသောခရီး...။

ဤစာအုပ်တွင် ရေးသားထားသော အခန်း (၃) ပါ ရတနာဂီရိသို့ ခရီးထွက်ရန် ကြိုးစားချက် ဆောင်းပါးသည် ကျွန်တော်၏ ဝါသနာ ကြီးမှုနှင့် အလုပ် တစ်ခုကို မရမနေ ဇွဲနဲ့ပဲကြီးစွာဖြင့် ကြိုးစားမှုများက တစ်ဖက်၊ မိသားစု တစ်ခုလုံး၏ အားကိုးရာ ဖြစ်သော ထမင်းစား အလုပ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်လျက် ဘဝတွင် အပြိုင်အားခဲ စွန့်စားခဲ့ရသော လုပ်ဆောင်ချက်များ...။

ဝါသနာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ် နှစ်ခုကြားတွင် မယုတ်မလွန် ချိန်ဆပြီး မဖြစ်မနေ သွားဖြစ်အောင် သွားခွဲရသော ရတနာဂီရိခရီး။

ဤစာအုပ်သည် ရတနာဂီရိ ဇာတ်ခုံကို နောက်ခံထားပြီး သီပေါမင်း မိသားစု အကြောင်း ရေးသားထားပါလျက်နှင့် သင်္ဘောသား တစ်ဦး အနေဖြင့် သင်္ဘောပေါ်မှ ရတနာဂီရိသို့ သွားခွဲရ၍ သင်္ဘောသား ဘဝ၊ သင်္ဘောသား ဖြစ်စဉ်၊ သင်္ဘောသား တစ်ဦး၏ လှုပ်ရှားမှု သရုပ် သန္တာန်များ၊ မြန်မာ သင်္ဘောသားတစ်ဦးအနေဖြင့် နိုင်ငံခြားသား သင်္ဘော အရာရှိများနှင့် အကြိတ်အနယ် အားပြိုင်မှုများကို မလွဲမရှောင် သာဘဲ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ချန်ထား၍လည်း မဖြစ်ပါ။ ဤစာစုများတွင် ပါဝင် လှုပ်ရှားမှု များသည်ပင်လျှင် ကျွန်တော့် ဘဝ၊ ကျွန်တော့် အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ ပါဝင် ဖော်ပြရသည်ကို စာဖတ်သူများ ခွင့်လွှတ်နိုင်ရန် မေတ္တာ ရပ်ခံပါသည်။

ဘုံဘေးမြို့မှ ရတနာဂီရိသို့ ခရီးသွားနေစဉ် လမ်းခရီး တစ် လျှောက်လုံး သံဗုဒ္ဓေ ရွတ်ဖတ်၍ သွားခွဲရသည်။ သင်္ဘောပေါ် ပြန် ရောက်မှ ဟင်းခဲ လေပူထုတ်၍ အသက်ဝအောင် ရှူခွဲရသော အဖြစ်...

ဤမျှလောက် ကြမ်းတမ်းသော ခရီးလမ်းတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ အခြေအနေ တစ်ခုခုဖြင့် ကြုံတွေ့ခွဲရသော် ကျွန်တော်ကို မည်သူမျှ သနားကြမည် မဟုတ်ပါ။

သင်္ဘောသား အလုပ်၊ အေးအေးဆေးဆေး လုပ်မနေဘူး၊ ရှည် လိုက်တာ ဖြစ်မှာပေါ့၊ ဖြစ်တာ နည်းသေးတယ်လို့ ပြစ်တင် ရှုတ်ချကြ မည့် လူတွေ အဆင်သင့်။

မတော်တဆ ဖြစ်ချင်၍ ဖြစ်လာခဲ့လျှင် အပြစ် ပုံချမည့် သူတို့ ဘက်မှ မှန်ပါသည်။

ချောချောမောမော ပြန်ရောက်လာလျှင် ကျွန်တော်၏ အောင်မြင် မှုသည် ယခုခေတ် သင်္ဘောသား စကားနှင့် ပြောရလျှင် ကား ဆယ်စီး ဝယ်ရသည်နှင့် မလဲနိုင်ပါ။

လူဆိုသည်မှာ မိမိ ဝါသနာပါသည့် အလုပ်ကို လုပ်၍ အောင်မြင်မှု ရသည်ထက် ပီတိ ဖြာရသော အလုပ်သည် ဤလောကတွင် ရှိမည် မဟုတ်ပါ။

မိမိနှင့်တကွ မိသားစု အားလုံး မှီခို အားထားနေရသော ထမင်းစား အလုပ်ပါ ပြုတ်နိုင်သည်။

ဖျောက်မရသော ဝါသနာကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး ဘုံဘေးမြို့မှ မိုင်ပေါင်း ၂၃၉ မိုင် ဝေးသော ရတနာဂီရိမြို့ အထိပင် သွားရသလားဟု အပြစ်ဖို့လာလျှင် ပြောလာသူများဘက်မှ မှန်ပေသည်ဟု ဝန်ခံရပေမည်။

ဘုရား မ၍ ခရီးလမ်း တစ်လျှောက်လုံး အထစ်အငေါ့ မရှိဘဲ အဆင်ပြေလာခဲ့သည်။

နောက်တစ်ချက်မှာ သီပေါမင်းအကြောင်း စာအုပ် ရေးသားရန် အတွက် ရတနာဂီရိမြို့အထိ သွားနေစရာ မလိုပါ။

ရန်ကုန်မြို့မှာပင် စာအုပ် စာတမ်းများ အားလုံးကို စုဆောင်းပြီး ရေးလျှင်လည်း ရနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်သည် ကုန်းဘောင် မင်းဆက် အကြောင်းကို ရေးသားထားသော သမိုင်းကျမ်း တစ်စောင် မဟုတ်ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင်ဖြစ်သော အရှင်သီပေါမင်းနှင့် သူ၏ မိသားစုများသည် ရတနာဂီရိတွင် ညှိုးငယ်စွာဖြင့် နှစ်ပေါင်း (၃၁) နှစ်လုံးလုံး အသက်ဝင် လှုပ်ရှားခဲ့မှုများကို အမှတ်တရ အောက်မေ့ဖွယ် အဖြစ် ပြန်ပြောင်း သတိရစေရန် ရည်ညွှန်း၍ တင်ပြထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နည်း ပြောရလျှင် ဤစာအုပ်သည် သမိုင်းကြောင်းကို ခရေစေ့တွင်းကျ တင်ပြထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ရုပ်ရှင်ရုံများတွင် ရုပ်သေဓာတ်ပုံများကို မီးမောင်း(ဆလိုက်) ထိုး၍ နောက်ကြောင်းပြန် ပြန်ပြောသော ဇာတ်လမ်းကဲ့သို့ သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုအကြောင်း ပြန်ပြောင်း သတိရစေရန် ရည်ရွယ်၍ တင်ပြထားသည်ဟု ဆိုလျှင် ပို၍ မှန်ပေလိမ့်မည်။

မြန်မာလူမျိုး အများစုသည် ကြားဖူးပါသည်။ ဖတ်ဖူးပါသည်မှ လွဲ၍ တစ်ခါမျှ မတွေ့ဘူး၊ မမြင်ဘူးသော အရှင်သီပေါမင်းနှင့် မြေး ဒေါ်တုတု၏ ၁၀ မှတ်တမ်းတင် ရုပ်သေ ဓာတ်ပုံများကို စွန့်စွန့်စားစား အရယူဆောင် လာခဲ့၍ စာဖတ်သူတို့ ရှေ့မှောက် အရောက် ပို့နိုင်အောင် ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။

စာဖတ်သူများ အနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ နောက်ဆုံး အရှင် ဘုရင် သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုများအား တစ်စုတစ်စည်းတည်း လေ့လာ ဖတ်ရှုခွင့် ရသည်ကိုပင်လျှင် ကျွန်တော့် အနေဖြင့် ဤစာအုပ် ဖြစ် မြောက်အောင် ရေးသားနိုင်ရန် ကြိုးစားရကျိုး၊ သုသေသန လုပ်ရကျိုး နပ်ပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

နောက်တစ်ချက်မှာ အခန်း (၁)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ကံတူ အကျိုးပေး ဘုရင် နှစ်ပါး ဟူသော ခေါင်းစဉ်ပါ စာအုပ်ကို ရေး သားရန် အစီအစဉ် ရှိထားပြီး ဖြစ်၍ ဗဟာဒူးရှား ဇေားရှား အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပါသော စာအုပ် စာတမ်းများကို ဘုံဘေမြို့မှ အလုံအလောက် ရှာဖွေ စုဆောင်း ဝယ်ယူ ရရှိထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဘာသာ မပြန် ရသေးပါ။

ဗဟာဒူးရှား ဇေားရှား ဘုရင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဘာသာပြန် ရေးသားရန်အတွက် အနည်းဆုံး (၆) လလောက် အချိန်ယူ ဆောင်ရွက် ရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သင်္ဘောသား ဘဝဖြင့် နှစ်ရှည်လများ ပင်လယ် ပြင်တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင် နေရသူ တစ်ဦး ဖြစ်၍ ဘာသာပြန်ရန် အတွက် စာအုပ် မြောက်မြားစွာကို သင်္ဘောပေါ် အရောက် လေယာဉ် ဖြင့် ယူဆောင် လာခဲ့ရပေလိမ့်မည်။

မိမိ လိုချင်သော အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို အရည်စစ် အနှစ်ထုတ်ယူမည်ဖြစ်ရာ လက်နှစ်လုံး၊ လက်သုံးလုံး လောက် ထူသော စာအုပ် ၁၀ အုပ် ရှိနေပါသည်။ ဤစာအုပ်များကို အသွားအပြန် လေယာဉ်ဖြင့် သယ်ဆောင်ရာမှာလည်း ငွေကြေးအရ ဖြစ်နိုင်သော ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။

ဤစာအုပ်ကို ရေးနိုင်ရန်အတွက် ရတနာဂီရိမြို့သို့ သွားသော ဘာသာပြန် ဆရာနှင့် ကျွန်တော့်အတွက် လုံခြုံမှုကို တာဝန်ယူ စောင့်ရှောက်ပေးသော ရဲအရာရှိ အပါအဝင် လူသုံးယောက်အတွက် ခရီးစရိတ် တစ်ခုတည်း အတွင်ပင်လျှင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃၀၀ ကျော် ကုန်ကျခဲ့ပါသည်။

မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရန်အတွက် ကင်မရာ နှစ်လုံးနှင့် အပိုပစ္စည်း၏ တန်ဖိုး စုစုပေါင်းသည် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၅၀၀ ကျော်ဖိုး ဝယ်ယူခဲ့ရပါသည်။

ခရီး စရိတ် အပါအဝင် ကုန်ကျငွေ စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၁၈၀၀ ကျော်ခန့် အကုန်ကျခံကာ မိမိ ဝါသနာအရ ကြိုးစားထားပြီး ဖြစ်နေပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော် တာဝန် ထမ်းဆောင်လျက် ရှိသော (M.V. AFRICAN EXPRESS) သင်္ဘောပေါ်တွင် နေ့ည မအားလပ်သည့် ကြားထဲမှာပင် မိမိကိုယ်ပိုင် အားလပ်ချိန်များမှာ ကုတ်ကတ်ဖဲယူပြီး ကြိုးစားပမ်းစား ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သီပေါမင်း၏ မြေး ဒေါ်တုတုသည် ယခုအခါ အသက် ၈၇ နှစ်ထဲ ဝင်ရောက်နေပါပြီ။

သူမ မကွယ်လွန်မီ သူမ၏ မိခင်နှင့် သူမ၏အဘိုး၊ အဘွား၊ အဒေါ် ဓာတ်ပုံများပါသော ဤစာအုပ်ကို သူမ၏ လက်ဝယ်အရောက် လက်ဆောင် ပေးလိုသော ဆန္ဒလည်း ကျွန်တော့်တွင် ပြင်းပြလျက် ရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် စောစောက တင်ပြခဲ့သလို ကံတူ အကျိုးပေး ဘုရင် နှစ်ပါး ဟူသော ခေါင်းစဉ်ပါ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြမည့် ဘုရင် နှစ်ပါး အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ချန်လှပ်ထားခဲ့ပြီး ယခု လောလောဆယ် ရတနာဂီရိမြို့မှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ စာအုပ်ကို ဦးစားပေး၍ ရေးသားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အေးသိန်း

M.V. AFRICAN EXPRESS

WIN TAK SHIPPING AGANCY CO. LTD

HONGKONG

စာဖတ်ပရိသတ်များထံသို့စာရေးသူထံမှပန်ကြားလွှာ

‘ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ်ကို ‘ဂုဏ်ထူး’ စာပေတိုက်မှ ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေရန် စာရေးသူနှင့် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့သည့်အတွက် ဂုဏ်ထူး စာပေတိုက်မှ ဝိုင်းတော်သားများအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

‘ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ် ထွက်လာပြီး နောက်ပိုင်း စာဖတ်ပရိသတ်များက စာရေးသူထံ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင်ဖြစ်သော ‘ဇောရှား ဘုရင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ် ထွက်မလာသေးဘူးလား...ဟု အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေများက တွေ့တိုင်း မေးမြန်းခြင်းကို ခံခဲ့ရပါသည်။ အချို့ ရပ်ဝေးမှ စာဖတ် ပရိသတ်များက စာနှင့်၊ ရေးပို့၍ မေးမြန်းကြသည့်အပြင် ဖုန်းနှင့် ဆက်သွယ်၍ မေးမြန်းသူများလည်း ရှိပါသည်။ ပဲခူးမြို့က စာဖတ် ပရိသတ် တချို့က ဘာကြောင့် ယခုထက်ထိ မထွက်သေးတာလဲ... ဘာများ အကူအညီ ပေးရမလဲ... ဇောရှား ဘုရင်၏ ကိုယ်ရေး မှတ်တမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသားရန် အချက်အလက်များ လိုအပ် လျှင် မည်သူ့ထံမှ သွား၍ အကူအညီ တောင်းလျှင် ရနိုင်ကြောင်း လိပ်စာများပင် ပေး၍ လမ်းညွှန်သူများပင် ရှိပါသည်။ ယင်းအထဲတွင် ပဲခူးမြို့မှ စာရေးဆရာ ဦးတင်မောင်ဆွေ (မြတ်သျှင်မောင်) လည်း တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရောက် ဇောရှား ဘုရင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ် မထွက်နိုင်ခြင်းသည် အချက်အလက်များ မပြည့်စုံသေး၍ မဟုတ်ပါ။

ဖေးရှား ဘုရင်နှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ် (၁၀) အုပ်ခန့်ပင် စာရေးသူက အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘုံဘေမြို့မှ ဝယ်ယူလာခဲ့ပြီး ဖြစ်ရာ ဘာသာပြန်၍ အကြမ်း ရေးပြီး နေပါပြီ။ အချော ရေးသားရန် ကလောင် ကိုင်လိုက်တိုင်း အရေးပေါ် ဆောင်းပါးများက နေရာ ဝင်လုလာ၍ ဤမျှလောက် အထိ ကြန့်ကြာနေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ် ပရိသတ် အနေနှင့်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင် ဖြစ်သော သီပေါမင်း၏ မိသားစုများနှင့် ယခုထက်တိုင် အသက်ထင်ရှား ရှိနေသော မြေး ဒေါ်တုတု၏ ဘဝ ဇာတ်လမ်းကို သိရှိလာကြသောအခါ ဂရုဏာ သက်လာပြီး သီပေါမင်းနှင့် ကံတူ အကျိုးပေးဘုရင် တစ်ပါး ဖြစ်သော၊ ဖေးရှား ဘုရင်နှင့် မိသားစုများကိုလည်း စိတ်ပါဝင်စားလာကြ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေစဉ်က၊ ‘ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ်၏ အမှာစာတွင် ကံတူ အကျိုးပေး ဘုရင် နှစ်ပါး အကြောင်းကို နိဒါန်း ပျိုးထားခဲ့ရာ ယနေ့ထက်တိုင် ‘ဖေးရှား ဘုရင်’ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ် ထွက်မလာခြင်းသည် စာရေးသူတွင် များစွာ တာဝန် ရှိသည်ဟု ဝန်ခံပါသည်။

ယခုအခါ စာရေးသူသည် မဂ္ဂဇင်းနှင့် ဂျာနယ်များတွင် ဆောင်းပါးများကို အပတ်စဉ် လစဉ် ထုတ်များတွင် ရေးသားလျက် ရှိရာ ယင်းကြားထဲမှ ‘လူဦးရေ ထိန်းချုပ်ရေးမှ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးသို့’ စာအုပ် တစ်အုပ်ကိုလည်း ကြားဖြတ် ‘အချိန်ကိုက်’ ရေးသား ထုတ်ဝေလိုက်ပါသေးသည်။

ယခုလည်း မအားလပ်သည့် ကြားထဲက အခြား စာအုပ် တစ်အုပ်နှင့် ဘာသာပြန် စာအုပ် တစ်အုပ်ကို ရေးသားပြုစုလျက် ရှိရာ၊ လုံးဝ မအားလပ်သည်မှာလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရတနာဂီရိမြို့တွင် အရှင် သီပေါမင်း၏ မိသားစုများသည် ယနေ့ထက်တိုင် ညှိုးငယ်စွာဖြင့် နေထိုင်လျက် ရှိကြသည့် အကြောင်း၊ ဖတ်ရှုရ၍ သနားဂရုဏာ သက်ပြီး စိတ်ပါဝင်စား မိသလို ရန်ကုန်မြို့ရောက် ‘ကံနိမ့်သူ အကျဉ်းခံ ဖေးရှား ဘုရင်’ ၏ ဘဝ ဖြစ်စဉ်များကိုလည်း ဖတ်ချင်စိတ်

သိလိုစိတ်များ တဖွားဖွား ပေါ်ပေါက်လာကြသည်မှာ သဘာဝကျလှ သော ခံစားချက်နှင့် အတူ အသဲလိုက်၊ အူလိုက် တောင်းဆိုမှု တစ်ရပ် ဟု ဆိုရပါမည်။

ဤမျှလောက်အထိ ကြန့်ကြာနေခြင်းကို အနူးအညွတ် တောင်း ပန်အပ်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ရောက် အိမ်နိမ့်စံ ‘မဟာဒူးရှား ဇေးရှား ဘုရင်’ စာအုပ်ကို မကြာမီ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိပါမည့် အကြောင်း လေးစားစွာ အသိပေး ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

နောက် တစ်ချက်မှာ ‘ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ် ထွက်လာပြီး တစ်နှစ်ကျော်ခန့် အကြာတွင် စာရေးသူ နှင့်အတူ ရတနာဂီရိသို့ သွားရောက်ခဲ့စဉ်က၊ ဘာသာပြန်ရန် ခေါ်လာခဲ့သော မစ္စတာဒါရာလီ၊ (Mr. MANIKARAO B. DARALE) ထံမှ စာရေးသူထံသို့ စာတစ်စောင် ပေးပို့လာရာ ယင်းစာကိုပင် ယခု ဒုတိယအကြိမ် ရိုက်နှိပ်သောအခါ သူ့စာနှင့်အတူ သူ့စာအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မျိုးချစ်စိတ် ထက်သန်စွာဖြင့် အကြံပြု တင်ချက်များကို ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ် ရေးသားထားရာ နောက်ဆက်တွဲ အဖြစ် ဖြည့်စွက် ၍ ထားပါသည်။

စာဖတ်ပရိသတ်များအား အနူးအညွတ် တောင်းပန်လျက်
(အေးသိန်း)

၁-၁-၉၉

*

ကံတူအကျိုးငွေဘုရင်နှစ်ပါး

ကျွန်တော်သည် အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ဗဟိုဦးစီး အဖွဲ့ဌာနချုပ်မှ ထုတ်ဝေခဲ့သော လုပ်သား ဂျာနယ်တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေစဉ် ကပင် စာအုပ် တစ်အုပ် ပြုစုရန် ခေါင်းထဲတွင် အမြဲ စွဲမြဲလျက် ရှိခဲ့ပါသည်။

ယင်းစာအုပ်၏ အမည်မှာ ကံတူအကျိုးပေး ဘုရင် နှစ်ပါးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရင်တစ်ပါးမှာ ဗဟာဒူးရှား ဇဖားရှား ဖြစ်ပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင်ဖြစ်သော ဗဟာဒူးရှား ဇဖားရှား ဘုရင်ကို ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီများက နိုင်ထက်စီးနင်း လုပ်၍ နန်းချ ဖမ်းဆီးပြီး ရန်ကုန်မြို့တွင် တစ်ကျွန်းစံ (ဝါ) အနိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ရပြီး ညှိုးငယ်စွာဖြင့် မထင်မရှား ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါသည်။ သူ၏မိဖုရားမှာ တောင်ငူမြို့တွင် ကွယ်လွန် သွားခဲ့ပါသည်။

ကျန်တစ်ပါးမှာ အများသိပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ နောက်ဆုံး ဘုရင် ဖြစ်သော သီပေါဘုရင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤဘုရင် နှစ်ပါးသည်ပင်လျှင် ကံတူ အကျိုးပေး တူညီခဲ့ကြသည် မဟုတ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း လှောင်ချိုင့် တွင်းမှာ ငှက်ငယ်ပမာ ဆိုးကျိုး၊ ကောင်းကျိုး အတူ ဝေမျှ၍ ခံစားခဲ့ကြရသည်။

အထက် ဖော်ပြပါ စာအုပ်ကို ရေးသားရန်အတွက် ကျွန်တော် သည် စာအုပ်ဆိုင်များ ရောက်တိုင်း သတိထား၍ ဗဟာဒူးရှား ဇဖားရှား

ဘုရင်နှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်၊ စာတမ်းများ၊ သီပေါဘုရင်နှင့် ဆက်နွယ်လျက် ရှိသော နန်းစဉ်၊ နန်းဆက်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို မွေနှောက် ရှာဖွေခဲ့ပါသည်။

လမ်းဘေး စာအုပ်ဆိုင်များက အစ ဘုရားစောင်းတန်း စာအုပ် ဆိုင်များအဆုံး...။

သီပေါဘုရင်နှင့် ပတ်သက်၍ ပါတော်မူပြီး နောက်ပိုင်း ရေးသား ခဲ့ကြသော စာအုပ် ၅ အုပ်နှင့် အခြား မဂ္ဂဇင်း၊ ဆောင်းပါး အတိုအထွာ များသည် စာရေးသူ၏ အိမ်စာကြည့်တိုက် ဗီရိယံတွင် ယခင်ကပင် ရှိပါသည်။

မိမိနိုင်ငံ၏ သမိုင်းကြောင်း ဖြစ်၍ သီပေါမင်း၏ ပါတော်မူ၊ အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာများသည် ကျွန်တော် အတွက် မဆန်းပါ။

အားလုံးလိုလို သိထားပြီးသား၊ လေ့လာထားပြီးသား ဖြစ်နေပါ သည်။ စာအုပ် ရေးသားရန် အဓိက ထား၍ စုဆောင်းလိုက်သောအခါ သီပေါမင်းနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ် စာတမ်းများ လိုသည်ထက် ပို၍ပင် စုဆောင်း ရမိခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံး လိုအပ်နေသော အချက်အလက်များ မပြည့်စုံသေး လျှင်လည်း ကျွန်တော် မစိုးရိမ်ပါ။ အမျိုးသား စာကြည့်တိုက်နှင့် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက် နှစ်ခု ရှိနေပါသည်။

နောက်ဆုံး မိမိ မကျေလည်သော အချက်အလက်များ တွေ့လျှင် လည်း မိမိထက် သိကျွမ်း နားလည်သော ပညာရှင်တွေ အမြောက် အမြား ရှိနေပါသည်။ ခြေရာ ကောက်ရန် မခက်ပါ။

အခက်အခဲ အများဆုံးနှင့် နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့ တွေ့လာရသည်မှာ မဟာဒူးရှား ဇေးရှား ဘုရင်၏ နောက်ခံ သမိုင်းကြောင်းပင် ဖြစ်ပါ သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ဆက်နွယ်လျက် ရှိသော နောက်ခံ သမိုင်း ကြောင်းကို အသာထားပြီး အနီးစပ်ဆုံး ဇေးရှား ဘုရင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကို ဦးစွာ စုံစမ်းပါသည်။

ပညာရှင် အတော်များများ သည်ပင်လျှင် ဇေးရှား ဘုရင်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို ကြားဖူးနားဝ သိမိလိုက်သည်။ ဆိုရုံမျှသာ ရှိပါသည်။

စာအုပ် စာတမ်းများနှင့် အချက်အလက်များကို အတိအကျ မညွှန်ပြနိုင်ခဲ့ကြပါ။

လွန်ခဲ့သော နှစ်တစ်ရာကျော်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော သမိုင်းကြောင်း ဖြစ်နေ၍ မျက်မြင်သက်သေ သိမိလိုက်သူတွေလည်း မရှိတော့ပါ။ ဗြိတိ သျှ ကိုလိုနီခေတ်၏ လောင်းရိပ်အောက်တွင် ရောက်နေ၍ စိတ်ဝင်စားမှု အလွန် နည်းပါးခဲ့ကြသည် ဆိုလျှင်လည်း မှားမည် မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် ၏ အားနည်းချက်ကြောင့် လက်လှမ်း မမီနိုင် ဆိုလျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။

နောက်ဆုံး ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ မူဆလင် လူကြီး များထံ ချဉ်းကပ်ပါသည်။

အသက်ကြီး၊ ဝါကြီး၊ ပညာတတ်၊ ရှေ့မှီနောက်မှီ လူကြီးများထံ သွား၍ သတင်း အစအနများ ရလိုရငြား သွားရောက် စုံစမ်းခဲ့ပါသည်။

စုဆောင်းရမိသော အချက်အလက်များသည် လက်တန်းပြောရုံ သက်သက်၊ တစ်ဆင့် စကား တစ်ဆင့်ကြား ဆိုရုံမျှသာ ရှိပါသည်။

စာတစ်အုပ်၊ ကျမ်း တစ်စောင် ရေးနိုင်လောက်အောင် မဆိုထား နှင့် ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ် ရေးနိုင်လောက်အောင် အထိပင် အတိအကျ မရရှိခဲ့ပါ။

စီဒါရ်ဘဇားရဒ် (ယခုပေါရှားလမ်း) တွင် အကျဉ်းချ ထားစဉ် ပြည်သူလူထုနှင့် အဆက်အသွယ် လုံးဝ ဖြတ်တောက်၍ ထားခဲ့သည်။

ဗဟာဒူးရှား ဇေးရှား ဘုရင်သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် အကျယ်ချုပ် အကျဉ်းချ ခံနေရစဉ် ဘာသာရေး အလွန် လိုက်စားပြီး တရား ကျင့်ကြံ အားထုတ်သောကြောင့် နောက်ဆုံး ထွက်ရပ်လမ်း ပေါက်သွားသူ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

သူ မကွယ်လွန်မီ စာအုပ် အချို့ ရေးသားခဲ့သည်။

သူ ကွယ်လွန်သွားပြီး နောက်ပိုင်း အုတ်ဂူထားရာ နေရာတွင် ဘုရား ဝတ်ပြုရန် ကျောင်း (ပလီ) တည်ဆောက်ထားကြောင်း၊ ယင်း ကျောင်းရှေ့က လမ်းကိုလည်း သူ့ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ဇေးရှား လမ်းဟု ခေါ်ကြောင်း ဤမျှလောက်သာ သိရှိခဲ့ရပါသည်။

နောက်ဆုံး မိမိကိုယ်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်ရာတွင်လည်း ကျွန်တော် သည်ပင်လျှင် အိန္ဒိယသမိုင်း အကြောင်းကို လေ့လာသူ တစ်ဦး မဟုတ် ပါ။

ကျောင်းနေစဉ်ကလည်း အိန္ဒိယ သမိုင်းကို လုံးဝ မသင်ခဲ့ဘူး ပါ။

မြန်မာ့ သမိုင်းကြောင်းနှင့် ဆက်နွယ်လျက် ရှိသော အင်္ဂလိပ် မြန်မာ စစ်ပွဲ (အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ ကျူးကျော်စစ်) နှစ်ကြိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့ သည် နောက်ဆုံး အင်္ဂလိပ် မြန်မာ တတိယ စစ်ပွဲအပြီး သီပေါမင်း ပါတော်မူသည် ...ဤမျှလောက်သာ သိခဲ့ပါသည်။

နောင် ကြီးပြင်းလာ၍ စာပေနယ်ထဲ ဝင်ရောက်ပြီး သမိုင်းကို လေ့လာ ဖတ်ရှုသော အခါမှာလည်း အိန္ဒိယ သမိုင်း အကြောင်း ကျွန်တော့် ဘဝ ဆက်စပ်မှု မရှိခဲ့ပါ။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အနောက်ဘက် ကမ်းခြေတွင် ရှိသော ဂိုအာ(GOA) နယ်၏ သမိုင်းအကြောင်းကိုသာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံရောက် ပေါ်တူဂီ သမိုင်းကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်လျက် ရှိသောကြောင့် အတော်အသင့် လေ့ လာခွင့်၊ သိရှိခွင့် ရခဲ့ပါသည်။

ဂိုအာနယ် သမိုင်းကြောင်းကို နှစ်ပေါင်း ၄၀၀ ခန့် အကျဉ်းချုပ်၍ နောက်ကြောင်းပြန် သိထားပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြသော နန်းစဉ် နန်းဆက်များသည် ဗြိတိသျှနိုင်ငံနှင့် ဂျပန်ဘုရင်များ၏ နန်းစဉ် နန်းဆက်များထက် များစွာ ရှုပ်ထွေးပါသည်။

ဗြိတိသျှနှင့် ဂျပန် နိုင်ငံတို့တွင် ဘုရင်မျိုးဆက် တစ်နွယ်တည်း က တစ်နိုင်ငံလုံးကို နှစ်ရှည်လများ အုပ်ချုပ်သွားခဲ့ကြ၍ လေ့လာသူ သမိုင်း သုတေသီ တစ်ဦးအတွက် မှတ်ရ လွယ်ကူပါသည်။

အိဒ္ဓိယနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံကြီးသလောက် လူမျိုးကွဲ၊ ဘာသာမတူ ဘုရင်များ၊ သူ့နယ်မြေအလိုက် အုပ်ချုပ်သော စော်ဘွားများ မှီလိုပေါက် ခဲ့ကြပါသည်။

အိမ်နီးနားချင်း နိုင်ငံဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဆင်တူယိုးမှား ဆိုလျှင်လည်း မှားမည် မဟုတ်ပါ။

ဝါသနာကြီး၍သာ မနေမနား လုပ်နေသည်။

တစ်ဖက်တွင် မိမိ၏ အလုပ်တာဝန် ဝတ္တရားကလည်း ရှိနေသေး သည်။

စိတ်ဆန္ဒ ရှိသရွေ့ အချိန်က မပေးနိုင်ပါ။

နောက်ဆုံး မီးခဲပြာဖုံး အဖြစ် ရောက်သွားပြီး ဆန္ဒနှင့် ဝါသနာ တည်းဟူသော အရောင်သည်လည်း မှေးမှိန်သွားသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ကံတူအကျိုးပေး ဘုရင်နှစ်ပါး ဟူသော အမည်ဖြင့် ရေးရန် ရည်ရွယ်ထားသော စာအုပ်သည်လည်း ကျွန်တော့် ဦးနှောက်ထဲမှ (၆) နှစ်ခန့် လုံးဝ ပေါ်မလာတော့ဘဲ ခေတ္တ ပျောက်ကွယ်၍ သွားပါတော့ သည်။

*

ဇျောက်မရသော ဝါသနာ

လူ့ဘဝ ဆိုသည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ မမျှော်လင့်ဘဲနှင့် ဘဝ တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲတတ်သည်။

ကျွန်တော်သည် အသက် တစ်ဝက် ကျိုးပြီးခါမှ တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် အိပ်မက်ပင် မမက်ဘူးသော အဏ္ဏဝါပျော် သဘောသား ဘဝသို့ တစ်ဖြစ်လဲ ကူးပြောင်း သွားပါတော့သည်။

ဤစာအုပ်သည် ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးနေ ခြင်း မဟုတ်၍ ဤစာအုပ်နှင့် အကျုံးဝင် ဆက်စပ်လျက် ရှိသော လှုပ်ရှားမှု တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသာ အကျဉ်းချုပ် ရေးသား တင်ပြသွား ပါမည်။

ကျွန်တော်လည်း တစ်ဖြစ်လဲ ဘဝသစ်တွင် အလွန်ပင် နှစ် ထောင်း အားရ ဖြစ်မိပါသည်။ ကမ်းကုန်၍ ရေထဲ ဆင်းရသည်မှာ မှန်သော်လည်း မိမိ၏ အသက်နှင့် ချိန်ဆ မိသောအခါ အနှစ် (၂၀) ခန့်ပင် နောက်ကျ သွားသည်ဟု မိမိကိုယ်ကို တွက်ဆမိပါသည်။

အများထင်သလို ကားဝယ်နိုင်၊ ဝင်ငွေ ကောင်း၍ မဟုတ်ပါ။ ယနေ့ အခြေအနေအရ ကျွန်တော် သဘောသား ဖြစ်လာခဲ့၍ မိသားစု ဘဝ အထိုက်အလျောက် စိုပြည်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မိသားစု တစ်ခု လုံးအတွက် နောက်ဆံ တင်းစရာ လုံးဝ မလိုတော့ပါ။

နောက်တစ်ချက်မှာ မိသားစု စီးပွားရေး အခြေအနေ ခိုင်လာ သောကြောင့် ကျွန်တော် ဝါသနာ ဗီပေါသော စာပေနယ်ထဲတွင် စိတ်ရှိ၊

လက်ရှိ လေ့လာလိုက်စားရန် အခွင့်အရေး အများဆုံး ပေးလာသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ထပ် တန်ဖိုး အရှိဆုံး အချက် တစ်ချက်မှာ နိုင်ငံတကာ အတွေ့အကြုံများ လေ့လာဆည်းပူးရန် အခွင့်အရေး အများဆုံး ရလာ၍ ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ယခု စာရေးနေသော အချိန်အထိ (၁၃) နှစ်ကျော် ကာလ အတွင်း မိမိ ငွေတစ်ပြား တစ်ချပ်မှ မကုန်ကျဘဲ နိုင်ငံပေါင်း (၅၄) နိုင်ငံ၊ မြို့ပေါင်း (၁၃၀)ကျော် ရောက်ဖူးနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ယူတတ်သော လူ တစ်ဦး တစ်ယောက်အတွက် ဤအခွင့်အရေး သည် အဖိုး မဖြတ်နိုင်ပါ။

သင်္ဘောသား ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ရောက်လျှင် လူမျိုး တစ်မျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို သတင်းထောက် ဟောင်း စာရေး ဆရာပီပီ နဲ့နဲ့ စပ်စပ် အတွင်းကျကျ လေ့လာ၍ အလွန် လည်း ကောင်းပါသည်။ အလွန်လည်း ပျော်ပါသည်။

ချောင်ကြိုချောင်ကြား၊ လမ်းကြိုလမ်းကြား၊ အငှား ချစ်သူ အိမ် များပင် မကျန် အနံ့ သွားပါသည်။

ပြီးလျှင် မွေးရာပါဖျောက်၍ မရသော အစွဲဖြစ်သည့် စာအုပ်ဆိုင် များတွင် စာဖတ်ပြီး စိတ်ကြိုက် စာအုပ်များ တစ်ပွေ့ တစ်ပိုက်ကြီးနှင့် ပြန်လာတတ်ပါသည်။

နောက်ဆုံး အချိန်ရလျှင် စာကြည့်တိုက်များနှင့် သမိုင်းဝင် ပြတိုက်များ သမိုင်းဝင် ရှေးဟောင်း မြို့ဟောင်းများကို တကူးတက ငွေကုန် ကြေးကျခံ၍ သွားရောက် လေ့လာပြီး မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံ များ ရိုက်ယူလာခဲ့ပါသည်။

တစ်နည်း ပြောရလျှင် စာရေးရန်အတွက် ကုန်ကြမ်း အများဆုံး ရယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။

မရောက်ဖူးသော နိုင်ငံ၊ မရောက်ဖူးသော မြို့များကို ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံး ခြေချမိလျှင် မိမိကိုယ်ကို အပျော်ဆုံး နေ့တစ်နေ့အဖြစ် ပီတိဖြာ နေတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော့် ခံစားချက်များ၊ ပီတိသောမန ဖြစ်နေပုံများ စာဖြင့် ရေးပြနိုင်စွမ်း မရှိပါ။ ရတနာသိုက်-ဗဟုသုတ ဟင်းလေးအိုးကြီးထဲ လိမ့်ကျသွားသည် ဟုသာ တင်စားပါရစေ။

ကျွန်တော်၏ ဒုတိယမြောက် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေရသော သင်္ဘောမှာ အဏ္ဏဝါဗလ (M.V. OCEANSTRENGTH) သင်္ဘော ဖြစ်ပါသည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ ဟောင်ကောင်၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှား၊ ကိုလံဘို၊ ဘုံဘော၊ ကရာချိ ခရီးစဉ်ကို နှစ်လ လျှင် တစ်ခေါက်ကျ ပုံမှန် ကုန်တင် ကုန်ချ သွားနေပါသည်။

ကရာချိမြို့နှင့် ဘုံဘောမြို့မှ လွဲ၍ အခြားမြို့များတွင် နေ့ဝက် လောက်သာ ကြာတတ်ပါသည်။ အများဆုံး တစ်ရက်ထက် ပိုမကြာပါ။

ကရာချိတွင် ၃ ရက်ခန့် ကြာတတ်သည်။ ဘုံဘောမြို့တွင် နွေရာသီဆိုလျှင် အနည်းဆုံး တစ်ပတ်ခန့် ကြာတတ်ပြီး မိုးရာသီဆိုလျှင် ၁၀ ရက်ခန့် ကြာတတ်ပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အနောက်ဘက် ကမ်းခြေတွင် ရှိသော ဘုံဘောမြို့ သည် ကျွန်တော် လမ်းလှမ်းမိသမျှ ပြောရလျှင် ကျွန်တော် ရောက်ဖူး သော မြို့များအနက် စာပေ၊ ဗဟုသုတ၊ ရှာမှီးရန်အတွက် အကောင်းဆုံး မြို့တစ်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဘုံဘောမြို့နယ် တစ်ခုလုံးတွင် အင်္ဂလိပ် စကားကို ရုံးသုံး ဘာသာ စကားအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ အင်္ဂလိပ် ယဉ်ကျေးမှု အများဆုံး ကျန်ရစ်သော မြို့တစ်မြို့ ဆိုလျှင်လည်း မှားမည် မဟုတ် ပါ။ ယနေ့ထက်တိုင် အင်္ဂလိပ် ယဉ်ကျေးမှုများကို အမြတ်တနိုး သိမ်း ဆည်းထားဆဲ ရှိပါသေးသည်။

လမ်းဘေးနေ သူ တောင်းစားက အစ ပိုက်ဆံတောင်းလျှင် အင်္ဂလိပ် စကားဖြင့် တောင်းပါသည်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ ထွက်သမျှ စာအုပ် စာတမ်းများ အားလုံးကို ဘုံဘောမြို့တွင် ရနိုင်ပါသည်။

ခေတ်နှင့် အမိလိုက်၍ ရောင်းနေသော စာအုပ်ဆိုင်များ ရှိသလို စာအုပ်အဟောင်း ရောင်းသော ဆိုင်များလည်း အလွန်ပင် ပေါများပါသည်။

စာအုပ် အဟောင်းများဆို၍ ကျွန်တော်တို့မြန်မာလူမျိုးများ ထင်သလို စာအုပ် အဟောင်းများကို လမ်းဘေးစင်ကြီး (ပလက်ဖောင်း) များတွင် ချရောင်းသည်ဟု မထင်ပါနှင့်။

ခမ်းနားကြီးကျယ်သော ဆိုင်ကြီးကနားကြီးများ ဖွင့်၍ ရောင်းချပါသည်။ စာအုပ်သစ်များ ဈေးချိုသလောက် စာအုပ်ဟောင်းများမှာ စာအုပ် တန်ဖိုး အလွန် မြင့်ပါသည်။

အမေရိကန် တစ်ဒေါ်လာ ၂၁ ရူပီ လဲလှယ်နှုန်း ၁၉၉၀ ခုနှစ် ရှိပါသည်။ အစိုးရ လဲလှယ်နှုန်းနှင့် လမ်းဘေး မှောင်ခို လဲလှယ်နှုန်း တစ်ရူပီလောက်သာ ကွာခြားမှု ရှိပါသည်။

စာအုပ် အဟောင်းဆိုင်များဆိုလျှင် လွန်ခဲ့သော နှစ် ၁၀၀ကျော်က စာအုပ်များပင် ရနိုင်ပါသေးသည်။ သူတို့သည် စာအုပ် အဟောင်းများကို အလွန် တန်ဖိုးထား၍ စာအုပ် ဟောင်းလေ ဈေးပိုကြီးလေပင် ဖြစ်ပါသည်။ စကား စပ်၍ ပြောရလျှင် လွန်ခဲ့သော အနှစ် (၃၀) ကျော်ကပင် လိုချင်၍ လိုက်ရှာနေသော စာအုပ် တစ်အုပ်၊ ဘုံဘောမြို့ စာအုပ် အဟောင်းဆိုင်မှ ရှာဖွေ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ယင်းစာအုပ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမှုထမ်းခဲ့သော အရေးပိုင်ဟောင်း မောရစ်ကောလစ် ရေးသော The Land of the Great Image စာအုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

အတ္တဝါဗလ သင်္ဘောသည် အထက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်လလျှင် တစ်ခေါက်ကျ ဘုံဘောမြို့သို့ ပုံမှန်ရောက်လာ တတ်ပါသည်။ ဘုရားမ၍ ကြိုလာရသည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်၏ မီးခဲပြာဖုံး ဖြစ်နေသော ဇဖားရှားနှင့် သီပေါဘုရင် ရောဂါဟောင်း ပြန်ထ လာပါတော့သည်။

ဘုံဘောမြို့ရှိ စာအုပ်ဟောင်းဆိုင် ၂၀ ကျော်တွင် ကျွန်တော် ခြေရာချင်း ထပ်ခဲ့ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၃၀၀၀ ခန့်က စ၍ ခေတ်သစ် ကိုလိုနီ ဇမ္ဗူဒေသ ဘုရင် နောက်ဆုံးအထိ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ စာအုပ် ၃၀ ကျော်ကို ကျွန်တော် စိတ်ကြိုက် ဝယ်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။

ဇမ္ဗူဒေသ ဘုရင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်များဆိုလျှင် ဇမ္ဗူဒေသ ဘုရင်၏ ငယ်စဉ် ဘဝက ဓာတ်ပုံများနှင့် ဆွေစဉ်၊ မျိုးဆက် ဓာတ်ပုံ များ၊ ဇမ္ဗူဒေသ ဘုရင်၏ မိဖုရား အသက် ၁၈ နှစ်ခန့်က ဓာတ်ပုံများ နှင့် တောင်ငူမြို့တွင် ကွယ်လွန်ကာနီး အသက် ၇၀ ကျော် ဇရာအို ဓာတ်ပုံများ ပါသော စာအုပ်များအထိ ရှာဖွေဝယ်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံး ဇမ္ဗူဒေသ ဘုရင်ကို နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်တို့ ဖမ်းခေါ် လာစဉ်က အင်္ဂလိပ် အစိုးရက ထုတ်ဝေသော အစိုးရ ပြန်တမ်း နှစ်ချုပ် များပင် ရရှိခဲ့ပါသည်။

စာပေသမား တစ်ယောက်ပီပီ မည်မျှ ပီတိဖြာ၍ နှစ်သိမ့် ကြည် နူးမိမည်ကို စာပေသမား အချင်းချင်း မျှဝေခံစား နိုင်ပါသည်။

စာပန်းချီဖြင့် ရေးခြယ်နိုင်စွမ်း မရှိသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

နောက်ဆုံး ဇမ္ဗူဒေသ ဘုရင် ရန်ကုန်မြို့တွင် အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ရစဉ်က စာအုပ်များ ရေးသားခဲ့သည် ဆိုသော ရန်ကုန်မြို့မှ ရထားသည့် သဲလွန်စကို မေးမြန်း စုံစမ်းပါတော့သည်။

ဘုံဘေမြို့ရှိ KOKIL & CO. 10 BANAJI STREET 2nd FLOOR FORT BOMBAY (၄၀၀၀၀၁) လမ်းတွင် ရောင်း ချ လျက်ရှိသော စာအုပ် အဟောင်းဆိုင်ပိုင်ရှင် L. MR. A. U. KAROL (S.E.M) က ဇမ္ဗူဒေသ ဘုရင်သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် အိမ် နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ရစဉ်က စာအုပ် ၃ အုပ် ရေးသားခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ကြောင်း သူ ပြောပြ၍ အတိအကျ သိရပါသည်။

ယင်းစာအုပ်များသည် အာရ်ဗီ ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားခဲ့၍ ကျွန်တော် နားလည်နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ရှင်းပြကြပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း ဇွဲမလျှော့ပါ။ ယင်းစာအုပ်များကို ကျွန်တော် အမိအရ လိုချင်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် အာရ်ဗီဘာသာ ကျွမ်းကျင်

သော မူလဆင် ဘာသာဝင် အိန္ဒိယ အမျိုးသားများ ရှိကြောင်း၊ သူတို့ကို ဘာသာပြန်ခိုင်းပြီး စာအုပ် ထုတ်ဝေမည် ဖြစ်ကြောင်း ဖိအား ပေး၍ အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

ဘုံဘောမြို့သို့ သင်္ဘော ဝင်လာတိုင်း အနည်းဆုံး တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်ခန့် သွားနေကျ စာအုပ်ဆိုင်များတွင် မွေနှောက် ရှာဖွေနေတတ် ရာ နောက်ပိုင်း စာအုပ်ဆိုင်ရှင်များနှင့် သာမက သူတို့ မိသားစုများနှင့် ပါ ဆွေမျိုးရင်းချာပမာ ခင်မင်ရင်းနှီး လာခဲ့ကြပါသည်။

ကျွန်တော် ဝါသနာကြီးပုံကို သိ၍ စာအုပ် ဆိုင်ရှင်များကလည်း ကြီးစားရှာဖွေ ပေးမည်ဟု ပြောကြပါသည်။

ယင်းစာအုပ်များသည် အလွန် ရှားပါးသော စာအုပ်များ ဖြစ်၍ ကလကတ္တားနှင့် နယူးဒေလီ မြို့များရှိ စာအုပ် အဟောင်းဆိုင်များ အထိ ဖုန်းဆက်ပြီး စုံစမ်းရမည် ဖြစ်၍ အချိန် အတော်အသင့် ပေးရမည် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော့်ကို နှစ်သိမ့် စကား ပြောကြပါသည်။

သီပေါမင်း ရတနာဂီရိတွင် အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ပုံများ၊ ပြဿနာ ပေါင်းစုံနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပုံများကို နိုင်ငံခြားသား စာရေး ဆရာ အချို့က အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့ကြပါသည်။

ယင်းစာအုပ် အချို့ ကျွန်တော့်ထံတွင် ရှိပါသည်။ ကျွန်တော့် အနေနှင့် ဘုံဘောမြို့တွင် သီပေါဘုရင်နှင့် ပတ်သက်၍ အထောက် အထား စာအုပ်များ ရှာဖွေရန် မလိုပါ။

ရန်ကုန် နေအိမ်တွင်လည်း စာအုပ် အတော်များများ ရှိပါသည်။ သီပေါမင်းနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ် စာတမ်းများ လုံဝ ရှာဖွေခြင်း မပြုပါ။

အချိန်လည်း မပေးနိုင်ပါ။ မိမိနိုင်ငံတွင် လုံလောက်ပြီးသား ရှိ နေ၍ တခြား အရေးကြီးသော လုပ်စရာများကိုသာ အဓိက ထား၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့ရပါသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း စာရေးဆရာ ရှုထောင့်မှ ပြောရလျှင် သင်္ဘော သားတိုင်းလည်း စာရေးဆရာ ဖြစ်ရန် မလိုပါ။

၆၀

အေးသိန်း

စာရေးဆရာတိုင်းသည် နိုင်ငံခြား သဘောသားများကဲ့သို့ နိုင်ငံ တကာ
ဗဟုသုတများ ရယူနိုင်ရန် အခွင့်အရေးများ ပေးခဲ့လျှင် (ဝါ)
သဘောသားများ ဖြစ်ခဲ့လျှင် မည်မျှ ကောင်းလိုက်မည်နည်းဟု တစ်ခါ
တစ်ရံ တမ်းတ အောက်မေ့မိပါသည်။

*

ရတနာဂီရိသို့ သီတင်းကျွတ်ရန် ကြိုစားချက်

ကျွန်တော် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသော အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုံဘေမြို့တွင် နှစ်လလျှင် တစ်ခေါက်ကျ၊ တစ်ခေါက်လျှင် တစ်ပတ်မှ ၁၀ ရက်ခန့်အထိ အမြဲ ကြာတတ်ပါသည်။

စားရက် ကြုံတော့ မုတ်ဆိတ်ပျားစွဲ ဆိုသလို မိမိ သင်္ဘောသား ဖြစ်ရကျိုး နပ်အောင် အခွင့်အရေး တစ်ခုကို မဖြစ်မနေ၊ မရ ရအောင် မိမိ ဘဝတွင် မိမိကိုယ်ကို တိုက်ယူမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

ယင်းမှာ အခြား မဟုတ်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင် ဖြစ်သော အရှင် သီပေါမင်း၊ အိမ်နိမ့်စံ ဘဝနှင့် နှစ်ပေါင်း ၃၁ နှစ် ၄ လ ၁၂ ရက် တိုင်တိုင် နေထိုင်ခဲ့ရပြီး ညှိုးငယ်စွာဖြင့် ခေါင်းချသွားခဲ့ ရသော ရတနာဂီရိမြို့သို့ သုတေသနပြု မှတ်တမ်းတင်သွားရောက်ရန် ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ရတနာဂီရိမြို့ဟူသော အမည်ကို ကျွန်တော် မှတ်မိသရွေ့ ပြော ရလျှင် အလယ်တန်း ကျောင်းသားဘဝ အမျိုးသား ပညာဝန် ဦးဖိုးကျား ၏ မြန်မာ့သမိုင်း စာအုပ်ကို သင်ရစဉ်ကပင် ကြားခဲ့ဖူးပါသည်။

ယခု မိမိကိုယ်တိုင် သီပေါမင်းအကြောင်း စာအုပ် ရေးသားရန် အခွင့်အရေး ပေးလာသောအခါ ရတနာဂီရိမြို့သည် ကျွန်တော့်အတွက် ရတနာသိုက် ဖြစ်လာပါသည်။

သီပေါမင်း အကြောင်း စာအုပ်ကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စား၍ ရေးချင်သော ဆန္ဒ ရှိခဲ့လျှင် တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် အချိန်မရွေး ရေး၍ ရနိုင်ပါသည်။

ရတနာဂီရိမြို့သို့မူ အချိန်မရွေး မသွားနိုင်ပါ။

အခြေအနေနှင့် အချိန်အခါ ပေးရန် များစွာ လိုအပ်ပါသည်။

တစ်သက်လုံး သဘောသား လုပ်သွား၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုံဘောမြို့ သို့ မရောက်ဖူးသော သဘောသားများ ဒုနှင့်ဒေး ရှိနေပါသည်။

ဘုံဘောမြို့သို့ သဘော ဝင်လျှင်လည်း ခရီးသွားနိုင်လောက် အောင် ရက်အကန့်အသတ်က လိုသေးသည်။ သဘော အနေနှင့် ပုံမှန် သွားနေသော (Regular Run) ဖြစ်ရပါမည်။

အားလုံး အခြေအနေ ပေးလာလျှင်လည်း ယင်းသဘောသား သည် စာရေးဆရာ ဖြစ်ရပါမည်။ စာရေးဆရာ ဖြစ်လျှင်လည်း သမိုင်း ကို စိတ်ဝင်စားသူ သမိုင်း အတွေးအခေါ်ရှိသူ သမိုင်းကို သုတေသန ပြုတတ်သော သုတေသီ တစ်ဦး ဖြစ်ရပါမည်။

နောက်ဆုံး ဓာတ်ပုံ ပညာကို မှတ်တမ်း တင်နိုင်လောက်အောင် ရိုက်တတ်ရန် လိုအပ်ပါသေးသည်။

(သမိုင်းကို မှတ်တမ်း တင်ရာတွင် ဓာတ်ပုံ ပညာသည် လွန်စွာ အရေးပါ အရာရောက်သော ပညာရပ် တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။)

အဏ္ဏဝါဗလ သဘောတွင် ကျွန်တော် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေ စဉ် ကပ္ပတိန်မှာ မစ္စတာဂျိုး (MR. J.O. JONE) ဆိုသူ ဗြိတိသျှ အမျိုးသား တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ပထမ တစ်နှစ်လုံးလုံး ဘုံဘောမြို့သို့ သဘော ရောက်တိုင်း မဟာဒူးရှား ဇောရှား ဘုရင်နှင့် ပတ်သက်၍ စာအုပ် စာတမ်းများကို အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အချိန်ရတိုင်း နှစ်လုံးလုံး နေခဲ့ရ၍ ရတနာဂီရိသို့ သွားမည့် ကိစ္စ လုံးဝ မစဉ်းစားနိုင်ခဲ့ပါ။

မိမိ အတွက် အချိန် စောလွန်းသေး၍ ကပ္ပတိန်ဂျိုးကိုလည်း လုံးဝ အသိ မပေးခဲ့ပါ။

ကပ္ပတိန်ဂျိုး ပြောင်းသွားပြီး နောက်ပိုင်း ဒုတိယမြောက် ကပ္ပ တိန်မှာ (JOHID, FAIRLEY) မစ္စတာဖေးလေး ဆိုသူ တာဝန် ထမ်းဆောင် လာပါသည်။

သူသည် အာရှတိုက်သားများကို အင်မတန် အထင်မြင် သေးသော ဗြိတိသျှ နိုင်ငံသား၊ စကော့ လူမျိုး တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

သူနှင့် အတူတူ တာဝန် ထမ်းဆောင်ဖူးသော သင်္ဘောသားတိုင်း သူ့ကို လုံးဝ မနှစ်သက်ကြပါ။

အောက်လက် ငယ်သားများအပေါ် သူ၏ ဆက်ဆံမှုများသည် အလွန်ပင် မောက်မာ ရင့်သိလွန်းပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း သူ့ကို သဘောကျ၍တော့ မဟုတ်ပါ။

သို့သော် သူနှင့် ကျွန်တော် ဝါသနာချင်း တူ၍ အလုပ်ချိန် အားလျှင် သူ့ထံ မကြာခဏ အဝင်အထွက် ရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းမှာ တခြား မဟုတ်ပါ။ စာဂျိုပိုး (စာကြမ်းပိုး) ဖြစ်၍ပင် ဖြစ်ပါသည်။

သူ့ကို သွားတွေ့လျှင် အလုပ်ချိန်မှ လွဲ၍ တခြား အချိန်များတွင် အမြဲတမ်း ကမ္ဘာ့ သတင်း နားထောင်ရင်း လက်ကလည်း စာအုပ်ကို လုံးဝ ချသူ မဟုတ်ပါ။

သူ့ထံမှ ကျွန်တော် ဖတ်ချင်သော စာအုပ်များကို အမြဲပင် ငှား ဖတ်ခဲ့ပါသည်။

နောက်တွင် ကျွန်တော့်ကို သူ ခင်မင်လာပြီး ထိုမှ တစ်ဆင့် ကျွန်တော့် ဘဝ၊ ကျွန်တော့် ဇာတ်ကြောင်းများကို ပြောပြသောအခါ ကျွန်တော့်ကို သူလေးစား လာပါတော့သည်။

နောက်ဆုံး သူ့ထံမှ ကျွန်တော် ရတနာဂီရိသို့ သမိုင်း သုတေသန အတွက် ခရီး နှစ်ရက် သွားချင်ကြောင်း ခွင့်တောင်းခဲ့ရာ သူ၏ လက် အောက် အရာရှိချုပ် ဖြစ်သော မစ္စတာလီး (တရုတ်လူမျိုး)ကို ခွင့်ပေး လိုက်ရန် တရားဝင် ခေါ်ပြောပါတော့သည်။

နောက် ရေဒီယို ဆက်သွယ်ရေး အရာရှိ ဦးအောင်စိုးဝင်းအား တရားဝင် သွားခွင့်အမိန့်စာကို လက်နှိပ်စက်နှင့် ရိုက်ခိုင်းပြီး သူ့ကိုယ် တိုင် လက်မှတ် ရေးထိုး၍ အရာရှိချုပ် မစ္စတာလီးထံ ပေးပါတော့သည်။

၆၄

အေးသိန်း

M. V. "OCEAN STRENGTH"
 CALL SIGN: DSAI

Date, 15th October 1987.

TO WHOM IT MAY CONCERN

**Mr. Aye Thein - Burmese Passport No. 18252
has my permission to spend one day ashore to visit
Historic Places Associated with Burma.**

John D. Fairley,
Master,
M.V.OCEAN STRENGTH
M. V. "OCEAN STRENGTH"

ကပ္ပတိန်ဖေးလားက စာရေးသူအား ရတနာဂီရိသို့
 တရားဝင် သွားရောက်ရန် ထုတ်ပေးခဲ့သော အမိန့်စာ

ကျွန်တော် မည်မျှ ဝမ်းသာခဲ့သည်ကို စာဖြင့် ရေး၍ မဖော်ပြ တတ်ပါ။ သွားခွင့် အမိန့်စာကို ရရှိသောအခါ လက်များ တဆတ်ဆတ် တုန်လျက် စာကိုပင် ဖတ်၍ မရဘဲ စာလုံးများ ဝါးနေသည်။ မျက်လုံး အိမ်တွင် မျက်ရည်များ ပြည့်နှက်လျက် တစ်ကိုယ်လုံး ပူထူပြီး ဝမ်းသာ လုံး ဆို့နေပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ကပ္ပတိန် ဖေးလေးထံမှ ရတနာဂီရိ သွားရန် အမိန့်စာ ရသည့် နေ့မှ စ၍ ခရီးသွားရန် ပြင်ဆင်ပါတော့သည်။

ဤခရီးသည် ပျော်ပွဲစား သွားသလို သည်အတိုင်း ထသွား၍ ရသည့် ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ ရုပ်ရှင် ဇာတ်ညွှန်း ရေးသလို ရတနာဂီရိ ရောက်လျှင် ဓာတ်ပုံ တစ်ကွက်ချင်း ရိုက်မည့် နေရာများကို အတိအကျ မှတ်တမ်းတင် ရေးရပါသည်။

ရတနာဂီရိတွင် သီပေါမင်း၏ မိသားစုများနှင့် တွေ့ဆုံသောအခါ တစ်ယောက်ချင်း မေးမည့် မေးခွန်းများ၊ သူတို့က တဖန် မေးလာလျှင် ဖြေမည့် အချက်အလက်များကို (OUTLINE)အောက်လိုင်း သဘော မျိုး (မှတ်စု အတိုကောက်) ရေးမှတ်ထားပါသည်။

အမေး အဖြေများကို စာအုပ် တစ်အုပ် ရေးနိုင်သည်အထိ လို သည်ထက် ပို၍ ပြင်ဆင် ထားခဲ့ပါသည်။

အချိန်ယူ စဉ်းစားပြီး ဟာကွက် မကျန်ရအောင် ညနေ အလုပ် ချိန်ပြီးတိုင်း မိမိကိုယ်တိုင် နားချိန်များတွင် တကုပ်ကုပ်နှင့် ရေးသား ပြုစုခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်မှ ထွက်လာစဉ်ကပင် အခွင့်အရေး ရလျှင်ရသလို ရေး သားရန် ရည်ရွယ်၍ သီပေါမင်းနှင့် ပတ်သက်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ် နှစ်အုပ် ယူလာခဲ့ပါသည်။

ယခု အမေးအဖြေလုပ်၍ တကယ်တမ်း စာတန်း ပြုစုသောအခါ အချို့ အချက်အလက်များ လိုအပ်လာပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း အတိအကျ မသိဘဲ ယောင်ဝါးဝါး ဖြစ်နေ၍ ရန်ကုန်အိမ် လှမ်းပြီး စာအုပ် အချို့ကို စင်ကာပူမှ တစ်ဆင့် လှမ်းမှာ ရပါသေးသည်။

ကျွန်တော်သည် အလွန်အလွန် ကြီးလေးသော တာဝန် တစ်ခုကို ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိထားပါသည်။

အကြောင်းအရာ တစ်ခု မေ့ကျန်ခဲ့လျှင် နောက်ထပ် တစ်ခေါက် သွားမေးရန် ဖြစ်နိုင်သော ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။

အထူး သတိထားပြီး အပိုအလို မရှိအောင် အစီအစဉ် ချပြီး ထပ်ကာတလဲလဲ စိစစ်၍ ရေးသား ပြုစုခဲ့ပါသည်။

သင်္ဘောသည် ဂျပန်နိုင်ငံ ယိုကိုဟားမားမြို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော့် စိတ်ကြိုက် Canon ကင်မရာ တစ်လုံး၊ Zoom, Telephotolength, Close up, Tripot, Filter နှင့် ကင်မရာ ထည့်သော အိတ် နှစ်လုံး ဝယ်လာခဲ့ပါသည်။

မှန်ဘီလူးဆေးသော ဆေးရည်နှင့် သန့်ရှင်းရေး လုပ်သော စက္ကူများ အပါအဝင် ကင်မရာတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများ၊ အားလုံး အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၅၀၀ ကျော် အကုန်အကျ ခံ၍ ဝယ်ယူခဲ့ပါသည်။

ဓာတ်ပုံ ရိုက်သည့်အခါ အခက်အခဲ တွေ့မည်စိုး၍ Zoom သို့မဟုတ် Tele နှင့် တွဲသုံးရန် Canon ကင်မရာ နောက်ထပ် တစ်လုံးကိုလည်း တတိယ အရာရှိ ဦးတင်မောင်ထွန်းထံမှ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၄၀၀ ပေး၍ ဝယ်ယူခဲ့ပါသေးသည်။

ကြီးမားသော အလုပ် တာဝန်နှင့် တကယ်တမ်း ခရီးသွားမှတ်တမ်း ဓာတ်ပုံရိုက်လျှင် ကင်မရာ တစ်လုံးနှင့် မလုံလောက်ကြောင်းကို ကင်မရာ သမားတိုင်း သိပါသည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် ဘုံဘောမြို့တွင် ဆိုက်ကပ်တိုင်း အစိမ်းရောင်ဂိတ်ဝ (Green Gate) အနီး ခရီးသည် သင်္ဘောဆိပ်နေရာ (Passenger Jetty) တွင် ကုန်သေတ္တာ (Container) များကို ကုန်တင် ကုန်ချ ပို့ချ လုပ်လေ့ ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘော ဆိုက်ကပ်တိုင်း သင်္ဘော လုံခြုံရေး တာဝန်ကို ယူရသော ရဲဝန်ထမ်း တစ်ဦး ဖြစ်သူ ပရာကစ် (MR. PRAKASH KESHAV JADHAV) ဆိုသူသည် ကျွန်တော်တို့

သင်္ဘောပေါ် အမြဲ လာနေတတ်ရာ သူနှင့် ကျွန်တော် တဖြည်းဖြည်း ခင်မင် လာခဲ့ကြပါသည်။ သူ တာဝန် ထမ်းဆောင်ရသော သင်္ဘောဆိပ် နှင့် သူ နေသော ဝါလီ ရပ်ကွက်သည် မိုင် ၂၀ ခန့် ဝေးပါသည်။ သူ နေသော ရဲရိပ်သာ အိမ်အထိ ဟိန္ဒူ အခါကြီး ရက်ကြီးများနှင့် ဆုံလျှင် ကျွန်တော့်ကို သူ့အိမ်အထိ ကားနှင့် လာခေါ်ပြီး ထမင်း ဖိတ်ကျွေး လေ့ ရှိပါသည်။

ဘုံဘောမြို့တွင် ကျွန်တော် သွားချင်သော နေရာများသို့ သူ အမြဲတမ်း စိတ်ရှည်ရှည်ဖြင့် လိုက်ပို့ ပေးတတ်ပါသည်။

ဘုံဘောမြို့တွင် သင်္ဘော ဆိုက်ကပ်တိုင်း သူနှင့် ကျွန်တော် တပူးကပ်ကပ် နေသည်များကို အခြား သင်္ဘောသား အချို့က သင်္ဘော သားနှင့် ရဲပေါင်းလျှင် မှောင်ခို လုပ်တတ်သည်ဟု အတင်းအဖျင်း ပြောခြင်းကိုပင် ခံခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော့် ဝါသနာကြောင့် သူ့ထံမှ အကူအညီ အများဆုံး ရယူ နိုင်ရန် ငွေကုန်ကြေးကျ ခံပြီး ပေါင်းသင်းခဲ့သည်ကို သူတို့တတွေ မသိ ခဲ့ကြပါ။

မဟာ ရန်ကုန်သည် လူဦးရေ ငါးသန်း မပြည့်ပါ။ ဘုံဘောမြို့သည် လူဦးရေ ၁၂ သန်းကျော် ရှိပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ထက် အဆ မည်မျှ ကြီး၍ လူဦးရေ မည်မျှ များပြီး လမ်းပေါ်တွင် လူသွား လူလာ မည်မျှ များပြားမည်ကို စာဖတ်သူတိုင်း ခန့်မှန်း၍ ရနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောသားများသည် သင်္ဘော ကမ်းနားရောက် တိုင်း မြို့ပေါ်သွား၍ ရသည် မဟုတ်ပါ။ မိမိ တာဝန်ချိန်တွင် သင်္ဘော ပေါ်မှ မြေကြီးကို ခြေချရန်ပင် အချိန် မရပါ။

တာဝန်နှင့် ဝတ္တရား အလွန်ပင် ကြီးမားပါသည်။ မိမိ အနားရ သော အချိန်တွင် သွားလိုသော နေရာတစ်ခုသို့ မြို့ခံလူနှင့် သွားမှသာ အချိန်တိုတိုနှင့် လိုရာ ရောက်နိုင်ပါသည်။

ရွာခံလူနှင့် မိတ်ဆွေ အဖြစ် ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် မိမိ ဝါသနာ ကြီးသော စာပေ၊ ဗဟုသုတများကို အလွယ်တကူ ရှာမှီးနိုင်ရန် အတွက် သာ အဓိက ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဘုံဘေးမြို့တွင် စာရေး ဆရာများ၊ စာအုပ် ဆိုင်ရှင်များ၊ သတင်းစာတိုက် ပိုင်ရှင်များနှင့် များစွာပင် အသိအကျွမ်း ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

တစ်ခါက စာရေးဆရာ အချို့နှင့် သတင်းစာတိုက် တစ်တိုက် တွင် စကား လက်ဆုံကြရာတွင် သူတို့က အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ် ရေး ကြိုးပမ်းမှုတွင် ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ၏ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုသည် ကဏ္ဍ တစ်ခုမှ ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း ရှမ်းဒရာဇိုဗ် (SUBHAS CHANDRA BOSE) သည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု သမိုင်းတွင် မြန်မာတို့ဘက်က တွန်းအားပေးခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း ကို ပြောပြသောအခါ သူတို့က မထင်မှတ်ဘဲ ကျွန်တော့်ထံမှ ကြားလိုက် ရ၍ အထူး စိတ်ဝင်စားသွားကြသည်။

နောက်နေ့ သူတို့က ချိန်းထား၍ ကျွန်တော် သွားတွေ့ရာ ရှမ်းဒ ရာဇိုဗ်ကျောက်ရုပ်ကို လိုက်ပြပြီး ကျွန်တော်တို့ အမှတ်တရ ဓာတ်ပုံ များ ရိုက်ယူလာခဲ့ကြပါသည်။

ယခု ကျွန်တော် ရတနာဂီရိသွားမည့် ကိစ္စတွင် စာရေးဆရာ များကလည်း လမ်းခရီးကြမ်းကြောင်းကို များစွာ သတိပေးကြပါသည်။

ကျွန်တော် ရတနာဂီရိသို့ သွားမည့် ကိစ္စတွင်လည်း မိတ်ဆွေ ပရာကစ်ထံမှ အကူအညီ အပြည့်အဝ တောင်းခံရတော့သည်။

ရတနာဂီရိတွင် ရှိနေသော သီပေါမင်း၏ မြေ၊ မြစ်များသည် မြန်မာစကား အသာထား၍ အင်္ဂလိပ် စကားပင် လုံးဝ မတတ်ကြ ကြောင်း စာရေးဆရာများနှင့် စာအုပ်ဆိုင်ရှင်များက ကြိုတင် ပြောပြ ထား၍ သိရှိထားပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။

ရတနာဂီရိသွားမည့် ကိစ္စတွင် မိတ်ဆွေကြီး ပရာကစ်ကို စကား ပြန်အဖြစ် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ရတနာဂီရိသို့ လိုက်ခဲ့ရန် အပါခေါ်ရ တော့သည်။

ထိုအခါ သူက သူကိုယ်တိုင်မူ အင်္ဂလိပ် စကားကို ထမင်းစား ရေသောက်လောက်သာ ပြောတတ်ကြောင်း၊ အတိအကျ ဘာသာမပြန်

တတ်ကြောင်း သူသည် ရဲဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်၍ လမ်းခရီးတွင် လုံခြုံရေး တာဝန်ကို အပြည့်အဝ ယူပေးပြီး ဘာသာပြန် ကိစ္စအတွက် အထက်တန်း ကျောင်းသားများကို အင်္ဂလိပ်စာ ကျူရှင် ပြနေသော ကျောင်းဆရာ တစ်ဦးကို သူနှင့်အတူ ခေါ်လာရန် စီစဉ်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း အကြံပေးသည်။

ကျွန်တော့် အနေဖြင့် သဘောမတူနိုင်စရာ ဘာမျှ မရှိပါ။ ဤနေရာတွင် ခရီးသွားဖော် တစ်ယောက် တိုးလာ၍ လမ်းခရီးတွင် ကုန်ကျမည့် စရိတ်ကိုလည်း တွက်ဆ၍ မဖြစ်ပါ။ ကျွန်တော့်အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ချက် ဖြစ်၍ သဘောတူလိုက်ပါသည်။

ဘုံဘောမြို့နှင့် ရတနာဂီရိမြို့သည် ကားလမ်းဖြင့် ၂၃၉ မိုင်ဝေးပါသည်။ ဘုံဘောမြို့၏ တောင်ဘက် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတွင် တည်ရှိသော ဆိပ်ကမ်းမြို့တစ်မြို့ ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် လမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် ရတနာဂီရိမြို့သို့ ဧည့်သည်များ လာစေအောင် ရေးဖွဲ့ရာတွင်၊

Ratanagirl, On the coast 130 km west, was the place where Thibaw, the last Burmese king, was interned by the British from 1886 until his death in 1916. ဟု ရေးထားပါသည်။

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များအတွက် ရတနာဂီရိမြို့တွင် အဖိုးတန် လေ့လာစရာသည် သီပေါမင်း နန်းတော်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ညွှန်းထားသည်။

ဤအချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာလူမျိုးတစ်ယောက် အနေဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုံဘောမြို့သို့ ရောက်လာ၍ အခြေအနေပေးလာလျှင် ရတနာဂီရိမြို့သို့ မည်မျှ သွားသင့်ကြောင်း အထူး ပြောနေရန် မလိုတော့ပါ။

ဘုံဘောမြို့နှင့် ရတနာဂီရိ ကားလမ်းတစ်လျှောက်သည် တောင်ကုန်း၊ တောင်တန်းများ၊ တောင်နှင့် မြောက် အလျားလိုက် တန်းနေ

သဖြင့် ခရီး တစ်လျှောက်လုံး တောင်ပေါ် ကားလမ်း ဖြစ်ပါသည်။
 လေယာဉ် ခရီးဖြင့် သွားလျှင် ခရီးသည် တစ်ယောက်အတွက်
 ၃၃၅ ရူပီ ပေးရပါသည်။ အချိန်တိုတိုနှင့် ခရီး ရောက်ပြီး ရတနာဂီရီ
 တွင် လေ့လာရန် အချိန်ပို ရပေမည်။

ထို့ကြောင့် လေယာဉ် ခရီးကို ပထမဦးစားပေး အနေဖြင့်
 ရွေးလိုက်ပါသည်။

နောက်တစ်ခေါက် သင်္ဘော ဘုံဘောမြို့သို့ ပြန်ရောက်လာလျှင်
 ရတနာဂီရီမြို့သို့ ခရီးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ
 ပရာကစ်ကို မှာထားခဲ့ပါသည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် ပုံမှန်သွားနေကျအတိုင်း ဂျပန်နိုင်ငံ
 ရှိ ယိုကိုဟားမား၊ ကိုဘီး၊ နာဂိုယာ၊ မူဂျီနှင့် ပူဆမ်း (တောင်ကိုရီးယား)
 ဟောင်ကောင်၊ စင်ကာပူ၊ ကိုလံဘို၊ ကရာချို၊ ဘုံဘောမြို့ စသည် ခရီး
 စဉ်ကို ပုံမှန် သွားလျက် ရှိပါသည်။

ခရီး တစ်ခေါက်လျှင် နှစ်လ ကျော်ကျော် ကြာတတ်ပါသည်။

သင်္ဘောသွားနေစဉ် ခရီးတစ်လျှောက်လုံး၌ ရတနာဂီရီ ရောက်
 လျှင် ဓာတ်ပုံ ရိုက်မည့် နေရာများ၊ သီပေါမင်း မိသားစုနှင့် တွေ့သည့်
 အခါ အမေးအဖြေ လုပ်မည့် မှတ်တမ်း၊ မှတ်စုများကို ဟာကွက်မကျန်
 ရန် ထပ်ကာ တလဲလဲ အချိန်ရတိုင်း ပြင်ဆင်တည်းဖြတ် လာခဲ့ပါသည်။

မိမိ စိတ်တိုင်းကျ ရပြီးခါမှ အင်္ဂလိပ်လို အစအဆုံး ဘာသာ
 ပြန်ပါသည်။

ဘာသာပြန် လိုက်လာမည့်သူအတွက် မေးရမည့် မေးခွန်းများ၊
 မာရသီ ဘာသာသို့ ဘာသာပြန် ပေးရန်အတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရန်
 မိတ္တူ အပို တစ်စောင်ပါ ရေးသားထားပါသေးသည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် တစ်ပတ် လှည့်၍ စင်ကာပူမြို့သို့
 ဝင်လာပါပြီ။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ ပရာကစ်ထံသို့ စင်ကာပူမြို့ စာတိုက်
 ကြီးမှ နေ၍ သင်္ဘော စင်ကာပူမြို့သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အများ
 ဆုံး နောက်တစ်ပတ် ၁၀ ရက်အတွင်း ဘုံဘောမြို့သို့ သင်္ဘော ဝင်လာ
 မည် ဖြစ်ကြောင်း အပြင်တွင် တစ်ပတ်ခန့် ကျောက်ချပြီး သင်္ဘော

ကမ်းကပ်မည့်ရက် အတိအကျကို ဆိပ်ကမ်း V,H,F CONTROL TOWER ရုံးသွား၍ မေးမြန်းထားပြီး အဆင်သင့် ပြုလုပ်ထားရန် ဖုန်းဆက် အကြောင်းကြားထားပါသည်။

ရတနာဂီရီတွင် ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရန် ဖလင် ၁၀ လိပ်နှင့် ပေကြိုး အလိပ် တစ်ဘူးကိုလည်း စင်ကာပူ ကုန်တိုက်မှ ဝယ်ယူလာခဲ့ပါသည်။

မကြာပါ...၊ အတ္တဝါဗလ သင်္ဘောသည် ပုံမှန် ခရီးစဉ်အတိုင်း ဘုံဘောမြို့ ရေပိုင်နက်ထဲ ရောက်လာပါတော့သည်။

ယခုအခေါက် ကျွန်တော့်အတွက် ဘုရား မသည်ဟု ယူဆရပါ မည်။ အပြင် (OUTLET ANCHOR AGE) တွင် လုံးဝ ကျောက် မချရဘဲ ဘုံဘော ဆိပ်ကမ်းသို့ တန်းဝင်လာရပါသည်။

ဘုံဘောဆိပ်ကမ်း၌ သင်္ဘော ကပ်သည်မှာ သင်္ဘောပင် မငြိမ် သေး။ မိတ်ဆွေကြီး ပရာကစ်မှာ သင်္ဘော လှေကားပေါ် တက်လာ၍ ကျွန်တော့် အခန်းထဲ တန်းဝင်လာပါတော့သည်။

တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဝမ်းသာအားရ နှုတ်ဆက်ကြပြီး သူ့ကို ကျွန်တော် ဘိယာဖြင့် ဧည့်ခံလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော့်နည်းတူ သူကလည်း လေယာဉ်ခရီးဖြင့် ရတနာဂီရီ သွားရမည့် ကိစ္စကို စိတ်ဝင်စားပြီး ဝမ်းအသာကြီး သာနေသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

သူလည်း ဘုံဘောမြို့တွင် ကြီးပြင်းလာသူတစ်ဦး ဖြစ်သော်လည်း ရတနာဂီရီမြို့သို့ သူ တစ်ခါမျှ မရောက်ဘူးသေးကြောင်း ကြိုတင် ပြောပြထား၍ ကျွန်တော် သိနှင့် ထားပါသည်။

မစ္စတာ ပရာကစ်က နောက်နေ့ ခရီးထွက်ရန်အတွက် အားလုံး အဆင်သင့် လုပ်ထားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘာသာပြန် အဖြစ် ခေါ်လာ မည့် သူ့မိတ်ဆွေကိုလည်း အဆင်သင့် ပြုလုပ်ထားရန်အတွက် ကြိုပြော မည် ဖြစ်ကြောင်း ဝမ်းသာအားရ စကား ဖောင်ဖွဲ့၍ ပြောပြနေပါသည်။

ကျွန်တော့်ကို နောက်နေ့တွင် လေယာဉ်ရုံးမှ လက်မှတ်ဝယ် အပြီး ညနေ ဝါလီရပ်ကွက်ရှိ သူ့အိမ်တွင် ထမင်း စားရန် ချိန်းလိုက် ပါသည်။

သူ ညနေ အိမ်က အဆင်သင့် စောင့်နေမည် ဖြစ်ကြောင်း ဝမ်းသာအားရ ပြော၍ ပြန်သွားပါသည်။

သင်္ဘော ဝင်လာသော နေ့တွင် ကျွန်တော် တာဝန်မှူးကျသော ရက်နှင့် လာတိုးပါသည်။

ကုန်းပတ်မှူး ဦးတင်ထူးကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြပြီး မွန်းလွဲ ၂ နာရီတွင် အိန္ဒိယ လေယာဉ်ရုံးသို့ အငှားကားဖြင့် လက်မှတ် ဝယ်ရန် သွားပါတော့သည်။

လေယာဉ်ရုံးတွင် ပထမဆုံး ဘုံဘော-ရတနာဂီရီ လေယာဉ် ခရီးစဉ် (SCHEDULE) ကို တောင်းကြည့်ပါသည်။ နေ့စဉ် ၁၁ နာရီခွဲတွင် ဘုံဘော ရတနာဂီရီ လေယာဉ် ခရီးစဉ် ရှိပါသည်။ တစ်နာရီခန့်သာ လေယာဉ် စီးရပြီး ၁၂ နာရီတွင် ရတနာဂီရီ ရောက်မည် နေ့လယ် တစ်နာရီတွင် ရတနာဂီရီမှ ဘုံဘောမြို့သို့ အပြန်ခရီး ရှိပါသည်။

ရတနာဂီရီမြို့တွင် တစ်နာရီ အချိန်သည် ကျွန်တော့်အတွက် ဘာမှ လုပ်၍ မရကြောင်း သိလိုက်ပါပြီ။ ...တစ်ညအိပ်ပြီး နောက်နေ့လယ် တစ်နာရီခွဲ လေယာဉ်ဖြင့် ဘုံဘော ပြန်ရန် အကောင်းဆုံး အဖြစ် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ပို၍ စိတ်ချရအောင် လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးစဉ် ဇယားကို ကိုင်၍ အပေါ်ထပ်တွင် ရုံးထိုင်နေသော မန်နေဂျာနှင့် သွားတွေ့ပါသည်။ သေချာသည်ထက် သေချာစေရန် ထပ်မံ စုံစမ်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မန်နေဂျာနှင့် စတွေ့စဉ်ကမူ ကျွန်တော့်ကို သူက ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်ဟု ထင်ပါသည်။ လေယာဉ် ခရီးစဉ်ကို စုံစမ်းကြည့်ရာ ဘာမျှ အပြောင်းအလဲ မရှိပါ။

ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်း အသေးစိတ် ရှင်းပြတော့မှ သင်္ဘောသား တစ်ယောက် ဖြစ်မှန်း သိသွားပါသည်။

ခင်ဗျားမှာ VISA ပါသလား။ ကျွန်တော့်ကို မေးပါတော့သည်။ နိုင်ငံခြားသား တစ်ယောက် အနေဖြင့် VISA မပါဘဲ ခရီးသွားလျှင်

လေယာဉ်ကွင်းရှိ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က ဖမ်းဆီး အရေးယူခြင်း ခံရမည် ဖြစ်ကြောင်း မန်နေဂျာက ကျွန်တော့်ကို ရှင်းပြပါသည်။

မှန်လိုက်လေခြင်း... ကျွန်တော် ခေါင်း တစ်ခုလုံး ထူပူ သွားပါ သည်။

ခဲလေသမျှ သဲထဲ ရေသွန်သလို ဖြစ်သွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် သိလိုက်ပါပြီ။ ကျွန်တော့်လောက် အသုံးမကျသူ ဤကမ္ဘာ တွင် ရှိမည် မဟုတ်ကြောင်း သိလိုက်ပါပြီ။ မိမိကိုယ်ကို အပြစ်တင်၍ မဆုံးတော့ပါ။

ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြား သင်္ဘောကုမ္ပဏီတွင် တာဝန်ထမ်း ဆောင်လာသည်မှာ ၁၃ နှစ်ထဲမှာ ဝင်ရောက်လာပြီ ဖြစ်ပါသည်။ အမိနိုင်ငံမှ နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်တိုင်း နိုင်ငံကူး လက်မှတ် (Passport) နှင့် ခရီးသွားလာခွင့် အမိန့် (VISA) လုပ်ခဲ့ရပါသည်။ လုပ်ရမှန်းလည်း သိပါသည်။

ယခု ကိစ္စတွင်လည်း ခရီးသွားလာခွင့် အမိန့် အရေးပါမှုကို သိသော်လည်း မသိသလို ပေါ့ပေါ့တန်တန် ထားမိပါသည်။ သွားမည့် ကိစ္စကို အရေးပေးလွန်း၍ ခရီးသွားခွင့် အမိန့်ကို ဂရုမထားမိ ဆိုလျှင် လည်း မှားမည် မဟုတ်ပါ။

နိုင်ငံကူး လက်မှတ် (PASSPORT) သည် မည်သည့်နိုင်ငံသား ဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုသော သက်သေခံ လက်မှတ်ဖြစ်ပါသည်။

ခရီးသွားခွင့်အမိန့် VISA သည် တစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံသို့ ဝင်ထွက် သွားလာသည့်အခါ ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် သူ တစ်ပါး နိုင်ငံ အတွင်း ခရီး သွားလာရန်အတွက် ရက်ကန့်သတ် ထုတ်ပေးထားသော ခရီး သွားလာခွင့် အမိန့်စာပါ မှတ်တမ်းစာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။

သင်္ဘောသည် နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၊ မြို့တစ်မြို့သို့ ရောက်တိုင်း သင်္ဘောသားများ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများ အားလုံးကို အကောက်ခွန် ဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ၊ ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ၊ လူမှုဝင် ကြီးကြပ်ရေးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ၏ စစ်ဆေးခြင်း ခံကြရပါသည်။

စစ်ဆေးခြင်း အားလုံး ပြီးစီးမှ သင်္ဘောသား တစ်ယောက်ချင်းကို ကမ်းတက်ခွင့် လက်မှတ် (Shore Pass) ထုတ်ပေးပါသည်။

သင်္ဘောသားများကို ထုတ်ပေးထားသော လက်မှတ်သည် တချို့ နိုင်ငံများတွင် ကန့်သတ်ထားသော အချိန်ထိသာ သွားလာခွင့် ရှိသည်။ အားလုံးခြံ့၍ ပြောရလျှင် ကမ်းတက်ခွင့် လက်မှတ် (Shore Pass) သည် မိမိ သင်္ဘော ဆိုက်ကပ်ထားသော မြို့တစ်မြို့ အတွက်သာ ထုတ်ပေးထားပါသည်။

တခြား တစ်နေရာ အခြားတစ်မြို့သို့ သွားလာရန် ခရီးသွားလာ ခွင့်အမိန့် (VISA) မဟုတ်ပါ။ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ အလျော့အတင်း အနည်းငယ်တော့ ကွာဟမှု ရှိတတ်ပါသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ တို့တွင် ထုတ်ပေးထားသော ကမ်းတက်ခွင့် လက်မှတ်သည် သင်္ဘော သား တစ်ဦး အနေဖြင့် နီးစပ်ရာ မြို့များအထိ သွားလာခွင့် ရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုံဘောမြို့နယ်၏ နယ်မြေ သတ်မှတ်မှုသည် အလွန် ပင် စည်းကမ်း တင်းကြပ်လွန်းပါသည်။ နိုင်ငံခြားသားများကို မဆို ထားနှင့်။ ဘုံဘောမြို့အတွင်း ပြေးဆွဲနေသော အဝါတန်းပါ အငှားယာဉ် (YELLOW, TOP) များပင် ဘုံဘောမြို့မှ အပြင်ထွက်လိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာမြို့မှ မြို့ပြင်ထွက်ခွင့် လက်မှတ် ယူပြီးမှ သွားလာခွင့် ရပါသည်။

တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ နယ်မြေကျော်လွန်၍ သွားခွင့် မရှိ ပါ။

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ မစ္စတာပရာကစ်သည် ကျွန်တော် ပြန်လာ လျှင် စားသောက်ရန် စားစရာများ အဆင်သင့် ချက်ပြုတ်ထားပါသည်။

သူ၏ သမီးကြီး ၁၂ နှစ်က ကျွန်တော့် အလာကို လမ်းထိပ်မှ လာစောင့် နေတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော် သူတို့ အိမ်လာလျှင် ကလေးများအတွက် စားစရာ များ၊ ကစားစရာ အရုပ်များ ဝယ်လာတတ်ရာ ကျွန်တော် လာမည့် ရက်ဆိုလျှင် ကလေးများ အလွန် ပျော်နေတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ ပရာကစ်သည် ကျွန်တော် ပြန်လာလျှင် ခရီးသွားမည့် အစီအစဉ် ချက်ချင်း ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မျှော်လင့် ချက် ကြီးစွာဖြင့် စောင့်ဆိုင်းနေပါသည်။

အိမ်အပေါ်ထပ် ရောက်လျှင် ထိုင်ပင် မထိုင်ရသေး။ မစ္စတာ အေးသိန်း လေယာဉ် လက်မှတ်ပေးလေ၊ ကျွန်တော့် ပါးစပ်မှ ဘာမှ ထွက်မလာတော့ပါ။

မျက်လုံးအိမ်မှ မျက်ရည်များ ရိဝေလျက် ပါးစပ်မှာလည်း တစ်ဆို့ နေပါတော့သည်။

အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြလိုက်သောအခါ သူလည်း ခေါင်းခါပြီး သက်ပြင်းတစ်ချက် ချလိုက်သည်မှ လွဲ၍ ဘာမျှ မတတ်နိုင်။ ကျွန်တော့် အတွက် ပြင်ဆင်ထားသော ညစာ ထမင်းကို အားနာ၍သာ စားခဲ့ရ သည်။

ပါးစပ်တွင် အရသာ လုံးဝ မတွေ့တော့...၊ စားချင်စိတ်လည်း လုံးဝ မရှိတော့ပါ။

သူတို့မိသားစုနှင့်အတူ အပျော်ကြီး ပျော်၍ ညစာ စားမည်ဟု ပြောခဲ့သော ကျွန်တော်၏ စကားများသည် ဘယ်ရောက်သွားမှန်းမသိ တော့ပါ။

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ ပရာကစ်သည် ကျွန်တော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရမှန်း သိ၍ နောက်နေ့ နံနက် ၁၀ နာရီလောက် ကျွန်တော့်ကို လာခေါ်ပါသည်။

သူ့မိတ်ဆွေ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးဌာနရှိ အရာရှိတစ်ဦးထံ သွားပြီး ရလိုရငြား အကျိုးအကြောင်း ပြောပြပြီး အကူအညီ သွားတောင်း ပါသည်။

ထိုလူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိက ကျွန်တော် ရတနာဂီရိ သွားမည့် အချိန်နှင့် ပြန်ရောက်မည့် အချိန်များတွင် ဘုံဘေးမြို့ရှိ လေယာဉ်ကွင်းတွင် သူ စောင့်၍ ကူညီပေးလျှင် ရနိုင်ကြောင်း ပြောပါ သည်။

ဘုံဘောမြို့နှင့် လေယာဉ်ကွင်းသည် မိုင် ၂၀ ကျော် ဝေးပါသည်။
ဘုံဘောမြို့တွင်းကနေ မြို့ပြင် ရောက်သည် အထိပင် မိုင် ၂၀ လောက်
သွားရသေးသည်။

ရန်ကုန်နှင့် တိုက်ကြီးလောက် ဝေးပါသည်။ ယင်းအရာရှိ
အတွက် အငှားယာဉ် အသွားအပြန် စရိတ် မိမိက ကျခံရမည်။ ရန်ကုန်
သား စကားနှင့် ပြောရလျှင် လက်ဖက်ရည်ဖိုး ဒေါ်လာ ၂၀၀ တောင်း
ပါသည်။

ငွေကြေး အကုန်အကျ များသည်ထက် မသေမချာ ဒုက္ခ ရောက်
မည့် အလုပ်ကို ဤနေရာတွင် ကျွန်တော် လူမိုက် မလုပ်လိုတော့ပါ။
သို့ရာတွင် ယင်းအရာရှိက ပေးသည့် အကြံတစ်ခုမှာ မဆိုးပါ။
လက်ခံနိုင်စရာ ဖြစ်လာပါသည်။

နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်များတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံ
သံရုံးတစ်ခုခုမှာ ယာယီ ထောက်ခံစာ သဘောမျိုး ဘုံဘော ရတနာဂီရိ
သွားမည့် ဗီဇာ တောင်းခံလျှင် ရနိုင်ကြောင်း ကြိုးစားကြည့်ရန် အကြံ
ပေးပါသည်။

သူ့ကို ကျွန်တော် အလွန်ပင် ကျေးဇူး တင်မိပါသည်။ သူ့အကြံ
ပေးချက်မှာ ဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်း များစွာ ရှိပါသည်။

စင်ကာပူရှိ မြန်မာသံရုံးကို ကျွန်တော် ရောက်ဖူးပါသည်။

တချို့ အမှုထမ်းများနှင့်လည်း ခင်မင်မှု ရှိပါသည်။

သို့သော် စင်ကာပူမြို့သည် ကုန်တင်ကုန်ချ ပြုလုပ်ရာတွင်
အလွန် ခေတ်မီ၍ တစ်နရီလျှင် ပျမ်းမျှ ကုန်သေတ္တာ ၃၅ လုံးခန့်
ကုန်တင်ကုန်ချ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ကုန်သေတ္တာ အလုံး ၈၀၀ ခန့်ကို နေ့ဝက်ပင် မကြာပါ။ သဘော
သားများအတွက် ကမ်းနား သွားချိန် မရပါ။

နာရီဝက်၊ တစ်နာရီ အချိန်ရလျှင်လည်း စားစရာ သောက်စရာ
များနှင့် အတိုအထွာ ပစ္စည်းများ ဝယ်ရ၊ စာထည့်ရ၊ တခြား သာရေး၊
နာရေးကိစ္စများ ရှိလျှင်လည်း မိသားစုထံ ဖုန်းဆက်ရသေးသည်။

စင်ကာပူသည် ဈေးဝယ် ဖုန်းဆက် အကောင်းဆုံးသော မြို့
တစ်မြို့ ဖြစ်သည်။

စင်ကာပူ မြန်မာ သံရုံးကို သွားရန် အချိန်မပေးနိုင်၍ အသာလေး ခေါက်ထားပါသည်။

ဟောင်ကောင်မြို့ရှိ မြန်မာ သံရုံးကို ကျွန်တော်တို့ ကုမ္ပဏီမှ သင်္ဘောသားများ အသွားအလာ နည်း၍ ဘယ်မှာ ရှိမှန်းပင် မသိပါ။ တစ်ခါမျှလည်း မသွားဘူးပါ။

ထို့ကြောင့် ခရီးသွားလာရာတွင် အမြန်ဆုံးနှင့် အဆင်ပြေဆုံး ဖြစ်သော ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့ရှိ မြန်မာ သံရုံးကို ရွေးချယ် လိုက်ပါ သည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် ဘုံဘော၊ စင်ကာပူ၊ ဟောင်ကောင်၊ ယိုကိုဟားမား ခရီးစဉ်ကို သွားလျက် ရှိနေပေပြီ။

အားခဲ၍ တက်လာခဲ့ပြီး တောင်ထိပ် ရောက်ခါနီးမှ ပြုတ်ကျ၍ တောင်အောက် ရောက်လာရသော တောင်တက်သမားနှင့် တူသည် ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို တင်စားမိပါသည်။

လိမ့်ကျသော ဒဏ်ရာထက် တောင်ထိပ် မရောက်ခဲ့ရသော စိတ်ဝေဒနာက ပို၍ပင် ကြီးမားခဲ့ပါသည်။

ခရီး တစ်လျှောက်လုံး မစားနိုင် မသောက်နိုင်အောင်ပင် စိတ် သောက ရောက်ခဲ့ရသည်။

မိမိကိုယ်ကို ဒေါသထွက်၍မဆုံး၊ အားငယ် စိတ်များ ဝင်လာ၍ အတော်ပင် ဖြေဖျောက်ယူခဲ့ရသည်။

ကပ္ပတိန်ဖေးလေးကို သွားတွေ့ပြီး အကျိုးအကြောင်း သွားပြော ရတော့သည်။

သူက စေတနာ ကြီးစွာဖြင့် တိုကျိုမြို့ရှိ မြန်မာ သံရုံးသို့ သွား သည့်အခါ အထောက်အကူ ပြုရန်အတွက် ထောက်ခံစာ တစ်စောင် ရေးပေးလိုက်ပါသည်။

ယင်း ထောက်ခံစာတွင် ကျွန်တော်သည် အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘော ပေါ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော သင်္ဘောသားတစ်ဦး ဖြစ်သည့် အပြင် စာရေးဆရာ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ရတနာဂီရိမြို့သို့

သမိုင်း သုတေသနပြုသွားရောက်ရန်အတွက် ဗီဇာ အမှန်တကယ် လိုအပ်နေကြောင်း ပါရှိခဲ့ပါသည်။

အတ္တဝါဗလ သင်္ဘောသည် ဘုံဘောမြို့မှ ၁၄ ရက်အကြာ ဂျပန် နိုင်ငံ ယိုကိုဟားမားမြို့သို့ ရောက်လာပါတော့သည်။

ယိုကိုဟားမား ရောက်၍ အရာရှိချုပ်ထံ ခွင့်တောင်းပြီး နောက် နေ့နံနက်တွင် မီးရထားဖြင့် တိုကျိုမြို့ရှိ မြန်မာသံရုံးသို့ အားကိုးတကြီး ဒုန်းစိုင်း၍ ပြေးပါတော့သည်။

အထောက်အကူအဖြစ် တင်ပြနိုင်ရန်အတွက် ကျွန်တော် ရေးခဲ့ သော ဆောင်းပါး ၇၀ ကျော်နှင့် ကပ္ပတိန်ဖေးလေး ပေးလိုက်သော ထောက်ခံစာ စီဒီစီစာအုပ်၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် စာအုပ်များ အားလုံး မိမိနှင့် တစ်ပါတည်း ယူသွားခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့်အတူ ရေဒီယို ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ဦးကျော်စိန် ဝင်း (ရေဒီယို ဆက်သွယ်ရေး အရာရှိ ဦးအောင်စိုးဝင်း ပြောင်းသွား၍ နောက် ရောက်လာသူ)

ပစ္စည်းထိန်း ဦးရဲမြင့်နှင့် စက်ခန်းဌာနမှ ဦးစိုးရွှေတို့လည်း နိုင်ငံကူးလက်မှတ် သက်တမ်းကုန်၍ သက်တမ်းတိုးရန် အတူပါလာ ခဲ့ကြသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့ရှိ မြန်မာသံရုံးတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင် နေသော ဦးကြည်ဝင်းနှင့် တွေ့ပါသည်။

သူသည် နိုင်ငံခြားရောက် သင်္ဘောသားများ၏ နိုင်ငံကူး လက်မှတ် သက်တမ်း တိုးပေးသော ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပေးသူ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

သူနှင့် တွေ့တော့ အကျိုးအကြောင်း၊ အကျဉ်းချုပ်၍ လိုရင်းကို ကျွန်တော် ရှင်းပြပါသည်။

သင်္ဘောသားများအတွက် Passport သက်တမ်း ကုန်လျှင် သက်တမ်း တိုးပေးရန်အတွက် အထက်မှ ညွှန်ကြားချက် လာထား ကြောင်း၊ ယင်းညွှန်ကြားချက်တွင် VISA ထုတ်ပေးရန် မပါရှိ၍ လုပ် မပေးနိုင်ကြောင်း ဦးကြည်ဝင်းက ပြန်ပြောပါသည်။

သူ၏ လေသံသည် တိုသည်၊ ပြတ်သည် နောက်ထပ် ဆက်၍ မရတော့ပါ။

သင်္ဘောသားများ နိုင်ငံကူး လက်မှတ် သက်တမ်း တိုးပေးရန် အတွက် ပုံစံ ဖြည့်ထားသော စာရွက် စာတမ်းများ ယူ၍ တခြား တစ်နေရာသို့ ထွက်သွားပါတော့သည်။

သူ့ကို ကျွန်တော် မဝေဖန်လိုပါ။ သို့သော် ကျွန်တော်၏ ကိစ္စကို လုံးဝ စိတ်ဝင်စားမှု မပြုခဲ့။ သူနှင့် လျှပ်တပြက် တွေ့ခဲ့သည်မှာ စက္ကန့် ၄၀ ထက် မပိုခဲ့။

ကျွန်တော် ဘာလုပ်၍ ရပါမည်နည်း။

တိုကျိုမှ ကိုဟားမား အပြန် မီးရထားတွင် ပြတင်းပေါက်မှ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းအထိ ဝေးကြည့်ရင်း ပါးစပ်မှ မရည်ရွယ်ဘဲ ထွက်သွား ပါသည်။

မောင်အေးသိန်း၊ မင်း...နောက်ထပ် ရတနာဂီရိ သွားချင်ဦး။

နောက်ထပ် ၄၂ ရက် အကြာ အတ္တဝါဗေဒ သင်္ဘောသည် ဘုံဘော ဆိပ်ကမ်းသို့ တဖန် ပြန်ရောက် လာပြန်ပြီ။

စိတ်ပျက် အားငယ်၍ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ လှုပ်ရှားနေရသော ကျွန်တော့် ဘဝကို မိတ်ဆွေကြီး ပရာကစ်သည် နောက်ဆုံး မျှော်လင့်ချက် ကြီးစွာ ဖြင့် အားဆေး တစ်ခွက် လာတိုက်ပြန်ပြီ။

ရတနာဂီရိသို့ ည ဘတ်စ်ကားဖြင့် သွားရန် အစီအစဉ်ကို တင်ပြ လာပြန်သည်။

မည်သည့် နည်းနှင့်ပဲ သွားရသွားရ၊ ရတနာဂီရိသို့ ရောက်ရန် သာ အရေးကြီးသည်ဟု စိတ်မရှည်သော လေသံဖြင့် ကျွန်တော်က ပြတ်ပြတ် ပြောလိုက်ပါသည်။

ဘုံဘောမြို့မှ ရတနာဂီရိသို့ နှစ်ရက်လျှင် တစ်ခေါက်ကျ မော်တော် ဘုတ်ငယ်များဖြင့် ကျွန်းပတ် သင်္ဘောမျိုး သွားလျှင်လည်း ရပါသေးသည်။ ယင်းမော်တော်ဘုတ်များဖြင့် ခရီးသည်များ အကြား ရော၍ လိုက်သွားလျှင် ရပါသည်။

မည်သည့် ဗီဇာမှလည်း မလိုပါ။ ခရီးသည်များ ပြုတ်သိပ်တိုး၍
 ငါးပိ၊ ငါးချဉ် သိပ်သလို လမ်းခရီးတွင် ၂ ရက်ကြာ သွားရပါမည်။
 အသွားအပြန် လေးရက် ကြာပေမည်။ ရတနာဂီရိတွင် တစ်ရက်
 ခန့် အချိန်ပေးရမည်။ ခရီးသွားရက် စုစုပေါင်း ၅ ရက်ကျော် ၆ ရက်
 နီးပါး ကြာမည်။

ကျွန်တော်သည် သင်္ဘောသားဘဝဖြင့် မိမိဘဝကို ရုန်းကန်နေရ
 သူတစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။ မိမိစားနေသော ထမင်းကို ဘေးဖယ်ထား၍
 မိမိ ဝါသနာပါ အလုပ် (HOBBY) ကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး တဇွတ်ထိုး
 လုပ်၍ မဖြစ်ပါ။

ကလေး ၄ ယောက်နှင့် ဇနီးသည်က ခါးထောက်ပြီး မျက်လုံးပြူး၊
 မျက်ဆံပြူးနှင့် ရပ်ကြည့် နေကြသည်ကို မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာ
 သည်။

နောက် တစ်ချက်မှာ သင်္ဘောတွင် ကျွန်တော့်တာဝန်ကို မည်သူ
 က အစားထိုး တာဝန်ယူပါမည်နည်း။

မိမိ တာဝန်အပြင် သူတစ်ပါး တာဝန်ကိုပါ ၆ ရက်လုံးလုံး
 အစားထိုး တာဝန် ထမ်းဆောင်ပေးရမည် ဆိုသည်မှာ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်
 ပါ။

ဤကိစ္စကို သင်္ဘောသားတိုင်း သိကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း
 မော်တော်ဖြင့် သွားမည့် ခရီးစဉ်ကို ရက်ကြာလွန်း၍ စောစောကပင်
 လုံးဝ မစဉ်းစားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ရတနာဂီရိသို့ ည အဝေးပြေး ဘတ်စ်ကား
 ဖြင့် သွားရောက်ရန် မိတ်ဆွေကြီး ပရာကစ်က တာဝန်ယူ ဆုံးဖြတ်လိုက်
 ပါသည်။

ကျွန်တော်ကား မျှော်လင့်ချက် ထားလိုက်၊ အပျော်ကြီး ပျော်
 လိုက်၊ စိတ်ပျက်လိုက်နှင့် ယခု တဖန် ဝမ်းသာရပြန်ပြီ။

ပရာကစ်နှင့် ကျွန်တော် ဘုံဘေမြို့ ဘူတာကြီးနှင့် မျက်စောင်း
 ထိုး စတာလင် စာအုပ်ဆိုင်တွင် နောက်တစ်နေ့ ဘတ်စ်ကားဂိတ်
 သွားရောက် စုံစမ်းရန်အတွက် ချိန်းလိုက်ကြပါသည်။

နောက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီ၊ ကျွန်တော့် အလုပ် တာဝန်ပြီးသည့် နောက်ပိုင်း စတာလင် စာအုပ်ဆိုင်တွင် ပရာကစ်နှင့် ဆုံကြပါသည်။ သူနှင့် ကျွန်တော် အဝေးပြေး ဘတ်စ်ကား လက်မှတ် ရောင်းသော နေရာသို့ သွားရောက် စုံစမ်းပါသည်။

ရတနာဂီရိမြို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်ဘက် ပင်လယ် ကမ်းခြေရှိ မြို့တစ်မြို့ ဖြစ်သည်။

(GOA) သို့ သွားသော အဝေးပြေး ကားလမ်းမကြီး အနီးတွင် တည်ရှိ၍ သွားလာရသည်မှာ များစွာ အဆင်ပြေသည်ဟု သိရသည်။

ဘုံဘေး- ရတနာဂီရိ တစ်လှိုင်း၊ ဘုံဘေး- ရတနာဂီရိ-ဂိုအာ တစ်လှိုင်း ဟူ၍ ခရီးသည် ရလျှင် ရသလောက် ညစဉ် ပြေးဆွဲနေသော အဝေးပြေး ကားကြီးများ ရှိသည်။

ထိုခရီးစဉ်များတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်တောင်ဘက်ပိုင်း၊ မည်သည့်နေရာသို့ သွားစေကာမူ ယင်းတစ်လမ်းတည်းသာ ရှိသဖြင့် ရတနာဂီရိသို့ မဝင်သော်လည်း နီးစပ်ရာ လမ်းဆုံ သို့မဟုတ် မြို့ငယ် များတွင် ဆင်းနေခဲ့ပြီး အငှား၊ ကိုယ်ပိုင် ကားငယ်များဖြင့် တစ်ဆင့် သွားလျှင်လည်း ရသေးကြောင်း စုံစမ်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်တော့်အတွက်ကား မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်သန်းလာပါ ပြီ။ ဝမ်းသာ၍လည်း မဆုံးပါ။

ဗီဇာရရန် ကြိုးစားမည့် လုပ်ငန်းများကို လုံးဝ မစဉ်းစားတော့ ပါ။ မျှော်လင့်ချက်လည်း မရှိ၍ လက်လျှော့ ထားလိုက်ပါတော့သည်။

ကျွန်တော်၏ ဝါသနာနှင့် ဆန္ဒ ကြီးမားပုံကို ပရာကစ်က သိ၍ ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ရတနာဂီရိ ခရီးစဉ်ကို ကျွန်တော့် ဆန္ဒ အတိုင်း ဖြစ်စေရမည်ဟု ကတိ ပေးပါသည်။

သို့သော် ယခု အချိန်တွင် အိန္ဒိယ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေသည် မုတ်သုံရာသီ ဝင်ရောက်လာပြီ ဖြစ်၍ လေးလလောက် ဆိုင်းထားပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ ဆောင်းဦးပေါက်တွင် ခရီးသွားဖို့ ပြင်ဆင်ရန် ပါရာကစ် က အကြံပြုတင်ပြလာပါသည်။

မိုးရာသီတွင် ဘုံဘောနှင့် ရတနာဂီရိသည် မိုး အလွန် များပြီး ခရီး တစ်လျှောက်လုံး တောင်ပေါ် ခရီး ဖြစ်၍ နှစ်စဉ် လမ်းချော် ကားမှောက်ပြီး လူအသေအပျောက် များသောလမ်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်၏ လုံခြုံရေး တာဝန်ကို သူက ယူ၍ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့လျှင် သူ့အနေနှင့် ယူကျုံးမရ ဖြစ်၍ ဆုံးတော့ မည် မဟုတ်ကြောင်း၊

တစ်ဖက်တွင်လည်း ကျွန်တော်၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဖြစ် သော သင်္ဘောသား တာဝန်ကလည်း ရှိသေးကြောင်း သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်ကို သူက မည်သို့မျှ အကာအကွယ် ပေးနိုင်မည် မဟုတ် ကြောင်း စေတနာနှင့် ထောက်ပြပါသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ခေါင်းမညိတ်ချင်ဘဲနှင့် အတင်းအဓမ္မ ခေါင်း လက်ဝါးဖြင့် ဖိ၍ ညိတ်လိုက်ရပါတော့သည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် ယခု သွားနေကျ လမ်းအတိုင်း အပြောင်းအလဲ မရှိဘဲ ပုံမှန် သွားနေပါစေဟုသာ ဘုရားမှာ ဆုတောင်း မိပါသည်။

ကျွန်တော် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသော အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘော သည် ဘုံဘောမြို့သို့ ဝင်နေကျ ဖြစ်၍သာ ရတနာဂီရိသို့ သွားရန် စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရိသို့ ခရီးသွားရန် ကိစ္စသည် အစတွင် ဤမျှ ခဲရာခဲ ဆစ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မထင်မှတ်ခဲ့ပါ။

လက်တွေ့တွင်မူ သင်္ဘောသား တစ်ဦးအတွက် ခရီးသွားရသည် မှာ မည်မျှ ခက်ခဲကြောင်း လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ပါမှ မမျှော်လင့်သော အခက်အခဲများကို နဖူးတွေ့ ခူးတွေ့ ကြုံတွေ့လာရသည်။

ကျွန်တော့်ကို မိုက်ရူးရဲ၊ တဇွတ်ထိုး ဆိုလျှင်လည်း ခံရပါမည်။ ကျွန်တော်၏ ဘဝတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ခုကို လွယ်လွယ်နှင့် အရှုံး မပေးတတ်သည်မှာ အမှန်ပါပေ။

လုပ်သားဂျာနယ်တွင် ဘဝ အခြေကျပြီး မိမိ ဝါသနာပါသော စာရေးဆရာ လုပ်နေရသည့်ကြားမှ တစ်ဖြစ်လဲ သင်္ဘောသား ဘဝ

ကူးပြောင်းလိုက်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ကျွန်တော် မိုက်ရူးရဲ၍ ဖြစ်လာပါသည်။

ထိုစဉ်က တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး (၁) ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီး ဦးကျော်သန်း (နောင် သမဝါယမ ဒုတိယဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်) က ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ပြီး စဉ်းစဉ်းစားစား ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ နှုတ်ထွက်ရန်နှင့် ဆရာထွန်းကြည်လို အဖြစ်မျိုး မဖြစ်ရန် သတိပေး ဆုံးမပါသေးသည်။

ဆရာထွန်းကြည်ကို ဥပမာပေး၍ ညွှန်းခြင်းမှာ ဆရာထွန်းကြည်သည် ယခင်က တပ်မတော်တွင် အရာခံဗိုလ် ထွန်းကြည် အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

သူသည် ပင်စင် ယူပြီး အလုပ်သမား အစည်းအရုံးဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ ဌာနချုပ်ရှိ ရုံးလုပ်ငန်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး ဌာနတွင် ရုံးအုပ်အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

သူသည် သင်္ဘောသားများ ခေတ်ထလာချိန်တွင် ရုံးမှ ထွက်ပြီး သင်္ဘောသား လုပ်လိုက်ပါသေးသည်။ (၆) လ မကြာပါ။ ပြန်ရောက်လာသည်။

နောက်တော့ မြန်မာနိုင်ငံ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောသားများ စည်းရုံးရေး အဖွဲ့တွင် အလုပ် တစ်နေရာ ပေးထားခဲ့ရပါသည်။

ယင်းအဖြစ်မျိုး ဖြစ်မှာစိုး၍ ကျွန်တော့်ကို ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ဦးကျော်သန်းက ခေါ်တွေ့ ဆုံးမခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ရေထဲ ဆင်းသွားသည်ကို ကျွန်တော့် မိဘများနှင့် ဇနီးကလည်း လုံးဝ သဘော မတူခဲ့ပါ။

ကျွန်တော့် ဘဝကား ပြန်လမ်း မရှိ။ ဖောင်ဖျက်၍ တစ်ဖက်ကမ်း ကူးလာရသူဟု မိမိကိုယ်ကို သိပ္ပံဌာန် ချထားခဲ့သည်။

(ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးနေခြင်း မဟုတ်၍ အကျယ် မရေးတော့ပါ။)

နောက်ဆုံး ယခု ကိစ္စတွင်လည်း အဏ္ဏဝါဗလတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင် နေစဉ်အတွင်း သင်္ဘောသား အနေဖြင့် ရတနာဂီရိသို့ မသွားဖြစ်ခဲ့လျှင် ရန်ကုန် ပြန်သွားပြီး နောက်ပိုင်း ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်

အဖြစ် ရတနာဂီရီ ရောက်အောင် လာမည်ဟု စိတ်ကို ဤမျှအထိ ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ စရိတ် အသက်သာဆုံး လမ်းကိုပင် ရွေး ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်မှ ကလကတ္တား အထိသာ လေယာဉ် စီးမည်။ ကလ ကတ္တားမှ ဘုံဘောအထိ မီးရထားဖြင့် တစ်ညအိပ် ခရီးသွားမည်။ ဘုံဘော ရောက်လျှင် ပရာကစ် ခေါ်ပြီး ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည် အနေဖြင့် ရတနာဂီရီသို့ မိမိ စိတ်ကြိုက် သွားလာလှုပ်ရှားမည်။

ဤကား နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက် အစီအစဉ် ဖြစ်သည်။

တစ်လ...၊ နှစ်လ...၊ သုံးလ...၊ လေးလပင် ကြာပေးဦး မည်။

မိမိ လက်ချောင်းများကို အမှတ်မထင် လက်ချိုး၍ ရေတွက်နေ မိသည်။

သင်္ဘောသားအကြောင်းကို ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ ပရာကစ် မသိပါ။

ပြောပြလျှင် သူ့ အကြံပေးချက်ကို လက်မခံဟု ထင်မှာစိုး၍ ကျွန်တော် မပြောတော့ပါ။

သင်္ဘောသားကို ဗေဒါပင်ဟု တင်စားပြီး စာဖွဲ့ကြလျှင် သံဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော သင်္ဘောကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ရေပေါ်တွင် စုန်ချည်ဆန်ချည် ပေါလော မျောနေသော ဒိုင်ဖောင်ဟု တင်စားနိုင်ပါသည်။

သင်္ဘောကို ပိုင်ဆိုင်သော သင်္ဘောပိုင်ရှင် သူဌေးက ဟော်လန် နိုင်ငံတွင် ရှိနေသည်။

သင်္ဘောပေါ်တွင် အလုပ် လုပ်ရန် သင်္ဘောသားများကို လူငှား တင်ပြီး လစာ ပေးထားသော ကုမ္ပဏီက ဟောင်ကောင်တွင် အခြေစိုက် သည်။

သင်္ဘောပုံမှန် သွားလာရန်အတွက် ကုန်ရှာပေးသော ကုမ္ပဏီ က ဂျပန်တွင် အခြေချထားပြီး ကမ္ဘာ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံကို ကိုင်လှုပ်လျက် ရှိသည့် (MITSUI) မိဆူယီ ကုမ္ပဏီ ဖြစ်သည်။

သင်္ဘောသား လောကတွင် သက်မဲ့ သံဖြင့်သံပြုလုပ်ထားသော သံသင်္ဘောနှင့် သင်္ဘောပေါ်တွင် အလုပ် လုပ်နေကြသော သက်ရှိ လူ သားများသည် အဓိက မဟုတ်ပါ။

သင်္ဘောပုံမှန် သွားလာရန်အတွက် ကုန်ရှာပေးသော(CHARTER) ကုမ္ပဏီက လွန်စွာ အရေးကြီးပါသည်။

ဩဇာလည်း အလွန်ပင် ညောင်းပါသည်။ ကုန်မရှိ ကုန်မရသော သင်္ဘောအတွက် သင်္ဘော သို့မဟုတ် သက်ရှိ လူသား သင်္ဘောသား များသည် ဇီဝိန်ချုပ်လျက် ရှိကြသည်။

အဏ္ဏဝါဗဒ သင်္ဘောသည် လေးလအတွင်း လိုင်းမပြောင်းပါစေ နှင့်လိုသာ ဘုရားမှ ပုတီးစိပ် ဆုတောင်းရပါသည်။

ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ ဟောင်ကောင်သို့ သင်္ဘော မဝင်တော့ကြောင်း ကြေးနန်းစာ ဝင်လာပါတော့သည်။

စင်ကာပူကို ဗဟို(HOME PORT)ထားပြီး ကိုလံဘို၊ ကရာ ချို၊ ဘုံဘော၊ ပို့ကလန်း(မလေးရှား)၊ စင်ကာပူမြို့များသို့ ရက်၄၀ တွင် တစ်ခေါက်ကျ လွန်းပျံ သင်္ဘောမျိုး ပုံမှန် ပြေးဆွဲတော့မည် ဖြစ် ကြောင်း သိလာရသည်။

ဘုံဘောမြို့ ပါလာသည်ကိုပင် ဘုရား မသည်ဟု စိတ်ထဲက အောက်မေ့ ခဲ့ရပါသည်။

နောက်နှစ်လ မကြာပါ။

ကျွန်တော့်ဘက်မှ မားမားမတ်မတ် ရပ်၍ အကူအညီ ပေးခဲ့ သော ကပ္ပတိန်ဖေးလေးနှင့် အရာရှိချုပ် မစ္စတာလီးတို့ စာချုပ် သက် တမ်းကုန်၍ မိမိ နေရပ်သို့ ပြန်သွားကြပါတော့သည်။

ကျွန်တော် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသော အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘော ပေါ်တွင် ပထမ တစ်နှစ်သည် ဇဖားရှား ဘုရင်နှင့် ပတ်သတ်ပြီး စာအုပ် စာတမ်း ရှာနေရ၍ အချိန် ကုန်ခဲ့ရပါသည်။

ယခု ရတနာဂီရိသို့ သွားရန် ကြိုးစားသည်မှာ ၂နှစ်ပင် ကျော်သွားပါပြီ။

သင်္ဘောသား တစ်ဦးသည် သင်္ဘောပေါ်တွင် ဂုဏ်ကျော် တာဝန် ထမ်းဆောင်လာပြီ ဆိုလျှင် ကုမ္ပဏီက ပြန်ပို့ရန် အခြေအနေပေးနေပါ ပြီ။

သို့မဟုတ် ရေချသော သင်္ဘော အသစ်များကို ဖြစ်စေပြောင်းရ တတ်ပါသည်။

စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါသော ကျွန်တော့် ဘဝအတွက် မည်မျှ ဘဝင်မကျ ဖြစ်နေမည်ကို စာဖတ်သူများခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

ကပ္ပတိန်သစ် တရုတ် လူမျိုး ဟိုရှုနမ် (HO SHU NAM) ပြောင်းလာပါသည်။ ကပ္ပတိန် ဟိုရှုနမ် ဖြစ်၍ ကျွန်တော်ဝမ်းသာပြန် ပါပြီ။

သူနှင့် ကျွန်တော် ယခင် သင်္ဘော အဏ္ဏဝါ ထိပ်တန်း(M.V. OCAN-ELITE) သင်္ဘောပေါ်တွင် သူနှင့် ကျွန်တော် နှစ်နှစ် လုံးလုံး အလုပ် အတူ လုပ်ဖူးပါသည်။

ထိုစဉ်က သူသည် အရာရှိချုပ် အဆင့်မှာသာ ရှိပါသေးသည်။ ယခု အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောတွင် ကပ္ပတိန် အဆင့်ဖြင့် ပြောင်းလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့် အကြောင်းကို သူကောင်းကောင်း သိထားသူ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

အရာရှိချုပ်သစ် (CHIEF OFFICER) မှာ မစ္စတာလန်ရောက် ဖာ(MR. LAM YUNGFAR) ဖြစ်သည်။

သူကိုတော့ ယခုမှ စ၍ တွေ့ဖူးခြင်း ဖြစ်သည်။

အရာရှိချုပ် လန်ရောင်ဖာကို ဒုတိယ အရာရှိ အဆင့်မှ အရာရှိ ချုပ် အဆင့်သို့ ဟိုရှုနမ်က ရာထူး တိုးမြှင့် ပေးထားသူဖြစ်၍ ဆရာနှင့် တပည့်ဟု သိရပါသည်။

ကျွန်တော် ဆိုလိုသည်မှာ ဟိုရှုနမ် ပြီးလျှင် ပြီးရမည့်သူ ဖြစ်ပါ သည်။ ဘုရား မပြန်ပါပြီ။

ရတနာဂီရိသို့ သွားရန် ဝယ်ထားသော ဖလင် ၁၀ လိပ်မှာ သက်တမ်း ကုန်လု နိုးပြီ ဖြစ်၍ သင်္ဘောသားများကို ၅ လိပ်

လက်ဆောင် ပေးလိုက်ပြီး ကျန်ဖလင်များကို တခြား နေရာများတွင် သုံးပစ် လိုက်ရပါသည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် ပုံမှန် သွားနေကျအတိုင်း စင်ကာပူ ဆိပ်ကမ်း ဝင်လာပြန်ပြီ။

သူများ သင်္ဘောသားများအတွက် မဆန်းပါ။ လုပ်ရိုး လုပ်စဉ် လုပ်နေကျအတိုင်းပင်။ ကျွန်တော့် အတွက်ကား ရင်ခုန်ရပြန်ပြီ။ မိတ်ဆွေကြီး ပရာကစ်ထံ စင်ကာပူမြို့ရှိ ပြည့်သူ့ ပန်းခြံ ဈေးကြီးမှ နေ၍ အကျိုးအကြောင်း ဖုန်ဆက်လိုက်သည်။

စင်ကာပူဈေးများတွင် ယခုအခေါက် မိသားစုအတွက် ဘာမျှ မဝယ်ဘဲ ပရာကစ်အတွက် လက်ပတ်နာရီတစ်လုံး၊ သူ့ ကလေး နှစ်ယောက်အတွက် ဖိနပ် နှစ်ရုံနှင့် ကစားစရာ အချို့ကို ဦးစားပေး၍ ဝယ်ခဲ့သည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောသည် ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက် ညနေ ၅ နာရီအချိန်တွင် သွားနေကျ ခရီးစဉ်အတိုင်း စင်ကာပူမြို့ မှထွက်လာ ခဲ့ပေပြီ။

ကိုလံဘို၊ ကရာချိုမြို့များတွင် ကုန်သေတ္တာများကိုအတင်အချ လုပ်ခဲ့ပြီး ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့ ဘုံဘောမြို့၏ ရေကြောင်း ပိုင်နက်ထံ ဝင်လာပြီး အပြင်ထွက်၍ သုံးရက် ကျောက်ချပါသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီတွင် ဘုံဘောဆိပ်ကမ်း တွင် ဆိုက်ကပ်ပါတော့သည်။

ကပ္ပတိန် ဟိုရှုနမ်ကို အကျိုးအကြောင်း ပြောထားပြီး ဖြစ်၍ ကျွန်တော် ရတနာဂီရိ သွားနေစဉ် ကျွန်တော်၏ တာဝန်များကို ကုန်း ပတ်မှူး ဦးတင်ထူးက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံ ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခေါက် ရတနာဂီရိသို့ အမှန်တကယ် ရောက်ရတော့မည် ဖြစ်၍ အပျော်ကြီး ပျော်နေပြန်ပြီ။ ခရီးထွက်ရန် အတွက်လည်း အားလုံး အဆင်သင့် ပြုလုပ်ထားပြီ ဖြစ်သည်။

ယခုအခေါက် စင်ကာပူမှ အသစ် ဝယ်လာသော ဖလင်၁၀ လိပ်နှင့် ပေကြိုး တစ်ချောင်းကိုပါ ကင်မရာ အိတ်တွင် ထည့်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ပျော်လိုက်သည် ဖြစ်ခြင်း။

ခန္ဓာကိုယ် အလိုလို ပေါ့ပါးလျက်။

ခြေထောက်နှင့် ကြမ်းပြင် (ကုန်းပတ်) ထိမှ ထိရဲ့လားဟု ခြေထောက်ကို ငဲ့ကြည့်မိသည်။ နံနက် စာပင် မစားနိုင်ပါ။

ပရာကစ် မလာသေး၍ အစိမ်းရောင် ဂိတ်ဝအထိ မျက်စိတဆုံး ရှာ၍ ကြည့်နေမိသည်။

CHIEF MATE- ကို အေးသိန်းကို ခေါ်နေတယ် အလုပ်သင် အရာရှိ မောင်ဆွေသက် လာပြောသော အသံ ဖြစ်သည်။

ရင်မှာ ဒိတ်ခနဲဖြစ်သွားသည်။

မာရ်နတ်နှင့် လာတွေ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရီကို မသွားနဲ့လို့ဘဲပြောတော့မှာလား။

စိုးရိမ်စိတ်က ကျွန်တော့်ကို သရဲလာချောက်သလို ထင်မိသည်။

ခန္ဓာကိုယ်မှ ပူတူတူရှိန်းတိမ်းတိမ်း ။

စိုးရိမ်စိတ်များဖြင့် အရာရှိချုပ်ရှိရာ ရုံးခန်း ၅ ထပ်သို့ စိတ်ကို တင်းကာ ဟန်မပျက် တက်သွားသည်။

အခန်းဝ ရောက်ခါနီး ဂျူဒို၊ ကရာတေး သမားများ စကားနှင့် ပြောရလျှင် မိမိ စိတ်ကို ကီးသွင်း၍ ဝင်သွားသည်။

MORNING CHIEF အခန်းဝ ဝင်ဝင်ချင်း သင်္ဘောသား များ ထုံးစံအတိုင်း CHIEF. OFFICER ကို နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

MORNING ဟု သူကလည်း ပြန်နှုတ်ဆက် လိုက်သည်။

အရာရှိချုပ်က သူ့ အခန်းရှိ စာပွဲနောက် ဆုံးလည် ကုလားထိုင် ပေါ် ထိုင်လျက်

ကပ္ပတိန် ဟိုရှုနမ်ဟာ ကျွန်တော့် ဆရာ ဖြစ်တယ် သူက အေး ဆိမ်း (သူက ကျွန်တော့်ကို တရုတ် အသံနှင့် အေးသိန်းကို အေးဆိမ်း ဟု ခေါ်ပါသည်) ကို ရတနာဂီရီ သွားရန် ခွင့် ၂ ရက် ပေးထားတယ် လို့ ကျွန်တော့်ကို လာပြောသွားတယ်။

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ

၈၉

ကပ္ပတိန် တစ်ယောက်က ခွင့်ပေးတော့ ကျွန်တော် ဘာမှ ကန့်ကွက်စရာ အကြောင်း မရှိဘူး။

ဒါပေမဲ့ အေးဆိမ်း ရတနာဂီရိ သွားတဲ့ ကိစ္စဟာ ကျွန်တော်နဲ့ ဘာမှ မပတ်သတ်စေချင်ဘူး။

CHIEF ပြောတာ ကျွန်တော် မရှင်းဘူး၊ ဆက်ပြောပါဦး... သူက ဆက်ပြောပါသည်။

သင်္ဘော ကမ်းနားရောက်လျှင် သင်္ဘောသား အားလုံးအတွက် ကမ်းနားသွားခွင့် SHORE PASS ထုတ်ပေးထားတယ်။

ယခု အေးဆိမ်း ခရီးသွားတဲ့ ကိစ္စဟာ SHORE PASS ခွင့် ပြုထားတဲ့ ကန့်သတ် နယ်မြေထက် ကျော်လွန်တယ်။ ကမ်းမှာ ပြဿနာ တစ်ခုခု ပေါ်သည် ဖြစ်စေ၊ မတော်တဆ Accident တစ်ခုခု ရသည် ဖြစ်စေ၊ CHIEF OFFICER ခွင့်ပြုလို့ သွားတယ် ဖြစ်လာ ရင် ခင်ဗျားမှာလည်း တာဝန် ရှိတယ်၊ ခင်ဗျားက အကာကွယ် ပေးရမယ်လို့ မပြောရဘူး ဒီကိစ္စမှာ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ တာဝန်လည်း မယူနိုင်ဘူး။

လုံးဝလည်း မပါဘူး၊ ခင်ဗျား ကိစ္စမှာ ကျွန်တော့်ကို ဆွဲမထည့် ရဘူး၊ ရှင်းရှင်း ပြောရရင် ကျွန်တော့် အလုပ်ကို လုံးဝ ထိခိုက် မခံနိုင် ဘူး ရှင်းပြီလား။

အေးဆိမ်း ပြောရမှာက မိမိ သင်္ဘောအလျောက် ကန့်သတ် နယ်မြေထက် ကျော်လွန်၍ သွားတယ်၊ ဖြစ်လာတဲ့ ကိစ္စဟာ အထက် လူကြီး ခွင့်ပြု၍ သွားတယ်လို့ မပြောရဘူး၊ မိမိ သင်္ဘောနှင့် နယ်ကျွံ သွားတဲ့ ကိစ္စအတွက် ဖြစ်လာတဲ့ ကိစ္စ အားလုံးဟာ မိမိနှင့်သာ သက်ဆိုင်တယ် ဆိုတဲ့ အချက်ကို ကတိ ပေးရမယ်။

သူ့ဘက်က အပြစ် လုံးဝ လွတ်အောင် တစ်ကိုယ်လုံးကိုလည်း ချည်ပြီးသား၊ တုတ်ပြီးသားအပြင် ခြေထောက်နှင့် လက်ကိုပါ လက်ထိပ် ခတ်၍(ဝါ) ထူးခတ်၍ ကျွန်တော့်ကို ရတနာဂီရိမြို့ သွားရန် ခွင့်ပြု မိန့် ပေး၍ လွှတ်လိုက်သော ပုံစံ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်ကလည်း သူတို့ ထင်တာထက် ပိုမိုက်ပါသည်။သူတို့ ထင်တာထက် ပိုမာန ကြီးပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကတိပေးရန် ဝန်မလေးပါ။

ဖြစ်လာသော ကိစ္စအားလုံး မိမိ တစ်ဦးတည်း တာဝန် ယူမည် ဖြစ်ကြောင်း CHIEF OFFICER ခွင့်ပြု၍ သွားရသည်ကို များစွာ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း သို့သော် CHIEF OFFICER လွတ်၍ သွားသည့် ပုံစံမျိုး လုံးဝ မပြောကြောင်း စိတ်ချယုံကြည်ပါဟု ပြောပြီး ခပ်တည်တည် ထွက်လာခဲ့ပါသည်။

လူ ဆိုသည်မှာ လုပ်ရဲလျှင် ခံရသော သတ္တိ ရှိရပါသည်ခံရသော သတ္တိသည် လုပ်ရဲသော သတ္တိထက် များစွာ ထုထည် ကြီးမားကြောင်း ကျွန်တော် နားလည်ပါသည်။

သူ ပြောသော စကားကို ကျွန်တော် ရာနှုန်းပြည့် လက်ခံပါ သည်။ စောဒကတတ်ပြီး ပြန်ပြောစရာ အကြောင်း လုံးဝ မရှိပါ။

မြန်မာပြည်သား ကျွန်တော်က မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံးဘုရင် သီပေါမင်း အကြောင်း စာအုပ်ရေးရန် ခရီး သွားရသော ကိစ္စသည် ဟောင်ကောင်မှ တရုတ် အရာရှိချုပ်နှင့် လုံးဝ မဆိုင်ပါ။

သင်္ဘောတစ်စီးတည်း အလုပ် အတူတူလုပ်ကြ၍သာ ဆုံးဆည်း ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကုသိုလ်ဖက် မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် နားလည်ပါ သည်။

အရာရှိချုပ် အခန်းမှ ဆင်းလာပြီး ကျွန်တော် တံခါး ဖွင့်၍ ကျွန်တော့် အခန်းထဲ ဝင်လိုက်သည် ဆိုလျှင်ပင် မိတ်ဆွေကြံ ပရာကစ် ကို ထိုင်လျက်သား တွေ့ရသည်။

အရာရှိချုပ် အခန်းက ဆင်းလာစဉ်က မခံချင်စိတ်ကို မျိုသိပ် ပြီး ထားခဲ့ရ၍ မျက်နှာ တစ်ခုလုံး ထူပူနေပါသည်။

ဒေါသစိတ် မွန်နေသော ကျွန်တော်သည် ပရာကစ် မျက်နှာကို တွေ့လိုက်သည် ဆိုလျှင်ပင် ယူပစ်လိုက်သလို လုံးဝ ပယ်ပျောက်သွား ပါတော့သည်။

ပစ္စည်းအားလုံး အဆင်သင့် ထည့်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အပိုပစ္စည်း ဟူ၍ မျက်နှာသုတ်ပဝါ အသေး တစ်ထည်၊ အိမ်သာသုံးစက္ကူတစ်လိပ်၊ သွားတိုက်ဆေး၊ သွားပွတ်တံမှ လွဲ၍ ဘာမှ အပို မယူလာပါ။

ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် သွားရခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။

နန်းတော်ရှေ့တွင် မြန်မာ ဝတ်စုံနှင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ရန်အတွက် ရခိုင် လုံချည် တစ်ထည်နှင့် တိုက်ပုံ အင်္ကျီ တစ်ထည်ကို ကင်မရာ အိတ်တွင် မဆန့်၍ သီးသန့် ပလတ်စတစ်အိတ် တစ်လုံးတွင် ထည့်၍ ပရာကစ်ကို ပေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော့် တာဝန်ကို ခေတ္တ လွှဲပြောင်း တာဝန် ယူပေးမည့် ကုန်းပတ်မှူး ဦးတင်ထူးအား သွားခါနီး သတင်းပို့ နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါသည်။

သူကလည်း ရတနာ သုံးပါး သတိရပြီး သတိဝီရိယနှင့် သွားရန် အလုပ်ကိစ္စကို လုံးဝ နောက်ဆံ့ မတင်းဘဲ စိတ်ချပြီး သွားရန် အားပေး စကား ပြောလိုက်ပါသေးသည်။

ညနေ ၅ နာရီခွဲတွင် ပရာကစ်နှင့်အတူ ကင်မရာအိတ် တစ် ယောက် တစ်အိတ်စီ လွယ်လျက် ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောပေါ်မှ ဆင်း လာခဲ့ကြပါသည်။

ကျွန်တော့်အတွက်မူကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ပါ။ သင်္ဘောပေါ် မှ ဆင်းလာစဉ် ခြေထောက်နှင့် လှေကား မထိဟုပင် ထင်မိပါသည်။

ဤမျှထိ တစ်ကိုယ်လုံး ပေါ့ပါးလျက် ရှိပါသည်။

ဝါလီ ရပ်ကွက်ရှိ ပရာကစ်အိမ် ဝင်လိုက်သောအခါ အရပ် ၆ ပေ ၄ လက်မခန့်ရှိ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း ဇရာမ လူသန်ကြီး တစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။

မစ္စတာ အေးသိန်း၊ သူဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ရတနာဂီရိသို့ ဘာသာပြန် လိုက်ရန် ကျွန်တော် ခေါ်ထားသူ ဖြစ်ပါတယ်ဟု ပရာကစ် က မိတ်ဆက်ပေးသည်။

တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်ဟု ပြောရင်း ကျွန်တော်က လူသန် ကြီးအား လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက် လိုက်ပါသည်။ သူနှင့်ကျွန်တော် ကလေး နှင့် လူကြီးလို ဖြစ်နေပါသည်။

ကျွန်တော့် အမည် MANIKRAO BCDARALE ဖြစ်ပါ
 တယ်၊ ဟုတ်ကဲ့... ကျွန်တော့် အမည် အေးသိန်း ဖြစ်ပါတယ်...။
 တွေ့ရတာ အများကြီး ဝမ်းသာပါတယ်...။
 တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မိတ်ဆက် စကား ပြောရင်း ၁၀ မိနစ်ပင်
 မကြာသေး။

မစ္စတာဒါရာလိက လမ်းခရီးတွင် သောက်ရန် ဝိစကီ နှစ်လုံး
 ဝယ်ရန် အရေးဆို လာပါတော့သည်။

ကျွန်တော်သည် သဘောသား ဖြစ်သော်လည်း အရက်ပြင်း လုံးဝ
 မသောက်ပါ။ ဆေးလိပ်ဆိုလျှင် ယခု အသက်အရွယ် အထိ တစ်ခါမျှ
 မသောက်ဘူးသေးပါ။

အပေါင်းအသင်းနှင့် ကြိုကြိုက်လာလျှင်လည်း ဘိယာသံဘူး
 နှစ်ဘူးထက် ပို၍ မသောက်ပါ။

ကျွန်တော် မသောက်သော်လည်း သူ တောင်းသော ဝိစကီ နှစ်လုံး
 ကို မကန့်ကွက်ပါ။ ဝယ်ရန် ငွေ ထုတ်ပေးလိုက်ပါသည်။

ညစာ ထမင်းကို ပရာကစ် အိမ်တွင် သူ့မိသားစုနှင့်အတူ
 ဝိုင်းဖွဲ့၍ စားကြပါသည်။

လမ်းခရီးတွင် သောက်ရန်ဟု ပြော၍ ဝယ်ထားသော ဝိစကီကို
 ဘာသာပြန် လိုက်မည့် ဆရာကြီး ဒါရာလိက စ၍ ပုလင်းကို ဖောက်ပါ
 တော့သည်။

စကား တပြောပြောနှင့် နှစ်ယောက်သား တစ်နာရီအတွင်း
 ပုလင်း လဲသွားပါပြီ။

လူ နှစ်ယောက်ကတော့ ယိုင်ပင် မယိုင်သေးပါ။

ပရာကစ်က ဝိစကီ လက်နှစ်လုံးလောက်တွင် ရေ ၃-၄ ဆခန့်
 ရော၍ သောက်ပါသည်။ ဘာသာပြန် ဆရာကြီးကတော့ သဲကန္တာရ
 အတွင်း ၁၀ ရက်လောက် ဖြတ်လာရ၍ ယခုမှ အိုအေစစ် လာတွေ့
 သော ခရီးသည် တစ်ယောက်နှင့် တူပါသည်။

ရေပင် မရောဘဲ အာမထိ၊ လျှာမထိ၊ မျိုချသည်မှာ သောက်သည်
 ဟု မထင်ရဘဲ လွင့်ပစ်သလားလို့ ထင်ရလောက်အောင်ပင် မြန်လွန်း
 ပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း စာရေး ဆရာပီပီ မြင်တတ်ပါသည်။

နှုတ်ဖြင့်သာ သူတို့ကို ဖွင့်မပြောပါ။

ရတနာဂီရိကတော့ ဘယ်နေ့မှန်းတောင် မသိသေးဘူး၊ ဝိစကီ တစ်လုံးကတော့ ပြောင်သွားပြီဟု စိတ်ထဲက အောက်မေ့လိုက်ပါသည်။

ည ၉ နာရီတွင် ရတနာဂီရိ အဝေးပြေး လတ်မှတ် ရောင်းသော နေရာသို့ သုံးယောက်သား ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

ကင်မရာ အိတ်နှစ်လုံးအနက် တစ်လုံးကို ကျွန်တော်က လွယ်၍ ကျန်တစ်လုံးကို ပရာကစ်က လွယ်ထားပါသည်။

ကျွန်တော် ပေးထားသော တိုက်ပုံ အင်္ကျီနှင့် လုံချည်ကို အခြား အိတ်တစ်လုံးတွင် ထည့်၍ ဘာသာပြန် လိုက်လာသော မစ္စတာဒါရာလီ က လွယ်ထားသည်။

သူတို့ အဝတ်အစား အချို့လည်း ပါဟန် တူပါသည်။

အိတ်မှာ အတော်ပင် ဖောင်းနေပါသည်။

ကျန်ဝိစကီ တစ်လုံးနှင့် ဖန်ခွက်ကို ပလတ်စတစ် အိတ်တစ်လုံး တွင် ထည့်၍ လက်က ဆွဲယူလာခဲ့ပါသည်။ ဒယ်မ်းဒယ်ိုင်နှင့် သူသွား တိုင်း အရက် ပုလင်းနှင့် ဖန်ခွက်မှာ စည်းကျဝါးကျ အသံ မြည်လျက် ဆင်အိုကြီး တစ်ကောင်ပမာ နောက်က လိုက်လာပါသည်။

အငှားယာဉ်ဖြင့် ၁၀ မိနစ်ခန့်သာ သွားလိုက်ရပါသည်။ အဝေး ပြေး လက်မှတ် ရောင်းသော ဂိတ်သို့ ရောက်ကြပါသည်။

လိုင်းပေါင်းစုံ ကားဂိတ် ဖြစ်၍ ကား အဝင်အထွက် များပြီး ခရီး သည်များ ပြည့်နှက်လျက် ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်က အဝေး တစ်နေရာက နေပြီး အခြေအနေကို အကဲခတ်လျက် ကြည့်နေပါသည်။

ပရာကစ်မှာ တစ်နေရာဝင် တစ်နေရာ ထွက်ဖြင့် ပြာလောင် ခတ်နေသည်ကို တွေ့နေရပါသည်။

နာရီဝက်ခန့် ကြာမည် ထင်ပါသည်။ ပရာကစ်မှာ ချွေးတလုံး လုံး ကျလျက် နဖူးက ချွေးများကို လက်ခုံဖြင့် သုတ်ပြီး ကျွန်တော့် အနား ရောက်လာပါသည်။

လက်မှတ် လုံးဝ ဝယ်မရဘူး။

တစ်ပတ် ကြိုတင် ဝယ်ရမယ်။

ဘာပြောတယ်၊ လက်မှတ် တစ်ပတ် ကြိုတင် ဝယ်ရမယ် ဟုတ်လား။

ဟုတ်တယ်၊ ပရာကစ်က ပြန်ပြောသည်...။

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော် အလျှော့ မပေးတော့ပါ။ ကျွန်တော် သဘောထားပျံ့၊ ဘုံဘောကို ဘယ်နေ့ သဘော ဝင်မယ်ဆိုတာ ဘုံဘောမှာ နေတဲ့ လူ တစ်ယောက် မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော် ဘယ်လိုလုပ် ကြိုတင် သိမှာလဲ။ ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်က သဘောကမ်းကပ်ပြီးမှ တွေ့ရတာ မဟုတ်လား...။

ဘယ်နည်းနဲ့ပဲ လက်မှတ်ရရ...။

ယနေ့ည ဖြစ်အောင် ခရီး ထွက်မယ်...။

ကျွန်တော့် ဝသီအတိုင်း ခိုးခိုးဒေါက်ဒေါက် ပြောချလိုက်ပါသည်။

ပရာကစ် နောက်ဆုံး လက်မှတ် မရလျှင် ကိုယ်ပိုင် ကားစီး လုံး ငှားပြီး သွားမယ်...။

ကျွန်တော် ပြောလိုက်သော စကားသည် မဖြစ်နိုင်မှန်း သိ၍ ပရာကစ်က ချက်ချင်းချေပ ပြောဆိုပါသည်။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ ပရာကစ်ကလည်း နောက်တစ်ခေါက် ပြန် သွားပြီး တစ်ခန်းဝင် တစ်ခန်းထွက် အလွန်ပင် ကြိုးစားနေပါသည်။ ခရီးသည်တွေကလည်း အလွန်ပင် များပါသည်။

အဆောက်အဦး တစ်ခုလုံး လူများ ပြည့်လျှံနေပါသည်။ အထဲဝင် လိုက်လျှင် ဆူညံပြီး ဘာသံမှ မကြားရပါ။

ဘုံဘောမြို့သည် လူဦးရေ အလွန်များပြီး ဘယ်နေရာသွားသွား ပွဲတော်ကြီး ကျနေပါသည်။

ဘာသာပြန်ရန် လိုက်လာသော မစ္စတာဒါရာလီကလည်း မန်နေဂျာဟု ထင်ရသော လူများနှင့် သွားတွေ့ပြီး အကြံဉာဏ်များ တောင်းနေပုံ ရပါသည်။

မစ္စတာ အေးသိန်း၊ လာ... အခြားဂိတ် သွားရအောင် ပရာကစ်က လှမ်းခေါ်သံ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် ဓာတ်မီးတိုင် နှစ်တိုင်ခန့် ခြေလျင်
လျှောက်ပြီး အငှားကား တစ်စီးကို လက်တားပြီး ကားဖြင့် သွားကြပါ
သည်။

၅ မိနစ်ခန့်သာ ကားစီးရပါသည်။

အဝေးပြေး ကားဂိတ် တစ်ခုသို့ ရောက်လာကြပါသည်။

ယခု လက်မှတ် ရောင်းသော နေရာသည် ယခင် ကားဂိတ်
လောက် လူ မများပါ။

လှိုင်း တစ်လှိုင်းတည်း အတွက် ရောင်းချဟန် တူပါသည်။
မကြာပါ။

ပရာကစ် လက်မှတ် သုံးဆောင် ကိုင်ပြီး ထွက်လာပါသည်။

ပရာကစ်က ဆိုလာပါသည်။

လမ်းခရီးတွင် ရဲများက ကျွန်တော့်ကို တွေ့၍ စစ်လား၊
ဆေးလား၊ ဖမ်းလား၊ ဆီးလား တစ်ခုခု လုပ်လျှင် ရဲများကို ငွေနှင့်
ပေါက်ပြီး ရှင်းနိုင်ရန် အတွက် ရူပီ တစ်ထောင်ကို ပေးထားရန် တောင်း
ပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း အိုကေဟု ဆိုပြီး ပေးလိုက်ပါသည်။

ယခု သူ ဝယ်လာသော လက်မှတ်သည် ရတနာဂီရိမြို့အထိ
မရောက်ဘဲ ရတနာဂီရိနှင့် အနီးစပ်ဆုံး ရှိသော လမ်းဆုံဂိတ် တစ်ခုထိ
စီးရန် ဖြစ်သည်။

ယင်းမှ တစ်ဆင့် ကြိုရာ ကားနှင့် ရတနာဂီရိမြို့သို့ ခရီး
ဆက်သွားရန် ဖြစ်ကြောင်း ပရာကစ်က ကျွန်တော့်ကို ရှင်းပြပါသည်။

နာရီဝက်ခန့် ကြာမည် ထင်ပါသည်။

လက်မှတ်ရောင်းက ခရီးသည်များကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ခရာ
မှုတ်ကာ အချက်ပြသည်။

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်လည်း ခရီးသည်များ နည်းတူ အလှ
အယက် ကားပေါ် တက်ကြပါသည်။

ပရာကစ်က နောက်ဆုံး ခုံတန်းလျားတွင် နေရာဦးအောင် သွား
ထိုင်နေပြီး ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ကို လက်ယပ် ခေါ်ပါသည်။

ကျွန်တော့်ကို အလယ်မှာ ညှပ်၍ မထင်မရှား ပုံစံမျိုး ဖန်တီး
ကာ နေရာ ယူကြပါသည်။

ကားအထဲတွင် ထွန်းထားသော မီးလုံးကလည်း အရှေ့ဘက်
လူ အတက်အဆင်း လှေကားပေါ်က ထွန်းကား၍ နောက်ဘက်တွင်
တစ်ယောက် မျက်နှာ တစ်ယောက် သဲသဲကွဲကွဲ မမြင်ရပါ။

တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်လည်း ဂရုစိုက်သော မျက်လုံး
အနေအထားမျိုးနှင့် မကြည့်ကြပါ။

ကျွန်တော်ကသာ လူကဲခတ်၍ မလုံမလဲ ကြည့်နေမိပါသည်။

ပရာကစ်က သူ ဆောင်းထားသော အဝတ် ဦးထုပ်ကို ကျွန်တော်
ခေါင်းပေါ် ခပ်ငိုက်ငိုက် ဆောင်းပေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မင်္ဂလာဒုံ ဗဟို နိုင်ငံ တက္ကသိုလ်တွင်
သင်တန်း နှစ်ကြိမ်တိတိ တက်ဖူးပါသည်။

ထိုသင်တန်းများ တက်ခဲ့စဉ်က အခြေခံ စစ်ပညာ သင်တန်းများ
တွင် ကျည်ကွယ်မျက်ကွယ် လေ့ကျင့်ခန်းများကို ယခု ကားပေါ်တွင်
သတိရမိပါသည်။

ဦးထုပ် ရှေ့ငိုက်ပြီး ဆောင်းထား ခိုင်းခြင်းသည် ဤနေရာတွင်
ကျည်ကွယ်မျက်ကွယ်တော့ မဟုတ်တန်ပါ။

လူကွယ် ရဲကွယ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု စိတ်ထဲက အောက်မေ့မိပါ
သည်။

*

ရတနာဂီတို

၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်၊ ည ၁၁ နာရီခွဲ။
ကားဘီး စလိမ့်ပါပြီ။

ရတနာဂီတို... ရတနာဂီတို...။

မြန်မာနိုင်ငံ နောက်ဆုံး ဘုရင် သီပေါမင်းကား ရတနာဂီတိုသို့
မသွားချင်ဘဲ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။

သီပေါမင်း ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ၇၃ နှစ်၊ ၁ လ၊ ၁၅ ရက်အကြာ
ကျွန်တော်သည် သွားချင်သော ဆန္ဒ ရှိပါလျက် နှစ်နှစ်ကျော်လုံးလုံး
အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကို တိုက်ယူပြီးမှ သွားခဲ့ရသော ခရီး။

ဘတ်စ်ကားသည် တစ်နာရီကျော်ကျော် သွားပြီးမှ ဘုံဘောမြို့ပြင်
သို့ ရောက်ပါသည်။

လူဦးရေ ၁၂ သန်းကျော် ရှိသော ဘုံဘောမြို့သူ၊ မြို့သားများကား
အိပ်မောကျလျက် ရှိနေကြသည်။

ဘုံဘောမြို့ပြင် မထွက်မချင်း လမ်းဘေးဝဲယာ ပလက်ဖောင်း
ပေါ်တွင် အိမ်မဲ့ ယာမဲ့ တန်းစီလျက် အိပ်နေကြသော လမ်းဘေးနေ
ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားများကို မြင်ရသည်မှာ မျက်စိ တစ်ဆုံး။

လုံချည်ခြုံ၊ ဒူးကွေး အိပ်နေကြသော လူမမယ် ကလေးငယ်များ
မှာလည်း မရေမတွက်နိုင်။

ခေါင်းပေါင်းတကျွတ် အထပ် ၃၀ ကျော် မိုးမျှော် တိုက်ကြီးများ
အောက်တွင် ပလတ်စတစ်ကို ကာ၍ တဲလုပ်သူ လုပ်၊ အဖာ တစ်ရာ

အဝတ်စများနှင့် ဂုဏ်နိအိတ် ဖျင်ပါးပါးဖြင့် ဖန်တီးထားသော တဲများထဲ တွင် နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ပျော်နေကြသည်။

ဘုံဘေးမြို့သည် လူချမ်းသာများ ပေါများသည် ဆိုသော ရေးသားချက်များသည် ဆင်းရဲသူ လူတန်းစားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် မပြောပလောက်သော လူနည်းစုသာ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် ကုသိုလ်ကံ အလွန်ကောင်းသော နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည် ဆိုသည့် အချက်ကို နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များတွင် မိမိကိုယ်တိုင် ရောက်ဖူး၊ ကြုံဖူးမှသာ ဟုတ်လိုက်လေခြင်းဟု ကောက်ချက် ချမိပါသည်။

ဘုံဘေးမြို့ တည်ရာ ကျွန်းသည် ကမ်းနှင့် နှစ်မိုင်ကျော်ကျော် ဝေးမည် ထင်ပါသည်။

ဤမျှလောက် ရှည်လျားသော ပင်လယ် ကမ်းစပ် ရေလမ်းခရီးကို မီးရထားလမ်း၊ ကားလမ်းဖြင့် တံတား ထိုးထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျွန်တော် သွားဖူးသော တောင်ပေါ်ကားလမ်းများအနက် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတော ကားလမ်း၊ ပုလဲဂန့်ဂေါ၊ ပုံတောင် ပုံညာတောင် ကားလမ်းနှင့် မင်းတပ်- မတူပီ ကားလမ်းများမှာ အလွန်ပင် အန္တရာယ်များသော ကားလမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ကျွန်တော် သွားနေသော ဘုံဘေး- ရတနာဂီရိ ကားလမ်းမှာ အလွန်အလွန် ဆိုးသည်ဟု မဆိုလောက်ပါ။

ဘာသာပြန်ရန် ခေါ်လာခဲ့သော မစ္စတာဒါရာလီမှာ သူ့ဘေးက ထိုင်လျက် ရှိသော လူ နှစ်ယောက်၊ ရှေ့က တစ်ယောက်၊ ပေါင်းလေးယောက်နှင့် ကျန်ဝီစကီ တစ်လုံးကို သူက လက်သစ်ဝေသန္တရာ လုပ်ပြီး တပျော်တပါး အာသွက် လျှာသွက် ဖြစ်နေကြပါပြီ။

နှစ်ရှည်လများ ကွဲကွာနေကြသော ငယ်သူငယ်ချင်းများ ယခုမှ ပြန်ဆုံကြသလို ပြောလိုက်၊ ရယ်လိုက်နှင့် သူတို့ လေးယောက် ကိုယ်ပိုင် ကားတစ်စီး ငှား၍ ပျော်ပွဲစား ထွက်လာသည့် ပုံဏ္ဍာန်။

သူနှင့် ဝိုင်းဖွဲ့၍ သောက်နေကြသော ခရီးသည် သုံးယောက်ကလည်း ဝီစကီကိုပင် အလကား တိုက်နိုင်သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ဒါရာလီကို အထင်ကြီးမည် ဆိုလျှင်လည်း ကြီးစရာပင်။

တစ်ခါတစ်ခါ သူတို့စကားပြောသံများ၊ ရယ်မောသံများသည် ကားတွင် ဖွင့်ထားသော ကက်ဆက်မှ သိချင်းသံကိုပင် လုံးဝ မကြားရ လောက်အောင် လွှမ်းမိုး၍ သွားပါသည်။

ဤနေရာတွင် ပရာကစ်သည် အရက် လုံးဝ မသောက်ပါ။ ကျွန်တော့်ကို သူက တာဝန်ယူ ခေါ်လာ၍ သူ့တွင် တာဝန် လုံးဝ ရှိ သည်ဟု ယူဆထားဟန် တူပါသည်။

ကျွန်တော် သတိထား၍ ကြည့်မိပါသည်။

မြို့ အဝင်များနှင့် လမ်းဆုံ လမ်းခွရှိ ရဲစခန်းများတွင် လက်မှတ် ရောင်းက ဆင်း၍ စာရွက် တစ်ရွက်ကို ပြတိုင်း အစောင့် ရဲက လက်မှတ် ထိုးပြီးလျှင် ယင်းစာရွက်ကို ပြန်ယူလာပါသည်။

မည်သည့် အချိန်တွင် ကားနံပါတ် ဘယ်လောက်က ဖြတ်သွား ကြောင်း၊ ခရီးသည် ဘယ်နှစ်ဦး၊ ကုန်အလေးချိန် ဘယ်လောက်ပါ ကြောင်း၊ အဝင်အထွက် စစ်ဆေးသော ကားမှတ်တမ်း ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

တချို့ ကားဂိတ်များတွင် ရဲများ တက်လာပြီး ကားခုံအောက် များကို လက်နှိပ်မီးများဖြင့် ထိုးကြည့်ကာ ဆင်းသွားတတ်ပါသည်။

ခရီးသည် မျက်နှာများကို လုံးဝပင် မကြည့်ပါ။ မသင်္ကာသော ပစ္စည်းများ တွေ့မှသာ လူကို စစ်ဆေးမည် ထင်ပါသည်။

ကားအရှိန် လုံးဝ ရပ်သွားပါသည်။ ကျွန်တော့် လက်တွင် ပတ် ထားသော နာရီကို တစ်ချက် ကြည့်လိုက်ပါသည်။

နံနက် ၂ နာရီ မိနစ် ၄၀ ရှိပါပြီ။

ကားကို တစ်ချက် လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ လူတွေ ဝိုင်းအုံနေကြ ပါသည်။

မြို့ကလေး တစ်မြို့နှင့် သိပ်ဝေးပုံ မရပါ။

လမ်းမီးများ မြင်နေရပါသည်။

ရဲကား တစ်စီးက မီးထိုးထား၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထင်ထင် ရှားရှား မြင်နေရပါသည်။

သေချာပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဂိတ်မှ မထွက်ခွာမီ နာရီဝက်ခန့် စော၍ ထွက်
သွားသော ဘတ်စ်ကား အနိ ဖြစ်ပါသည်။

တောင်နံရံနှင့် လမ်းမ အကြား ပေနှစ်ဆယ်လောက် ချောက်ထဲ
တစ်ဖက် စောင်း၍ လမ်းချော် ကျနေပါသည်။

အခြေအနေကတော့ အလွန်အလွန် ဆိုးရွားပုံ မရပါ။

ထိုင်လျက်သား မြင်နေရသည်ကို အားမရ၍ ခေါင်းပြု ကြည့်ရန်
ထမည် အလုပ်တွင် ပရာကစ်က ကျွန်တော့်ဘောင်းဘီခါးကို ဆွဲထား
ပါသည်။

ကျွန်တော် ဘာမှ မပြောပါ။

အသာလေး ပြန်ထိုင်လိုက်ပါသည်။

ဘုံဘေး- ရတနာဂီရိ ကားလမ်းသည် အန္တရာယ် များသည်ဟု
မိတ်ဆွေ အတော်များများက သတိ ပေးခဲ့ကြပါသည်။

ယခု ကျွန်တော် ကိုယ်တွေ့မြင်ရပါသည်။

ဤခရီးကို ပရာကစ်က မိုးတွင်း လေးလ နောက်ဆုတ်ခဲ့ခြင်းကို
ကျေးဇူးတင်စရာ လာတွေ့ပါသည်။

ဘေးပတ်ဝန်းကျင် တစ်ခုလုံး ဘာမှ မမြင်ရဘဲ ညမှောင်မှောင်
ကြီးထဲတွင် ခရီးသွားနေရသည်မှာ စိတ်ထဲက ငြီးငွေ့စရာ ကောင်း
သလိုလို ခံစားမိပါသည်။

မိမိနိုင်ငံမှာသာ ခရီးသွားလျှင် အိပ်၍ လိုက်လာခဲ့မည်။

ယခုက တာဝန်ကြီးတစ်ရပ် အနေဖြင့် ခရီး သွားနေသည်။

ဗဟုသုတ လို၍ အပင်ပန်းခံ၊ ငွေကုန်ကြေးကျ ခံပြီး သွားနေရ
သော ခရီး၊ အိပ်ချင်သည်ဟု စိတ်ထဲကပင် ပေါ်မလာပါ။

ရတနာဂီရိသို့ အမြန် ရောက်ချင်သော ဆန္ဒသာ ခေါင်းထဲတွင်
စိုးမိုးနေပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင် အလှအပများ၊ မိမိ မတွေ့ဘူးသော ရိုးရာ
ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများကို တဖျပ်ဖျပ် မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံများ
အလွန် ရိုက်ချင်ပါသည်။

ညခရီး ဖြစ်၍ ပတ်ဝန်းကျင် အလှအပများကို မျက်ကွယ် ပြုခဲ့
ရပါသည်။

ခရီးသွားရခြင်း၏ အကျိုးအမြတ်ထဲတွင် ညခရီး သွားရခြင်း သည် ရာခိုင်နှုန်း ၄၀ လောက် ဆုံးရှုံးမှု ရှိသည်ဟု ယူဆ၍ ရပါသည်။

မျက်စိဖြင့် လျှက်တပြတ် အမြင်သည် ပင်လျှင် ဒေသတစ်ခု၏ လူနေမှု အဆင့်အတန်း၊ ယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို ပန်းချီ ဆရာတစ်ဦးက ပုံကြမ်းလောင်း၍ ရသလို၊ စာရေး ဆရာသည်လည်း စာရေးရန် ကုန်ကြမ်း မြောက်များစွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။

နံနက် ၃ နာရီ ထိုးပါပြီ။

ခရီးသည် တော်တော်များများ ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျလျက် ဒယ်မ်း ဒယ်ိုင်ဖြင့် အိပ်နေကြပါသည်။

အား။ အော့။ အသံ ကျယ်ကြီး ရုတ်တရတ် ထွက်ပေါ်လာပါ သည်။

အိပ်မောကျနေသော ခရီးသည် တော်တော်များများ မျက်စိ ဖွင့် သူဖွင့်၊ ခေါင်းစောင်း၍ ကြည့်သူကြည့်နှင့် အသံ လာရာသို့ မျက်လုံး များ ဆုံး မိကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ခေါ်လာခဲ့သော ဘာသာပြန် ဆရာ မစ္စတာ ဒါရာလီသည် ခေါင်းငိုက်စိုက် ကျလျက် ချွေးတလုံးလုံးနှင့် အန်ပါတော့ သည်။

(ဘုံဆော့မှ ထွက်လာစဉ်က ကျွန်တော့်ကို သူတို့ နှစ်ယောက်ကြား ထိုင်ခိုင်းထားပါသည်။ ဆူဆူညံညံ နှင့် အရက်ဝိုင်း အရှိန် ရလာသောအခါ ပရာကစ်က ကျွန်တော့်ကို သူ၏ ဘေးတစ်ဖက်သို့ ပြောင်းထားပါသည်။)

ချဉ်ဖတ်နဲ့ တထောင်းထောင်း ထလျက် မြင်မကောင်း၊ ရှု မကောင်းအောင် အန်ပါသည်။

နေရာကျဉ်းကျဉ်း ကျပ်ကျပ်နှင့် ခြေထောက်ကို တခြားဖက် ရွှေ့ပြီး ချရန်ပင် မရှိ။

ဘတ်စ်ကား တောင်အတက်တွင် အန်ဖတ်များ နောက်သို့ စီးကျ လာရာ ထိုင်ခုံအောက်တွင် သွင်းထားသော ကင်မရာအိတ်များနှင့် ခရီးသည် အချို့၏ စားစရာများ ချထားသော အထုပ်များ၊ အန်ဖတ်တွေ ပေကျံ ပါတော့သည်။

အနီးအနားနှင့် ခရီးသည် အချို့က မကျေနပ်သည့် ပုံစံမျိုးဖြင့် ကြည့်သူကြည့်၊ မျက်နှာချင်း ဆိုင်၍ ပြောသူပြောနှင့် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွားပါသည်။

ကျွန်တော့် ခြေထောက် မထား၍လည်း မရပါ။

ရှေ့က ထိုင်ခုံ နောက်မှီနှင့် ဒူးထိ နေပါသည်။

ကျွန်တော့် ဖိနပ်အထိပင် အန်ဖတ်များ ပေကျံ လာပါသည်။

ပရာကစ်က မျက်စိ၊ မျက်နှာမည်းနှင့် သူ့ မိတ်ဆွေ ဒါရာလီကို ကုလားလို ပြောသည်။

သူ ဘာပြောသည်ကို ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။

ပရာကစ်က ကျွန်တော့်နား ကပ်၍ ပြောပြနေပါသည်။

ဒါရာလီ အလွန် မိုက်ကြောင်း၊ ရဲကားပေါ် တက်ပြီး လာစစ်ပါက သူက အရေးမကြီးကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ ခရီးသွားသည့် ကိစ္စတွင် ဘာသာပြန် မပါ၍ အခက်အခဲ တွေ့နိုင်ကြောင်း သူ ပြောပြနေပါသည်။

ပရာကစ်က မာရသီ စကားကို လုံးဝ မပြောတတ်သလို အင်္ဂလိပ် စကားကိုလည်း မှန်မှန်ကန်ကန် မပြောတတ်ပါ။

ပရာကစ်က သူ အားကိုးတကြီးနှင့် ခေါ်လာသော လူ တစ်ယောက် ဤသို့ အပြုအမူမျိုးနှင့် လာတိုးသည်ကို သူလည်း သိက္ခာ ကျသည်။

ကျွန်တော့်ကိုလည်း အလွန်ပင် အားနာမိကြောင်း တောင်းပန် ပါတော့သည်။

သူ့ မိတ်ဆွေကို ကုလားလို ပြောပါသည်။

သူ့ အမူအရာကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ဒါရာလီကို အထင်သေး ရှုပ်ချသော ပုံစံမျိုး ပြောသည်မှာ ယုံမှားစရာ မရှိပါ။

ကျွန်တော်လည်း ထိုင်ရခက်၊ ထရခက်နှင့် အလွန်ပင် စိတ်ဆင်းရဲ သွားပါသည်။

အန်ထားသော အန်ဖတ်ပုံသည် ကျွန်တော်နှင့် နှစ်ပေပင် မကွာပါ။ ပရာကစ် တစ်ယောက်သာ ကြားက ခြားပါသည်။

အသက်ရှူတိုင်း အနံ့ဆိုးများ နှာခေါင်းထဲ တန်းဝင်လာပါသည်။

ညတောင်ပေါ် ကားလမ်းခရီး ဖြစ်၍ ပြတင်းပေါက်များကို ဖွင့် ထားလျှင်လည်း လေစိမ်းများ တိုက်၍ အလွန် အေးပါသည်။

ကျွန်တော့် ယာဘက် နှစ်ယောက်ကျော်ရှိ တံခါးပေါက်ကို ဖွင့် ရန် ကြိုးစားရာ တစ်ခုကျော်မှ ခရီးသည် တစ်ဦးက သူ့ ကလေးကို လက်ညှိုး ထိုးပြပြီး မဖွင့်ရန် လက်ကာပြပါသည်။

တစ်နာရီကျော်၊ နှစ်နာရီ နီးပါးလောက် အောင့်အည်းသည်းခံပြီး လိုက်လာခဲ့ရပါသည်။

ခဏအကြာ ကားဂိတ် တစ်ခုတွင် ထိုးရပ်လိုက်သည်။

လက်မှတ်ရောင်းက ရဲကို တိုင်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကားပေါ် ရဲနှစ်ဦး တက်လာပြီး အရက် မူးနေသော ဒါရာလီကို လက်ဆွဲ ခေါ်သွားပါတော့သည်။

ခရီးသည်များ အားလုံး ဆင်းခိုင်းကာ ကားကို သန့်ရှင်းရေး လုပ်ပြီး ရေဆေးမည်ဟု သန့်ရှင်းရေး လုပ်မည့် သူ တစ်ယောက်က လာပြောပါသည်။

ပရာကစ်က ကျွန်တော့်ကို ဂိတ်နှင့် မနီးမဝေး လက်ဖက်ရည် ဆိုင် တစ်ဆိုင်သို့ လက်တို့ပြီး ခေါ်ထုတ်သွားပါသည်။

လက်ဖက်ရည် မှာသောက်ပြီး ဘယ်မှ မသွားဘဲ စောင့်နေရန် ပြောပါသည်။

ပရာကစ်ကို ပေးထားသော ရူပိ ငွေ တစ်ထောင်မှာ ကျွန်တော် တို့ မရွေးရဘဲ သူ့ မိတ်ဆွေအတွက် ဖြစ်သွားပြီဟု လက်ဖက်ရည် သောက်ရင်း တစ်ယောက်တည်း ရယ်မိ၍ မျိုမချရသေးသော လက်ဖက် ရည်မှာ နှာခေါင်းက ထွက်ပြီး သီးပါတော့သည်။

ကား အတွင်းပိုင်း ကြမ်းခင်းများကို လက်မှတ်ရောင်းနှင့် သန့်ရှင်းရေး ကုလား တစ်ဦးက ရေးပိုက်နှင့် ဆေးကြောနေသည်ကို လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ မြင်နေရပါသည်။

မိနစ် နှစ်ဆယ်လောက် ကြာမည် ထင်ပါသည်။

ပရာကစ်က သုတ်သုတ်ကလေး လာပြီး ကျွန်တော့်နား လာ ထိုင်ပါသည်။

သူ့အတွက် လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက်နှင့် ပလာတာ တစ်ချပ် မှာလိုက်သည်။

ကျွန်တော်က ပြုံးပြပြီး အသံ မထွက်ဘဲ မေးငေါ့၍ မေးလိုက်ပါ သည်။

သူ့ကို ဘာမှ အရေးမယူကြောင်း သို့သော် အရက်မူး ပြေသည် အထိ ရဲလုံခြုံရေး စခန်းတွင် ခေါ်ထားပြီး နံနက် ကြိုရာကားနှင့် တင်ပို့ လိုက်မည်ဟု ရဲလုံခြုံရေးက ပြောကြောင်း ပြန်ပြောပါသည်။

ပရာကစ်က သူလည်း ရဲဝန်ထမ်း တစ်ဦး ဖြစ်၍ သူ့ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ကြောင်း ရူပိဋေ ၂၀၀ ပေးထားခဲ့ပြီး သူ့ကို အာမခံနှင့် ခေါ်ထုတ် လာခဲ့ကြောင်း အကြောင်းစုံ ပြန်ပြောပြ၍ သိရပါသည်။

နံနက် လေးနာရီခွဲ နေပါပြီ။ ကားမှာ ယခုထက်တိုင် မထွက်နိုင် သေး။ လက်မှတ်ရောင်းလည်း ရဲစခန်းတွင် ဝင်လိုက်ထွက်လိုက် လုပ် နေပါသည်။ ဘာကိစ္စမှန်း မသိ။

ကျွန်တော်လည်း စိတ်မဝင်စား၍ မမေးမိပါ။

ခရီးသွားချိန် တစ်နာရီလောက် နောက်ကျသွားပါသည်။

ဘယ်အချိန်လောက် ကား ပြောင်းစီးရမှာလဲ ဟု ပရာကစ်ကို မေးလိုက်ပါသည်။

သူ ပတ်ထားသော နာရီကို တစ်ချက် ကြည့်ပြီး နံနက် ၅ နာရီလောက်တွင် ဖြစ်မည်ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

ကား စထွက်ပါပြီ။

နာရီဝက်တောင် မကြာပါ။

ကားစက်သံ ပြောင်းသွားပါသည်။

တောင်တက်နေမှန်း ကျွန်တော် သိလိုက်ပါပြီ။

ကျွန်တော့်ကို လိုက်ပို့သော ပရာကစ်လည်း ဤခရီးကို တစ်ခါဖူး မှု သွားဖူးသူ တစ်ယောက် မဟုတ်ပါ။

ကားက ခရီးသည်များကို ကုလားလို မေးပြီး ကျွန်တော့်ကို ပြန်ပြောပြနေပါသည်။ ခရီး တစ်လျှောက်လုံးတွင် ဤတောင်ထိပ်သည် အမြင့်ဆုံးဟု သူက ဆိုပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မင်းတပ်၊ မတူပီမြို့များတွင် နေဖူးသူ တစ်ဦး ဖြစ်၍ တောင်ပေါ် လမ်းဆေးရှိ သစ်ပင်များကို ကြည့်လိုက်ရုံဖြင့် တောင် ၏ အမြင့်ပေကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

ကားသွားနေသော ဝဲယာ တစ်ဖက် တစ်ချက်ကို ထင်းရှူးပင် တစ်ပင်မျှ မတွေ့ရသေးပါ။

ထင်းရှူးပင်သည် အပူပိုင်းဒေသတွင် ပေ ၅၀၀၀ အထက်မှာသာ ပေါက်ပါသည်။

အမြင့်ဆုံး ဤနေရာသည် ပေ ၃၀၀၀ ကျော် ၄၀၀၀ ထက် မပို နိုင်ပါ။ ကျွန်တော် သိလိုက်ပါပြီ။

မှတ်သုံ သစ်တော ဖြစ်၍ မိုးများပြီး သစ်တောများ ထူထပ်စွာ ပေါက်ရောက်လျက် ရှိပါသည်။

ကျွန်း တစ်ပင်မျှ မတွေ့ရပါ။

နံနက် ၆ နာရီ ထိုးပါပြီ။

ဘေးပတ်ဝန်းကျင်များကို ကောင်းစွာ မြင်တွေ့နေရပါပြီ။ တစ်ညလုံး ကျွန်တော်နှင့် ပရာကစ် ထိုင်လျက်ပင် တစ်မှေးမျှ မမှေး လိုက်ရပါ။

မိုးစင်စင် လင်းသွားပါပြီ။

မစ္စတာ ဒါရာလီသည် တခေါခေါ ဟောက်ပြီး ပေါင် နှစ်လုံးကြား ခေါင်းလျှိုပြီး ထိုင်လျက် အိပ်နေပါသည်။

ရတနာဂီရိ ရောက်မှ သူက ဘာသာပြန် ရမည့်သူ ဆိုတော့ ယခု သူ အလုပ် လက်မဲ့ ဖြစ်နေတယ်၊ အနားယူ အိပ်ပါစေ၊ ကျွန်တော်က နောက်ပြီး ပြောလိုက်တော့ ပရာကစ်နှင့် ကျွန်တော် တစ်ယောက် မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်ပြီး ရယ်ကြပါသည်။

ခရီးသည် အချို့ မိမိ ထိုင်နေသော ခုံပေါ်ရှိ စင်ပေါ်တွင် တင် ထားသော အထုပ်အပိုး ပစ္စည်းများကို ယူသူယူ၊ သိမ်းသူသိမ်းနှင့် လှုပ် လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်နေကြပေပြီ။

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်လည်း ရှေ့ဂိတ်တွင် ဆင်းရမည်မှာ သေချာနေပြီ၊ သေချာအောင် ပရာကစ်ကို မေးလိုက်တော့ သူက ခေါင်း ညိတ်ပြသည်။

ခဏအကြာ၊ ကျွန်တော်တို့ ကားပြောင်း စီးရမည့် နေရာ ကား
ဂိတ်တွင် ကားထိုး ရပ်လိုက်ပါပြီ။

ယခု ကားဂိတ်သည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ လှည်းတန်းနှင့် ကြည့်မြင်
တိုင် အကြား အဝေးပြေး လက်မှတ်ရောင်း စခန်း လုပ်ထားသော
ဆင်မလိုက် ကားဂိတ် နေရာနှင့် အလွန် တူပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် ဆင်လားကြကာ မျက်နှာ ကိုယ်စီ
သစ်ကြပြီး လက်ဖက်ရည်နှင့် ချပါတီများ စားကြပါသည်။

ဘုံဘော သွားမည့်ကား၊ ရတနာဂီရိ သွားမည့်ကား၊ ဂိုအာ
(GOA) သွားမည့်ကား၊ ကိုပါလာ သွားမည့် ကားများ အားလုံး ဤ
နေရာတွင် လာဆုံကြပါသည်။

မိမိ သွားလိုသော နေရာသို့ ဤနေရာမှ ကား ပြောင်းစီးရမည်
ဖြစ်သည်။

*

ကားပြောင်းပေးခြင်း

ကားများ တစ်စီးဝင် တစ်စီးထွက်ဖြင့် အလွန်ပင် စည်ကားသော
လမ်းဆုံ ဖြစ်ပါသည်။ ဘတ်စ်ကား တစ်စီး ဝင်လာပါသည်။

ပရာကစ်သည် ကားရှေ့တွင် ဟိန္ဒူလို ရေးသားထားသော စာကို
မြင်မြင်ချင်း၊ ထသွားပြီး ယာဉ်မောင်းကို သွားမေးပါသည်။

ကျွန်တော်ထံတွင် ငွေ လာမတောင်းပါ။

ကပျာကယာ ပြေးသွားပြီး သူ့ကို ကျွန်တော် ပေးထားသော
ငွေထဲမှ လက်မှတ် သွားဝယ်ပါသည်။

သူ ထွက်သွားပြီး ချက်ချင်း ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ကို လှမ်း
ခေါ်ပါတော့သည်။

ထိုင်ခုံ နေရာလပ် များများ မရှိပါ။

ဆယ်နေရာထက် မပိုဟု ထင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် ကားပေါ်တက်ပြီး အလှအယက်
ဝင်ထိုင် လိုက်ရပါသည်။

နေရာ မရသူ တချို့ မတ်တပ် ရပ်၍ပင် လိုက်ရပါသည်။
ကျွန်တော်နှင့် ပရာကစ်မှာ နှစ်ယောက် ထိုင်ခုံတွင် တစ်တွဲရပြီး ဒါရာလီ
မှာ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် တခြား လူစိမ်း တစ်ယောက်နှင့် တွဲ၍ ထိုင်ရ
ပါသည်။

ဘတ်စ်ကားသည် ဂိတ်ဝမှ နေပြီး၊ ရတနာဂီရီ ကားလမ်းမပေါ်သို့
ဦးတည်မောင်းလျက် ရှိနေပါပြီ။

ကျွန်တော်ကား မသိမသာ သက်ပြင်း တစ်ချက် ချလိုက်မိပါသည်။ ဝမ်းသာ၍လား မပြောတတ်ပါ။

သို့သော် ဝမ်းသာ၍ ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မည်သူမျှလည်း မကြားနိုင်၊ မည်သူမျှလည်း ကျွန်တော် ရင်ဘတ်ကို လာမစမ်း၍ မသိနိုင်၊ မိမိမှ တစ်ပါး မည်သူမျှ သိမည် မဟုတ်။

စိတ်ထဲကတော့ ခရီးဝေးမှ ထမ်းလာသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး အိမ်ရောက်လို့ ပစ်ချလိုက်သလိုပါပဲ။

စိတ်လွတ် လက်လွတ် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဖြစ်သွားပါသည်။

ငါ သွားချင်သော ရတနာဂီရိတော့ ဧကန် ရောက်တော့မှာပဲလို့ စိတ်ထဲက ကျေနပ် အောက်မေ့လိုက်ပါသည်။

ရတနာဂီရိကို နောက်ထပ် ဘယ်နှ့်နှာရီကြာ သွားရဦးမှာလဲ၊ ပရာကစ်ကို ကျွန်တော်က မေးလိုက်ပါသည်။

နောက်ထပ် ၃ နာရီ။

နောက်ထပ် ၃ နာရီ၊ မိမိ လက်ပတ်နှာရီကို ကြည့်လိုက်မိသည်။

နံနက် ၁၀ နာရီဆိုလျှင် ရတနာဂီရိသို့ ခြေချတော့မည်။

စခန်းတွင်ကား ပြောင်းစီးရသော အချိန်သည် နာရီဝက်သာ ကြာသွားခဲ့ပါသည်။

ယခု သွားနေရသော ခရီးလမ်းသည် မက်စောက်သော တောင်စောင်းများ မတွေ့ရတော့ပါ။

တောင်အဆင်းက များပါသည်။

ပုလဲဂန့်ဂေါလမ်းရှိ ပုံတောင်၊ ပုံညာ ခရီးအဆင်းနှင့် များစွာ တူပါသည်။

လမ်းများ မညီညာဘဲ အနိမ့်အမြင့် အလွန် များပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကားသည် တောင်ပေါ်မှ တောင်အောက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ကွေ့လိုက်၊ ကောက်လိုက်နှင့် ဆင်းလာပါသည်။

သွားမည့် တောင်အောက်လမ်းကို အဝေးကပင် အပေါ်စီးမှ လှမ်း မြင်နေရပါသည်။

မမျှော်လင့်ဘဲ လမ်းတစ်ဆစ်ချိုး တစ်ကွေ့ အလွန်တွင် ကိုယ် ပိုင် ကားတစ်စီး ချောက်ထဲသို့ ကျနေသည်ကို မြင်လိုက်ရပါသည်။

ခရီးသည် အချို့လည်း ကားရှိရာသို့ ခေါင်းများ ပြူး၍ ကြည့်ကြ ပါသည်။

ဘုံဘော ရတနာဂီရိ ကားလမ်းသည် အန္တရာယ်များသည်ဟု လူ ပြောသူပြော များသည်မှာ မှန်ပေသည်။

ထိုးကျနေသော ကားအနီး ကျွန်တော်တို့ စီးလာသောကား ဖြတ် သွားသောအခါ ခေါင်းပြု၍ တစ်ချက် ကြည့်လိုက်ပါသည်။ အနီးအနား တွင် လူ တစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရပါ။

ကျွန်တော့် ရှေ့က အင်္ဂလိပ် စကား ပြောတတ်သော သူတစ်ဦး ကို မေးကြည့်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ၂ ရက်လောက်က မိုးရွာနေစဉ် ဘီးချော်၍ ချောက် ထဲ ကျသွားကြောင်း ယာဉ်မောင်းသူ သေဆုံးပြီး ကလေး တစ်ယောက် လက်ကျိုးသွားကြောင်း ထိုသူမှ တစ်ဆင့် သိရပါသည်။ နံနက် ၉ နာရီ ထိုးပါပြီ။

နေရောင်ခြည် ရလာပြီ ဖြစ်၍ တစ်ညလုံး ချမ်းစိမ့်စိမ့် နေလာခဲ့ ရာမှ နွေးထွေးလာပါသည်။ ရတနာဂီရိ ရောက်ခါနီး လမ်းတစ်လျှောက် တွင် ရွာတွေ အလွန် များပါသည်။

ရွာစဉ် တစ်လျှောက် ဆင်းသူဆင်း၊ တက်သူတက်နှင့် ကားမှာ အရှိန်နှင့် မောင်း၍ပင် မရပါ။

ယခုထိ ရတနာဂီရိ မရောက်နိုင်သေး။

မိမိကိုယ်ကို အလိုလို စိတ်တိုချင် သလိုလို ဖြစ်မိသည်။ စိတ်က ရောက်ချင်စေနှင့် ကြာသည်ဟု ထင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရိတွင် ကျွန်တော်သည် လုပ်ရမည့် အလုပ်တာဝန် အားလုံးကို ကန့်သတ်ထားသော အချိန်၊ ကန့်သတ်ထားသော ဘောင် အတွင်း ဝင်အောင် တိတိကျကျ ဆောင်ရွက်ရပေမည်။

မိနစ်ပိုင်း၊ စက္ကန့်ပိုင်းပင်လျှင် ကျွန်တော့်အတွက် အလွန် အရေး ကြီးပါသည်။

ရတနာဂီရိတွင် ညအိပ်ရန် အစီအစဉ် မရှိပါ။

ည ၁၁ နာရီတွင် ဘတ်စ်ကားဖြင့် ပြန်ရန် အချိန်ဇယား ဆွဲထား ပါသည်။

သီပေါမင်း နန်းတော်ကို လေ့လာပြီး ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူရန်အတွက် အချိန် ၂ နာရီ ပေးထားပါသည်။

ရတနာဂီရိသို့ လျှောက်လည်ပြီး မှတ်တမ်းတင် နေရာ အချို့ ကို ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရန် အချိန် ၁ နာရီ ပေးထားပါသည်။

သီပေါမင်း မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းရန် အချိန် ၂ နာရီ ပေးထားပါသည်။

သီပေါမင်း အုတ်ဂူနှင့် သမီးတော် အရှင်ထိပ်စု မြတ်ဖုရားကြီး အုတ်ဂူသို့ သွားရောက်ပြီး ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရန် မိနစ် ၄၀ ပေးထားပါသည်။

ပြတိုက်သွား လေ့လာပြီး ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရန် အချိန် ၁ နာရီ ပေး ထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အတွက် နားချိန်၊ ရေချိုး၊ ထမင်းစားချိန် မပါသေး ပါ။

တစ်ညလုံးလည်း တစ်မှေးမျှ မအိပ်ကြရသေးပါ။

ကျွန်တော်နှင့် ပါလာသော မိတ်ဆွေ နှစ်ဦးသည် အလုပ်ကို အချိန်ယူပြီး အလွန် အေးအေးဆေးဆေး လုပ်တတ်ကြကြောင်းကို လေ့ လာထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့် ဗီဇက အပြောမြန်၊ အလုပ်မြန် ဒါကြောင့်ပင် လူ တော်တော်များများ ကျွန်တော့် နောက်သို့ မလိုက်နိုင်ကြပါ။

ကျွန်တော် ရေးဆွဲထားသော နာရီဘောင်အတွင်း အပါခေါ်ယူ ရမည်ကို ကြိုတင်၍ တွက်ချက်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

နံနက် ၁၀ နာရီ ထိုးပါပြီ။

ရတနာဂီရိမြို့မှ ကြိုဆိုပါ၏ ဟူ၍ မြို့အဝင်တွင် အင်္ဂလိပ်လို ရေးထားသော ဆိုင်းဘုတ်ကို ကျွန်တော် မျက်မြင်ထင်ရှား မြင်လိုက် ရလေပြီ။

နောက် နာရီဝက် မကြာပါ။ ပရာကဏ်က ကျွန်တော်တို့ ဆင်း
မည့် နေရာကို ယာဉ်မောင်းအား ပြောထား၍ ကျွန်တော်တို့ တည်းခို
မည့် VIHAR DELUXE ဟိုတယ်ရှေ့တွင် ကားရပ် ပေးပါသည်။

ဤရတနာဂီရိတွင် အရှင်သီပေါဘုရင်သည် ၁၈၈၆ ခုနှစ် ဧပြီလ
၁၆ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၁ နာရီမှ စ၍ အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၃၁
နှစ်တိုင်တိုင် ညှိုးငယ်စွာ နေထိုင်သွားခဲ့ရပါသည်။

အရှင်သီပေါမင်း ကွယ်လွန်ပြီး နှစ်ပေါင်း ၇၃ နှစ် ၁ လ ၁၅
ရက် အကြာ မြန်မာနိုင်ငံမှ မြန်မာလူမျိုး ကျွန်တော်သည် ပထမဆုံး
အကြိမ် ရောက်ခဲ့သူ တစ်ဦး အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်၍ ဂုဏ်ယူမိပါသည်။

*

သီလိပင်း အိပ်နိပ်ရံ ရတနာဂီရီ

VIHAR DELUXE ဟိုတယ်သည် ရတနာဂီရီ မြို့တွင် ထည်ထည်ဝါဝါနှင့် ခေတ်မီ အဆောက်အဦး တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ပင်လယ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ တောင်ကုန်း မြင့်မြင့်ပေါ် တည်ဆောက်ထားသော သုံးထပ် အဆောက်အအုံ ဖြစ်ပါသည်။

ရတနာဂီရီတစ်မြို့လုံးကို အပေါ်စီးမှမြင်တွေ့နိုင်သော မျှော်စင် တစ်ခု ဆိုလျှင်လည်း မမှားပါ။

ရတနာဂီရီမြို့သည် ကျွန်တော် ရောက်လာသောအချိန် (၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်) ထိပင် တောမက မြို့မကျသော မြို့ငယ် အဆင့်တွင်သာ ရှိပါသည်။

မြို့ဟူ၍ အားပြုတင်စားပြီး ခေါ်မှသာ မြို့ဟု ဆိုရုံမျှသာ အသံထွက် လာပေလိမ့်မည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၁၀၄ နှစ်ကျော် သီပေါမင်းကို ဖမ်းလာစဉ်က ဤရတနာဂီရီမြို့သည် ရွာငယ် တစ်ရွာ အဆင့်မျှသာ ရှိပေလိမ့်မည်။

ရတနာဂီရီမြို့သည် အရှေ့ဘက်တွင် တောင်ကုန်း တောင်တန်း များကို ကျောပေးလျက် အနောက်ဘက်ရှိ ပင်လယ်ပြင်ကြီးကို မျက်နှာ မူလျက် တည်ရှိနေပါသည်။

ပင်လယ် ကမ်းစပ်ရှိ ဂဝံတောင်ကုန်းပေါ်တွင် မေးတင်လျက် ရှိသော ရှေးဟောင်းမြို့ တစ်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။

မိုးတွင်း မုတ်သုံရာသီတွင် မိုးရေချိန် လက်မ ၁၈၀ မှ ၂၀၀ ထိ ရွာလျက် ရှိရာ သီပေါမင်းက ဤမြို့သည် သူ့အတွက် အဝင်ခွင်ကျ မရှိကြောင်း သက်ဆိုင်ရာသို့ တင်ပြခဲ့ဖူးသည်။

သူနှင့် သင့်တော်ရာ တခြား တစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ ပေးပါ ရန် တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းသည် အလွန် သဘာဝကျသော တောင်းဆိုချက် တစ်ရပ်အဖြစ် ကျွန်တော် တွေ့နေရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ထိုင်နေသော ဟိုတယ် တံခါးပေါက်မှ လှမ်း၍ ကြည့်လိုက်လျှင် မြို့ တစ်ခုလုံးကို မြင်တွေ့နေရသည်။

မြို့ပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံ အားလုံးကို ခြုံ၍ ကြည့်လျှင် နှစ်ထပ် တိုက်ပင် များများစားစား မရှိပါ။

ထို့ကြောင့်လည်း ကုန်းမြင့်မြင့် ပေါ်မှာ တည်ဆောက်ထားသော သုံးထပ်တိုက် ဟိုတယ်မှ မြို့ တစ်ခုလုံးကို အပေါ်စီး မြင်နေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဟိုတယ်သည် THREE STAR ရနိုင်သော အဆင့်တွင် ရှိ ပါသည်။ ရမရတော့ မသိပါ။

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သည် တစ်ယောက်အိပ် ကုတင် နှစ်လုံးပါသော နှစ်ယောက်အိပ် အခန်း တစ်ခန်းတွင် နေရာယူပြီး နားနားနေနေ အပမ်းဖြေ ကြပါသည်။

ညမအိပ်ရသူ သုံးယောက်သား ကောင်းစွာ အနား ယူကြပါ သည်။

ရေချိုးခန်းနှင့် တွဲ၍ ပြုလုပ်ထားသဖြင့် တည်းခို သူများအတွက် များစွာ အဆင်ပြေပါသည်။

ပရာကစ်ကို ကျွန်တော်က ရေအလျင် ချိုးခိုင်းလိုက်ပါသည်။ မစ္စတာ ဒါရာလိက ပရာကစ် ပြီးလျှင် ရေချိုးရန်အတွက် အဆင်သင့် စောင့်နေပါသည်။

သူတို့နှစ်ယောက် ရေချိုးချိန်တွင် အနည်းဆုံး ၂၅ မိနစ် ကြာ မည် ဟု ကျွန်တော်က တွက်လိုက်ပါသည်။

အခန်းရှိ လူခေါ် ခေါင်းလောင်းဖုကို နှိပ်လိုက်ရာ စားပွဲထိုး လူငယ် တစ်ဦး ဝင်လာပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ အနားယူရင်း အမောပြေ သောက်ရန် ဘီယာ ပုလင်းကြီး ၃ လုံး မှာလိုက်ပါသည်။

စာပွဲထိုး ဘီယာ ပုလင်း လာချစဉ်မှာပင် ဟိုတယ် အပေါ်ထပ်မှ တက်ကြည့်လျှင် သီပေါမင်း နန်းတော် မြင်ရသလား ကျွန်တော်က လှမ်းမေးလိုက်ပါသည်။

ကောင်းကောင်း မြင်ရပါတယ်။

ကျွန်တော် လိုက်ပြပါမယ်။

လိုက်ခဲ့ပါဟု စာပွဲထိုး လူငယ်က ပြန်ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ကင်မရာ အိတ်ကို ကောက်ယူပြီး သူ့နောက် လိုက်ပါသွားပါသည်။ တစ်ညလုံး ဝတ်ထားသော ခရီးသွား အဝတ်အစား ပင် မလဲရသေးပါ။

ကျွန်တော် ကြိုတင် သိထားသည့်အတိုင်း ပင်လယ်ကမ်းစပ် ဘက် လက်ညှိုး ထိုးပြရာ ထည်ထည်ဝါဝါနှင့် အဆောက်အအုံကြီး တစ်ခုကို အပေါ်စီးမှ တွေ့မြင်နေရပါသည်။

သီပေါမင်း နန်းတော်ကိုက အပြာနုရောင် ပင်လယ်ပြင် နောက်ခံ ထား၍ တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် ပထမဆုံး တွေ့မြင်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝမ်းနည်းရတော့မလို၊ ဝမ်းသာရတော့မလို ရင်ထဲမှာ ခံစားမိပါ သည်။

ကင်မရာကို ZOOM တပ်၍ အပေါ်စီးမှ အနီးကပ် ဆွဲကာ ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူပါသည်။

ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံ ရိုက်နေသော နေရာနှင့် သီပေါမင်း နန်းတော် သည် ကျီးကန်းပျံ အဖြောင့်တိုင်းလျှင် ၃ မိုင်ထက် ပိုမဝေးပါ။

အရှေ့မြောက်ဘက် တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ကြီးကြီးမားမား အထီးကျန် စက်ရုံ တစ်ခုကို တွေ့ရပါသည်။

စားပွဲထိုးကလေး၏ အဖြေအရ ဘီလပ်မြေ စက်ရုံဟု သိရပါ သည်။

သုံးထပ်တိုက် ဟိုတယ် ပေါ်မှ ရတနာဂီရိမြို့ကို လက်ဝဲ လက်ျာ လှမ်းကြည့်သောအခါ အပြာနုရောင် ပင်လယ်ပြင်ပေါ် ကျွန်းငယ်များ

နှင့် ဆက်စပ်လျက် တည်ရှိနေသော ရတနာဂီရိမြို့ငယ်မှာ သာမောဗွယ်ကောင်းလှပါသည်။

ဤရတနာဂီရိမြို့ငယ်ကလေးသည် မြန်မာ့သမိုင်း စာမျက်နှာပေါ်မှာ အမည်းကွက် စွန်းခဲ့သော မြို့တစ်မြို့ အဖြစ်သော် လည်းကောင်း သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုများအတွက် ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ အဖြစ်အပျက်များကို ခင်းကျင်း ပြခဲ့ရသော နေရာ ထိုင်ခင်း တစ်နေရာဆိုက မှားမည် မဟုတ်ပါ။

ဟိုတယ် အပေါ်ထပ်မှ နေ၍ မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူရန် ၁၅ မိနစ်ထက် မပိုခဲ့ပါ။

ဓာတ်ပုံ ၂၅ ပုံ ရိုက်ယူခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော် အခန်းထဲ ပြန်ဝင်လာသောအခါ ပရာကစ်မှာ အဝတ်အစား လဲပြီးနှင့်ပေပြီ။ မစ္စတာ ဒါရာလီ ရေချိုးခန်းမှ ထွက်မလာသေးပါ။

ဟိုတယ် အခန်း ရောက်ရောက်ချင်း ကျွန်တော်က သတင်းစာ လှန်ကြည့်ပြီး မည်သည့် သတင်းမှ မဖတ်ဘဲ မိုးလေဝသ သတင်းကို အလျင်ဆုံး ကြည့်ထားလိုက်ပါပြီ။ ညနေ မိုးထစ်ချုန်းပြီး မိုးတစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် ရွာနိုင်သည် ဆိုသော သတင်းကို ခေါင်းထဲ အရင်သွင်းထားလိုက်ပါသည်။

ပရာကစ်က အောက်ထပ် ဆင်း၍ ထမင်း စားရန် စီစဉ်လျှင် မကောင်းဘူးလားဟု ကျွန်တော့်ကို မေးပါသည်။

သူတို့ ထမင်းစားလျှင် သုတ်ခြေတတ်၍ မစားတတ်ပါ။ စကားတပြောပြောနှင့် အနည်းဆုံး မိနစ် ၄၀၊ ၄၅ မိနစ်လောက် အချိန် ပေးရပါမည်။

ကျွန်တော်က ထမင်း မစားဘဲ အာသာဖြေ တစ်ခုခုကို စားမည်ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

သီပေါမင်း နန်းတော်မှ ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီး၍ အပြန်မှ သင့်တော်ရာ လမ်းဘေး ထမင်းဆိုင် တစ်ဆိုင်တွင် နေ့လယ်စာ ထမင်းကို အေးအေးဆေးဆေးစားမည်ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

နံနက်စာကို အခန်းတွင်းမှာ မှာစား၍ ရပါသည်။
လက်ဖက်ရည် နှစ်ခွက် ကော်ဖီ တစ်ခွက်၊ ပလာတာ ၆ ချပ်
မှာလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လက်ဖက်ရည်နှင့် ပလာတာ မစားမီ စားပွဲထိုး
ချပေးထားသော ပတ်ဆင်ဘီယာကို အလျင် သောက်ကြပါသည်။

ပရာကစ်က သူ့ မိတ်ဆွေ မစ္စတာ ဒါရာလီကို ဘာပြောထားမှန်း
မသိပါ။

အရက်ကို အစိမ်းလိုက် ဝါးစားသော ဘီလူးကြီး မစ္စတာဒါရာလီ
သည် ပလာတာ စားကာ လက်ဖက်ရည်သာ သောက်ပါသည်။

ဘီယာ ပုလင်းကို မတို့တော့ပါ။

ဤအခြင်းအရာကို မြင်ရသော ကျွန်တော်က အလွန် အားနာပြီး
မျက်နှာ မထားတတ်အောင် ဖြစ်သွားပါသည်။

ဒါရာလီ တစ်ဖက်လှည့်နေတုန်း ကျွန်တော်က ပရာကစ်ကို
မေးထိုးပြရာ သူက ခေါင်းခါပြပါသည်။ မျက်စိ တစ်ဖက်လည်း မှိတ်ပြ
ပါသည်။

သူ့မိတ်ဆွေကို ပရာကစ်က ဘီယာတောင် သောက်ခွင့် မပေး
တော့ပါ။

ရတနာဂီရီတွင် ကျွန်တော်၏ လှုပ်ရှားမည့် အစီအစဉ် အားလုံး
ကို နာရီနှင့်တကွ ရေးမှတ်ထားသော စာရွက်ကို ပရာကစ်အား ပေးထား
ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

အမေးအဖြေ လုပ်မည့် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက် အားလုံးကိုလည်း
ဘာသာပြန် ဆရာကြီး မစ္စတာဒါရာလီကို ပေးထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ယခု စားသောက်ပြီး၍ အပြင်သွားရန် ပြင်ဆင်ကြသောအခါ
ပရာကစ်က သီပေါမင်း မိသားစုထံ အလျင် သွားမှာ မဟုတ်လားဟု
အဖြေပါသော မေးခွန်းကို မေးလာပါသည်။

မသွားဘူး ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်ပါသည်။

ဘာကြောင့် အစီအစဉ် ပြောင်းသွားသလဲ ဟုသော ပုံစံမျိုးနှင့်
ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ပါသည်။

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ

၁၁၇

ရတနာဂီရိမှာ ယနေ့ ညနေပိုင်း မိုးရွာနိုင်တယ်၊ မိုးရွာရင်
ဓာတ်ပုံ ကောင်းကောင်းရိုက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး...။

ယခု ရတနာဂီရိ ရောက်နေပြီ မဟုတ်လား သီပေါမင်း မိသားစု
ထံ အချိန်မရွေး သွားလို့ ရနေပြီ။ ရာသီဥတုက အစိုးမရဘူး...။

ရာသီဥတု ကြည်လင်နေတုန်း ဓာတ်ပုံ အရင်သွားရိုက်မယ်။

ရတနာဂီရိမှာ ယနေ့ ညနေပိုင်း မိုးရွာနိုင်တယ်လို့ မစ္စတာ
အေးသိန်း ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲ။

မစ္စတာ ဒါရာလိက အံ့ဩသော မျက်နှာ ပုံစံမျိုးဖြင့် မေးလာပါ
သည်။

ကျွန်တော် ကင်မရာ အိတ်အတွင်း လိပ်၍ ထည့်ထားရာမှ
အပြင် တစ်ပိုက် ထွက်နေသော သတင်းစာကို လက်ညှိုး ထိုးပြလိုက်
ပါသည်။

မစ္စတာ ဒါရာလိ တဟားဟား ရယ်ရင်း ဒါကြောင့် ခင်ဗျား
ရတနာဂီရိ ရောက်လာတာကို ဟု ပြောပါသည်...။

*

သီပေါမင်းနန်းတော်

ဟိုတယ် အရှေ့ဘက် လမ်းမကြီးဆီသို့ ကျွန်တော်တို့ သုံး
ယောက် ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

ရှေ့မှ လာနေသော သုံးဘီးကား တစ်စီးကို ပရာကစ်က တား၍
ရပ်ခိုင်းလိုက်ပါသည်။

သီပေါမင်း နန်းတော်သွားမယ်၊

ပရာကစ် ယာဉ်မောင်းအား ပြောလိုက်ပါသည်။

နန်းတော်အထိပဲလား နန်းတော်မှ အပြန် သီပေါမင်း မိသားစုထံ
ဝင်ဦးမှာလား၊

ကားမောင်းရင်း ယာဉ်မောင်းက မေးလိုက်သော စကား ဖြစ်ပါ
သည်။

ပရာကစ်က ကုလားလို ပြောလိုက်သော စကားကို သုံးဘီးကား
ဆရာလေးက နိုင်ငံခြားသား ကျွန်တော် ပါလာသည်ကို မြင်၍
ကျွန်တော် နားလည်အောင် အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရိ မြို့သူမြို့သားများသည် သီပေါမင်း အကြောင်း
သီပေါမင်း မိသားစုများနှင့် မည်မျှ အကျွမ်းတဝင် သိထားနှင့်ကြောင်း
ပေါ်လွင်နေပါသည်။

ပရာကစ်က နန်းတော်မှာ တစ်နာရီလောက် အချိန်ကြာမယ်
စောင့်နေပါပြီးလျှင် မြို့ထဲလျှောက်လည်မယ်လို့ ပြောလိုက်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ နောက်ဆုံး ဘုရင် ဖြစ်သော သီပေါမင်း ဘုရင်ကို မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ကြားမှ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်နှင့် ပျောက်ကွယ်သွားသည်မှာ အချိန် အတော်ကြာ သွားပါပြီ။

ယနေ့ ခေတ်လူငယ်များဆိုလျှင် ခေါင်းထဲမှာပင် မရှိကြတော့ပါ။

ရတနာဂီရိ မြို့သူမြို့သားများသည် တဲအိမ် တဲပုတ်ကြားမှ အင်မတန်မှ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော နန်းတော် အဆောက်အအုံ တစ်ခုကို မြင်ခဲ့တွေ့ခဲ့ရသည်။

လူမျိုးခြား မင်းတစ်ပါးလည်း ဖြစ်နေသည်။

သမီးတော် လေးပါးအနက် အကြီးဆုံး သမီးတော် အရှင် ထိပ်စု မြတ်ဖုရားကြီးသည် ရတနာဂီရိ မြို့သားနှင့် အိမ်ထောင်ဖက်ခဲ့သော အခါမှာကား ရတနာဂီရိ မြို့သူမြို့သားများအတွက် မယုံနိုင်စရာ တကယ့် ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင် တစ်ခုအဖြစ် သားစဉ် မြေးဆက် ပြော၍မဆုံး ရှိနေကြပေလိမ့်မည်။

အရှင် သီပေါမင်း၏ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကျောက်စာတိုင်သည် ရတနာဂီရိ မြို့သူမြို့သားများ၏ အသည်းနှလုံးကြားထဲတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့ပေမည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မနေ့ တစ်နေ့မှ မွေးသော အသက် ၂၀ ကျော် ကျော်ရှိ အငှားယာဉ်မောင်း လူငယ် တစ်ဦးပင်လျှင် သီပေါမင်း မိသားစု၏ ဘဝ ဇာတ်လမ်းစုံကို သိထားနှင့်သည်။

သီပေါမင်း မိသားစုကို ရတနာဂီရိမြို့ ဇာတ်ခုံပေါ်၌ ကပြရန် ဇာတ်ဆရာ နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်က မညာမတာ ပို့ပေးခဲ့သည်။

ရတနာဂီရိ မြို့သူမြို့သားများက ပွဲကြည့်ပရိသတ်။

ရတနာဂီရိ မြို့သူမြို့သားများသည် အဘယ်မှာလျှင် မေ့ပျောက်၍ ရနိုင်ပါမည်နည်း။ သုံးဘီးကားသည် မိနစ် ၂၀ ခန့်ပင် မမောင်းလိုက်ရပါ။

ပင်လယ် ကမ်းနား ရောက်၍ လှိုင်းပုတ်သံ ကြားရသည် ဆိုလျှင် ပင် အရှင်သီပေါမင်း နန်းတော်ကြီးကို ကွင်းပြင်ထဲတွင် အသက်

ဝိညာဉ် ကင်းမဲလျက် အထီးကျန် ပစ်ပယ်ထားသော ရှေးဟောင်း ပစ္စည်း တစ်ခုအဖြစ် ဝမ်းနည်းဖွယ် တွေ့ရတော့သည်။

နန်းတော်မှာ အဝေးက ကြည့်က အင်္ဂလိပ် ခေတ်တုန်းက မြန်မာ နိုင်ငံရှိ မြို့နယ်များတွင် တိုင်းမင်းကြီး၊ စက်ရှင် မင်းကြီးများနှင့် ရဲ မင်းကြီးတို့ နေထိုင်ရန် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သော အိမ်ပုံစံမျိုးနှင့် ခပ်ဆင် ဆင် တူပေသည်။

သို့သော် ထိုအဆောက်အအုံများထက် လေးငါးခြောက်ဆမက ပို၍ ကြီးကျယ်သည်။

နန်းတော်ခြံဝင်းသည် ရန်ကုန်တိုင်း အလုံမြို့နယ်ရှိ သခင်မြ ပန်းခြံလောက် အလျားအနံ့ ကျယ်ဝန်းပါသည်။

ကျွန်တော် ရောက်သွားချိန်တွင် နန်းတော်၏ ယာဘက်တွင် တစ်ထပ်တိုက် တန်းလျားများ ဆောက်ပြီး စက်မှုလက်မှု ကျောင်းဖွင့် ထားပါသည်။

ကျွန်တော် ဘုံဘောမြို့တွင် စုံစမ်းစဉ်က နန်းတော်ကို စက်မှု လက်မှု ကျောင်းဖွင့်ထားသည်ဟု ပြောပြ၍ သိရပါသည်။

စာအုပ် အချို့တွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ပင် ဖတ်ရှုဖူးပါသည်။

ယခု ကိုယ်တွေ့ လာတွေ့သော အခါမှာကား နန်းတော်ထဲ မည်သူမျှ မဝင်ရပါ။

ဘယ်စာသင်ခန်း၊ ဘယ်စာကြည့်တိုက်မျှ လုပ်မထားပါ။ ရှေးဟောင်း အဆောက်အအုံ တစ်ခု အနေနှင့်သာ ထိန်းသိမ်းထားကြောင်း သိရပါသည်။

နန်းတော်ထဲ ဦးစွာ မဝင်သေးဘဲ အပြင်မှ ကျွန်တော့် စိတ်ကြိုက် အမျိုးမျိုး ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူလိုက်ပါသည်။

အဆောက်အအုံ အကာအရံများနှင့် ပြတင်းပေါက်ပေါ်မှ မိုးရေခဲ ကဲလားများမှာ အတော်အတန် ပျက်စီး ဆွေးမြေ့နေပါပြီ။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာသည်ဆိုလျှင် အင်ဂျင်နီတာ ကျောင်း သူ ကျောင်းသားများ နောက်က တကောက်ကောက် လိုက်၍ ကြည့် နေကြပါသည်။

သူတို့ကိုလည်း စုပေါင်း၍ ဓာတ်ပုံ ရိုက်ပေးပါဆို၍ ဓာတ်ပုံ ၃ ပုံ ရိုက်ပေးလိုက်ပါသည်။

(ယင်းဓာတ်ပုံများကို သူတို့ လိပ်စာအတိုင်း ဘုံဘေးမြို့ စာတိုက် မှတစ်ဆင့် ပို့ပေးလိုက်ပါသည်။)

နန်းတော်ရှေ့ တည့်တည့်တွင် ရေပန်းနှစ်ခု တပ်ဆင်ထားသည် ကို ရေမရှိဘဲ ပကတိ အုတ်ခုံအတိုင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။

ရှေ့တည့်တည့်တွင် ပန်းခြံ ရှိခဲ့ဟန် တူပါသည်။

ယခုတိုင် နန်းတော်၏ ဘယ်လက်ခြမ်းတွင် သစ်ပင် ပန်းမာလ် များနှင့် ဥယျာဉ်တစ်ခု မပျက်စီးဘဲ ရှိပါသေးသည်။

နန်းတော်၏ အနောက်ဘက်တွင် နှစ်ထပ်တိုက် တစ်လုံး ရှိပါ သည်။ အောက်ထပ်တွင် မီးဖိုဆောင် ပြုလုပ်ပြီး အပေါ်ထပ်တွင် မင်းသမီးများနှင့် အနီးကပ် ကိုယ်လုပ်တော် မောင်းမ တချို့ နေခဲ့သည် ဟု သိခဲ့ရပါသည်။

ယင်းအဆောက်အအုံကို နန်းတော် အလယ်ဆောင်နှင့် လူသွား စင်္ကြံဖြင့် ဆက်သွယ်ထားပါသည်။

နန်းတော်ကို လက်ယာဘက်၊ လက်ဝဲဘက်၊ အနောက်ဘက်မှ နေ၍ အနေအထား အမျိုးမျိုးဖြင့် မိမိ စိတ်ကြိုက် ဓာတ်ပုံများကို ရိုက်ယူပါသည်။

အနောက်ဘက်တွင် ရေတိုင်ကီ (ရေစည်) ထားရာ အုတ်ခုံ ခြေထောက် ၄ ခုကို တွေ့ရပါသည်။

ရေတိုင်ကီ မရှိတော့ပါ။

ဤနန်းတော်တွင် အစောင့် မရှိဘူးလားဟု မေးစမ်းကြည့်ပါလို့ မစွတာ ဒါရာလီကို ကျွန်တော်က ပြောလိုက်ပါသည်။

မစွတာ ဒါရာလီက အနားတွင် ရောက်နေသော ကျောင်းသား တစ်ဦးကို မာရသီ စကားဖြင့် မေးလိုက်ပါသည်။

အင်္ဂလိပ် စကား အနည်းငယ် ပြောတတ်သော ကျောင်းသား ငယ် တစ်ဦးက ကျွန်တော်ဘက် လှည့်ပြီး ကျောင်းတွင် စောင့်သော

ညစောင့်ပင်လျှင် ဤနန်းတော်ကို ပူးတွဲ၍ စောင့်ကြောင်းသော သူ့ထံတွင် ရှိကြောင်း ပြောပြီး ကျွန်တော်ကို ခေါ်လာခဲ့မည်ဟု ပြောရင်း ဆိုရင်း ထွက်သွားပါသည်။

နန်းတော်၏ ဘေးနှစ်ဖက်နှင့် အနောက်ဘက် ပေနှစ်ရာလောက် အကွာတွင် အခြွေအရံများ နေထိုင်ခဲ့သော အဆောက်အအုံ တန်းလျားများ ယခုထက်တိုင် ရှိနေပါသေးသည်။

ယင်းအဆောက်အအုံများတွင် အခိုင်းအစေ အခြွေအရံ ၆၀ ကျော် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။

မြင်းခြောက်ကောင် ထားရှိရန် မြင်းဇောင်းနှင့် မြင်းလှည်းထားရန် အဆောက်အအုံများလည်း မပျက်စီးဘဲ ယခုထက်တိုင် ရှိနေပါသေးသည်။

ကျွန်တော် ရောက်သွားချိန်တွင် ကျောင်းသားများ ယင်းနေရာ တချို့တွင် စက်ဘီးများ ထားကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

နန်းတော်၏ ဘယ်ဘက် အောက်ဘက်တွင် မော်တော်ကား နှစ်စီးထားသော ကားရုံ ဝင်ပေါက်ကို တွေ့ရပါသည်။

အုတ်ခုံပေါ် တက်ရန် မြေကြီးမှ ဆင်ခြေလျှော ပြုလုပ်ထားသည်။

ယခုအခါ ကားဝင်ပေါက်ကို ဂဝံအုတ်ဖြင့် အသေပိတ်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

သီပေါဘုရင်သည် ၁၉၁၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဤနန်းတော်သစ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ စံနေတော်မူခဲ့ပါသည်။

မကြာမီ ၁၉၁၁ ခုနှစ်၌ နန်းတော်နှင့် မနီးမဝေးတွင် ဇရပ်တစ်ဆောင်နှင့် ရုံးအဆောက်အအုံ တစ်ဆောင်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်ဟု သိခဲ့ရပါသည်။

သီပေါမင်းဆောက်ခဲ့သော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံ တစ်ခု ဘယ်မှာ ရှိသလဲဟု ဘာသာပြန် ဒါရာသီမှ တစ်ဆင့် ကျောင်းသားများနှင့် သော့ယူလာသော အစောင့် ကုလားအား မေးခိုင်းပါသည်။

မည်သူမျှ မသိပါ။

ခေါင်းခါပြကြပါသည်။

ဧရပ် ဆိုသည်မှာလည်း မြန်မာ လူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာများ မျက်စိ တွင် အကျွမ်းတဝင် ဖြစ်နေသော အချွန်အတက်များနှင့် အဆောက်အအုံ မျိုး ဆောက်ခဲ့ရမည်။ မဟုတ်ပါ။

ဂဝံအုတ်ခံ တစ်ထပ်တိုက်တွင် အပေါ်မှ အုတ်ကျွတ် မိုးထား သော အဆောက်အအုံသာ ရှိခဲ့လိမ့်မည်။

ဆင်တူယိုးမှား အဆောက်အအုံ ဖြစ်နေမည်ကို သဲလွန်စ ရှာ၍ မတွေ့ခဲ့ရပါ။

အရေးကြီးသော ကိစ္စ မဟုတ်သော်လည်း မစုံစမ်းခဲ့တော့ပါ။ အချိန် ကလည်း ဤမျှလောက်အထိ မပေးနိုင်ပါ။

အစောင့်က သော့လာဖွင့်ပေး၍ နန်းတော်အတွင်း တစ်ခန်းဝင် တစ်ခန်းထွက် ဝင်ကြည့်ကြပါသည်။

ခေါင်းမိုး မျက်နှာကျက်ပေါ်တွင် တွဲလောင်းချ၍ လေရရန် အဝတ်ယပ် လုပ်ခဲ့သော ချိတ်များ ယခုထက်တိုင် ရှိနေသေးသည်။

ညွှန်ခန်းနှင့် အိပ်ခန်းတွင် တိုင်ကပ် နာရီ ထားခဲ့သော အောက်ခံ ပျဉ်ပြားများ ကျန်ရှိနေသေးသည်။

အိပ်ဆောင် နံရံ အချို့တွင် လက်ရေးနှင့် ရေးသားထားသော မြန်မာစကား အက္ခရာ အချို့ကို မှုန်ဝါးဝါး တွေ့ရပါသည်။

ဤနန်းတော်ကို သီပေါမင်း မိသားစု ရန်ကုန်ပြန်သွားပြီးနောက် ပိုင်း အခွန်ဝန်ရုံးနှင့် အရာရှိ နေအိမ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သေးရာ နောက် ပိုင်း ဆေးသုတ်ခဲဟန် တူပါသည်။

စာလုံးများ ဝါးနေပြီး ဖတ်၍ မရတော့ပါ။

အဆောက်အအုံကို ဂဝံကျောက်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားပြီး အခင်းအချို့နှင့် နံရံများကို ကျွန်းသစ်သားဖြင့် ကာရံထားပါသည်။

အရှေ့ဘက် ကြမ်းခင်း တချို့သည် မိုးပက်၍ ဆွေးမြေ့နေပါပြီ။ အရှေ့ဘက် လသာဆောင်ကို သုံးထပ်အထိ ဂဝံကျောက်ဖြင့် တည် ဆောက်ထားပါသည်။

နန်းတော်အတွင်း အခန်းပေါင်း ၁၅ ခန်း ပါရှိသည်။

နန်းတော်သည် သာမန်လူတစ်ဦးအနေဖြင့် ပြောရလျှင် အလွန် ခမ်းနား ကြီးကျယ်ပြီး နေချင်စဖွယ် ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေ မည်။

မင်းပွဲသဘင် ကျင်းပနိုင်သော ခန်းမကြီးနှင့်အတူ အရန် အခန်း ငယ်များလည်း ပါရှိသေးသည်။

အပေါ်ထပ်တွင် အိမ်ပတ်ပတ်လည်ကို လူသွား စကြံဖြင့် ပြု လုပ်ထားသည်။

ထိုခေတ်က ဤနန်းတော်သည် တည်ဆောက်စဉ် ကုန်ကျစရိတ် သည် ရူပိဋ္ဌ တစ်သိန်း၊ နှစ်သောင်းကျော် ကုန်ကျခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ လျှပ်စစ်မီး သွယ်ရန်အတွက် ငွေ တစ်သောင်း၊ နှစ်ထောင် မပါဝင်သေး ပါ။

ထိုခေတ်က ဤမျှလောက် ကုန်ကျသော ငွေကို ယခုခေတ် လူငယ်များ နှိုင်းယှဉ်၍ သိသာရန် ဖော်ပြရလျှင် ရွှေတစ်ကျပ်သားကို ခုနစ်ကျပ်သာ ပေးရသည်။

ပုလိပ် တစ်ယောက် တစ်လ လစာ ခုနစ်ကျပ် ရသည်။

အောက်တန်း စာရေး တစ်ယောက် ၂၅ ကျပ် လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက် တစ်ပြား မုန့်ပါ ရသည်။

ရေနံဆီ လေးထောင့်ပုံး တစ်စည် ၂၅ ပြား၊ အကောင်းစား ပဒုမ္မာ တစ်အုပ်လျှင် ၃ ကျပ်သာ ပေးခဲ့ရသည့်အခါ ဖြစ်ပါသည်။

ပလေကပ် လုံချည် တစ်ထည် ၃ ပဲ၊ (၁၆ ပဲ တစ်ကျပ်) ယခု ခေတ် လူငယ်များ ယုံကြည်နိုင်စရာ မရှိပါ။

ဟားတိုက် ရယ်ကြပါလိမ့်မည်။ ဤနန်းတော်တွင် သီပေါမင်း နှင့် မိဖုရား နှစ်ပါး၊ သမီးတော် လေးပါး နေထိုင်ခဲ့ကြသည့်အပြင် မင်းစေ ၁၀ ဦး၊ တံခါးစောင့် ၂၇ ဦး အပါအဝင် အခြွေအရံ စုစုပေါင်း ၁၆၁ ဦးခန့် ဤနန်းတော်ဝင်းအတွင်း နေထိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

သီပေါမင်းသည် ရတနာပုံ ရွှေနန်းတော်တွင် ၁၈၇၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၁) ရက်တွင် နန်းတက်လာခဲ့သည်။

နန်းသက် ၇ နှစ်သာ အုပ်စိုးခဲ့ရသော မင်း တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အထက် မြန်မာနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်တော်မူခဲ့သော ပဉ္စမသင်္ဂါ ယနာတင် ဘဝရှင် မင်းတရားကြီး (မင်းတုန်းမင်းကြီး)၏ သားတော် များအနက် အငယ်ဆုံး သားတော် တစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့သည်။

သီပေါမင်း လက်ထက်တွင် ဘုံဘေးဘေးမား ကုမ္မဏီ သစ်ခိုးမှုကို ဒဏ်ငွေရိုက်ရာမှ စတင်ကာ မြန်မာနှင့် အင်္ဂလိပ်တို့ ဆက်ဆံရေး တင်းမာလာခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် အထက်မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းယူ ရန် တတိယကျူးကျော်စစ်ကို ၁၈၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၃ ရက်တွင် စတင် ဆင်နွှဲသည်။ ဗြိတိသျှ တပ်များ ၁၈၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မန္တလေး နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာ ၂၉ တွင် သီပေါမင်း၊ စုဖုရားလတ် တို့ကို ရွှေနန်းတော်မှ ဧရာဝတီ မြစ်ဆိပ်ရှိ သူရိယသင်္ဘောပေါ်သို့ ပို့ထားပြီး၊ နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက်တွင် ရန်ကုန်သို့ ထွက်ခွာစေခဲ့သည်။ သီပေါမင်းကို ရန်ကုန်မှ တစ်ဆင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ရတနာဂီရိသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။

၁၈၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်တွင် သီပေါမင်းကို ဖမ်းခေါ် လာစဉ် ရတနာဂီရိ ဤနန်းတော်သို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပါ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အရှေ့ဘက် ကမ်းခြေတွင် ရှိသော မဒရပ်မြို့သို့ ရေကြောင်းခရီးဖြင့် ခေါ်လာခဲ့သည်။

၁၈၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် သီပေါဘုရင်နှင့် မိသားစု အားလုံးသည် မဒရပ်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။

ထိုစဉ်က သီပေါမင်း၏ အသက်မှာ ၂၇ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။ မဒရပ်မြို့တွင် သီပေါမင်းကို အမြဲတမ်း ထိန်းသိမ်းထားရန် မရည်ရွယ်ပါ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြင်သစ်ပိုင် ပွန်ဒီချယ်ရီနှင့် နီးနေရှ် သီပေါမင်း ထွက်ပြေးသွားမည်ကို စိုးရိမ်၍ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုစဉ်က ပြင်သစ်နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံကို စားခွက် လုနေသောအချိန် ဖြစ်နေ၍ ဖြစ်ပါသည်။

သီပေါမင်းသည် မယ်တော် ဆင်ဖြူရှင် မိဖုရားကြီး၏ သမီးတော် ၃ ပါးလုံးကို လက်ဆက်တော်မူခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဒရပ်မြို့သို့ ခေါ်လာစဉ်တွင် အရှင်ထိပ်စုမြတ်

ဖုရားနှင့် ထိပ်စုမြတ်ကလေး နှစ်ပါးသား သီပေါမင်းနှင့်အတူ ပါလာခဲ့ပေသည်။

ဘုရင်မိသားစုနှင့်အတူ အပျိုတော် ၁၇ ဦး၊ လွှတ်တော် အရာရှိ နှစ်ဦးနှင့် ယင်းအရာရှိ သား တစ်ယောက် ပါလာခဲ့သည်။

သမီးကြီး အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးသည် မယ်တော် ဆင်ဖြူ ရှင်နှင့်အတူ ထားဝယ်သို့ လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။

စုဖုရားလတ်၏ အာဏာစက် အောက်တွင် သူ၏ အစ်မတော် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး သာမက မယ်တော် ဆင်ဖြူရှင်ပင်လျှင် အတူနေ ခဲ့ မရ။

စုဖုရားလတ်သည် သူမ၏ အာဏာစက်အား မယ်တော် ဆင်ဖြူ ရှင်ထံ မျှဝေ၍ မပေးနိုင်သလို လင်ခန်း၊ မယားခန်း ကိစ္စတွင်လည်း သူ တစ်ယောက်တည်းသာ လက်ဝါးကြီး အုပ်လိုသော ဆန္ဒ ရှိခဲ့သည်။

မန္တလေး နန်းတော်တွင် သီပေါမင်း စိုးစံနေစဉ် အခါကပင် ချစ်ရည်လူးသော ကိစ္စများ ရှိခဲ့ဖူးသည်။ စုဖုရားလတ်ကား လက်မနှေးဘဲ အပြတ်ရှင်းခဲ့သော သာဓကများစွာ ရှိခဲ့ပါသည်။

အရှင် ထိပ်စုဖုရားကလေး (စုဖုရားလတ်၏ ညီမ) မှာမူ စုဖုရားလတ်၏ လက်ခုတ်ထဲက ရေလို ထားရာနေ စေရာသွား သဘော မျိုး ရှိနေ၍သာ စုဖုရားလတ်နှင့်အတူ မဒရပ်မြို့အထိ လိုက်ပါလာခဲ့ ရခြင်း ဖြစ်သည်။

သီပေါမင်း၏ သမီးတော် (၄) ပါးအနက် ပထမနှင့် ဒုတိယ သမီးတော်များ ဖြစ်ကြသော အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး၊ အရှင် ထိပ်စု မြတ်ဖုရားလတ်တို့မှာ မန္တလေးမှာပင် မွေးဖွားခဲ့ကြသည်။

တတိယ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားမြတ်မှာ မန္တလေးမှ ထွက်လာစဉ်ကပင် ကိုယ်ဝန်ပါလာခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် တတိယ သမီးတော်ကို မဒရပ် ရောက်၍ မကြာမီ ၁၈၈၆ ခုနှစ် မတ်လ ၇ ရက်တွင် မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်။

စတုတ္ထ သမီးတော်သာလျှင် ရတနာဂီရိသူ စစ်စစ် ဖြစ်ပါသည်။ သီပေါမင်းနှင့် မိသားစု အားလုံးကို မန္တလေးမှ ခေါ်လာစဉ်ကပင်

မဒရပ်မြို့တွင် အမြဲတမ်း ထိန်းသိမ်းထားရန် အစီအစဉ် လုံးဝ မရှိခဲ့ပေ။

စောစောက ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပွန်ဒီချယ်ရီနှင့် နီးနေသောကြောင့် သီပေါမင်းကို ထိန်းသိမ်းထားရန် လုံခြုံမှု မရှိဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုအား ဝေးလံချောင်ကျ၍ အသွားအလာ ခက်ခဲသော ဤရတနာဂီရိမြို့သို့ တစ်ကျွန်း ပို့ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဘုံဘေးနှင့် ရတနာဂီရိသည် ထိုစဉ်က ကားလမ်း ခရီးပင် ရှိချင်မှ ရှိပေလိမ့်မည်။

ရှိသည် ဆိုလျှင်လည်း အလွန် ကြမ်းတမ်းသော လမ်းကြမ်း အဆင့်မှာသာ ရှိခဲ့ပေလိမ့်မည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့ လာခဲ့ရသော ကားလမ်းသည်ပင် ၂၃၉ မိုင် ကွာဝေး၍ အလွန် အန္တရာယ်များသော ကားလမ်း အဆင့်တွင်သာ ရှိနေသေးသည်။

သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုအား ရတနာဂီရိသို့ ခေါ်လာစဉ်တွင် လည်း သူတို့ မိသားစုနှင့် အခြွေအရံများ နေထိုင်ရန် ထိုက်ထိုက် တန်တန် သင့်တော်သော အိမ်ကြီး၊ အိမ်ကောင်း လုံးဝ မရှိခဲ့ပေ။

အဖြစ်နိုင်ဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံးဟု ယူဆရသော အိမ် နှစ်လုံးကို ခေတ္တ ငှားရမ်းပြီး ထားခဲ့ရသည်။

အိမ်တစ်လုံးမှာ အောက်ထရန်ဟောလ် အမည်ရှိ အိမ် တစ်လုံး ဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်လုံးမှာ ဘောကာဘန်ဂလို အမည်ရှိ အိမ် တစ်လုံး ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းအိမ် နှစ်လုံးသည်လည်း တစ်အိမ်နှင့်တစ်အိမ် နီးစပ်မှု မရှိဘဲ ကိုက်လေးရာလောက် ကွာဝေးသေးသည်။

သီပေါမင်း မိသားစုနှင့် အခြွေအရံများ မည်၍မည်မျှ နေထိုင်ရ ခက်ပြီး ကသိကအောက် ဖြစ်ခဲ့မည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။

နန်းတော်၏ ဆောက်လုပ်၍ မပြီးမချင်း အထက်ပါ အိမ် (၂) လုံးတွင် ယာယီ နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။

ကျွန်တော်သည် နန်းတော်တွင် တစ်ခန်းဝင် တစ်ခန်းထွက်ပြီး စုံထောက် ဦးစံရှားကဲ့သို့ (မှန်ဘီလူးမပါသည်မှ လွဲ၍) အသေးစိတ် အနီးကပ် လေ့လာခဲ့ပေသည်။

ချောင်ကြို ချောင်ကြားများကို လက်နှင့် နှိုက်ကြည့်ပါသည်။

တံခါးပေါက်နှင့် ပြတင်းပေါက်များတွင် ခန်းဆီး တပ်ခဲ့သော တုတ်တန်းများပင် အချို့ တံခါးပေါက်များတွင် ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။

ကျွန်တော့်နည်းတူ ပရာကစ်ကလည်း ကျွန်တော် လုပ်သော ပုံစံအတိုင်း ချောင်ကြို ချောင်ကြားပင် မကျန် လက်နှင့် နှိုက်၍ သိပေါမင်း မိသားစုများ အသုံးပြုခဲ့သော ပစ္စည်းများ ရလိုငြား လိုက်ရှာ နေပါသည်။

တွေ့ပြီ... တွေ့ပြီ၊

ပရာကစ် ဝမ်းသာအားရ အော်ပြောလိုက်သော အသံ ဖြစ်ပါ သည်။ ကျွန်တော်နှင့်တကွ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများပါ သူ့အား လှမ်းကြည့်ကြပါသည်။

သူ့ လက်ထဲတွင် ဘီး တစ်ချောင်း။

သိပေါမင်း သုံးခဲ့သော ဘီး ဖြစ်ရမယ်...

ကျွန်တော် လှမ်း၍ ယူလိုက်ပါသည်။

ပလတ်စတစ် ဘီး ဖြစ်နေပါသည်။

ပရာကစ်က သိပေါမင်း ဘီးတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

ဟိုခေတ်က ပလတ်စတစ် ဘီး မပေါ်သေးဘူး။

ကျောင်းသူ ကျောင်းသားနှစ်ဦး ချိန်းတွေ့ရင်းနှင့် ပြုတ်ကျန် ရစ်ခဲ့သော ဘီးသာ ဖြစ်ရမယ်။

သိပေါမင်း ဘီးတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးဟု ပရာကစ် ပြောပါသည်။

ကျွန်တော့်နောက် တကောက်ကောက် လိုက်နေကြသော ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ တစ်ယောက် မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်ကြကာ ရယ်၍မဆုံးကြတော့ပါ။

ဤနန်းတော်သစ်တွင် သိပေါမင်းသည် မိဖုရား ၂ ပါး၊ သမီးတော် ၄ ပါး၊ အခြွေအရံ ၁၆၀ နှင့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် နေထိုင်သွားခဲ့သည်။

ယခုကား သီပေါမင်း နန်းတော်ထဲတွင် ကျွန်တော် ရောက်နေသည်။ ယခင်က သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုသည် နန်းတော်ထဲတွင် နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာအောင် တစ်မျိုး တစ်ဘာသာ မရိုးနိုင်အောင် အလွမ်းအဆွေး ဇာတ်လမ်းမျိုးစုံကို ကပြ အသုံးတော်ခံ သွားရရှာသည်။

တစ်နည်း ကပြအသုံးတော်ခံခဲ့သော ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် ကျွန်တော် ရောက်နေသည်။ သရုပ်ဆောင် မင်းသား၊ မင်းသမီးများကတော့ မရှိကြတော့ပါ။

ယခင်က စာတွေ့အားလုံးကို ယခု လက်တွေ့ အနီးကပ် လေ့လာခွင့် ရလာသည်။

အတိတ်က ဖြစ်ရပ်များသည် ပိတ်ကားပေါ်တွင် မြင်တွေ့နေရသလို လှုပ်လှုပ်ရွရွနှင့် သီပေါမင်း စုဖုရားလတ်တို့နှင့်တကွ အခြေအရံများ အားလုံးကို မျက်စိထဲတွင် တရေးရေး မြင်ယောင်လာမိပါသည်။

အပေါ်စီးရဲခဲ၍ နိုင်ထက်စီးနင်း လုပ်ခဲ့ကြသော ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များ အပေါ် မခံချင်စိတ်၊

သီပေါမင်း မိသားစုများအပေါ် လူသားတစ်ဦးအနေဖြင့် ကိုယ်ချင်းစာနာစိတ် ကိုယ့်ဘုရင်၊ ကိုယ့်အရှင်၊ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် ခံပြင်းစိတ် အားလုံးသည် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ခံစားနေရသည်။

အသည်းနှလုံးကြားဝယ် ဒေါသစိတ်၊ ခံပြင်းစိတ်၊ နာကျည်းစိတ်များ ရေပြွမ်းလျက် ပြည့်ကျပ်လျက်...။

သည်အဆောက်အအုံကို သီပေါမင်း နန်းတော်ဟု တရားဝင် အမည်နာမ တပ်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် သီပေါမင်းနှင့်အတူ သည်အဆောက်အအုံသည် နေချင်စရာ ကောင်းသော နန်းတော်ရိပ်မြို့ မဟုတ်ခဲ့...။

အကျဉ်းထောင် ဆိုက မှားမည် မထင်၊ အဘယ်ကြောင့်မူ ပြန်လမ်း မရှိသော ထောင်နန်း (ဝါ) အလုံပိတ်တိုက် (CELL) အတွင်း နေခဲ့ရ၍ အချိန် တိုတိုနှင့် သေမည့် ရက်ကို စောင့်မျှော် နေခဲ့ပေလိမ့်မည်။

သီပေါမင်းသည် ဘုရင် ဖြစ်လာစဉ်ကလည်း မင်းညီမင်းသားများအထဲတွင် အသက် အငယ်ဆုံး မင်းသား တစ်ပါး၊ နိုင်ငံအကြောင်း၊

ကမ္ဘာ့အကြောင်း ဘာမှ မသိသော ကလေး ဘဝသာသာ ကွယ်လွန်ချိန်
တွင်လည်း သက်တော် ၅၈ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။

ရင့်ကျက်သော လူ့ဘဝ ရောက်ခါစပဲ ရှိသေးသည်။

၁၈၈၈ ခုနှစ် ထားဝယ်တွင် ပုန်ကန်မှု ဖြစ်ပွားစဉ်ကလည်း
ထားဝယ်တွင် အကျယ်ချုပ် ကျခံနေရသော ဆင်ဖြူရှင်၏ ပယောဂ
မကင်းဟု အင်္ဂလိပ် အစိုးရက သံသယ ဝင်ခဲ့၍ ဆင်ဖြူရှင်နှင့် သမီး
တော် ထိပ်စုဖုရားကြီးတို့ကို ဤနန်းတော်သို့ အပို့ခံခဲ့ကြပြန်သည်။

အင်္ဂလိပ် အစိုးရသည် သီပေါမင်းလက်ထက် မယ်တော် ရှင်ဖြူ
မရှင်ကို ရာဇဝင် လူဆိုးဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကာ မျက်စိ ဒေါက်ထောက်
ကြည့်နေခဲ့သည်။

မကြာပါ။ ဝေးတစ်သက်သက် နီးတကျက်ကျက် ဆိုသည့် စကား
အတိုင်း အတူနေလာတော့ မန္တလေးနန်းတော်မှ အနာဟောင်းသည်
ရတနာဂီရိ နန်းတော်တွင် ပြန်ပေါ်လာသည်။

သီပေါမင်း မယ်တော် ဆင်ဖြူရှင်မနှင့် စုဖုရားလတ်တို့ သုံးပွင့်
ဆိုင်ဖြေရှင်း၍ မရသော ပြဿနာ အထွတ်အထိပ် ရောက်လာ
တော့သည်။

သီပေါမင်းသည် မှတ်တမ်း မှတ်စရာများ ရေးမှတ်ထားခြင်း
မရှိ၍ အတိအကျ မည်သူမျှ မသိခဲ့ရပါ။

ဖြစ်နိုင်စရာနှင့် အဖြစ်နိုင်ဆုံးမှာ စုဖုရားလတ်က အင်္ဂလိပ်
အစိုးရအား ခုခံ တိုက်ခိုက်ရန် လိုလားခဲ့သည်။

မယ်တော် ဆင်ဖြူရှင်မက လက်နက်ချ အညံ့ခံရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့
သည်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် အပြစ်ဖို့ခံပေလိမ့်မည်။

ဤဘဝ ရောက်ရှိလာခြင်းသည် နှင့်ကြောင့် ဖြစ်ရသည်...
မယ်တော်ကြီးကြောင့် ဖြစ်ရသည် ...စသည်...စသည်ဖြင့်...

နောက်ဆုံး ဆင်ဖြူမရှင် မိဖုရားကို ရတနာဂီရိရှိ ခရစ်ယာန်
သာသနာပြု မစ်ရှင် အဖွဲ့အိမ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းထားခဲ့ရသည်အထိ။

မယ်တော် ဆင်ဖြူရှင်မနှင့် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးတို့ကို တစ်
ယောက်ပြီး တစ်ယောက် မရှေးမနှောင်းပင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ပို့လိုက်
ရသည်။

နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကို သီပေါမင်းသည် ဒိုင်ခံ၍ ဤနေရာမှ ဖြေရှင်းသွားခဲ့သည်။

လူသား တစ်ယောက် အနေနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ သမီးရှင် ဖခမည်းတော် တစ်ဦးအနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း ကိုယ်ချင်းစာကြည့် ပါ။

မန္တလေး နန်းတော်တွင် ရွှေလင်ပန်းနှင့် အချင်း ဆေးခဲ့သော သမီး...နောက်ပြီး၊ သမီးဦး...။

နန်းတွင်းစောင့် ကုလား မာရသီ လူမျိုး ရိပ်ယာဘာရိဆန်းဝန်း ဆိုသူနှင့် အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ရသည်။

မည်သူ့တွင် တာဝန်ရှိ၍ မည်သူ့တွင် အပြစ် ရှိသည်ဟု ကောက် ချက်ချရပါမည်နည်း...။

တာဝန်ပိုင်းတွင် သုံးယောက်စလုံး အညီအမျှ တာဝန်ခွဲဝေ ယူကြ ရမည်မှာ မှန်သော်လည်း သုံးယောက်လုံးတွင် အပြစ်လုံးဝ မရှိပါ။

တာဝန် အရှိဆုံးနှင့် အပြစ် အရှိဆုံးမှာ အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ပင် ဖြစ်သည်။

လူလူချင်း စာနာမှု မရှိဆုံးမှာလည်း အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ပင် ဖြစ် သည်။

သူတို့ မိသားစုသည် သင်္ဘောပျက်၍ ပင်လယ်ထဲ ကူးခတ်နေကြ ရသော ဒုက္ခရောက် ခရီးသည် တစ်စုနှင့် တူပါသည်။

သမီး ရေနစ်နေသည်ကို မြင်ပါလျက်နှင့် ဖခင် လုပ်သူက မကယ်နိုင်သော ဘဝ စဉ်းစားလိုက်လျှင် အင်မတန်မှ ရင်နာစရာ၊ ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းပါသည်။

သမီး လေးယောက်လုံး အရွယ် ရောက်နေပြီဟူသော အချက်ကို သီပေါမင်း မသိ၍ မဟုတ်ပါ။

သိခဲ့ပါသည်...စဉ်းစားခဲ့ပါသည်...မြင်ခဲ့ပါသည်။

သူသည်ပင်လျှင် ညီအစ်မ သုံးယောက်လုံး တစ်ပြိုင်တည်း ယူထားသော ပုရိသယောက်ျား တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

ဤကိစ္စတွင် သီပေါမင်း မညံ့ပါ။

မကြာပါ...။

ဒုတိယ သမီးတော် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်...။

၁၉၁၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ခင်မောင်လတ် ဆိုသူနှင့် လိုက်ပြေးသွားသည်။

ဒုတိယ သမီးတော်သည် ခင်မောင်လတ်နှင့် ခိုးရာ လိုက်ပြေး သွားသောအခါ ယမ်းပုံမီးကျသလို လုံးဝ ခွင့်မလွှတ်ခဲ့တော့ပါ။

စုဖုရားလတ်တွင် သမီးတော် နှစ်ယောက်၏ အိမ်ထောင်မှု ပြဿနာ အပေါ်တွင် စိတ်ဆိုးသည်မှ လွဲ၍ စိတ်ဓာတ် မကျခဲ့ပါ။

အင်မတန်မှ စိတ်ကြီးကြီး အသည်းမာသော မိဖုရား တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

လုပ်ရဲသော သတ္တိ ခံနိုင်သော အသည်းနှလုံး...။

မှန်သည်ဟု ထင်လျှင် အတင်းအဓမ္မ လုပ်ရမှ ကျေနပ်သော သူ့စိတ်။

သီပေါမင်းမှာကား ဒုတိယ သမီးတော်ကြောင့် အိပ်ရာပေါ် ဗုန်းဗုန်းလဲ ခဲ့ရသည်။

စုဖုရားလတ်ကား မိဘ နှစ်ဦး၏ အရှိန်အဝါကို အပြည့်အဝ အသုံးချခဲ့သော တောင်ညာစံ မိဖုရား တစ်ပါး။

ဘုရင်ထက်ပင် တန်ခိုး အရှိန်အဝါ လွှမ်းမိုးခဲ့သော မိဖုရား...။

အထူးသဖြင့် မယ်တော်၏ စိတ်ဓာတ် အားလုံးကို စုဖုရားလတ် တွင် ကိန်းအောင်းခဲ့သည်။

နှစ်ကိုယ်တစ်စိတ်။

နန်းမတော် ဆင်ဖြူမရှင်သည် သီပေါမင်းသားလေးအား သီဟာ သနပ်လင်အရောက် ဆွဲတင်ခဲ့သလို စုဖုရားလတ်ကလည်း အစ်မတော် ထိပ်စုဖုရားကြီးကို ခဲအိုနှင့် အစ်မကြား ဘေးတွန်း၍ အတင်းဝင်ထိုင်ပြီး တောင်ညာစံ မိဖုရားအဖြစ် အရယူနိုင်ခဲ့သည်။

ရတနာပုံ နေပြည်တော်၌ အနှစ် ၄၀ ကျော်မျှ နေထိုင်သွားခဲ့ သည့် အင်္ဂလိပ် စာသင်ကျောင်း ဆရာကြီး ဒေါက်တာမတ်ခ်၏ မှတ် တမ်းများက စုဖုရားလတ်၏ ငယ်စဉ် ဘဝကို ဖော်ကျူးထားသည်မှာ တစ်သက်ဟာ ဗေဒင်ဟောစာတမ်းလိုပင် မှန်ခဲ့ပေသည်။

စုဖုရားလတ်ဟာ ငယ်စဉ်က အလွန် ဆိုးခဲ့တယ် မြောက် ဥယျာဉ်မှာ မင်းသားကလေးများနှင့် ထွေးပစ် ကစားလေ့ ရှိတယ်။

ပိုးရှမ်း ဘောင်းဘီရှည်ကို ဝတ်ဆင်ပြီး ဆင်စွယ် ဓားမြောင် ကလေးကို ခါးမှာ ထိုးတတ်တယ်။ ယောက်ျားလေးတွေနှင့် ကစားပြီး ရန်ဖြစ်တတ်သည်။

ရန်ဖြစ်ရန် သူကပဲ ထိုးကြိတ်ပစ်ခဲ့တာပဲ။

သူဟာ သဝန်တိုတယ်။ မာနကြီးတယ် ဘယ်အခါမဆို သူကပဲ အနိုင်လိုချင်တယ် ဘယ်လောက် ရက်စက်သလဲ ဆိုရင် မြောက်ဥယျာဉ် မှာ စာကလေးများကို ညောင်စေးနှင့် ထောင်ဖမ်းတမ်း ကစားလေ့ရှိ တယ်။

ဖမ်းမိရင် အရှင်လတ်လတ် အမွှေးနှုတ်ပြီး ပေါင်နှစ်ခြမ်းကို ကိုင်၍ ဖြဲခနဲ ဖြဲလိုက်တာပဲ။

...ဤကား ဆရာကြီး ဒေါက်တာမတ်ခမ် မှတ်တမ်းများမှ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ...။

စုဖုရားလတ်သည် သီပေါမင်းအပေါ် တောင်ညာစံ မိဖုရားဖြစ် လာမှသာ အရာရာကို လွှမ်းမိုးခဲ့သည် မဟုတ်။

ကလေးဘဝ ငယ်စဉ်ကပင် သီပေါမင်းသား ကလေးအား မကြာခဏ ခေါင်းပုတ်ခါ ဟဲ့ ... သီလရင်သား...ဟု ငယ်ကျိုးငယ်နာ ဖော်ပြီး အပေါ်စီးမှ အနိုင်ယူ စခဲ့ပေသည်။

နောင်ကြီးလာ၍ အစ်မတော် စုဖုရားကြီးနှင့် သီပေါမင်းသား ကလေးတို့ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ရည်ငံလျက် မေတ္တာစာများ ရေးပို့ဆက် သခဲ့စဉ်ကလည်း စုဖုရားလတ် ကြားဝင်ပြီး မေတ္တာစာများ ပို့ပေးခဲ့ သည်။

အစ်မတော်ကို တားမြစ်ခဲ့သည်။

ရာဇဝင်သိတ် ခံယူသည့် အခမ်းအနား၌လည်း မယ်တော် စီမံ ချက်ကို ဖောက်ဖျက်၍ စုဖုရားလတ်က ဘိသိတ်တော် အခမ်းအနား တွင် ရာဇပလ္လင်ပေါ်၌ ဘုရင်မင်း၏ ဝဲဘက်တွင် ထိုင်နေရာမှ အစ်မ တော်နှင့် ဘုရင်စပ်ကြားသို့ တိုးဝင်၍ ထိုင်လိုက်ပြီး ဘိသိတ်တော် ဆက် ပုဏ္ဏားများအား စုဖုရားလတ်က အမိန့်ပေးလိုက်သဖြင့် သီပေါ

မင်း၏ တောင်ညာစံ ဒေဝီအဖြစ်သို့ အတင်းအဓမ္မ ရောက်ရှိလာခဲ့ရသည်။

ကျွန်တော်သည်ပင်လျှင် နန်းတော်အတွင်း လှည့်ပတ်ကြည့်၍ နေ့စဉ် အတွေးရေယဉ်ကြောမှာ မျော၍ အတိတ်ဆီက သိပေါမင်းဖြစ်လိုက်၊ စုဖုရားလတ် ဖြစ်လိုက်...၊ မျက်စိထဲတွင် အသက်ဝင် လှုပ်ရှားနေဟန် မြင်ယောင်နေမိသည်။

သိပေါမင်းသည် အသက်ရှင်လျက် သေသောသူ ပြဿနာပေါင်းသောင်းခြောက်ထောင်ကို ဒိုင်ခံ၍ ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့သူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

သို့သော် သူသည်ပင်လျှင် ဘဝ ပင်လယ်ကြောမှာ အဆုံးအစ မရှိ မျောနေသော အကျဉ်းသား တစ်ဦး...။

ကျွန်တော်တို့သည် နန်းတော်၏ ဒုတိယထပ်နှင့် တတိယထပ်များကို လှည့်လည် ကြည့်ရှုကြပြီးနောက် မြေညီထပ်သို့ ဆင်းလာခဲ့ကြပါသည်။

လှေကား လက်ရမ်းများကို ဒေါက်တိုင်များသည် ရှေးခေတ် မြန်မာ့ ပျဉ်ထောင်အိမ်များတွင် အသုံးပြုခဲ့သော ပွတ်လုံးများနှင့် တထေရာတည်း တူပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော် သိချင်သော အခန်းကို ယခု အနားတွင် ရှိနေကြသော လူများအား မေးသော်လည်း သိမည် မဟုတ်၍ မမေးဖြစ်ခဲ့ပါ။

ယခုမှ ကျွန်တော် မှားမှန်း သိပါသည်။

သိပေါမင်း မိသားစုထဲမှ တစ်ယောက်ယောက်ကို ခေါ်လာပြီး လိုက်ပြခိုင်းလျှင် ကောင်းလေစွဟု စိတ်ထဲက အောက်မေ့မိပါသည်။
ယင်းမှာ တခြား မဟုတ်ပါ...

၁၉၁၂ ခုနှစ်က နတ်ရွာစံခဲ့သော စုဖုရားကလေး၏ အလောင်းကို မည်သည့် အခန်းကို သုံးနှစ်လုံးလုံး သိမ်းထားခဲ့သည် ဆိုသည့် အချက်ပင် ဖြစ်သည်။

စုဖုရားငယ်၏ အလောင်းကို မပုပ်မသိုးရအောင် မီးသွေးနှင့် ပရုတ်များ ထည့်ပြီး သံဖြူဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ခေါင်းနှစ်ထပ် အလုံ

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ

၁၃၅

ပိတ်ပြီး သရဏဂုံတင်ရန် ရဟန်းမရှိ ဆိုပြီး သုံးနှစ်လုံးလုံး နန်းတော် အောက်ထပ်တွင် သိမ်းထားခဲ့သည်။

ယခု ကျွန်တော် သီပေါမင်း နန်းတော် ရောက်လာသောအခါ ယင်းအခန်းကို မျက်စိနှင့် ရှာကြည့်နေမိသည်။

အခန်းတွေ အလွန်များ၍ မည်သည့် အခန်းဖြစ်မည်ကို ခန့်မှန်း၍ မရနိုင်ပါ။

သီပေါမင်း ကွယ်လွန်၍ စုဖုရားလတ်နှင့်တကွ မိသားစုများကို မြန်မာပြည် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ပို့ရန် စီစဉ်သောအခါမှ သာလျှင် ဤရုပ်ကလပ် နှစ်ခုကို ဂူသွင်း မြှုပ်နှံထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မစ္စတာအေးသိန်း နာရီ ကြည့်ပါဦး...

အချိန်မူ ပရာကဏ်က သတိပေးသံ ဖြစ်ပါသည်။

လက်ပတ်နာရီ တစ်ချက် ကြည့်လိုက်တော့ နေ့လယ် တစ်နာရီ ထိုးနေပါပြီ။

သီပေါမင်း နန်းတော်ကို ကျွန်တော် လေ့လာရန်နှင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် အချိန် တစ်နာရီ ပေးထားပါသည်။

ယခု ကန့်သတ်ချိန်ထက် တစ်နာရီပင် ပိုနေပါပြီ။

ကျွန်တော်ကား မိမိ ဝါသနာ ပါသော အလုပ်ကို လုပ်နေရ၍ ထမင်း မစားနိုင်၊ စားရန်ပင် သတိ မရတော့ပါ။

ထမင်း သွားစားမယ်လို့ ပရာကဏ်က ပြောမှ ထမင်း မစားရသေးမှန်း သတိ ရလာတော့သည်။

ကျွန်တော့်မှာ မှတ်တမ်းလည်း ရေးရသည်။

ဓာတ်ပုံလည်း ရိုက်ရသည်။

လူတစ်ယောက်က အလုပ်နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်နေရ၍ အလွန် ပင်ပန်းပါသည်။

နန်းတော်ရောက်လျှင် ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် လုပ်စရာ ဘာများ ကျန်သေးသလဲဟု စာအုပ်ကို ပြန်ဖတ်သောအခါမှ တစ်ခု ကျန်နေပါသေးသည်။

သတိရ၍ တော်ပါသေးသည်။

ကျွန်တော် သဘောပေါ်မှ ယူလာခဲ့သော တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ပုဆိုးကိုလဲ၍ နန်းတော်ရှေ့တွင် မြန်မာ ဝတ်စုံဖြင့် ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရန် ဖြစ်သည်။

ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် လုံချည်နှင့် တိုက်ပုံ အင်္ကျီ ဝတ်ထားသော ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းသားများက အဆန်းတကျယ် လိုက်၍ ကြည့်နေကြပါသည်။

လမ်းဘေးတွင် ရုပ်ရှင် ရိုက်ကြသောအခါ ပရိသတ်များက ဝိုင်းကြည့်နေကြသည်နှင့် တူသည်။

မြန်မာဝတ်စုံကို မမြင်ဘူးကြသော ကျောင်းသားတချို့က ဘာလူမျိုးလဲဟု မေးကြပါသည်။

ကျွန်တော်က ဟာသနော့၍ အောက်က ကုလား၊ အပေါ်က တရုတ်၊ ကုလား၊ တရုတ် ကပြား ဟူ၍ ပြောလိုက်သောအခါ ကျောင်းသားများ ရယ်၍ မဆုံးကြတော့ပါ။

ကျွန်တော်နှင့်အတူ ပါလာသော ပရာကစ်ပင် မမြင်ဘူး၍ ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေပါသည်။

(ဓာတ်ပုံအမှတ် ၄ ကို ကြည့်ပါ)

နန်းတော်ရှေ့တွင် မြန်မာဝတ်စုံဖြင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် ပရာကစ်ကို ကင်မရာ ပေးလိုက်သောအခါ ပရာကစ် ဓာတ်ပုံ မရိုက်တတ်မှန်း ကျွန်တော် သိလိုက်ပါပြီ။

ဓာတ်ပုံ ပျက်၍ မဖြစ်ပါ။

ဓာတ်ပုံ အလှရိုက်နေခြင်း မဟုတ်။

သမိုင်းဝင် မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံ ရိုက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

သူ့ကို စိတ်မချ၍ ဒေါက်ထောက်ပြီး အားလုံးကို ချိန်ပေးပြီးမှ အဝေးထိန်း ခလုတ်ကို သူ့အား ဖိခိုင်းလိုက်ရပါတော့သည်။

နန်းတော်ရှေ့တွင် စုစုပေါင်း အချိန် ၃ နာရီနီးပါး ကြာခဲ့ပါသည်။

နန်းတော် အတွင်းအပြင် ပတ်ဝန်းကျင် မြင်ကွင်းများ အပါအဝင် ဖလင် ၄ လိပ် ရိုက်ယူခဲ့ပါသည်။

သီပေါမင်း မိသားစုထံ မရောက်သေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ပိုင် အချိန်ကို ဖွဲ့ယူရပါတော့သည်။

ကျွန်တော်သည် ဂိတ်ဝ အနီး စက်မှုလက်မှု တက္ကသိုလ်ကျောင်း
ဟု ရေးထားခဲ့သော ဆိုင်းဘုတ် အနီးမှ နန်းတော်ရှေ့ မျက်နှာစာကို
နောက်ဆုံး ကြည့်ခြင်းဖြင့် ခဏ မတ်တတ်ရပ် စိုက်ကြည့်ပြီး ဝမ်းသာ
ဝမ်းနည်းခြင်း များစွာဖြင့် အိမ်နိမ့်စံ အရှင်သီပေါမင်း၏ နန်းတော်
ဟောင်းကို ကျောပေး၍ သုံးဘီးကားနှင့် ထွက်လာခဲ့ပါတော့သည်။

သီပေါမင်းသား ကလေး ဘဝတုန်းက စုဖုရားလတ်ထံ ရည်ညွှန်း
၍ ရေးသားခဲ့သော မထင်မရှား လေးချိုးလေး တစ်ပုဒ်ကိုသာ စိတ်ထဲမှ
သတိရနေမိပါသည်။

ဖုန်းငိုလို့လွမ်း

နှစ်နေ့ညွန့် နတ်ကယ်
ပရာဂ နာဂယာဉ် မွန်ညက်
ရွှေစကြာ ပဋ္ဌာလမ်း
မြန်းရှာတော့တယ်။
တောစုံစွာ နံသာသပါတဲ့
စောပုညာ သာပတ္တမြားဆီသို့
နှစ်ဌာန ဆက်နှောင်သွယ်
ကြက်မောင်မယ် စံမြင့်ကုန်း
နှင်းစံချိန်၊
ယင်းရဲရွှေဝတီန်သို့
ဆွေပသိန် စုခေါင်ဆိုက်ရှာရော
မျှော်လိုက်မယ် သိန်ကမ္ဘာရဲ့
ကိန္နရာဖိုမ ထုံးတို့လို့၊
ဖုန်းငိုလို့လွမ်း။ ။

*

သီပေါမင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သည် သီပေါမင်း နန်းတော်မှ အပြန် မြို့လည်
ဈေးအနီး လမ်းဘေး ထမင်းဆိုင် တစ်ဆိုင်တွင် ထမင်းစားပြီး သုံးဘီး
ကားဖြင့် မြို့ကို တစ်ပတ် လှည့်လည်၍ ကြည့်ကြပါသည်။

မြို့သည် အလျား ၆ မိုင်၊ အနံ ၃ မိုင်ထက် ပိုမကြီးပါ။

မြို့တွင်းရှိ အဆောက်အအုံ အချို့နှင့် လမ်းဆုံအပိုင်းတွင် စိုက်ထူ
ထားသော အမှတ်တရ မြင်းစီး ကြေးရုပ်ကြီးကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့သည်။

လမ်းတွင် ဥရောပတိုက်သား ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် အချို့ကို
တွေ့၍ မေးကြည့်ရာ ဂိုအာ (GOA) မှာ အပြန် လမ်းကြို၍ ရတနာဂီရိ
မြို့သို့ ခေတ္တ ဝင်လာသည်ဟု သိရပါသည်။

ရတနာဂီရိမြို့တွင် မာရသီလူမျိုး အတော်များများကို တွေ့ရပါ
သည်။

ထိုစဉ်က သီပေါမင်း နန်းတော်တွင်လည်း အခိုင်းအစေ တော်
တော်များများသည် မာရသီ လူမျိုးများသာ ရှိခဲ့ကြပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့်လည်း အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးသည် မာရသီ
လူမျိုးနှင့် ရေစက်ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ရတနာဂီရိမြို့တွင်း လျှောက်
လည်ရင်း ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို သတိ ရနေမိပါသည်။

သုံးဘီးကားသည် နာရနာ (NACHANA) လမ်းအတိုင်း ပြေး
နေပါသည်။

ဝဲယာ တစ်ဖက် တစ်ချက်တွင် အဆောက်အအုံ ကြီးကြီးမားမား
လုံးဝ မရှိပါ။

ခဏအကြာ ဘယ်ဘက်တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ တစ်ခုကို တွေ့ရပါသည်။

ကားသည် ယင်းစက်ရုံ အရှေ့ခြံဝင်း တစ်ခုသို့ ချိုးဝင်လိုက်ပါသည်။

ခြံဝင်းမှာ ပေ ၁၀၀ ပတ်လည်လောက် ကျယ်ပါသည်။

အိမ်မှာ သွပ်မိုးပျဉ်ကာ တစ်ထပ်အိမ် ဖြစ်ပါသည်။

ဤအိမ်ပုံစံများသည် တောရွာများတွင် နွမ်းပါးသော ကုလားလူမျိုးများ ဆောက်လေ့ရှိသော အိမ်ပုံစံမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ကြမ်းခင်း မြေကြီးကို တစ်ပေလောက် အမြင့် မြေဖို့ထားပြီး နံရံကို ဖြစ်သလို ရရာ သစ်တိုသစ်စများဖြင့် ကာရံထားပါသည်။

အိမ်မှာ ယာယီ တဲသာသာ အဆင့်တွင်သာ ရှိပါသည်။

မစ္စတာပရာကစ်နှင့် ဒါရာလီတို့မှာ အိမ်ထဲသို့ အလျင် ဝင်သွားကြပါသည်။

ကျွန်တော်ကား ပတ်ဝန်းကျင်ကို အလျင် အကဲခတ်၍ လှည့်လည် ကြည့်ရှုနေပါသည်။

အဘွားအို တစ်ဦး ထွက်လာပါသည်။ ခြေထောက်တွင် ဖိနပ် မရှိပါ။

ဖိနပ်နှင့် ခြေထောက် ဝေးနေသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်ကြောင်း ခြေချောင်းနှင့် ခြေဖနောင့်များက သက်သေ ခံနေပေသည်။

အဝတ်ညစ် စုတ်စုတ်၊ ထဘီမှာ ဂါဝန် သဘောမျိုး ကြိုးစီး၍ ဝတ်ထားပါသည်။

ကျွန်တော်က နောက်ဖေးဘက်သို့ လှည့်အပြန် အဘွားအိုက ကျွန်တော့်ထံ ရှေ့ရှု၍ လာနေပါသည်။

အနားရောက်တော့ ရင်ဘတ်ကို လက်ဝါးဖြင့် ပုတ်ပြပြီး တုတု ဟု ပါးစပ်မှ ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်က အံ့အားသင့်ပြီး ဘိုင်စုလား ဟု မေးလိုက်ပါသည်။

ခေါင်းညိတ်ပြပါသည်။

ကျွန်တော် တအား ပြေးဖက်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်က အင်္ဂလိပ် စကား ပြောတတ်သလားဟု မေးလိုက်
ပါသည်။

ကျွန်တော် မေးလိုက်သော အမေးကို အဘွား နားလည်ပုံမရပါ။

ကျွန်တော် သိလိုက်ပါပြီ။

အဘွား လက်ကို ဆွဲ၍ အိမ်ထဲသို့ ဝင်လာခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော် ကြိုးစားရကျိုး ရတနာဂီရိ လာရကျိုး နပ်သွား
ပါပြီ ။

သီပေါမင်း မိသားစုထံ လာရသည် ဆိုသော်လည်း ယခု အချိန်
အခါတွင် ဒေါ်တုတုကို အသက်ရှင်လျက် တွေ့ရတော့မည်ဟု
ကျွန်တော် လုံးဝ မမျှော်လင့်ခဲ့ပါ။

အိမ်ထဲ ရောက်တော့ ဒေါ်တုတုကို ဘိုင်စုလားဟု ထပ်၍
မေးလိုက်ပါသေးသည်။

အဘွားက နောက်ထပ်၍ ခေါင်းညိတ်ပြပါသည်။

အိမ်ဘေးနံရံနှင့် ကပ်လျက် အဖီလေး မိုးထားသောအောက်တွင်
အိပ်နေသော လူငယ် တစ်ဦးက၊

ကျွန်တော့် ပါးစပ်မှ ဘိုင်စုဟု ထွက်လာသည်ကို အံ့အားသင့်
သော အမူအရာဖြင့် ခေါင်းထောင်၍ ကြည့်နေပါသည်။

ကျွန်တော်က အဘွား အသက် ဘယ်လောက် ရှိပြီလဲဟု
ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် မေးကြည့်ပါသည်။

သူ့အသက်ကို အတိအကျ မမှတ်မိတော့ဘူး အသက် (၇၀)
ကျော်ပြီဟု ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်က အဘွား အသက် (၈၄) နှစ် ရှိပြီ၊ ၁၉၀၆ ခုနှစ်
နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့မှာ ရတနာဂီရိမြို့ သီပေါမင်း နန်းတော်မှာ
မွေးဖွားခဲ့တယ်။

အမေက အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး အဖေက ဂိုဘယ်ဘာရီဆန်း
ဝန်းဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော် ပြောလိုက်သောစကားကို ကြားလိုက်သောအခါ
တံခါးပေါက်တွင် ရပ်နေသော အမျိုးသမီး နှစ်ဦးနှင့် ကလေး ၅ ဦးက
ပါးစပ် အဟောင်းသားနှင့် ငေးမော ကြည့်နေကြပါသည်။

ပြီးမှ အားရဝမ်းသာဖြင့် တစ်ယောက် မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်ကာ အသံထွက်၍ ရယ်ကြပါသည်။

ယခုမှ ရောက်လာသော လူစိမ်း တစ်ဦးက ဤမျှလောက် အတိ အကျ နှုတ်မှ ပြောပြနိုင်သည်ကို အလွန်ပင် အံ့သြသော အမူအရာမျိုး ဖြင့် ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေကြပါသည်။

အိမ်ဘေး အဖီအောက်တွင် အိပ်နေသော ကုလားကလေးမှာ ဒေါ်တုတု၏ သားအငယ်ဆုံးဟု နောက်မှ သိရပါသည်။

သူ၏ အမည်ကို မေးကြည့်တော့ SURES SHANKAR POWAR ဟု ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် ဖြေပါသည်။

ရှန်ကာပိုဝါ အမည်ပါကတည်းက ကျွန်တော်က သိလိုက်ပါပြီ လူငယ်ဆိုသော်လည်း အသက်က မငယ်တော့ပါ။

အသက် စစ်လိုက်တော့ အသက် ၄၀ ကျော်နေပါပြီ။ သူ့အမေ၏ မွေးသက္ကရာဇ်ကို သူတို့ပင် အတိအကျ မသိပါ။

ကျွန်တော့်ကို ဘယ်ကလာသလဲ၊ အတိအကျ ဘယ်လိုသိသလဲ ဟု စိတ်ဝင်စားလာ၍ မေးကြပါသည်။

ခင်ဗျားတို့ မိသားစုအကြောင်းကို စာအုပ် ရေးရန်အတွက် သိချင်တာ မေးပြီး မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံ ရိုက်မလို့ ရတနာဂီရိကို အပင်ပန်းခံပြီး လာခဲ့တယ်ဟု ကျွန်တော်က ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။

တချို့က နားလည်သလိုလို တချို့က နားမလည် သလိုလိုနှင့် ငေးကြည့်နေကြပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု၏ မွေးသက္ကရာဇ်ကို ကျွန်တော်က ပြောပြ တော့ သားငယ်က စာရွက်နှင့် လိုက်၍ ရေးမှတ်ပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု၏ သားငယ်က အမေမွေးသက္ကရာဇ်ကို ဘယ် လိုသိသလဲဟု ထပ်မေးပါသည်။

ခင်ဗျားတို့ အပါအဝင် ခင်ဗျားတို့ မိသားစုအားလုံး အကြောင်း၊ စာအုပ်ရေးသားရန်အတွက် လေ့လာနေတာ ကြာပြီဟု ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် ကျွန်တော်က ရှင်းပြပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုက ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူပါလာသော ဘာသာပြန် ဒါရာလိကို ကုလားလို ပြောပြနေပါသည်။

သီပေါ မန္တလေးဟု ပါနေသည်ကို ကျွန်တော်က သတိထား လိုက်မိပါသည်။

သီပေါမင်းနေခဲ့သော မန္တလေးမြို့မှ လာသလားဟု ဒေါ်တုတု က ကျွန်တော့်ကို မေးပါသည်။

ဟုတ်ကဲ့ သီပေါမင်း နေခဲ့သော မန္တလေးမှ လာတယ်လို့ပဲ သူတို့ နားလည်အောင် တိုတိုနှင့် လိုရင်းကိုပဲ ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုကို ကျွန်တော်က မြန်မာစကား ပြောတတ် သလားဟု မေးတော့ ငယ်ငယ်တုန်းက မြန်မာစကားကို တော်ရုံတန်ရုံ ပြောတတ်ခဲ့ကြောင်း ယခုတော့ မေ့ကုန်ပြီဟု ပြန်ပြောပါသည်။

ပြောတတ်သလောက် မှတ်မိသလောက် မြန်မာစကား ပြောပြ စမ်းပါလို့ ပြောတော့ မန္တလေး၊ သီပေါ၊ ရန်ကုန်၊ ထိပ်စုဖုရားကြီး၊ ထိပ်စုကလေး၊ စုဖုရား ဟူ၍ အမည် (၆) ခုလောက်ကို ပြောပြပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုကို ကျွန်တော် လာတွေ့သော အချိန်တွင် အသက် (၈၄) နှစ် ရှိနေပါပြီ။ ယခု ဤစာအုပ် ရေးနေချိန် ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် အသက် (၈၅) နှစ် ကျော်နေပါပြီ။

သူငယ် လုံးဝ မပြန်သေးပါ ကျန်းမာရေး အလွန် ကောင်းပြီး မှတ်ဉာဏ် အလွန်ကောင်းပါသည်။

သီပေါမင်း၏ မြေးစစ်စစ် ဖြစ်ပါသည်။

သူ၏ အဘိုး၊ အဘွား၊ အမေ၊ အဒေါ်နှင့် သူတို့ ဆွေမျိုးမိသားစု အားလုံးသည် အဘွား ဒေါ်တုတုလောက် တစ်ယောက်မျှ အသက် မရှည်ခဲ့ကြပါ။

ဘွားသက်ရှည် ဒေါ်တုတု ယခုတိုင် အသက်ထင်ရှား ရှိနေ၍သာ ကျွန်တော်နှင့် လာတွေ့ကြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့် အသက်အရွယ်၊ ကျွန်တော် ရတနာဂီရိ ရောက်သော နှစ်နှင့် တွက်ကြည့်လိုက်လျှင် အရှင်သီပေါမင်း၏ မြေး စစ်စစ်ကို ကျွန်တော် တွေ့နိုင်စရာအကြောင်း လုံးဝ မရှိတော့ပါဟု ထင်ခဲ့ပါသည်။

သူတို့မိသားစု အကြောင်းကို စာအုပ် ရေးရန်အတွက် စွန့်စွန့် စားစားနှင့် လာရသူ တစ်ယောက်အတွက် အလွန်ပင် ကုသိုလ်ကံ ကောင်းသည်ဟု ထင်မိပါသည်။

သီပေါမင်းအကြောင်း စာအုပ်တော်တော်များများ ရေးခဲ့ကြ သော်လည်း ယင်းစာအုပ်များတွင် သီပေါမင်း၏ မြေးအရင်း ဒေါ်တုတု ခေါ် (ဘိုင်စု) ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းအရာများက တိမ်မြုပ်နေခဲ့ပါ သည်။

ဒေါ်တုတု တစ်ယောက် ယခုထက်တိုင် အသက် ထင်ရှား ရှိနေ သည်ဟု သတင်း အစအနပင် မရခဲ့ပါ။

အလားတူ ဘုံဘေးမြို့မှ စာရေးဆရာ အချို့နှင့် ကျွန်တော် တွေ ဆုံ၍ မေးမြန်းစုံစမ်းသောအခါမှာလည်း ဒေါ်တုတု ကွယ်လွန်သွား ပြီဟု ပြောခဲ့ကြပါသည်။

ရတနာဂီရိမြို့သို့ ခြေချမိ၍ ဒေါ်တုတု အသက် ထင်ရှား ရှိနေ သည်ဟု စောစောက သိခဲ့လျှင် နန်းတော် မသွားမီ ဒေါ်တုတုကို ခေါ် လာပြီးမှ အသေးစိတ် လိုက်ပြခိုင်းမည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်တုန်းက ဒေါ်တုတု အဘွား (စုဖုရားလတ်) အမေ၊ အဒေါ်၊ နှစ်ယောက်နှင့်အတူ ရန်ကုန်မြို့ သို့ သွားကြတယ် မဟုတ်လားလို့ ကျွန်တော်က ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် မေးလိုက်ပါသည်။

တော်ရုံတန်ရုံ မှတ်မိသေးတယ်လို့ ဒေါ်တုတုက ပြန်ပြောပါ သည်။

ဘယ်နေရာတွေ ရောက်ခဲ့သလဲလို့ မေးကြည့်ပါသည်။

အဘွားက ကုလားလို့ ပြောပြီး လက်ဟန်ခြေဟန်နှင့် လက်ညှိုး နှစ်ချောင်း ပူး၍ ထောင်ပြပါသည်။

မန္တလေးဟုလည်း ပါပါသည်။

လက်ညှိုးတစ်ချောင်းကို ဝိုင်း၍လည်း ပြပါသည်။

ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် ပြန်ပြောသောအခါ သီပေါမင်း နေခဲ့သော မန္တလေးမြို့ကို ရောက်ခဲ့တယ်လို့ ပြောကြောင်း သိရပါသည်။

လက်ညှိုးနှစ်ချောင်း ပူး၍ ထောင်ပြသည်မှာ စေတီပုံသဏ္ဍာန်
မန္တလေး နန်းတော် ပြဿဒ်ကို ဆိုလိုပါသည်။

နောက် တစ်ချက်က ကျွန်တော် တွေးမိသည်မှာ အဘွားပြောပုံ
ဆိုပုံနှင့် လက်ညှိုးတစ်ချောင်း ဝိုင်းပြသည်ကို ထောက်၍ ရေပတ်လည်
ဝိုင်းရံလျက် ရှိသည့် မန္တလေးကျုံးလို့ ပြောဟန်တူကြောင်း ကျွန်တော်
တွေးမိပါသည်။

သို့သော် ဘာသာပြန် ပြောပြသောအခါ ကျုံး မပါတော့ပါ။

ဒေါ်တုတု၏ အမေနှင့် ဒေါ်တုတု၏အဘိုး၊ အဘွားများ အသုံး
ပြုခဲ့သော ပစ္စည်းများ အဝတ်အစားများ ရှိသေးသလားလို့ ကျွန်တော်
မေးကြည့်ပါသည်။

ထိုင်နေသော သားငယ်ကို ကုလားလို့ ဒေါ်တုတုက ပြောလိုက်
ပါသည်။

သားငယ်က ထသွားပြီး ခဏအကာ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ယူလာပြပါ
သည်။

သူ့အမေ ဓာတ်ပုံဟု ကျွန်တော့်ကို ပြပါသည်။

အရှင် ထိပ်စုမြတ်စုဖုရားကြီး၏ ပုံတူပန်းချီဓာတ်ပုံ ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ကျောဖုံးပုံကို ကြည့်ပါ။

ကျွန်တော်သည် ဘဝရှင် မင်းတုန်းမင်းကအစ သီပေါမင်း
အလယ်၊ ယခု အသက် ထင်ရှား ရှိနေသေးသော တော်ဖုရားကလေး
ဦးအောင်ဇေအဆုံး ဓာတ်ပုံများ အားလုံး မြင်ဖူးပါသည်။

ယခု ကျွန်တော် လာတွေ့ရသော အရှင် ထိပ်စုမြတ်စုဖုရားကြီး၏
ဓာတ်ပုံ (ဒေါ်တုတု အမေ) ကို ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ရခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

မည်သည့်စာအုပ်မှာမှ ဖော်ပြခြင်း မရှိသေးသော ပုံတူ ပန်းချီပုံ
ဖြစ်ပါသည်။

ဓာတ်ပုံကို သေသေချာချာ သတိထား၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ
ယခု ကျွန်တော် တွေ့နေရသော ပန်းချီ ဓာတ်ပုံရှင် အရှင် ထိပ်စုမြတ်
ဖုရားကြီး၏ မျက်နှာပုံနှင့် ဒေါ်တုတု၏ မျက်နှာမှာ အလွန်ပင် တူပါ
သည်။

အထူးသဖြင့် နဖူးနှင့် ဆံပင် ပေါက်ပုံ၊ မျက်နှာ ဆင်းပုံများမှာ သူမ အမေနှင့် တစ်ထေရာတည်း တူပါသည်။

ဓာတ်ပုံ၏ နောက်ခံ ခန်းဆီးများကို လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ရတနာဂီရိ နန်းတော်ရှိ အခန်းတစ်ခန်းမှာ မတ်တတ်ရပ်ပြီး ပန်းစီး ကိုင်သည့် အနေအထားဖြင့် ပန်းချီဆရာကို ပုံတူပန်းချီ ဆွဲခိုင်းထားခြင်း ဖြစ်ပေမည်။

သားငယ်သည် နောက်ထပ် ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံကို ယူလာပါသည်။ မြင်မြင်ချင်း သိလိုက်ပါပြီ။

သီပေါမင်း ဓာတ်ပုံ ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းချီ ဓာတ်ပုံ မဟုတ်ပါ။

ကိုယ် တစ်ပိုင်းပုံ ဖြစ်ပါသည်။

ဓာတ်ပုံ စစ်စစ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် သေသေချာချာ ကြည့်မိပါသည်။

ဤဓာတ်ပုံနှင့် ဆင်တူယိုးမှား ဓာတ်ပုံများကို စာအုပ်အချို့တွင် တွေ့ဖူး မြင်ဖူးပါသည်။

ဤဓာတ်ပုံတွင် မင်းမြောက် တန်ဆာဟု ယူဆရသော ရင်ဘတ်တွင် အဖိုးတန် ဘယက် တန်ဆာများနှင့် ဝတ်၍ နန်းဝတ် နန်းစားနှင့် တွေ့ရပါသည်။

အရွယ်မှာ အသက် (၃၀) ပင် ပြည့်မည် မထင်ပါ။

နှုတ်ခမ်းမွှေး သေးသေးလေးနှင့် ငယ်ရွယ်နုပျိုစဉ်က ဓာတ်ပုံ ဖြစ်ပါသည်။

သီပေါမင်းသည် ၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ ကျွန်တော် ရတနာဂီရိ ရောက်ချိန်နှင့် တွက်လိုက်လျှင် နှစ်ပေါင်း ၇၅ နှစ်ကျော် သွားပါပြီ။

ဤဓာတ်ပုံသည် သီပေါမင်း မကွယ်လွန်မီ၁၅ နှစ်၊ အနှစ် ၂၀ ကျော် အထက်က ရိုက်ခဲ့သော ဓာတ်ပုံ ဖြစ်၍ အနည်းဆုံး နှစ်ပေါင်း ၉၀ ကျော်ပါပြီ။

ရတနာဂီရိသည် မိုးအလွန်များသော ဒေသ ဖြစ်သည်။

မပျက်မစီးဘဲ ယနေ့အထိ တရိတသေ ထိန်းသိမ်းထားသည်ကို သမိုင်း တေသုသီတစ်ဦး အနေဖြင့် များစွာ ကျေးဇူးတင်မိပါသည်။

နောက်တစ်ချက် ကျွန်တော် တွေးမိသည်မှာ ဤဓာတ်ပုံသည် ရတနာဂီရိ နန်းတော်တွင် ချိတ်ထားခဲ့သော ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံ ဖြစ်ခဲ့ပေ လိမ့်မည်။

မိသားစု အားလုံး ရန်ကုန်ပြန်ရန် ပစ္စည်း သိမ်းစဉ်က ဒေါ်တုတု ၏ အမေ အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးသည် ရတနာဂီရိတွင် သူ့ ယောက်ျားနှင့်အတူ နေခဲ့မည်။

သူ့အိမ်တွင် အမှတ်တရ ချိတ်ထားရန် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြင့် ယူထားခဲ့၍သာ ဤဓာတ်ပုံကို ဒေါ်တုတု အိမ်တွင် ကျွန်တော် လာတွေ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နောက် ဘာများ ရှိသလဲ။

ကျွန်တော်က ဒေါ်တုတု၏ သားဘက်သို့ မျက်နှာလှည့်၍ မေးလိုက်ပါသည်။

ဤသို့ မေး၍ စကား မဆုံးမီပင် သူတို့ အိမ်ရှေ့ ဘုရားဆောင် လုပ်ထားသော အခန်းငယ် အတွင်းသို့ မျက်စိ ရောက်သွားပါသည်။

အနီးကပ် သွားကြည့်သောအခါ ကုလား ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံ ဖြစ်နေ ပါသည်။ ဓာတ်ပုံဘောင်ပေါ်တွင် ပန်းကုံးများ ဝိုင်းရံထားပြီး အချို့ကို တွဲလောင်း ချထားပါသည်။

တရိတသေ ကိုးကွယ်သမှု ပြုထားဟန် တူပါသည်။

ကျွန်တော်က စိတ်ဝင်စားစွာ စိုက်ကြည့်နေမှန်း သိ၍ ဒေါ်တုတု ၏ သားငယ်က ဘုရားစင်ပေါ် ချိတ်ထားသော ဓာတ်ပုံနှင့် တူသည့် တခြား ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံကို ယူလာပါသည်။

ဒါ ဘယ်သူ့ ဓာတ်ပုံလဲ ... နာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ ... ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် မေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်မ ယောက်ျား ဓာတ်ပုံဟု ဒေါ်တုတုက ပြန်ဖြေပါသည်။

ရှုန်ကာပိုပါလားဟု ကျွန်တော်က မေးလိုက်ပါသည်။

ဒေါ်တုတုက ကုလားလို ဟုတ်ကဲ့ဟု ဆိုပြီး ခေါင်းညိတ်ပြပါသည်။

ယခုမှ ရောက်လာသော သူစိမ်း တစ်ယောက်က သူတို့၏ အဖေ ဆိုလိုက်ရုံနှင့် အမည်မှန်ကို ချက်ချင်း တန်းပြောနိုင်၍ သူ့ကို မိသားစု အားလုံးက ကျွန်တော့်ကို အံ့ဩသော မျက်လုံးများဖြင့် တဖန် ဝိုင်းကြည့်ကြပြီး မိသားစုအားလုံး တစ်ပြိုင်နက်တည်း အသံထွက်၍ ရယ်ကြပါသည်။

သီပေါမင်း နန်းတော်ထဲမှာ မင်းအဖေ ကားမောင်း၊ စက်ပြင် လုပ်ခဲ့သေးတယ်၊ မင်း သိသလားလို့ သူ့ သားငယ်ကို မေးကြည့်တော့ အမေ့ဘက် မျက်နှာ လှည့်၍ ဟုတ်လား အမေဟု သူ့အမေကို ပြန်မေးပါသည်။

သူ့အမေက ဟုတ်တယ်လို့ ပြောတော့ ကျွန်တော်တို့ကိုတောင် အမေ တစ်ခါဖူးမျှ မပြောဘူးဟု သူ့သားငယ်က ပြန်ပြောပါသည်။

(ဘာသာပြန်က ကျွန်တော့်ကို ပြောပြနေခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်)

ဓာတ်ပုံများ အားလုံးကို Close up ဖြင့် မှတ်တမ်းတင် ရိုက်ယူလာခဲ့ပါသည်။ မတော်တဆ ဓာတ်ပုံများ ပျက်မှာ စိုး၍ တစ်ပုံလျှင် ဆယ်ပုံမက မှန်ဘီလူးကို အနေအထား အမျိုးမျိုးထား၍ ရိုက်ယူခဲ့ပါသည်။

ဓာတ်ပုံများ ရိုက်နေတုန်းမှာပင် မိုးဖွဲလေးများ ကျလာ၍ အိမ်ထဲ ခဏ ဝင်ပြီး သိချင်စရာများကို ဆက်ပြီး မေးမြန်းရပါသေးသည်။

ဒုက္ခ အပေးဆုံး ဓာတ်ပုံမှာ အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး၏ ပန်းချီဓာတ်ပုံ ဖြစ်ပါသည်။

ဓာတ်ပုံမှာ မှန်ကွဲနေ၍ ပလတ်စတစ် အကြည်နှင့် အုပ်ထားပါသည်။

ပလတ်စတစ်ကလည်း တင်းတင်းရင်းရင်းမရှိဘဲ လျော့ရဲနေပြီး တွန့်လိမ်နေ၍ လှိုင်းထနေပါသည်။

Close up ဖြင့် ဓာတ်ပုံ ကူးယူသည့်အခါ ပလတ်စတစ်အပေါ် နေရောင်ခြည် ရောင်ပြန်ဟပ်၍ ဓာတ်ပုံ လုံးဝ ပျောက်နေပါသည်။

ပလတ်စတစ်ကို ခွာလိုက်လျှင် ရပါသည်။

သူတို့က တန်ဖိုးထားသော ဓာတ်ပုံကို ယခုမှ လာသော သူစိမ်း တစ်ယောက်က ပိုင်စိုးပိုင်နင်း ဖျက်လိုဖျက်ဆီး လုပ်သည်ဟု ထင်မှာ စိုး၍ ကျွန်တော်ကပင် အပင်ပန်းခံပြီး မရရအောင် ကြိုးစား၍ ရိုက်ယူခဲ့ ပါသည်။

နောက်ဆုံး Close up ရှေ့မှ FILTER ခံ၍ ရိုက်မှသာ အတော်အသင့် အဆင်ပြေလာပါတော့သည်။

ပျက်မှာ စိုး၍ အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး ပန်းချီ ဓာတ်ပုံ တစ်ခုတည်းကို အနီးကပ် ရိုက်လိုက် အဝေးရိုက်လိုက်နှင့် ဖလင် တစ် လိပ် ကုန်သွားပါသည်။

ဓာတ်ပုံများ ထွက်လာသောအခါ ထင်သည်ထက် များစွာ ကောင်းနေပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုသည် အသက် (၈၀) ကျော်ပြီဟုသာ ဆိုရပါ သည်။

စကားပြောသောအခါ လုံးဝ မမှားပါ။

ကျန်းမာရေး အလွန်ပင် ကောင်းပါသေးသည်။

အသက် (၅၀) ကျော် အရွယ်ဟု ထင်ရလောက်အောင်ပင် အသံ ဩဇာညောင်းပြီး အသံနေ အသံထား ပီပီသသ ပြောနိုင်ပါသေးသည်။

လည်ပင်း လုံးဝ မတုံ့သေးပါ။

လက်ချောင်း အနည်းငယ် တုံ့ပါသည်။

ခါးသာ မသိမသာ အနည်းငယ် ကုန်းပါသည်။

သီပေါမင်း ဝတ်ခဲ့သော အဝတ်အစားများ မရှိတော့ဘူးလားဟု အဘွားကို ကျွန်တော်က ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် မေးပါသည်။

အဝေးရောက် သားကြီးတစ်ယောက် သိမ်းထားကြောင်း တစ် ထည်၊ နှစ်ထည်လောက်တော့ ရှိမည်ဟု ပြောပါသည်။

ဒေါ်တုတုတွင် သား (၄) ယောက်၊ သမီး (၃) ယောက် ရှိပါ သည်။

ဘယ်နေ့ ပြန်မှာလဲ နောက်တစ်ခေါက် လာခဲ့ပါဟု အဘွား ဒေါ်တုတုက ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်က သူ၏ မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး ရယ်ပြလိုက်ပါသည်။ နောက်တစ်ခေါက် ရတနာဂီရိ လာရန် မလွယ်ကြောင်းလည်း ပြောပြပါသည်။

ရှာထားပါ့မယ် နောက်တစ်ခေါက် ကြိုးစားပြီး လာခဲ့ပါဟု ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း ဒုတိယအကြိမ် လာဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါမယ်လို့ သူတို့ ဝမ်းသာကျေနပ်အောင် ပြောခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်ကပင် နောက်တစ်ခေါက် လာလျှင် သီပေါမင်း ဝတ်ခဲ့သော အဝတ်အစားများ ပေးမှာလားလို့ အဘွား ဒေါ်တုတုကို ရယ်သလို မောသလို မေးကြည့်ပါသည်။

ယင်း အဝတ်အစားများကို ကျွန်တော် ကိုယ်ပိုင် မယူပါ။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ အမျိုးသားပြတိုက်သို့ လှူပြီး ပြည်သူတွေကို ပြချင်လို့ပါလို့ ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် ပြောပြပါသည်။

ကျွန်မ အမေ (အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးကို ဆိုလိုပါသည်။) သိမ်းထားခဲ့သော အဝတ်အစား တစ်ထည်၊ နှစ်ထည်တော့ ရှိပါတယ်။

အဲဒီ အဝတ်အစားတွေကို ကျွန်မ သားထံမှ တောင်းပြီး လက်ဆောင် ပေးပါမယ်လို့ ပြောပါသည်။

သီပေါမင်း မိသားစု အားလုံးသည် မာရသီ စကား ပြောကြ၍ ကျွန်တော် ခေါ်လာသော ဘာသာပြန်ဆရာ မစ္စတာဒါရာလီနှင့် များစွာ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်သွားပါသည်။

တုတု (ဒေါ်တုတု) အမည်ကို ဗမာ အသံထွက်နှင့် တုတုဟု အသံထွက်သော်လည်း မာရသီ လူမျိုးများက တုတုဟု မခေါ်ပါ။

မာရသီ လူမျိုး အသံထွက်နှင့် တီတု (TITU) ဟု ခေါ်ကြပါသည်။

လိပ်စာ ရေးပေးသော အခါမှသာ သိရပါသည်။

ဒေါ်တုတုကို ၁၉၁၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့၊ ရတနာဂီရိ နန်းတော်တွင် မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။

ရွှေလင်ပန်းနှင့် အချင်းဆေးခဲရသူ တစ်ဦးတော့ မဟုတ်ပါ။

သို့သော် နန်းတွင်း အခြေအရံ ၁၆၀ ကျော်က ဖူးဖူးမှုတ်၍ ထားခြင်း ခံခဲရသူ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

မွေးကတည်းက သူမ၏ အမေ သို့မဟုတ် အဒေါ်များ အပြင် သွားတိုင်း မြင်းလေးကောင် ကသော ရထားလုံးပေါ်မှ ချစ်စရာ ကောင်းသော ဒေါ်လီရုပ်ကလေး တစ်ရုပ်ပမာ တောင်ကြည့် မြောက် ကြည့်ဖြင့် လိုက်ပါနေခဲ့ပေလိမ့်မည်။

မော်တော်ကားခေတ် ရောက်သောအခါမှာလည်း မော်တော်ကား နှစ်စီးပင် ပေးထားခဲ့၍ ရတနာဂီရီ မြို့သူမြို့သားများအနက် သူမ သည်သာ ကိုယ်ပိုင် မော်တော်ကားကို ပထမဦးဆုံး အကြိမ် စီးဖူးသူ တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပေလိမ့်မည်။

ယခု ကျွန်တော် လာတွေ့နေရသော ဒေါ်တုတုမှာ အသက် (၁၁) နှစ်အရွယ် နန်းတော်မှ ဆင်းလာခဲ့ရသည့် နန်းတွင်းသူ တုတု မဟုတ်တော့ပါ။

ခြေထောက်မှာပင် ဖိနပ်မရှိ၊ တံသာသာ မြေအခင်း ရှိသော အိမ်ကလေးမှာ လာတွေ့နေရသည်။

လူ့ဘဝသည် အလွန်ဆန်းကြယ်သလို အလွန်လည်း အံ့ဩ စရာ ကောင်းပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုကို ကြည့်၍ အတိတ်မှ နန်းတွင်းသူ တုတုနှင့် ယခု လာတွေ့နေသူ ဒေါ်တုတု ... လူတစ်ယောက် ဘဝ နှစ်ခု...

အဘွား ဒေါ်တုတုသည် ငယ်စဉ်ဘဝက တုတ်တုတ်ဖိုင်ဖိုင် ဝဝ တစ်တစ် ကလေးဖြစ်၍ အလွန်ပင် ချစ်စရာ ကောင်းပြီး နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားများ၏ အသည်းစွဲ ဖြစ်သည်ဟု သူမ ငယ်စဉ်က သူမ အကြောင်း ရေးသားထားသော စာအုပ်အချို့ကို ဖတ်ရဖူးပါသည်။

တုတု (အဘွား-ဒေါ်တုတု) ငယ်စဉ်ကပင် အလွန်ဝ၍ ကုလား လို ဘိုင်စုဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရီရှိ သီပေါမင်း နန်းတော်ဝန်းအတွင်း မည်သည့် ကလေးမျှ မရှိပါ။

တုတု တစ်ယောက်သာ ရှိ၍ ဟိုလူကချီ ဒီလူက ချီနှင့် လူပေါ်
စီး၍ ကြီးလာသော ကလေးငယ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပေလိမ့်မည်။

သူ့အမေ ကုလားနှင့် အိမ်ထောင်ဖက်ခဲ့၍သာ ကုလား သမီး
ခေါ်ရသော်လည်း အရှင် သီပေါမင်း၏ သမီး အရင်းမှ မွေးလာသော
သီပေါမင်း၏ မြေး စစ်စစ် ဖြစ်ပေသည်။

မန္တလေး နန်းတော်မှာသာ ဆိုခဲ့ပါလျှင် ကျွန်တော်တို့ အနားကိုမျှ
ကပ်ခွင့်ရမည် မဟုတ်ပါ။

မော်ဖူးစေ...ဆိုမှသာ မျက်နှာတော်ကို မော့ကြည့်ရမည့် နန်း
တွင်းသူ...။

ဒေါ်တုတု အသက် ၁၁ နှစ်အရွယ်ရောက်မှသာ သူမ၏ အဘိုး
သီပေါမင်း ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်ခဲ့ပါသည်။

သူမ၏ အဘိုး သီပေါမင်းနှင့် အဘွားလေး (ထိပ်စုဖုရားလေး)
အသုဘချ အခမ်းအနားများနှင့် ဂူသွင်း အခမ်းအနားများကို အသက်
၁၁နှစ် အရွယ်ရှိပြီ ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ မှတ်မိသော အရွယ် ဖြစ်နေပါ
ပြီ။

ယခု ကျွန်တော် မေးကြည့်သောအခါမှာလည်း အသေအချာ
မှတ်မိကြောင်း အိပ်မက်ထဲမှ ဖြစ်ရပ် တစ်ခုပမာ ပြောပြနေပါသည်။

ကျွန်တော်က မေးလိုက်၊ ဒေါ်တုတုက ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့်
ဖြေလိုက်နှင့် ရှိနေစဉ်မှာပင် နန်းတွင်းမှ ကလေးမလေး တုတုကို မျက်စိ
ထဲ မြင်ယောင်လာပါတော့သည်။

တစ်ခါတစ်ခါ ဘဝ ဟူသည် ကိုယ်က ဖန်တီးယူခြင်း မဟုတ်
ဘဝက ဖန်တီး၍သာ လောက ဇာတ်ခုံပေါ် ရောက်လာရသည်။

မဝေးသော အတိတ်ကာလက ချစ်စရာ ကောင်းသော နန်းတွင်း
သူလေး တုတု (ဒေါ်တုတု)...။

ယခု ကျွန်တော့်ရှေ့တွင် ခြေထောက်လေး နှစ်ချောင်း နောက်
ပစ်လျက် ကျုံ့ကျုံ့ကလေး ထိုင်နေသော အသက် (၈၄) နှစ်အရွယ်ရှိ
ဇရာအို အဘွား။

ညာဘက်လက်တွင် ဖန်လက်ကောက် နှစ်ကွင်း ပတ်လျက် အင်မတန်မှ ကြမ်းတမ်းသော ဘဝကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရကြောင်း ကိုယ် လက်အင်္ဂါ အဝတ်အစားများနှင့် ဆံပင်များက သက်သေခံနေပေသည်။

ခြေဖဝါးများမှာ အသားမာခံ ကွဲအပ်လျက် ခြေထောက်နှင့် ဖိနပ် မည်မျှ ဝေးခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ခြေဖဝါးက သက်သေ ထူနေပေသည်။ ဖိနပ်စီးရမှန်းပင် မသိတော့ပါ။

ကျွန်တော်နှင့် သီပေါမင်း အုတ်ဂူသွားသည်အထိ ဖိနပ်မပါ။

... အဘွားကို ကြည့်ရင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်သည်မှ လွဲ၍ ကျွန်တော်လည်း ဘာမျှ မတတ်နိုင်ပါ။

အဘွား သီပေါမင်း အုတ်ဂူ လိုက်ပို့ပေးပါလို့ ဘာသာပြန်က ပြောပြမှ သမီး အလတ် ဖြစ်သူက အင်္ကျီ တစ်ထည် လာပေးပါသည်။ အဘွားမှာ အောက်ခံ အင်္ကျီ မရွတ်ဘဲ အပေါ်မှ တပ်၍ ဝတ်လိုက်ပါ သည်။

ထဘီ (ဂါဝန်) ကတော့ မလဲတော့ဘဲ အိမ်နေ ဝတ်ထားသော ထဘီနှင့်ပင် လိုက်လာခဲ့ပါသည်။

ဒေါ်တုတုတွင် ဝတ်ထားသော ပန်းရောင်အင်္ကျီသည် ကျွန်တော် နှင့် တွေ့စဉ်က အိမ်နေဝတ်အင်္ကျီ ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းပွင့်နှင့် ဝတ်ထားသော အင်္ကျီသည် ကျွန်တော်နှင့်အတူ အပြင်သွားရန် လဲထားသော အင်္ကျီ ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်တုတုသည် သားငါးယောက်နှင့် သမီး နှစ်ယောက် ရှိပါ သည်။

- (၁) NARAYAN SHANKAR POWER
- (၂) DIGHMBER SHANKAR POWER
- (၃) SHRLKHNT SHANKAR POWER
- (၄) CHANDRA KANT SHANKAR POWER
- (၅) SURES SHANKAR POWER

တို့ ဖြစ်ကြပြီး သမီးနှစ်ယောက်မှာ-

(၁) PRHMILA WISHAWHANIH BHOSHLE

(၂) MAATI MADHUKER MOKE

တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

စုဖုရားလတ်နှင့် မိသားစုများသည် ရတနာဂီရိမြို့မှ မထွက်မီ ၁၉၁၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရှုရိဗိသော်လ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၌ နှုတ်ဆက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ပြီး လှူဖွယ် ပစ္စည်းများကို လှူဒါန်းခဲ့ကြသည်။

ယခု ကျွန်တော် ဒေါ်တုတုနှင့် တွေ့စဉ် အဘွား ဒေါ်တုတုအား ရှုရိဗိသော်လ် ဘုရားကျောင်း ဘယ်နားမှာ ရှိသလဲ၊ သွားမည့် အစီအစဉ် ထဲတွင် ပါသည်။

မှတ်မိပါသေးလားဟု ဘာသာပြန်မှာ တစ်ဆင့် မေးလိုက်ပါသည်။

ယင်း ဘုရားရှိခိုးကျောင်း ပျက်စီးသွားပြီမှာ ကြာပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်တုတုက ပြောပြ၍ သိခဲ့ရပါသည်။

သီပေါမင်း၊ ထိပ်စုဖုရားကလေးတို့ကို ဂူသွင်း အခမ်းအနား ပြီးဆုံး၍ ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် စုဖုရားလတ်နှင့် မိသားစု အားလုံးတို့သည် ရတနာဂီရိမြို့မှ ဘုံဘောမြို့သို့ ရေကြောင်း ခရီးဖြင့် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြသည်။

သီပေါမင်း မိသားစုများ ရန်ကုန်သို့ အပြီးပြန်လာစဉ် စုဖုရားလတ်နှင့်အတူ သမီးကြီး ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး မြေးငယ် တုတုတို့လည်း အတူ လိုက်ပါလာခဲ့ကြသည်။

အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးမှာ မိခင်အား ရန်ကုန်အထိ လိုက်ပို့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ သမီးတော် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်မှာ ခင်မောင်လတ် (ဦး) နှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး ကလကတ္တားတွင် ရောက်ရှိနေပေသည်။

မိသားစု ဘုံဘောမှ တစ်ဆင့် မီးရထားဖြင့် ကလကတ္တားမြို့သို့ ရောက်ရှိလာရာ ဒုတိယ သမီးတော် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်ကိုသာ မိခင် စုဖုရားလတ်က အတွေ့ခံခဲ့သည်။

ခင်မောင်လတ် (ဦး) က ကန်တော့ရန် အခန်းထဲ ဝင်လာရာ စုဖုရားလတ်က မောင်းထုတ်လိုက်သည်ဟု သိရပါသည်။

မိမိရှေ့တွင် ညီမငယ် အဖြစ်မျိုး မြင်တွေ့ရသောအခါ အစ်မ ဖြစ်သူ အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဘုရားကြီးမှာ စိတ်အလွန် ထိခိုက်၍ ညီမငယ် အား အလွန်ပင် သနားခဲ့ပေလိမ့်မည်။ ကိုယ်ချင်းစာ တရားများ အလွန်ပင် ပေါများခဲ့ပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိပင်လျှင် နိုင်ငံခြားသား အညုတ် ကုလားနှင့် အိမ်ထောင်ဖက် ပြုခဲ့သည် မဟုတ် ပါလား။ ညီမငယ် အိမ်ထောင်ဖက်မှာ ဗမာ အမျိုးသားဖြစ်၍ တော်ပေ သေးသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

အားငယ်စိတ်နှင့် ခိုကိုးရာမဲ့ ဘဝ...။

လောကကြီးအပေါ် နာကြည်းစိတ်...။

မညီမျှသော လူ့ဘဝ...။

ဤသည်တို့ကို ညီမ နှစ်ယောက်မှာ သေသည်အထိ အသည်း နှလုံးဝယ် ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်များဖြင့် ပါသွားခဲ့ပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ညီမငယ် ဖြစ်သူ ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်မှာ မိမိ ဘဝကို လုံးဝ ဖျောက်ပစ်လိုက်ပြီး သေသည်အထိ မြန်မာပြည်ကို တစ်ခါမျှ အလည်အပတ်မျှပင် မလာရောက်ခဲ့တော့ပါ။

ဦးခင်မောင်လတ်နှင့် သားသမီး တစ်ယောက်မျှပင် မရခဲ့ဟု သိရပါသည်။

ကျန်သမီးနှစ်ယောက်ဖြစ်ကြသော အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားမြတ် နှင့် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကလေး နှစ်ဦးသာ မိခင်နှင့်အတူ နေရန် ရန်ကုန်မြို့အထိ လိုက်ပါလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရတနာဂီရီ ... ရတနာဂီရီ...။

နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် ဤတောမြို့ကလေးတွင် ဘာသာမတူ ယဉ်ကျေးမှု တခြား အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ရသည်။

၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက် ဘဝတစ်ဆစ်ချိုး အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပြန်ပြီ။

အိမ်တော်မှ ဆင်းလာစဉ် နောက်ဆုံး ကြည့်ခြင်းဖြင့် မိသားစု
အားလုံး ခံစားချက် တစ်မျိုးစီးဖြင့် ရင်ဝယ်ပိုက်၍ ကြည့်ခဲ့ကြပေလိမ့်
မည်။

အတွေးကိုယ်စီဖြင့် မျက်ရည်ကျသူကျ၊ စိတ်မကောင်း ဖြစ်သူ
ဖြစ်၊ စုဖုရားလတ် အတွက်က ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့။

ဤအိမ်ပေါ်ဝယ် ညီမငယ် အနိစ္စရောက်ခဲ့သည်။

သရဏဂုံ တင်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးပင် မရှိ။ အလောင်းကို သုံးနှစ်
လုံးလုံး မြေ မချဘဲ အောက်ထပ်တွင် ထားခဲ့ရသောအိမ်။

ဤနေရာ၊ ဤဒေသတွင် မနေချင်ဘဲနှင့် နေလာခဲ့ရသည်။ အနှစ်
၃၀ ကျော် နေလာခဲ့ပြီးမှ အပြီး ပြန်ရတော့မည် ဆိုတော့လည်း သံယော
ဇဉ် တွယ်မိပေမည်။

စိတ်ထဲက မသွားချင်သလိုလို မပြောပြနိုင်သော ခံစားချက်
တစ်မျိုးကို ခံစားခဲ့ရပေလိမ့်မည်။

သင်္ဘောသည် ကမ်းမှ ခွာ၍ မကြာမီ ရတနာဂီရိမြို့သည်
တဖြည်းဖြည်း ဝေးသည်ထက် ဝေး၍ မှုန်ဝါးဝါး ကျန်ရစ်ခဲ့ပေတော့
သည်။

နန်းတော်သည် ရတနာဂီရိတွင် အမြင့်ဆုံး အဆောက်အအုံ မိုး
ကုတ်စက်ဝိုင်း ရောက်သည်အထိ နန်းတော်၏ ခေါင်မိုးစွန်ဖျားများမှာ
မပျောက်နိုင်။

မျက်စိထဲတွင် မြင်နေရသည်။

အတိတ်၏ ဖြစ်ရပ်များကိုကား စုဖုရားလတ်သည် မမြင်ဘဲ
မနေ၊ မစဉ်းစားဘဲ မနေနိုင်။

အိပ်မက် မက်နေသလား...ဟု ထင်ရလောက်အောင်ပင် မိမိ
ဘဝ ခဏလေးအတွင်း ဘဝမျိုးစုံနှင့် မယုံနိုင်စရာ ကြုံဆုံခဲ့ရပါသည်။

မန္တလေး ရွှေနန်းတော်မှ ဆင်းလာခဲ့ရသည်။

ရတနာဂီရိမြို့မှ ပြန်ခဲ့ရပြီ။

ရန်ကုန်တွင် ခေါင်းချရတော့မည်။

စုဖုရားလတ်သည် မည်သို့သော ခံစားချက်မျိုးနှင့် ခံစားခဲ့ရပါ
မည်နည်း။

သူမ၏ အသည်းနှလုံးမှ ခံစားချက်များကို နေ့စဉ် မှတ်တမ်း မှတ်ရာများ ရေးမထားခဲ့၊ စာမဖွဲ့ခဲ့၍ နှောင်းလူများ သိခွင့် မရခဲ့ပါ။

စုဖုရားလတ်သာ မဟုတ်၊ သီပေါမင်းသည်ပင်လျှင် ဘဝ မှတ်တမ်း အဖြစ် စာတစ်ကြောင်းပင် မထားရစ်ခဲ့ပါ။

သီပေါမင်းသည် အင်္ဂလိပ် အစိုးရထံတွင် အခွင့်အရေး တောင်း ဆိုသော စာရွှန်များ ရေးသားခဲ့သည်။

ဤရေးသားချက်များ တောင်းဆိုချက်များသည် သူ့ဘဝအတွက် သော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မြန်မာလူမျိုးများအတွက် သော် လည်းကောင်း အနှစ်သာရ အမြဲတေ မဟုတ်ခဲ့ပါ။

သူလိုချင်သော အချက်များကို ကုလား ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် အင်္ဂလိပ်လို ရေးသားထားသော ရုံးစာများသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သီပေါမင်း၏ ဘဝ ခံစားချက် မပါခဲ့။

အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်အတွင်း အချိန်များစွာ ရခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သီပေါမင်း ကွယ်လွန်သွားပြီး နောက်ပိုင်း၊ သီပေါ မင်းနှင့် မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားများသည် မျက်ခြေ လုံးဝ ပြတ်သွားရ သည်ဟု စာရေးသူက ကောက်ချက်ချမိသည်။

သီပေါမင်း အပါအဝင် စုဖုရားလတ်သည်ကား အသည်းနှလုံး ထဲဝယ် ဖြစ်ရပ်နှင့် ခံစားချက်များကို ရင်နှင့်အောင် ခံစားခဲ့ကြရသည် မှာကား ဧကန် မလွဲပါ။ သတိ သံဝေဂ ရစရာ အလွန်ကောင်းပါသည်။

ရွှေဘုံရွှေနန်းကြီးပေါ်တွင် ကြီးလာရသည်...

လက်ညှိုးညွှန်ရာ တောင်မှာ ချောင်းအဖြစ်...

စကားပုံအတိုင်း သေဆိုသေ၊ ရှင်ဆိုရှင်...

အများက ဒူးတုန်အောင် ကြောက်ခဲ့ရသော မိဖုရား...။

ဘုရင်ထက်ပင် တန်ခိုးရှိန်ဝါ ကြီးမားခဲ့သော မိဖုရား...။

ဘက်စုံတွေ့တတ်၊ မြင်တတ်သော ပညာရှိ အမတ်ကြီး ကင်းဝန် မင်းကြီး ဦးကောင်းကို ပင်လျှင် သည်လောက် ကြောက်နေလျှင် ယောက်ျား မလုပ်ပါနှင့် သီလရှင် ဝတ်ပါဟု ကြိမ်းမောင်းပြီး၊ ထဘီ၊

ယပ်တောင်၊ သနပ်ခါးတုံး၊ ကျောက်ပြင် စသော မိန်းမအသုံးအဆောင်
များ ပို့ပေးခဲ့သော တကယ့် ထိတ်ထိတ်ကြိ မိဖုရားကြီး။

စည်းစိမ်မကွာ၊ မင်းချမ်းသာကား

သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက်

ခဏတက်သည့် ရေပွက်ပမာ

တစ်သက်လျာတည်း...။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်ကပင် ပညာရှိ အနန္တ
သူရိယ အမတ်သည် ပုဂံတွင် ဤအဖြစ်မျိုး မြင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်၍ စာချိုးခဲ့
ပေပြီ...။

ရတနာဂီရိလို ဇနပုဒ် ဒေသမျိုးမှာ သူ့ဘဝကို မြှုပ်နှံရလိမ့်မည်
ဟု အဘယ်မှာပင် တွေးထင်ပါမည်နည်း။

မယုံနိုင်စရာ ဖြစ်ရပ်အမှန်၊ ဒဏ္ဍာရီ...

မိမိ ညီမနှင့် မိမိ ယောက်ျား နတ်ရွာစံရာမှာပင် ဘုန်းကြီး
တစ်ပါးမျှပင် မပင့်ဖိတ်ရသော ဘဝ။ ...အနှစ် (၃၀) ကျော် ၅ပါး
သီလပင် မဆောက်တည်ရသော ဘဝ...။

မန္တလေး နန်းတော်မှ ဂေါဝိန်ဆိပ်ကမ်းသို့ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်က
ဖမ်းခေါ်လာစဉ် နောက်ဆုံးအနေဖြင့် မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားကြီးအား
ဖူးမျှော် ကန်တော့ခဲ့ချင်သည်ဟု တောင်းဆိုချက်ကို ကာနယ်စလေဒင်
က ခွင့်မပြု၍ ဖူးမြော်ခွင့် မရခဲ့...။

မန္တလေး နန်းတော်တွင် ရွှေလင်ပန်းနှင့် အချင်းဆေးခဲ့ရသော
သမီးတော် နှစ်ပါး...။

တစ်ယောက်မှာ နန်းတော် အစောင့် မာရသီလူမျိုးနှင့် မလွန်
ဆန်နိုင်သော လူ့ဘဝ ဇာတ်ခုံပေါ်မှာ ယစ်ပူဇော်ခံခဲ့ရသည်။

ကျန်တစ်ယောက်မှာ မန္တလေးက ခေါ်လာခဲ့သော အခိုင်းအစေ
ငယ်ကျွန်နှင့် စတေးခဲ့ရသည်။

ဤမျှနှင့် မပြီးသေးပါ။ သမီးတော် နှစ်ယောက်နှင့် ရှင်ကွဲ ကွဲခဲ့
ရသော ဘဝ။

မြေးလေး တူတူမှာ အနားမှာ ထိုင်လျက်...။

ချီရခက်၊ နှမ်းရခက်... မိမိ သမီးအရင်းမှ မွေးဖွားခဲ့သော
မြေးဦး၊ မြေးစစ်စစ်ကိုပင် ငါ့မြေးဟု အသိအမှတ် ပြုရန် ခက်ခဲ့သော
စုဖုရားလတ် ဘဝ ... ပါးစပ်မှ ထွက်မလာသော စကား တစ်ခွန်း။

ရန်ကုန်ရောက်လျှင် မိမိကို မည်မျှ ဆေးဖော် ကျောဘက်
လုပ်ကြတော့မည် မဟုတ်။

ဤအထိ စုဖုရားလတ်က မြင်ပေလိမ့်မည်။

မသွား၍လည်း မဖြစ်။

ဤမျက်နှာတွေကို မမြင်လို၊ မတွေ့လိုချေ။

အသက် မသေနိုင်၍သာ ရှေ့မျက်နှာ နောက်ထားပြီး ပြန်ရခြင်း
ဖြစ်သည်။

သူ့ညီမအစား သူသာလျှင် သီပေါမင်းနှင့်အတူ အုတ်ဂူတစ်ခု
ထဲတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့လျှင် ကောင်းလေစွဟု တမ်းတခဲ့ပေလိမ့်မည်။

မတူသော ဘဝနှစ်ခုဟု ဆိုရစေခါမူ မပဋာထက် စုဖုရားလတ်
မှာ ဘဝ နာခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

ရတနာဂီရိမြို့မှ ဘုံဘောမြို့သို့ ၂ ရက်နီးပါး လာခဲ့ရသည်။
ဘုံဘောမြို့မှ ကလကတ္တားသို့ မီးရထားဖြင့် မသွားမီ ဘုံဘောမြို့တွင်
ခမ်းနားကြီးကျယ်ဆုံး ဖြစ်သော တပ် (ရှ်) မဟာ ဟိုတယ်တွင် တည်းခို
ခဲ့ကြသည်။

တပ်(ရှ်) မဟာ ဟိုတယ်ကို ပြည်သူတို့ မြင်ဖူးအောင် အမှတ်တရ
ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူလာခဲ့ပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု အိမ်တွင် ကျွန်တော်သည် ကန့်သတ်ချိန် ၂
နာရီ ထားခဲ့သော်လည်း ၃ နာရီတိတိ ကြာခဲ့ပါသည်။

စကားပြောလိုက်၊ ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်၊ နှောင်းဖြစ်ဟောင်း သတိ
ရလိုက်နှင့်၊ အချိန် ကုန်မှန်းမသိ ကုန်သွားခဲ့ပါသည်။

အလွန်လည်း ပီတိ ဖြာခဲ့၊ နှစ်သိမ့်ခဲ့ပါသည်။

နောက်ထပ် သွားစရာ နှစ်နေရာ ကျန်ပါသေးသည်။

သီပေါမင်း ခေါင်းချရာ အုတ်ဂူနှင့် အမျိုးသားပြတိုက် ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားပြတိုက် သွားသည့်အခါ အဘွား ဒေါ်တုတုအား လုံးဝ
ခေါ်ရန် မလိုပါ။

သီပေါမင်း ခေါင်းချရာ အုတ်ဂူနှင့် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး
(ဒေါ်တုတု အမေ) အုတ်ဂူများကို သွားရောက် လေ့လာသောအခါ
ဒေါ်တုတုကို မခေါ်၍ မဖြစ်ပါ။

မေးရန် မေးခွန်း တော်တော်များများ ကျန်နေပါသေးသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု အိမ်မှ ထွက်ခွာမီ မေးရန် ကျန်သေးသော
အချက်အလက်များကိုပါ ဆက်လက်၍ မေးပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရထံမှ ထောက်ပံ့ကြေး ဘယ်နှုန်းအထိ
ရခဲ့သလဲလို့ ကျွန်တော်က အဘွား ဒေါ်တုတုအား မေးသောအခါ ၁၉၆၂
ခုနှစ်အထိ မြန်မာ အစိုးရထံမှ အသနားခံစာ တင်၍ အစိုးရက
ထောက်ပံ့ကြေး ငွေ ၅၀၀၀၀ ကျပ်ကို ရရှိခဲ့ဖူးကြောင်း ယင်းငွေနှင့်ပင်
ယခုနေသော ဤမြေကို ဝယ်ခဲ့ရကြောင်း ပြောပြပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု အမေ ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး ကွယ်လွန်သည့်
အချိန် ၁၉၄၇ ခုနှစ်အထိ ၁ လ ၃၀၀ ကျပ် ရရှိခဲ့ကြောင်း ကျွန်တော်
မေးသမျှကို မှတ်မိသရွေ့ စဉ်းစားပြီး စိတ်ရှည်ရှည်နှင့် ပြောပြနေပါ
သည်။

နောက်ဆုံး အဘွား ဒေါ်တုတု အိမ်မှ ထွက်ခွာနီး အဘွား အနေ
နှင့် ကျွန်တော့်အား ဘာများ မေးရန် ရှိပါသလဲလို့ မေးကြည့်ပါသေး
သည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုက၊

အထွေအထူး ဘာမျှမရှိကြောင်း မိမိသည် အသက်အရွယ်
ကြီးပြင်း၍ သေခါနီး ဖြစ်ကြောင်း မိမိအဖို့ အသုဘ ချရန်ပင် ငွေ
တစ်ပြားမှ မရှိကြောင်း သားသမီးများကလည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးကြောင်း
မသေမီ စပ်ကြား ထောက်ပံ့ကြေး ငွေအနည်းငယ် လိုချင်ကြောင်း-

နောက်တစ်ချက် မိမိစိတ်မှာ ရှိတာ တစ်ခုကို ပြောရလျှင်
မိမိ ငယ်စဉ်က ရောက်ခဲ့ဖူးသော မန္တလေးမြို့သို့ တစ်ခေါက်လောက်

သွားချင်သေးကြောင်း အဘိုးအဘွားများနေခဲ့သော နန်းတော်ကို သွား
ကြည့်ချင်သေးကြောင်း-

ကျွန်တော်ကို ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် တစ်ပိုဒ်ချင်း ပြောပြနေ
ပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း အဘွား ဒေါ်တုတု ကျေနပ်အောင် ရန်ကုန်
ရောက်လျှင် တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များအား မေတ္တာ ရပ်ခံပေးမည် ဖြစ်
ကြောင်း ပြောပြခဲ့ပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုသည် ကျွန်တော်နှင့် အမေးအဖြေ လုပ်နေသော
အချိန်တွင် အသက် ၈၄ နှစ်ကျော် နေပါပြီ။

အမေးအဖြေ တစ်ခုတည်းမှာပင် ၂ နာရီကျော် ကြာခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်က မေးလိုက် ဘာသာပြန်သမားက မာရသီ စကား
ဖြင့် ပြန်ပြောလိုက် အဘွား ဒေါ်တုတုက မာရသီ စကားဖြင့် ပြန်ပြော
လိုက်၊ ဘာသာပြန်ဆရာက အင်္ဂလိပ်လို ပြောလိုက်၊ ကျွန်တော်က
စာရွက်ပေါ်တွင် ရေးချလိုက်ဖြင့် အင်မတန် ငြီးငွေ့ဖွယ် ကောင်းသော
အလုပ်ပါ။ ဧရာအို မိန်းမသား အဘွားအို တစ်ယောက် အနေဖြင့်
စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသော အလုပ် လုံးဝ မဟုတ်ပါ။

အသက် ၈၀ ကျော် အဘွားအို တစ်ယောက်အနေဖြင့် ဤမျှ
လောက် စိတ်ရှည်ရှည် ထားပြီး အမေးအဖြေ လုပ်နိုင်ခြင်းကို ကျွန်တော်
က အင်မတန်မှ ကျေးဇူးတင်မိပါသည်။

အဘွား၏ ကျန်းမာရေးလည်း အလွန်ကောင်း၍ ဖြစ်ပါသည်။

နောက်တစ်ချက်မှာ ကျွန်တော်က လူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်က မေးချင်တာကို မေးလိုက်၊ အပြင်ခေါ်ယူပြီး
ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်၊ မိုးရွာလာလျှင် အဘွားကို အိမ်ထဲ ပြန်သွင်းလိုက်
မိုးတိတ်လျှင် ဓာတ်ပုံ ခေါ်ရိုက်လိုက် လုပ်ခဲ့ပါသည်။

ဓာတ်ပုံကလည်း တစ်ပုံ နှစ်ပုံ မဟုတ်ပါ။

ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံ အနေအထားကို အနည်းဆုံး သုံးပုံခန့် ရိုက်ယူ
ပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု တစ်ယောက်တည်းကိုပင် ဓာတ်ပုံ (၂၀)
ကျော် ရိုက်လာခဲ့ပါသည်။

(Flash Gun) မှ မီးပွင့်တိုင်း အသက် ၈၀ ကျော် အဘွားအို တစ်ယောက် မျက်စိ မည်မျှ ကျိန်းလေပါမည်နည်း။

ကျွန်တော့် အသက်အရွယ်နှင့် နှိုင်း၍ အဘွား ဒေါ်တုတုကို မိမိ လိုချင်သော ကိစ္စ အားလုံးကို တိုတောင်းသော အချိန်မှာပင် စိတ်ရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုကလည်း ကျွန်တော်နှင့် အပြိုင်လိုက်၍ လုပ် နိုင်ခဲ့ပါသည်။

တစ်ချက်မျှ မမောခဲ့ပါ။

ကြံ့ခိုင်စွမ်းရည် အလွန် ကောင်းပါသည်။

ပြောပြ၍ ယုံနိုင်စရာပင် မရှိပါ။

ထို့ကြောင့်လည်း အဘွား ဒေါ်တုတုသည် သီပေါမင်း၏ မိသားစု ထဲတွင် အသက်အရှည်ဆုံး ဘွားသက်ရှည်အဖြစ် တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုမှ ပြန်တွေးပြီး အဘွား ဒေါ်တုတုအား အားလည်းနာ၊ သနားလည်း သနားမိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ အဘွား ဒေါ်တုတု အိမ်မှ ထွက်ခွာခါနီးတွင် အဘွား ဒေါ်တုတုကို လက်အုပ်ချီ ကန်တော့၍ အိန္ဒိယ ရူပီ တစ်ထောင် ကန်တော့ခဲ့ပါသည်။

ဒေါ်တုတု ဝမ်းသာ၍ မဆုံးပါ...။

ယခု ဤစာအုပ်ကို ရေးနေသော အချိန်တွင် ဝမ်းသာလျက် ရှိ သော အဘွား ဒေါ်တုတု၏ မျက်နှာကို မြင်ယောင်နေမိပါသည်။

အဘွား ... ဒေါ်တုတုသည် အသက်ထင်ရှား ရှိနေသော ကုန်းဘောင်မင်းဆက် ရှေးဟောင်း နန်းတွင်း ပစ္စည်း တစ်ခုအဖြစ် လာတွေ့ရသည်ဆိုက မှားမည် မဟုတ်ပါ...။

အဘွား ... ဒေါ်တုတု သက်တော် ရာကျော် ရှည်ပါစေ၊

ဟု လက်အုပ်ချီ ဆုတောင်းလျက်...။

သီပေါမင်း ခေါင်းချရာ အုတ်ဂူ

လေးနာရီ ထိုးပြီ မစ္စတာ အေးသိန်း သွားစရာ နှစ်နေရာတောင် ကျန်
နေသေးတယ်...။

အမျိုးသားပြတိုက် ရောက်တော့မယ် မထင်ဘူး လေးနာရီဆို
တော့ပိတ်ပြီးထင်တယ်...။

အချိန်မှူး ပရာကစ်က ကျွန်တော့်ကို လှမ်း၍ သတိ ပေးလိုက်
ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အဘွား ကျွန်တော် သီပေါမင်း အုတ်ဂူကို သွားကြည့်ချင်တယ်
အဘွား လိုက်ပို့ပေးပါ။

ဒေါ်တုတုကိုကျွန်တော်က လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်၍ ပြောလိုက်ပါ
သည်။

ဒေါ်တုတုက ခေါင်းညိတ်ပြပြီး လိုက်ခဲ့မယ်ဟု ပြောပါသည်။
တစ်ဆက်တည်းမှာပင် သားငယ်ကို ကုလားလို၊ ပြောလိုက်ပါ
သည်။

သူ သားငယ်သည် ကပျာကယာ သုတ်ခြေတင်၍ ထွက်သွားပြီး
ခဏအကြာတွင် အငှား သုံးဘီးကာ တစ်စီးပေါ် ထိုင်၍ ခြံဝင်းထဲ
ဝင်လာပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဒေါ်တုတု နေအိမ်မှ သီပေါမင်း ခေါင်းချရာ
အုတ်ဂူ ရှိရာသို့ သုံးဘီးကာ နှစ်စီးဖြင့် ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

ဒေါ်တုတုနှင့် သူ့ သားငယ်တို့ လိုက်ပါလာသော သုံးဘီးကားက
ရှေ့မှ သွားပြီး ကျွန်တော်တို့ သုံးဘီးကားက နောက်မှ လိုက်ပါလာခဲ့
ကြပါသည်။

ဆယ်မိနစ်လောက်ခန့် သွားမိလျှင် လမ်းမပေါ်ရှိ အောက်ခံ
တစ်ထပ်တိုက် တစ်လုံးရှေ့ ထိုးရပ်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သုံးဘီးကားကလည်း သူတို့ ကားနောက်ကလိုက်
ရပ်ပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုက သုံးဘီးကားပေါ်မှ ဆင်းလာပြီး ကျွန်တော်
တို့ကို အိမ်ထဲဝင်ရန် ကုလားလို ပြောပါသည်။

ဘာသာပြန်က ပြန်ပြောနေတော့ ကျွန်တော်တို့ နားလည်သွား
ပြီး အဘွားနောက်မှ လိုက်သွားပါသည်။

အိမ်ထဲ ရောက်သောအခါ ငါ့သမီး အကြီးဆုံး ဆိုပြီး ကျွန်တော်
တို့ကို မိတ်ဆက်ပေးပါသည်။

ဒေါ်တုတုနှင့် ယှဉ်လျက်သူ့ သမီးကြီး၊ သူ့ယောက်ျားတို့ကို
သူတို့ အိမ်ရှေ့မှာပင် ဓာတ်ပုံ ရိုက်ယူလာခဲ့ပါသည်။

ဒေါ်တုတုသည် ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူ သီပေါမင်း အုတ်ဂူရှိရာ
သို့ သူ့ သမီးကိုပါ ခေါ်လာခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် သီပေါမင်း ခေါင်းချရာ အုတ်ဂူ ရှိရာသို့
(၂) မိုင် ကျော်ကျော်လောက်ပင် လာရမည် ထင်ပါသည်။

ဓာတ်မီးတိုင် နှစ်တိုင်၊ သုံးတိုင် အဝေးလောက်ကပင် သီပေါမင်း
ခေါင်းချရာ အုတ်ဂူကို လှမ်းမြင်နေရပါသည်။

လမ်းမပေါ် မဟုတ်ပါ။

လူနေ ရပ်ကွက် တစ်ခု အတွင်းရှိ မြေနီလမ်းကြား တစ်ခု
အနီးတွင် တွေ့မြင်နေရပါသည်။

လူနေအိမ်များ ပတ်ချာလည် ဝိုင်းရံလျက် ရှိနေပါပြီ။ အနီးအနား
တွင် သုံးထပ်တိုက် လူနေ တိုက်ခန်းများပင် ဆောင်လုပ်လျက် ရှိနေ
ပါပြီ။

ယခင်က ဤနေရာသည် လူနေအိမ်ခြေ လုံးဝ မရှိဘဲ လွင်တီး
ခေါင် နေရာဟု အဘွား ဒေါ်တုတု ပြောပြ၍ သိရပါသည်။

ယခုအခါ တိုက်ကြီးများ ပတ်ချာလည် ဝိုင်းလျက် တိုက်ကြို
တိုက်ကြား ရောက်နေပါပြီ။

အရှင်သီပေါမင်း အုတ်ဂူနှင့် ပထမ သမီးတော် (ဒေါ်တုတု
အမေ) အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး၏ အုတ်ဂူ နှစ်ခုကို ယှဉ်လျက်
တွေ့ရှိရပါသည်။

ခြောက်ပေပတ်လည် အမြင့် ရှိသော ဂဝံကျောက်ဖြင့် အုတ်တံ
တိုင်း ကားရံထားပါသည်။

အုတ်ဂူ နှစ်ခု၏ ရှေ့တည့်တည့်မှ ဝင်ပေါက် တစ်ခုစီ ပြုလုပ်
ထားသည်။

အုတ်ဂူ နှစ်ခုကို အလယ်မှ အုတ်တံတိုင်းက ကာရံထားသည်ကို
ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကွယ်လွန်၍ အုတ်ဂူ တည်
ဆောက်ပြီးမှ နောက်ထပ် တိုးချဲ့၍ အုတ်တံတိုင်း(၃)ဘက်ကို ဆက်ပြီး
ကာရံထားဟန် တူပါသည်။

ကင်မရာအိတ်တွင် ပါလာသော ပေကြိုးကို ထုတ်၍ အုတ်ဂူ
နှစ်ခု၏ အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်နှင့် ခေါင်မိုးပေါ်က ပတ်ချာလည်
လှေကားတထစ် လေးထောင့် သဏ္ဍာန် ပြုလုပ်ထားသော ခေါင်မိုးအထိ
အတိအကျ တိုင်းယူပါသည်။

ယခုမှ သဘောပေါက်တယ် လမ်းမှာတုန်းက သည်ပေကြိုးသူ
ဘာဖြစ်လို့ ယူလာပါလိမ့်ဟု စဉ်းစားပြီး အဖြေ မထွက်တာ အခုမှ
ရှင်းသွားတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပရာကစ်က နောက်သလို ပြောင်သလိုနှင့်
တဟားဟား ရယ်ရင်း ပြောနေပါသည်။

သီပေါမင်း အုတ်ဂူနှင့် သမီးတော် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး
အုတ်ဂူ နှစ်ခုမှာ အလျား၊ အနံ၊ အမြင့် ပုံစံတူ ပြုလုပ်ထားပါသည်။

အလျား ၁၂ပေ၊ ၅လက်မ၊ အနံ ၁၂ ပေ၊ ၅ လက်မ အမြင့်မှာ
အုတ်ခုံ အပါအဝင် ၈ပေ၊ ၆လက်မ ရှိပါသည်။

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ

၁၆၅

အပေါ်တွင် လှေကားထစ် သဏ္ဍာန် ပတ်လည်ထားပြီး အပေါ်သို့ တဖြည်းဖြည်း သေးသွားပါသည်။

အပေါ်ဆုံး ထပ်တွင် ၅ပေ ပတ်လည် စတုရန်းပုံ မျက်နှာပြင်ကို အညီယူ၍ အလယ် တည့်တည့်တွင် ငှက်ပျောဖူး သဏ္ဍာန် အုတ်အချွန်ကို ထောင်လျက် ပြုလုပ်ထားပါသည်။

(အုတ်ဂူ ဓာတ်ပုံများကို လေ့လာကြည့်ပါ)

IN THIS TOMB
 ON THE 19TH MARCH 1919
 WERE DEPOSITED THE MORTAL REMAINS
 OF THEBAW
 THE LAST KING OF UPPER BURMA
 WHO WAS DEPOSED ON THE 1ST
 DECEMBER 1885
 AND WAS REMOVED TO RATNAGIRI WERE
 HE DIED ON
 THE 15TH DECEMBER 1916.
 AT THE AGE OF 58
 ALSO THE REMAINS OF TEIK SUPAYA
 GALE
 THEBAW'S MINOR QUEEN
 WHO DIED AT RATNAGIRI ON THE 25th JUNE
 1912
 AGED 50.

သီပေါမင်း၏ အစဉ်လဲလျောင်းရာ အုတ်ဂူရှိ ကဗျည်းစာ
ကို ဘာသာပြန်ရလျှင်...

ဤအုတ်ဂူတွင်

၁၉၁၉- ခု မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့၌
အထက်မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင်
ဖြစ်သူ သီပေါမင်း ဘုရင်၏ ရုပ်ကလပ်ကို
မြှုပ်နှံထားခဲ့သည်။

သူသည် ၁၈၈၅-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်
နေ့တွင် အိမ်နိမ့်စံ ဘဝ ရောက်ခဲ့၍
ရတနာဂီရိမြို့တွင် ထိန်းသိမ်းထားစဉ်
၁၉၁၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့
သက်တော် ၅၈ နှစ် အရွယ်တွင်
နတ်ရွာစံတော်မူသည်။

၁၉၁၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့က
နတ်ရွာစံခဲ့သူ အရှင်ထိပ်စုဖုရားကလေး
(အသက်-၅၀) ကိုလည်း၊ ဤဂူ၌ပင်
မြှုပ်နှံခဲ့သည်။

အထက် ဖော်ပြပါ ကဗျည်းစာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အရှင်
သီပေါမင်း ဘုရင်၏ အစဉ် လျောင်းစက်တော်မူရာ အုတ်ဂူဟု ဆိုရသော်
လည်း သီပေါမင်း တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါ။

၁၉၁၂- ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၅ရက်နေ့တွင် ကွန်လွယ် အနိစ္စ
ရောက်ခဲ့သော သီပေါဘုရင်၏ မိဖုရား(၃)ယောက်အနက် အငယ်ဆုံး
မိဖုရား (စုဖုရားကလေး) နှင့်အတူ ဤအုတ်ဂူထဲ၌ပင် ခေါင်းနှစ်လုံး
အတူယှဉ်၍ မြှုပ်နှံထားခဲ့သည်။

သီပေါမင်းသည် ဆင်ဖြူမရှင်၏ သမီး(၃) ယောက် ဖြစ်သော စုဖုရားကြီး၊ စုဖုရားလတ်၊ စုဖုရားငယ် သုံးယောက်လုံးကို လက်ဆက် ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

သီပေါမင်းကို ရန်ကုန်မြို့မှ တစ်ဆင့် မဒရပ်မြို့သို့ ခေါ်လာစဉ် စုဖုရားကြီးသည် သီပေါမင်းနှင့် အတူ လိုက်မလာခဲ့ဘဲ မယ်တော် ဆင်ဖြူမရှင်နှင့်အတူ ထားဝယ်မြို့သို့ လိုက်သွားခဲ့လေသည်။

စုဖုရားငယ်သည် ရတနာဂီရိတွင် ၁၉၁၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၅ရက်နေ့တွင် ရတနာဂီရိ နန်းတော်၌ပင် ကွယ်လွန်လေရာ အစ်မ တော် စုဖုရားလတ်က သူ့ညီမအတွက် သရဏဂုံ တင်ရန်ပင် ရဟန်း သံဃာ မရှိ၍ အလုံပိတ် ခေါင်း နှစ်ထပ်လုပ်၍ နန်းတော် အောက်ထပ် အခန်းတစ်ခန်းတွင် သုံးနှစ်လုံးလုံး ပိတ်ထားခဲ့ပေသည်။

စုဖုရားလတ်သည် ညီမတော် စုဖုရားငယ်အား၊ သရဏဂုံ တင် ရန် ရဟန်းသံဃာ မရှိ၍ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း မပြုဟု ဆိုထားသော်လည်း အမှန်မှာ ညီမငယ် အလောင်းကို ရတနာဂီရိတွင် မြှုပ်နှံထားခဲ့ရန် ဆန္ဒ လုံးဝ မရှိသည်မှာ ထင်ရှားနေပေသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သီပေါမင်း ကွယ်လွန်သည့်အခါ ယင်း ဆန္ဒသည် သိသိသာသာကြီး ထင်ရှားလာခဲ့ပေသည်။

စုဖုရားလတ်၏ ဖြစ်စေချင်သော ဆန္ဒ အားလုံးကိုသာ လိုက် လျော့ခဲ့ပါမူ သူ့ ညီမ အလောင်းနှင့် သီပေါဘုရင် အလောင်းတို့ကို ရတနာဂီရိ မဆိုထားနှင့် ရန်ကုန်မြို့မှာပင် မြှုပ်နှံထားခြင်း မပြုလို ပေ။

မန္တလေးရှိ ဖခမည်းတော်၊ မင်းတုန်းမင်း လျောင်းစက်ရာ အုတ် ဂူနား၌ ယှဉ်၍ မြှုပ်နှံရန် လိုလားခဲ့ပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း သီပေါမင်း ရတနာဂီရိတွင် ကွယ်လွန်သွားပြီး နောက်ပိုင်း အင်္ဂလိပ် အစိုးရက စုဖုရားလတ်နှင့် မိသားစု အားလုံးကို မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ပို့သည်အခါ အလောင်းနှစ်ခုလုံးကို တစ်ပါတည်း ရန်ကုန်မြို့သို့ ယူဆောင်နိုင်ရန် အလျော့ မပေးဘဲ အကြိတ်အနယ် အရေးဆိုခဲ့သည်။

ယင်းကိစ္စကို အင်္ဂလိပ် အစိုးရက လုံးဝ လိုက်လျောခြင်း မပြု
ခဲ့ပေ။

နောက်ဆုံး အားမတန်၊ မာန်လျော့ ဟူသည့် စကားအတိုင်း
မလွဲသာ၍ သီပေါမင်း အလောင်းနှင့် ညီမငယ် စုဖုရားလေး
အလောင်း နှစ်ခုကို ဤရတနာဂီရိတွင် အတူ ဂူသွင်း ထားရှိခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

စုဖုရားလတ်၏ ဆန္ဒသည် ဤမျှနှင့်ပင် အဆုံး မသတ်ခဲ့ပါ။
၁၉၁၉ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ရောက်လာပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့
ချာချီလမ်း (ယခု မေ့စေတီလမ်း) တွင် နေထိုင်ခဲ့ရာ (၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင်
နတ်ရွာစံ ကံကုန်ခဲ့ပေသည်။

သူမ မကွယ်လွန်မီ သူမ၏ အလောင်းကိုလည်း ယခင် သူမ၏
ဆန္ဒအတိုင်း မန္တလေးမြို့ရှိ ဘဝရှင် မင်းတရားကြီး(မင်းတုန်းမင်း)
၏ အုတ်ဂူအနီးမှာပင် အစဉ်လဲလျောင်းရန် မှာထားခဲ့သည်ဟု သိရပါ
သည်။

ထိုကြောင့်လည်း စုဖုရားလတ် ကွယ်လွန်ပြီး နောက်ပိုင်း
ရန်ကုန်မြို့ရှိ စာရေးဆရာဇေယျ (ဦးယော) အပါအဝင် တိုးတက်ခေတ်
လူငယ်များက စုဖုရားလတ်၏ အလောင်းကို မန္တလေးမြို့ထိ သယ်ယူ
ရန်ကြိုးစားခဲ့သေးသည်ဟု သိရသည်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရကလည်း နိုင်ငံရေး ဝင်ရောက်လာလျှင် ရှုပ်ထွေး
လာမည်စိုး၍ ဤကိစ္စ လုံးဝ ခွင့်ပြုခဲ့ပေ။

ကျွန်တော့် အနားမှာ မတ်တတ်ရပ်လျက်ရှိသော အဘွား
(ဒေါ်တုတု)အား ဂူသွင်း အခမ်းအနားကို မှတ်မိသေးသလားဟု စကား
ပြန်မှ တစ်ဆင့် မေးကြည့်ရာတွင် ကောင်းစွာ မှတ်မိကြောင်းပြန်ပြော
ပါသည်။

စုဖုရားလတ်၏ ဆန္ဒကို လိုက်လျော၍ သီပေါမင်းနှင့် စုဖုရား
ကလေး အလောင်းတို့ကို အုတ်ဂူသွင်း အခမ်းအနားတွင် ဘုံဘေးမြို့ရှိ
တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များက ရဟန်းသံဃာများကို ပင့်ဖိတ်၏ သရဏံဂုံ
တင်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

သို့သော်လည်း စုဖုရားလတ်မှာ စောစောက ပြောခဲ့သလို သူ့
အလိုဆန္ဒ မပြည့်ဝခဲ့၍ ဂူသွင်း အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့ခြင်း
မရှိဘဲ သမီးတော်များသာ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

ခေါင်းနှစ်လုံးကို အုတ်ဂူ၏ ကဗျည်းစာ ကပ်ထားသော ခေါင်း
ရင်ဘတ်မှ မဟုတ်ဘဲ ခြေရင်းဘက်တွင် ခေါင်းသွင်းရန် အပေါက်ထား
ခဲ့ပြီး ခေါင်း နှစ်လုံးကို အပေါက်မှ ထည့်ပြီး အသေပိတ်ခဲ့သည်ဟု
အဘွား ဒေါ်တုတု ပြောပြ၍ သိရပါသည်။

သီပေါမင်း၏ အုတ်ဂူ ကဗျည်းစာကို သေသေချာချာ လေ့လာ
ကြည့်ပါ။

၁၉၁၉ ခုနှစ် မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့၌ အထက် မြန်မာနိုင်ငံ၏
နောက်ဆုံး ဘုရင်ဖြစ်သော သီပေါမင်း၏ ရုပ်ကလပ်ကို မြုပ်နှံခဲ့သည်
ဟု အုတ်ဂူ ကဗျည်းစာတွင် ရေးထိုးထားပေသည်။

အမှန်မှာ မတ်လ ၁၉ ရက် မဟုတ်ဘဲ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင်မှ
တရားဝင် ဂူသွင်း အခမ်းအနား ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။

အစတွင် ဂူသွင်း အခမ်းအနားကို မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင်
ပြုလုပ်ရန် ကြိုတင် စီစဉ်ထားခဲ့၍ ကဗျည်းစာကို ရေးထိုးပြီး နောက်ပိုင်း
မှ အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့သို့ ရွှေ့ဆိုင်း
ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။

မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့ကို မတ်လ ၂၁ ရက်ဟု ပြောင်းပြီး မရေးခဲ့
ကြတော့ပါ။

သမိုင်းစာမျက်နှာရှိ စာတစ်လုံးသည် မည်မျှ အရေးကြီးကြောင်း
တာဝန် ရှိသူများက သိရှိဟန် မတူပါ။

အဘွား ဒေါ်တုတု အမေ အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးသည် ၁၉၄၇
ခုနှစ် ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့တွင် သက်တော် ၆၅ နှစ်တွင် ရတနာဂီရိမြို့ကို
လာပါးလမ်း နေအိမ်မှာပင် ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်ခဲ့သည်။

အလောင်းကို မာရသီ လူမျိုးတို့၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း
မီးသဂြိုဟ်ခဲ့ပြီး အရိုး ပြာများကို အုတ်ဂူအတွင်း ထည့်ရန် ရည်ရွယ်၍
အပေါက် တစ်ပေါက်ကို မျက်နှာ တစ်ဖက်တွင် ဖောက်ထားခဲ့သည်

ယခု ကျွန်တော် ရောက်သွားချိန်တွင် ယင်းအပေါက်သည် အရှင် ထိပ်စုဖုရားကြီး၏ ကဗျည်းစာ အောက်ဘက် အလယ်တွင် ကပ် လျက် ဖောက်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုကို မေးကြည့်သော အခါမှာလည်း ထိုအတိုင်း ပင် ပြောပြပါသည်။

သို့သော် အဘွား ဒေါ်တုတု အမေ အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဘုရားကြီး၏ ရုပ်ကလပ်ကို မီးသဂြိုဟ်ပြီး အရိုးပြာများကို အုတ်ဂူအတွင်း မထည့်ဖြစ် ခဲ့ပါ။ အသေအချာ ထုတ်ပြီး ရတနာဂီရိမြို့ရှိ အမျိုးသားပြတိုက်တွင် သိမ်းထားခဲ့သည်။

တာဝန်ရှိသူများက အုတ်ဂူထဲ ထည့်လိုက်လျှင် နှောင်းလူများ မတွေ့မမြင်ရသည့် အပြင် မိုးများသော ဒေသဖြစ်၍ ပျက်စီးသွားမည် စိုး၍ ပြတိုက် ထဲမှာပင် သိမ်းထားခဲ့ဟန် တူပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သိမ်းထားခြင်းသည် ပို၍ မှန်ကန်သော လုပ်ရပ်ဟု ယူဆမိပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတုက သူမ မိခင်၏ အရိုးပြာအိုးကို သူမ၏ အဘိုး ဖြစ်သူ အရှင်သီပေါမင်းအုတ်ဂူနှင့် ယှဉ်လျက် ဆောက်လုပ်ထား သော သူမ၏ အမေ အုတ်ဂူထဲမှာပင် ထည့်ထားစေချင်ကြောင်း ကျွန်တော် မေးကြည့်သောအခါ ဘာသာပြန် ဒါရလီ တစ်ဆင့် တစ်ပိုဒ် ချင်း ပြောပြနေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် တွေ့နေရသည့် ရတနာ ဂီရိရှိ အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး၏ အုတ်ဂူထဲတွင် အတွင်း၌ ဘာမှ မရှိ ဗလာ သက်သက် ဖြစ်ပါသည်။

အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး၏ ခေါင်းချရာ အုတ်ဂူကဗျည်းစာ ကို ရန်ကုန်မြို့မှ မှာယူ၍ ကဗျည်းစာ ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

သွားတော့မယ် အဘွား လက်အုပ်ချီလျက် နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော် သုံးဘီးကားပေါ် တက်တော့ အဘွား ဒေါ်တုတုက လည်း လက်အုပ်ချီလျက် ဆုတောင်းပြီး ကုလားလို နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။

ဘာသာပြန် ဒါရာလိက လမ်းခရီးတွင် အန္တိရာယ်ကင်း ဘေးကင်း၍ ကျန်းကျန်းမာမာ မြန်မာပြည် ပြန်ရောက်ပါစေဟု အဘွားက ဆုတောင်းနေကြောင်း ပြောပြ၍ သိရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကားဘီးလိုမ့်စဉ် အဘွားက ညာဘက် လက်ကို ထောင်ပြီး ဝှေ့ယမ်း ပြနေပါသေးသည်။

ကားမှာ နားချရာလမ်းမှ တစ်ဆင့် ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုနေသော ဟိုတယ်ဘက်သို့ ဦးတည်မောင်းလျက် ရှိနေပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု၊

ပြီးလျှင် အဘွားဒေါ်တုတု နေသော အိမ်ကို ကျွန်တော် မျက်စိတဆုံး မြင်ကွင်းမှ မပျောက်မချင်း အာရုံခံ ကြည့်နေမိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ သမိုင်းဝင် အဖိုးတန် ရတနာကလေး တစ်ခု၊ သူများ နိုင်ငံ၊ သူများ လက်ထဲ ရောက်နေသည်ဟု ကျွန်တော့် စိတ်အစဉ်ဝယ် မဖော်ပြနိုင်သော ခံစားချက် တစ်မျိုးဖြင့် ခံစားနေမိပါသည်။

အဘွား ဒေါ်တုတု အိမ်မှ ထွက်လာ၍ VIHAR-DELUXE ဟိုတယ် ပြန်ရောက်ချိန်တွင် ညနေ ၅ နာရီ ထိုးနေပါပြီ။

ရတနာဂီရိ အမျိုးသားပြတိုက်ကို ကျွန်တော် မရောက်ခဲ့ရတော့ပါ။

ယင်းပြတိုက်ထဲတွင် အဘွား ဒေါ်တုတု အမေ အရှင်ထိပ်စုမြတ် ဖုရားကြီး၏ အရိုးပြာအိုး ရှိပါသည်။

ထိုပြတိုက်ထဲတွင် သီပေါမင်း၏ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ ရှိလိုရှိငြား သွား၍ ကြည့်မည်ဟု ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ခရီးစဉ် ဇယားတွင် ရေးဆွဲထားခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့သည် ရတနာဂီရိတွင် လုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန်များ အားလုံးကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်မှာ (၇) နာရီပင် မကြာခဲ့ပါ။

ထမင်းစားချိန်၊ ခရီးသွားချိန်များကို ထုတ်လိုက်လျှင် လှုပ်ရှားခဲ့သော အချိန်အားလုံးသည် ၆ နာရီခန့် ရှိပါသည်။

ပြတိုက် မရောက်ခဲ့သည်မှ လွဲ၍ ကျန်ကိစ္စ အားလုံးကို မိမိစိတ်တိုင်းကျ အစီအစဉ် ဇယားအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

ဘာသာပြန် မစ္စတာ ဒါရာလီမှာ တစ်နေ့ကုန် ကျွန်တော့် နောက်မှ လိုက်နေရ၍ ရေမငတ်ပါ။

အရက် ငတ်နေပါသည်။

ဟိုတယ် ပြန်ရောက်၍ အမောပင် မပြေသေးပါ ဝိစကီဝမ်းပက် သောက်ချင်ကြောင်း ကျွန်တော့်ကို ခွင့်တောင်းပါသည်။

ပရာကစ်က သူ့ အကြောင်း၊ သိ၍ ခွင့်မပြုပါ။

ကျွန်တော်ကသာ တစ်နေ့ကုန် ဘာသာပြန် လိုက်လုပ်နေရ၍ သူ့ခမျာ မောရှာမှာပဲ ဟု သနားမိပါသည်။

ကျွန်တော့် ကိစ္စ အားလုံးလည်း ပြီးပြီဖြစ်၍ ဘီယာလောက်တော့ သောက်ခွင့် ပေးလိုက်ပါဟု ပရာကစ်ကို ပြောလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော့် စကားကို ပရာကစ်ကလည်း မပယ်ပါ။

မစ္စတာ အေးသိန်း သဘောဟု ပြောပါသည်။

ဘီယာ သောက်ခွင့် ပါမစ်လည်း ရရော ဆရာကြီးက နောက်ထပ် တစ်ဆင့် တိုး၍ အသနား ခံပါတော့သည်။

ကျွန်တော်က ဘီယာလိုင်း မဟုတ်ဘူး အရက်လိုင်းပါတဲ့။

ဝိစကီ ငါးပတ်လောက်တော့ သောက်ခွင့် ပေးပါတဲ့။

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်က တဟားဟား ရယ်ရင်း စားပွဲထိုး ကလေးအား ကျွန်တော်တို့အတွက် ဘီယာ နှစ်လုံးနှင့် သူ့အတွက် ဝိစကီ တစ်လုံး မှာပေးလိုက်ပါသည်။

မစ္စတာဒါရာလီ ...

သည်တစ်လုံးဟာ ဘုံဘေ အရောက်ပဲနော်၊ ပြဿနာတော့ မပေါ်စေနဲ့ အပြန်မှာ ပြဿနာ ပေါ်ရင်တော့ လမ်းမှာ ထားခဲ့မှာ။

ကျွန်တော် သတိပေး ပြောလိုက်ရပါသေးသည်။
 သူပြီးလျှင် ကျွန်တော်နှင့် ဒါရာလိတို့ ရေချိုးသည်မှာ အနည်း
 ဆုံး နာရီဝက်ခန့် ကြာပေမည်။
 နာရီဝက် အချိန်ကို တွက်ပြီး ကျွန်တော်က ပရာကစ်ကို ရေချိုး
 အပြီး ကားလက်မှတ် ဝယ်ရန် ကြိုတင်၍ ပြောလိုက်ပါသည်။
 ည ၁၀ နာရီ ထွက်မည့် ကားနှင့် ကျွန်တော်တို့ ဘုံဘော ပြန်ရပါ
 မည်။

ဘုံဘော ခရီးသွား အတွေ့အကြုံအရ ကားလက်မှတ် မရမှာ
 စိုး၍ ပရာကစ်ကို ကားလက်မှတ် ကြိုတင် ဝယ်ရန် လွှတ်လိုက်ခြင်း
 ဖြစ်ပါသည်။

ပရာကစ် ပြန်လာချိန်တွင် ည ၇ နာရီ ထိုးနေပါပြီ။
 လက်မှတ်ရမှ ရပါမလားဟု ဘဝင်မကျဘဲ စိုးရိမ်နေမိပါသည်။
 စားပွဲခုံပေါ်တွင် ရောက်နေသော ဘီယာကိုပင် မသောက်ဖြစ်ပါ။
 ဒါရာလိသာလျှင် ပရာကစ် ပြန်လာလျှင် သူ့ကို တားမှာ စိုး၍ တစ်ခွက်
 ပြီး တစ်ခွက် အာမထိ၊ လျှာမထိ မော့လျက် ရှိနေပါသည်။

ဘုရားမသည်ဟု ဆိုရပါသည်။
 ရတနာဂီရိမှ ဘုံဘောသို့ တိုက်ရိုက်ရောက်သော ကားလက်မှတ်
 ရလာပါသည်။

အလာတုန်းကလို တစ်ဆင့် ကားပြောင်းစီးရန် မလိုတော့ပါ။
 ဟိုတယ်မှာပင် ညစာ ထမင်းကို တပျော်တပါး စားကြပါသည်။
 ကျွန်တော့်အတွက် အပျော်ဆုံး နေ့ တစ်နေ့ ဖြစ်သလို အပျော်ဆုံး
 ညစာ စားပွဲတစ်ခု ဆိုလျှင်လည်း မမှားပါ။

ည ၁၀ နာရီခွဲတွင် ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့သည် ရတနာဂီရိမြို့မှ
 ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

နောက်နေ့ နံနက် ၁၉၉၀ ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂ ရက်နေ့ နံနက်
 ၉ နာရီတွင် ဘုံဘောမြို့သို့ ချောမောစွာ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာခဲ့
 ကြပါသည်။
 မိမိဘဝတွင်၊

- သင်္ဘောသား ဖြစ်ရကျိုး နှပ်သည်။
- မိမိ ဝါသနာပါရာ အလုပ် တစ်ခုကို မရမနေ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။

- မိမိနိုင်ငံ မိမိ လူမျိုးအတွက် လိုအပ်နေသော သမိုင်း၏ စာမျက်နှာသစ်တစ်ရွက်ကို ရေးဖြည့်နိုင်ခဲ့သည်။

အဏ္ဏဝါဗလ သင်္ဘောပေါ်သို့ တစ်ချက် မော့ကြည့်ရင်း၊
 သင်္ဘော လှေကားပေါ်သို့ တစ်ထစ်ချင်း၊ တစ်ထစ်ချင်း၊ ဖြည်းဖြည်းစွာ တက်လာခဲ့တော့ပါသည်။

ကျွန်တော်၏ ပီတိဖြာလျက် ရှိသော အသည်းနှလုံး၏ ခံစားချက်ကိုကား မည်သို့မျှ ရေးပြနိုင်စွမ်း မရှိပါ။

မိမိလိုချင်သော အဖိုးတန် ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ် တစ်ခုကို အခက်အခဲ ကြားထဲမှ အရယူနိုင်ခဲ့သည်ဟု အောက်မေ့လျက်၊

ရတနာဂီရီမြို့ရှိ-
 သီပေါမင်း၏ နန်းတော်-
 သီပေါမင်း၏ အစဉ် လဲလျောင်းရာ အုတ်ဂူ-
 ဒေါ်တုတု၏ မိသားစု-

တို့ကို နယ်ချဲ့ ကျူးကျော်မှုနှင့် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အားနည်းနေမှုတို့ကြောင့် ယခုလို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံခံစားရခြင်းများသည် ကျွန်တော့် တစ်သက်တာတွင် ဘယ်တော့မှ မေ့ပျောက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။

အေးသိန်း

M.V AFRICAN EXPRESS

*

နောက်ဆက်တွဲ

-အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား

-အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကလေး

-ဘုံဆာမု ရတနာဂီရိသို့ ဖြတ်၍ ရန်ကုန်သို့ စာတစ်စောင်

အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား(တတိယသမီးတော်)

ဤစာအုပ်တွင် အရှင်သီပေါမင်းနှင့် စုဖုရားလတ်တို့မှ ဖွားမြင်ခဲ့သော သမီးတော် ၄ ပါးအနက် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီးနှင့် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်တို့ အကြောင်းကို အတော်အသင့် အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်သည်။

ကျန်သမီးတော် နှစ်ပါးဖြစ်သော အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားနှင့် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးတို့၏ ဘဝဖြစ်စဉ် ဇာတ်လမ်းစုံများမှ ရတနာဂီရီတွင် မှတ်တမ်း တင်ရလောက်အောင် မကျန်ရစ်ခဲ့ဟု ဆိုရပေမည်။

သမီးတော် ၄ ပါးအနက် တတိယ သမီးတော်မှာ မဒရပ်မြို့နှင့် စတုတ္ထ သမီးတော်မှာ ရတနာဂီရီတွင် ဖွားမြင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ သီပေါဘုရင် ရတနာဂီရီတွင် ကွယ်လွန်သွားပြီး နောက်ပိုင်း မိသားစုများ အားလုံးကို မန္တလေးသို့ ပြန်မပို့ဘဲ ရန်ကုန်မြို့သို့ အချုပ်အချယ်ဖြင့် ပြန်ပို့ချိန်တွင် တတိယ သမီးတော် ဖြစ်သော အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားမှာ အသက် ၃၁ နှစ် ရှိ၍ စတုတ္ထ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကလေးမှာ အသက် ၃၀ အသီးသီး ရှိနေကြပြီ ဖြစ်သည်။

နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်တိတိ သူတို့ နှစ်ဦးသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ရတနာဂီရီမြို့ အိန္ဒိယ လူမျိုးများကြားတွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့ကြသော်

လည်း ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လာပြီး နောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံမှ မြန်မာ လူမျိုးများနှင့်သာ ဘဝ ရေစက် ဆုံခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။

သီပေါမင်းနှင့် မိသားစုများကို ၁၈၈၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက် မန္တလေး နေပြည်တော်မှ အိမ်နိမ့်စံ ဘဝဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဒရပ်မြို့သို့ ခေါ်လာစဉ်ကပင် စုဖုရားလတ်တွင် ကိုယ်ဝန် အရင့်အမာ ပါလာခဲ့ သည်။

မဒရပ်မြို့သို့ ရောက်ပြီး ၂ လနှင့် ရက် ၂၀ အကြာ တတိယ သမီးတော် ဖြစ်သော အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကို ၁၈၈၆ ခု၊ မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် မဒရပ်မြို့မှာပင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မဒရပ်သမီးတော်ဟု ခေါ်ဝေါ်လေ့ ရှိကြသည်။

တတိယ သမီးတော်ကို ကိုယ်ဝန်ရှိစဉ်ကပင် နန်းတွင်း အရေး အခင်းများနှင့် စစ်မက်ရေးရာများကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ရ၍ မယ်တော် စုဖုရားလတ်၏ ပူပင်သောကရောက်မှုများ အားလုံးသည် သမီးတော် သန္ဓေသားအပေါ်တွင် ရောင်ပြန်ဟပ်ခဲ့သည်ဟု ဆေးပညာ ရှုထောင့်မှ ဖော်ပြထားသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း သမီးတော်မှာ ငယ်စဉ်ကပင် အပျိုစိတ်ရောဂါ (ဟစ်စတီးရီးယား) ဝေဒနာနှင့် အာရုံကြော အားနည်းသော ရောဂါများ ကို အကြီးအကျယ် ခံစားခဲ့ရသည်ဟု ဆရာဝန်များ၏ မှတ်တမ်းများ အရ သိရှိရသည်။

ရတနာဂီရိတွင် နေ့စဉ်ကပင် စိတ်အားငယ်ရောဂါ မကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်။ သီပေါမင်း ကွယ်လွန်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာပင် မာသီရန် တောင်စခန်းမြို့သို့ ဆေးကုသမှု ခံယူရန် ခေတ္တ ပို့ထားခဲ့ရ သေးသည်။

သီပေါဘုရင် ရှိစဉ်ကပင် မိသားစု ဆေးကုသမှု ခံယူရန်အတွက် ဂိုအန် အမျိုးသား ဆရာဝန်တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဂျိစ်ဒီမဲလိဒီဇူဇော ဆိုသူ ဆရာဝန် (တိုင်းရင်းဆေးဆရာ) တစ်ဦးကို နန်းတွင်းမှာပင် အခန်း တစ်ခန်း ပေး၍ နေထိုင်စေခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ တိုင်းရင်းဆေးဆရာ ဒီဇူဇာသည် သီပေါမင်း နတ်ရွာစံပြီး နောက်ပိုင်းလည်း နန်းတွင်းမှာပင် ဆက်လက် နေထိုင် လျက် ရှိခဲ့သည်။

လူနာတစ်ဦးအနေဖြင့် လက်ပွန်းတတည်း ဆေးကုသမှု ခံယူ၍ ဒီဇူဇာနှင့် တတိယသမီးတော် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားတို့သည် တစ်ဦး နှင့် တစ်ဦး သံယောဇဉ်များ ငြိတွယ်ခဲ့ကြသည် ဟူ၍ပင် အခွန်ဝန်၏ တစ်ဖက်သတ် မှတ်ချက်များအရ ဆိုရပေမည်။

စတုတ္ထ သမီးတော် ဖြစ်သော အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကလေး၏ အမျှော်အမြင် ကြီးမှုများကြောင့် အချိန်မီ ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၁၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မိသားစု အားလုံးသည် ရတနာဂိရိမြို့မှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာလာခဲ့ရသည်။

(ရှေ့အခန်းများတွင် ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။) မိသားစု အားလုံးက မန္တလေးသို့ ပြန်မပို့ဘဲ ရန်ကုန်သို့ အချုပ်အချယ်ဖြင့် ပို့ပြီး နောက် ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် တတိယ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား သည် ထိပ်တင် ကိုယ်တော်ကြီးနှင့် လက်ဆက်ခဲ့သည်။

ထိပ်တင်ကိုယ်တော်ကြီးသည် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း နှင့်အတူ တို့ဗမာအစည်းအရုံးတွင် လက်တွဲ စွမ်းဆောင်လာကြရာ သခင် ထိပ်တင်ကိုယ်တော်ကြီးအဖြစ် တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ပထမ ဦးဆုံး ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် နောင်တွင် နယကကြီး ဖြစ်လာသည်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ လိမ္မာ ပါးနပ်စွာ ကြံစည်မှုကြောင့် (၁၉၂၈-၂၉) ခုနှစ်တွင် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားနှင့် သခင်ထိပ်တင်ကိုယ်တော် ကြီးတို့ ကွဲကွာခဲ့ကြရသည်။

ထိုစဉ်က မေမြို့တွင် နေထိုင်နေကြရာ ယင်းကဲ့သို့ ကွဲကွာခဲ့ ရာတွင် အင်္ဂလိပ် အစိုးရက သခင် ထိပ်တင်ကိုယ်တော်ကြီးအား ၂၄ နာရီအတွင်း မေမြို့မှ ထွက်ခွာသွားရန် အမိန့်ထုတ်ခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ စိစဉ်ပေးမှုကြောင့် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား သည် ဝတ်လုံတော်ရ တစ်ဦးနှင့် ဒုတိယအကြိမ် အိမ်ထောင် ပြုခဲ့သည်။

ထိုဝတ်လုံတော်ရမှာ ဘိလပ်ပြန် ရခိုင်လူမျိုး ဖြစ်ပြီး ဘိုစိတ် အပြည့်ရှိသည်။ သို့သော် ကြာကြာ မပေါင်းလိုက်ရဘဲ ဂျပန်ခေတ်တွင် ဒုတိယ အိမ်ထောင်ရှင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

ပထမ ခင်ပွန်းသည် သခင် ထိပ်တင်ကိုယ်တော်ကြီးနှင့် သမီး တော် တစ်ပါး ထွန်းကားခဲ့ရာ နာမည်မှာ ထိပ်စုကြီးဖုရား ဖြစ်သည်။

ထိပ်စုကြီးဖုရားကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ အစီအစဉ်အရ မေမြို့ စိန်ဂျိုးဇက် ကွန်ဗင့်တွင် ထားသောအခါ မင်းသမီး ရီတာ (Princess Rita) နာမည်ဖြင့် နေခဲ့ရသည်။

ထိပ်စုကြီးဖုရားသည် မောင်နှမဝမ်းကွဲတော်သူ တော်ဘုရားနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။

တော်ဘုရားသည် သီပေါမင်း၏ စတုတ္ထ သမီးတော် ဖြစ်သော အသျှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကလေးမှ ဖွားမြင်သော သားတော် တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

ထိပ်စုကြီးဘုရားနှင့် တော်ဘုရားတို့မှ ဖွားမြင်သော သားတော် ၄ ပါးနှင့် သမီးတော် ၂ပါး ထွန်းကားခဲ့သည်။

အသျှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရားသည် ပြင်ဦးလွင်တွင် အခြေချခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခု ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့ သက်တော် (၇၆) နှစ်တွင် ကင်ဆာ ရောဂါဖြင့် နတ်ရွာစံတော်မူခဲ့သည်။

*

အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကလေး(ဝတုတ္ထသမီးတော်)

အရှင်ထိပ်မြတ်ဖုရားကလေးသည် အရှင် သီပေါမင်းကြီးနှင့် မိဖုရား ခေါင်ကြီး စုဖုရားလတ်တို့မှ မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သော သမီး တော် ၄ လေးအနက် အငယ်ဆုံး သမီးတော် ရတနာ တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

၁၈၈၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ရတနာဂီရိမြို့တွင် ဖွား မြင်ခဲ့သည်။ ရတနာဂီရိသူ စစ်စစ် ဖြစ်သည်။

သမီးတော် ၄ ပါးအနက် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးသည် သီပေါဘုရင်နှင့် စုဖုရားလတ်တို့၏ အချစ်ဆုံး၊ အားကိုးအားထားရဆုံး သမီးတော် ဖြစ်သည်။

မိသားစုတစ်ခုလုံးအတွက် ရသင့်ရထိုက်သော အခွင့်အရေး များကို အင်အားစိုက် အစိုးရ အရာရှိများ၊ အထူးသဖြင့် အခွန်ဝန်ထံသို့ စာအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လူကိုယ်တိုင် သွားရောက်၍ ဖြစ်စေ၊ ရှေ့က မားမားမတ်မတ် ရပ်၍ တောင်းဆိုခဲ့သော သမီးတော် ဖြစ်သည်။

နန်းတော်အတွင်းရှိ အမှုကိစ္စ ဟူသမျှကို တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းပေး ခဲ့သူမှာလည်း အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးပင် ဖြစ်သည်။

အင်အားစိုက်စာကိုလည်း သမီးတော် ၄ ပါးအနက် အရှင်ထိပ်စုမြတ် ဖုရားကလေး တစ်ပါးသာလျှင် ကြီးကြီးစားစားနှင့် စိတ်ဝင်စားစွာ သင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့သည်ဟု ဖခမည်းတော် သီပေါမင်းက ကောက် ချက် ချခြင်းခံရသော သမီးတော် တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထ သမီးတော်၏ အင်္ဂလိပ်စာ လက်ရေးမူများကို အခွန်ဝန်
၏ စာတွဲများတွင် ထိန်းသိမ်းထားသည်။

အရှင် နှစ်ပါးနှင့်တကွ မိသားစု အားလုံး၏ ကျန်းမာရေးကို
လည်း သူကပင် တာဝန်ယူ ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးခဲ့သည်။

အစ်မတော် နှစ်ပါး ဖြစ်တော်မူကြသည့် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား
ကြီးနှင့် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလတ်တို့ အိမ်ထောင်ပြုသွားပြီး နောက်
ပိုင်းမှာလည်း နန်းတော် တစ်ခုလုံး၏ ဝေယျာဝစ္စ အားလုံးကို သူက
တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့ရသည်။

အထူးသဖြင့် အစ်မတော် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားမှာ စိတ်အား
ငယ်တတ်၍ ကိုယ်ဖိရင်ဖိ တာဝန်ယူ စောင့်ရှောက်ပေးနေရသူ ဖြစ်ခဲ့
သည်။

သီပေါဘုရင် နတ်ရွာစံတော်မူ၍ ရတနာဂီရိမြို့မှ ထွက်ခွာခါနီး
ရသင့် ရထိုက်သော အခွင့်အရေးများ။

တိုက်ယူသင့် တိုက်ယူထိုက်သော အခွင့်အရေးများ အားလုံးကို
မယ်တော် စုဖုရားလတ်နှင့်အတူ လက်တွဲ၍ လက်ထောက် အခွန်ဝန်
ဆာခေါလ်ကာကို အရေးဆိုခဲ့သေးသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဘုရင်ခံချုပ်နှင့် မြန်မာပြည် ဒုတိယ ဘုရင်ခံ
အထိပင် ကြေးနန်းရိုက်၍ ဖခမည်းတော်၏ ရုပ်ကလပ်တော်ကို မိသား
စုနှင့် တစ်ပါတည်း ရန်ကုန်သို့ သယ်ယူရန် အရေးယူ တောင်းဆိုခဲ့
သည်။

အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့က လုံးဝ ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။

သို့သော် တောင်းဆိုရမည့် တာဝန်မှာ မိသားစု၏ လုပ်သင့်
လုပ်ထိုက်သော အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်၍ စုဖုရားလတ်နှင့် စတုတ္ထ သမီး
တော် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးတို့က တောင်းဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်
သည်။

မိန်းမသားများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ထိုအချိန် ကာလက ထိပ်
တန်း နယ်ချဲ့ လက်နက်နိုင်ငံကြီး ဖြစ်သည့် ဗြိတိသျှ အစိုးရကို

အလောင်းဘုရား အနွယ်တော်များပီပီ ရဲရဲတင်းတင်း အရေးဆိုဝံ့ခဲ့ကြ သည်မှာ သဘာဝကျ၍ ချီးကျူးလေးစား ထိုက်ပေသည်။

ရန်ကုန် ပြန်လာပြီး နောက်ပိုင်း စတုတ္ထ သမီးတော် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးသည် မယ်တော် စုဖုရားလတ်နှင့်ပင် အတူ နေထိုင်ခဲ့သည်။

(၁၉၂၁) ခုနှစ်တွင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးသည် ကိုကိုနိုင်ဆို သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မယ်တော် စုဖုရားလတ်၏ သဘောတူညီချက်အရ မင်းခန်းမင်းနားဖြင့် စုလျားရစ်ပတ်စေခဲ့သည်။

ကိုကိုနိုင်သည် ရဟန်း လူထွက်ဖြစ်ပြီး ပါဠိစာပေများကို အိန္ဒိယ ၌ ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးတွင် သားတော် ၄ ပါးနှင့် သမီးတော် ၂ ပါး ထွန်းကားခဲ့သည်။

သားတော် အကြီးဆုံးမှာ တော်ဘုရားကြီး (၁၉၄၈) ခုနှစ်က ကွန်မြူနစ် သောင်းကျန်းသူများ ပစ်ခတ်သော ကျည်ဆံဖြင့် ကွယ်လွန် ခဲ့ရသည်။

ဒုတိယ သားတော် တော်ဘုရားမှာ အထက် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း နှမဝမ်းကွဲတော်သူ ထိပ်စုကြီးဖုရားနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။

တတိယ သားတော် တော်ဘုရားငယ်မှာ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။

စတုတ္ထ သားတော်မှာ တော်ဘုရားကလေး (ခေါ်) ဦးအောင်ဇေ ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထ သမီးတော်၏ စတုတ္ထ သားတော် ဖြစ်၍လား မသိ၊ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးကို တက်တက်ကြွကြွ လုပ်လာသူ ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထ သမီးတော် အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးမှ ဖွားမြင်ခဲ့ သော သမီးတော် နှစ်ပါးတို့မှာ (၁၉၂၂) ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်သော ထိပ် စုဖုရားကြီးနှင့် (၁၉၂၇) ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်သော ထိပ်စုဖုရားထွေး တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ထိပ်စုဖုရားကြီးမှာ ပန်းချီ အနုပညာရှင် တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ထိပ်စု ဖုရားထွေးမှာ ရေကူးချန်ပီယံ၊ ဒုတိယ မယ်ဗမာနှင့် အမျိုးသား ကိုယ် လက်ကြံ့ခိုင်ရေး ကောင်စီ အမျိုးသား စည်းရုံးရေးမှူး အဖြစ် ထိုခေတ် က နာမည်ကြီး လူသိများခဲ့သည်။

မန္တလေး၌ ခေတ္တ နေခွင့်ရသည့် အချိန်ကာလတွင် စတုတ္ထ သမီးတော် အရှင် ထိပ်စုမြတ်ဖုရား ကလေးသည် အင်္ဂလိပ် အစိုးရက ကန့်ကွက်ထားသည့် ကြားထဲကပင် စတုတ္ထ သမီးတော်၏ အရေးတော် ပုံ စာတမ်းကို ကိုယ်တိုင် ရေးသား ထုတ်ဝေသည် သာမက၊

ထိုစဉ်က ရှိခဲ့သည့် နိုင်ငံပေါင်းစုံ သမဂ္ဂ (League of Nations) ဝယ်ခေတ် ကုလသမဂ္ဂ (United Nations) အထိ ပေးပို့ခဲ့သောကြောင့် မော်လမြိုင်သို့ အကျယ်ချုပ်ဖြင့် အပို့ ခံတော်မူ ရပြီး အကျယ်ချုပ်ဖြင့်ပင် ၁၉၃၆ ခုနှစ် မတ် ၃ ရက်၊ သက်တော် ၄၈ နှစ်တွင် နတ်ရွာစံတော်မူခဲ့သည်။

နယ်ချဲ့ကို ဒူးမထောက် အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးခဲ့သည့် မိဖုရား ခေါင်ကြီး စုဖုရားလတ်၏ သမီးတော် ပီသသူ၊ စတုတ္ထ သမီးတော် နတ်ရွာစံတော်မူခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ရဲရဲတောက် စတုတ္ထ သမီးတော် ၏ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် အမျိုးသားလက္ခဏာ အထိမ်းအမှတ် ဖြစ်သော စတုတ္ထ သမီးတော် အရေးတော်ပုံ စာတမ်းသည်ကား ယနေ့ မြန်မာ့သမိုင်း သုတေသီများနှင့် မျိုးချစ်ပြည်ချစ် မြန်မာရဟန်း ရှင်လူ ပြည်သူများအတွက် ဂုဏ်ယူ လေးစားအပ်သည့် အထောက်အထား ဖြစ်သည်။

*

ဘုံသောမုရတနာဂီရိကိုပြတ်၍ရန်ကုန်သို့စာတစ်စောင်

ရက်စွဲ၊ ၁၆-၁-၉၇

မဏိကရောင်ဆီဒီရလီ

ဘီဒီအျာ(လ်) အမှတ် (၆၈)

အခန်းအမှတ် (၅၄)၊ ဒုတိယထပ်

ဝါလီ၊ ဘုံသောမြို့ ၄၀၀၁၈။

ခင်မင်ရသော သူငယ်ချင်း အေးသိန်း

ခင်ဗျားရဲ့ စာအုပ်ကို ရပါတယ်။ ပရာကစ် (PRAKASH JADHAV) ဆီ ရေးတဲ့ စာမှာ ပါတဲ့ ကောင်းသတင်းတွေလည်း သိရပါတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ခင်ဗျားကို သင်္ဘောပေါ်မှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်နိုင်ဖို့ အစွမ်းသတ္တိနဲ့ ခွန်အားတွေ ပေးသနားပါလိမ့်မယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ပင်လယ်ခေါင်ခေါင်မှာ ဘေးအန္တရာယ်တွေ ရင်ဆိုင်ရတာ လည်း ရှိမပေါ့။

ဒါပေမဲ့ ရဲစွမ်း သတ္တိနဲ့ အကြမ်းတမ်းဆုံး အလုပ်တွေကို ကျော် လွှားပြီး ဘေးအန္တရာယ် အသွယ်သွယ်ကို လွန်မြောက်ပါလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားက ခင်ဗျားကို ကောင်းချီးပေးမှာပါ။

သင်္ဘောပေါ်က ခင်ဗျားရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တွေကိုလည်း မေတ္တာပို့လိုက်ပါ။ ကျွန်တော် ပြောရမှာ ဝမ်းနည်းတာက အိန္ဒိယကို ပထမဆုံးနဲ့ နောက်ဆုံး အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ ‘မူဆလင် ဘုရင်ကြီး’ (ရန်ကုန်

မြို့တွင် ကွယ်လွန်သွားသော အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံးဘုရင်ဖြစ်သော ဇေးရှင်ဘုရင်ကို ဆိုလိုပါသည်။ ကျွန်တော် ဇေးရှင်ဘုရင်အကြောင်းကို စာအုပ် တစ်အုပ် ရေးသားပြုစုလျက် ရှိရာ ဇေးရှား ဘုရင်နှင့် ပတ်သက်၍ ရနိုင်သမျှ စာအုပ် အားလုံးကို ကျွန်တော်အတွက် စုဆောင်း ရှာဖွေပေးရန် မေတ္တာ ရပ်ခံထားခဲ့၍ စာအုပ်များ မရသေးကြောင်း ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်။ - စာရေးသူ) အကြောင်း စာအုပ်ကို ရှာမတွေ့လိုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ မဟာဒူးရှားရဲ့ အကြောင်း စာအုပ်တွေကို တွေ့တွေ့ချင်း ခင်ဗျားဆီကို ပို့ပေးလိုက်ပါမယ်။

အခု ကျွန်တော် ဖတ်လိုက်ရတဲ့ အိန္ဒိယ သတင်းစာ တစ်စောင်ရဲ့ သတင်းတစ်ပုဒ်မှာ မဟာရာရှတြာ ပြည်နယ် (MAHARASHTRA) ဝန်ကြီးချုပ်က သီပေါဘုရင် နန်းတော်ကြီးကို မကြာခင် ဖြိုဖျက်တော့မယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ကြယ်ငါးပွင့် အဆင့်ရှိ ဟိုတယ်ကြီး တစ်ခု တည်ဆောက်တော့မယ့်အကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ မဟာရာရှတြပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် ‘ပရိကာရာအို’ (MR) (PREDHAKER RAO) က ဘုရင်နဲ့ မိဖုရားတို့ရဲ့ သင်္ချိုင်းဂူ တွေကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတော့မယ်။

ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်ဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အစစ်အမှန်ကို ကိုးကွယ်တဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ တကွ မြန်မာတွေ အားလုံး ဒီသတင်းကို သိအောင် လုပ်ဖို့ ကျွန်တော့် တာဝန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအရ အထွတ်အမြတ် ဖြစ်တဲ့ အဲဒီ ရတနာဂီရိက ဘုရင့်နန်းတော်ကို အစတုံး ပစ်မယ် အကုသိုလ် ကိစ္စကို အားလုံးက ဆန့်ကျင်သင့်ပါတယ်။ ဒီစာကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်တော်မူရာ နေ့အခါ သမယမှာ ရေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားက စာနယ်ဇင်း သမား တစ်ယောက် အနေနဲ့ ဒီစာကို မှတ်မှတ်ရရ ရှိပြီး ကျွန်တော့်ဆီ စာချက်ချင်း ပြန်ပါ။ သီပေါ နန်းတော်ကြီးအကြောင်း နောက်ထပ်ပြီး ခင်ဗျားဆီ စာရေးလိုက်ပါဦးမယ်။

အိန္ဒိယ အစိုးရကတော့ သီပေါဘုရင် နန်းတော်ကြီးကို ဖျက်ဆီးပြီး အဲဒီနေရာမှာ ကြယ်ငါးပွင့်အဆင့် ဟိုတယ်ကြီး ဆောက်ပစ်မှာ

သေချာတယ် ကိုအေးသိန်းရေ၊ ခင်ဗျားတော့ ဒီကိစ္စကို အခုက စ,လုပ်မှ ဖြစ်တော့မယ်။

ခင်ဗျားဟာ စာနယ်ဇင်းသမားကောင်း တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပြီး တရားသူကြီး တစ်ဦးရဲ့ သားလည်း ဟုတ်တယ်လေ။ တရားမျှတမှုနဲ့ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျား အဖေတို့ဟာ အိန္ဒိယ အစိုးရထံ ချက်ချင်း စာရေးပြီး သီပေါမင်း နန်းတော်ကြီးကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြမှာကို တားမြစ်ပေးဖို့ တိုက်တွန်းသင့်ပါတယ်။

ကျေးဇူးပြုလို့ ဒီသတင်းကို မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရဆီ ခင်ဗျား သဘောကနေ ကြေးနန်းပို့ပြီး အမြန်ဆုံး အသိပေးသင့်ပါတယ်။

အားလုံးကို မေတ္တာ ထားပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

သင့်ရဲ့ ခင်မင်ရတဲ့ မိတ်ဆွေ-

မဏိတရောင်ဆီဒါရာလီ

ကျွန်တော်သည် ‘ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ဘုံဘေမြို့မှ မိုင်ပေါင်း ၂၃၉ မိုင် ဝေးသော သီပေါမင်း၏ (၃၁) နှစ်ကျော် အိမ်နိမ့်စံ နေခဲ့ရသည့် ရတနာဂီရိသို့ ခဲရာခဲဆစ် သွားရောက်ခဲ့စဉ်က (ရတနာဂီရိမှ၊ သီပေါမင်း အမှတ်တရ စာအုပ်တွင် အသေးစိတ် ရေးသားထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။) အထက်ဖော်ပြပါ ကျွန်တော်ထံ ပေးပို့သော စာရေးသူ ဒါရာလီသည် ဘာသာပြန်အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ရဲအရာရှိဟောင်း ပင်စင်စား တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စာအရ ရတနာဂီရိတွင် သီပေါမင်း နေထိုင်ခဲ့သော နန်းတော်ကို မကြာမီအတွင်းမှ ကြယ်ငါးပွင့် အဆင့်ရှိသော ဟိုတယ်ကြီး တည်ဆောက်တော့မည်ဟု ကျွန်တော်မှ တစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များထံ အကြောင်း ကြားပေးပါရန် တိုက်တွန်းထားသော စာတစ်စောင် ဖြစ်ပါသည်။

နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်သည် သီပေါမင်းကို ၁၈၈၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၀) ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမှ ဖမ်းခေါ်လာစဉ်က မဒရပ်မြို့တွင် ခေတ္တထားပြီး ၁၈၈၆ ခု၊ ဧပြီလ ၁၆ ရက်ကျမှ ရတနာဂီရိသို့ တစ်သက်

တစ်ကျွန်း အကျယ်ချုပ်အဖြစ် ထားရှိရန် ခေါ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သီပေါမင်း မိသားစု ရတနာဂီရိ ရောက်ပြီးမှ ဤနန်းတော်ကို တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ရတနာဂီရိ ရောက်သွားချိန်တွင် သီပေါမင်း မိသားစု နေထိုင်ခဲ့သည့် နန်းတော်သည် နှစ်ပေါင်း (၈၀) ရှိပြီ ဖြစ်၍ ဟောင်းနွမ်း ပျက်စီးလျက် ရှိနေပါပြီ။ အိန္ဒိယ အစိုးရကလည်း ရှေးဟောင်း အဆောက်အအုံ တစ်ခုအနေဖြင့်သာ ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး ပြုပြင်မှုများ လုံးဝ မရှိဟု ဆိုရပါမည်။ ယခင်ကလည်း ဤနန်းတော်ကို ခရိုင်ဝန်ရုံးနှင့် စက်မှုလက်မှု ကျောင်းအဖြစ် ခေတ္တ ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။

သီပေါမင်း နေထိုင်ခဲ့သော နန်းတော်၏ ခြံဝင်းသည် စာရေးသူ ‘ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ’ စာအုပ်မှာ ရေးခဲ့သလို ရန်ကုန်တိုင်း အလုံမြို့နယ်ရှိ သခင်မြ ပန်းခြံလောက် အလျား၊ အနံ ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ယခုလည်း နန်းတော်၏ ညာဘက် ကွက်လပ်တွင် စက်မှုလက်မှု အင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းအဖြစ် ဖွင့်လှစ် ထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

မဟာရာဇာကြံ ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် ‘ပရိတာရာအို’က သီပေါမင်း နန်းတော်ကို ဖျက်ပြီး ကြယ်ငါးပွင့်အဆင့်ရှိ ဟိုတယ်ကြီးတစ်ခု တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်နေပြီဆိုသည် ‘ဒါရာလီ’၏ ပေးစာအရ သိရပါသည်။ စာရေးသူ ရတနာဂီရိမြို့သို့ ရောက်စဉ် စိတ်မကောင်းဖြစ်ပြီး အားမလို အားမရ ဖြစ်မိခဲ့သည့် အချက်တစ်ချက် ရှိပါသည်။ ယင်းမှာ သီပေါမင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀)ကျော် နေထိုင်ခဲ့သော နန်းတော်ဟောင်းကိစ္စ မဟုတ်ပါ။

သီပေါမင်းနှင့် စုဖုရားကလေးတို့၏ အစဉ်လျောင်းစက်လျက် ရှိသော အုတ်ဂူနေရာပင် ဖြစ်ပါသည်။ သီပေါမင်း အုတ်ဂူနှင့် ယှဉ်လျက် မြှုပ်နှံထားသော သမီးအကြီးဆုံး အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဖုရားကြီး (ဒေါ်တုတုအမေ) အုတ်ဂူမှာ အထဲတွင် ရုပ်အလောင်း မရှိပါ။ မီးရှို့သင်္ဂြိုဟ်ပြီး အရိုးပြာများကို အုတ်ဂူထဲတွင် သိမ်းထားရန် ရည်ရွယ်၍ အုတ်ဂူတည်

ဆောက်ထားခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အရိုးပြာကို အုတ်ဂူထဲတွင် သိမ်းဆည်းမထားခဲ့ဘဲ အိုးတစ်လုံးတွင် ထည့်၍ ရတနာဂီရိ အမျိုးသား ပြတိုက်တွင် ထားရှိခဲ့ပါသည်။ အုတ်ဂူအတွင်းတွင် ဗလာ ဖြစ်နေ၍ အလေးထားစရာ မလိုတော့ပါ။ အရှင် သီပေါမင်း အုတ်ဂူနှင့် ပတ်သက် ၍သာ အလေးထားစရာများ အချက်များစွာ ရှိပါသည်။

၁၉၁၉ ခုနှစ် အရှင်သီပေါမင်း ဘုရင်နှင့် စုဖုရားကလေး အလောင်းကို မြပ်နှံ ဂူသွင်းစဉ်က ဤနေရာသည် ရတနာဂီရိမြို့သူ မြို့သားများ မြှုပ်နှံရာ သင်္ချိုင်း နေရာ မဟုတ်ပါ။ သီးသန့် နေရာ တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ကွင်းပြင်ကျယ် နေရာ ကွက်လပ် တစ်ခုကို ရွေးချယ်ပြီး မြှုပ်နှံထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ စာအုပ်ရေးရန် ရတနာဂီရိမြို့သို့ သွားရောက်ချိန်တွင် ရတနာဂီရိမြို့ကို ခေတ်မီမြို့ပြအိမ်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေပါပြီ။ သီပေါမင်း အုတ်ဂူသည် တိုက်တာ အိမ်ရာ နောက်ဖေး လမ်းကြား နေရာတွင် ရောက်ရှိနေသည်ကို စိတ်မချမ်းသာစွာ တွေ့ရှိ ခဲ့ရပါသည်။ ဆောက်လုပ်ဆဲ၊ ဆောက်လုပ်ပြီး အဆောက်အအုံများမှ ထွက်ရှိသော သစ်တိုသစ်စများနှင့် ငြမ်းဆင်သော ဝါးလုံးများမှာ သီပေါ မင်း၏ အုတ်ဂူ ခြံစည်းရိုး အတွင်းအပြင် စုပုံပြည့်နှက်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ (ဓာတ်ပုံများကို ကြည့်ပါ။)

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံမှ နောက်ဆုံး ဘုရင်ဖြစ်သော အရှင် သီပေါဘုရင်၏ အုတ်ဂူသည် ချောင်ကြိုချောင်ကြား အဆောက်အအုံများ ၏ နောက်ဖေးလမ်းကြားတွင် ရောက်ရှိလျက်ရှိရာ မကြာမီ နှစ်အတွင်း မှာပင် လုံးဝ ပျက်စီး ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် မတူသော အချက် တစ်ခုကို တင်ပြရလျှင် နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ် အစိုးရ သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး မဂိုဘုရင် ဖြစ်သော ‘မဟာဒူးရှား ဇေးရှားဘုရင်’ကို မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့တွင် အကျယ်ချုပ် ဖမ်းထား ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင်ဖြစ်သော သီပေါမင်းကို အိန္ဒိယ နိုင်ငံရှိ မဒရပ်မှ တစ်ဆင့် ရတနာဂီရိတွင် အကျယ်ချုပ် ဖမ်းဆီးချုပ် နှောင်ထားခဲ့ပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံး ဘုရင် ဖြစ်သော ဇမ္ဗူဒိယ
ဘုရင်၏ အုတ်ဂူ မှာ မူဆလင်များ ဝတ်ပြုရာ ကျောင်းတော်ဝင်းအဖြစ်
ပြုလုပ် ထားရှိ၍ အိန္ဒိယတော်ဝင်အဖြစ်အား ချမ်းစွာ အိပ်စက် အနားယူလျက်
ရှိသည်။

‘ဇမ္ဗူဒိယ ဘုရင်’ သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် အချုပ်အနှောင်ဖြင့်
နေခဲ့ရစဉ်က တရားအားထုတ် ကျင့်ကြံ၍ သူတော်စင် တစ်ယောက်
ဖြစ်သွားသည်ဟု မူဆလင် ဘာသာဝင်များက ယူဆထားခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဇမ္ဗူဒိယဘုရင်၏ အုတ်ဂူသည် MORTUARY
TEMPLE အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၍ မြန်မာနိုင်ငံရှိ မူဆလင် ဘာသာ
ဝင်များက အထွတ်အမြတ် ထားရှိရာ ဘုရားဝတ်ပြု ကျောင်းတော်
တစ်ခု အဖြစ် တည်ရှိနေပါသည်။ နိုင်ငံခြားမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်
ရေး အလည်အပတ် လာကြသည့် မူဆလင် ဘာသာဝင်နိုင်ငံ အကြီး
အကဲများပင်လျှင် လာရောက် ဂါရဝပြုလျက် ရှိကြသည်။

ယခင်က ‘စီဒါလ်ဘဇာရဒ်’ ခေါ်တွင်ခဲ့သော လမ်းကိုပင် ‘ဇမ္ဗူ
ဒိယဘုရင်’ အား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ‘ဇမ္ဗူဒိယလမ်း’ ဟု အမည်ခေါ်
တွင်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ အစိုးရ အဆက်ဆက်နှင့် မူဆလင် ဘာသာဝင်
များက ဇမ္ဗူဒိယဘုရင်၏ အုတ်ဂူနှင့် ဝတ်ပြု ကျောင်းပရိဂုဏ်ကို ပြုပြင်
မွမ်းမံခြင်း၊ အုတ်ဂူကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ပြုပြင်လျက် ရှိသည်မှာ
ယခုထက် တိုင်အောင်ပင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရသည် အိမ်နီးချင်းကောင်း ပီသစွာဖြင့်
နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ ယဉ်ကျေးမှုများ မတူညီစေကာမူ အသိ
အမှတ်ပြု လေးစားခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းမျိုးကို အိန္ဒိယ အစိုးရကလည်း
အတုယူဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု စာရေးသူ ပြောကြားလိုပါသည်။

လက်ရှိ အနေအထားအရ မြန်မာနိုင်ငံမှ နောက်ဆုံး ဘုရင်
ဖြစ်သော သီပေါမင်း၏ အုတ်ဂူထဲတွင် သီပေါမင်း၏ ခေါင်းနှင့် အရှင်
ထိပ်စုမြတ်ဖုရားလေး၏ ခေါင်းတို့ကို အိမ်နိုင်ငံသို့ ပြန်လည် ယူဆောင်

ရန် အခြေအနေက တောင်းဆိုလျက် ရှိနေသည်ကို စာရေးသူ မြင်မိပါသည်။

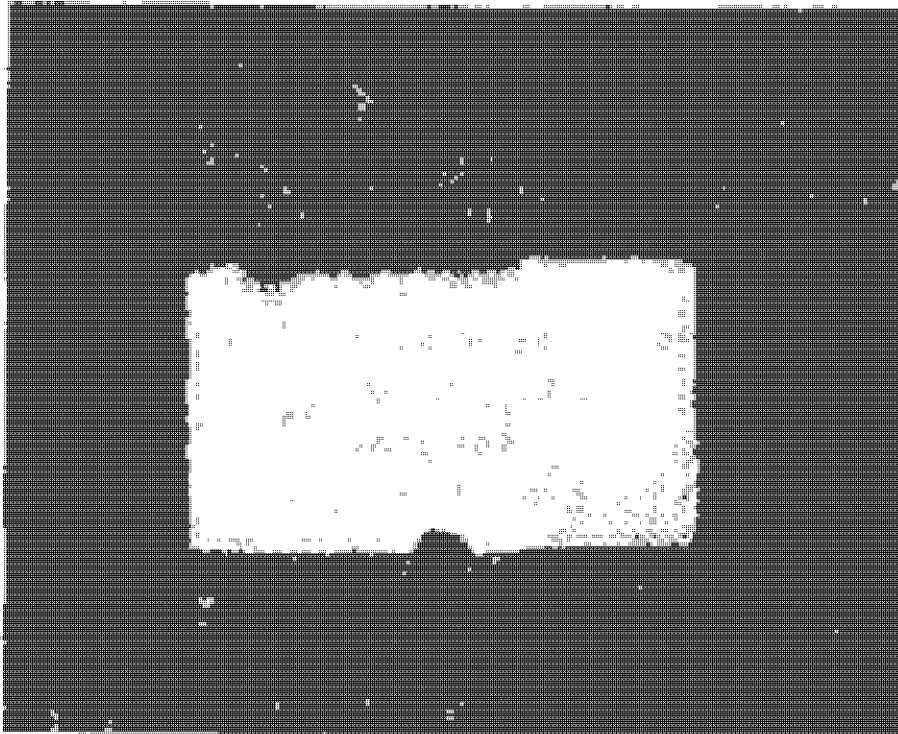
ကြီးနိုင်ငယ်ညဉ့် နယ်ချဲ့ အင်အားကြီး နိုင်ငံများသည် နိုင်ငံငယ် တစ်နိုင်ငံ အပေါ် နိုင်ငံထက်စီးနင်း ပြုမူကျင့်ကြံ ကျူးကျော်နယ်ချဲ့ လာပြီး ယင်းနိုင်ငံ၏ အဖိုးတန် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို ‘အောင်ပွဲခံ အမှတ်တရ ပစ္စည်းများ’ အဖြစ် ယူဆောင်သွားခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူများ၏ အဓိပတိအဖြစ် ထားရှိသော မင်းနှင့် မိဖုရား မိသားစုများကို မလေးမခန့် ပြုမူဆက်ဆံခြင်း၊ ဖမ်းဆီးသွားခြင်း၊ နန်းတွင်း အဖိုးတန် ပစ္စည်းများကို စာရင်း ဖျောက်ပစ်ခြင်း၊ မိမိနိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက် အသက်စွန့်၍ တော်လှန်သော သူရဲကောင်းများကို လူဆိုး သူခိုး ဓားပြအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းများသည် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် အထင်ရှား တွေ့နိုင်ပါသည်။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် သူများနိုင်ငံတွင် ကွယ်လွန်သွားရသော အမိနိုင်ငံမှ တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်များနှင့် နန်းကျဘုရင်များ၏ အလောင်းကို မိမိနိုင်ငံသို့ ပြန်လည် သယ်ဆောင်ပြီး မိမိနိုင်ငံ၊ မိမိလူမျိုးတို့က သိဒ္ဓိပြန်တင်သော သာဓကများ အထင်အရှား ရှိပါသည်။

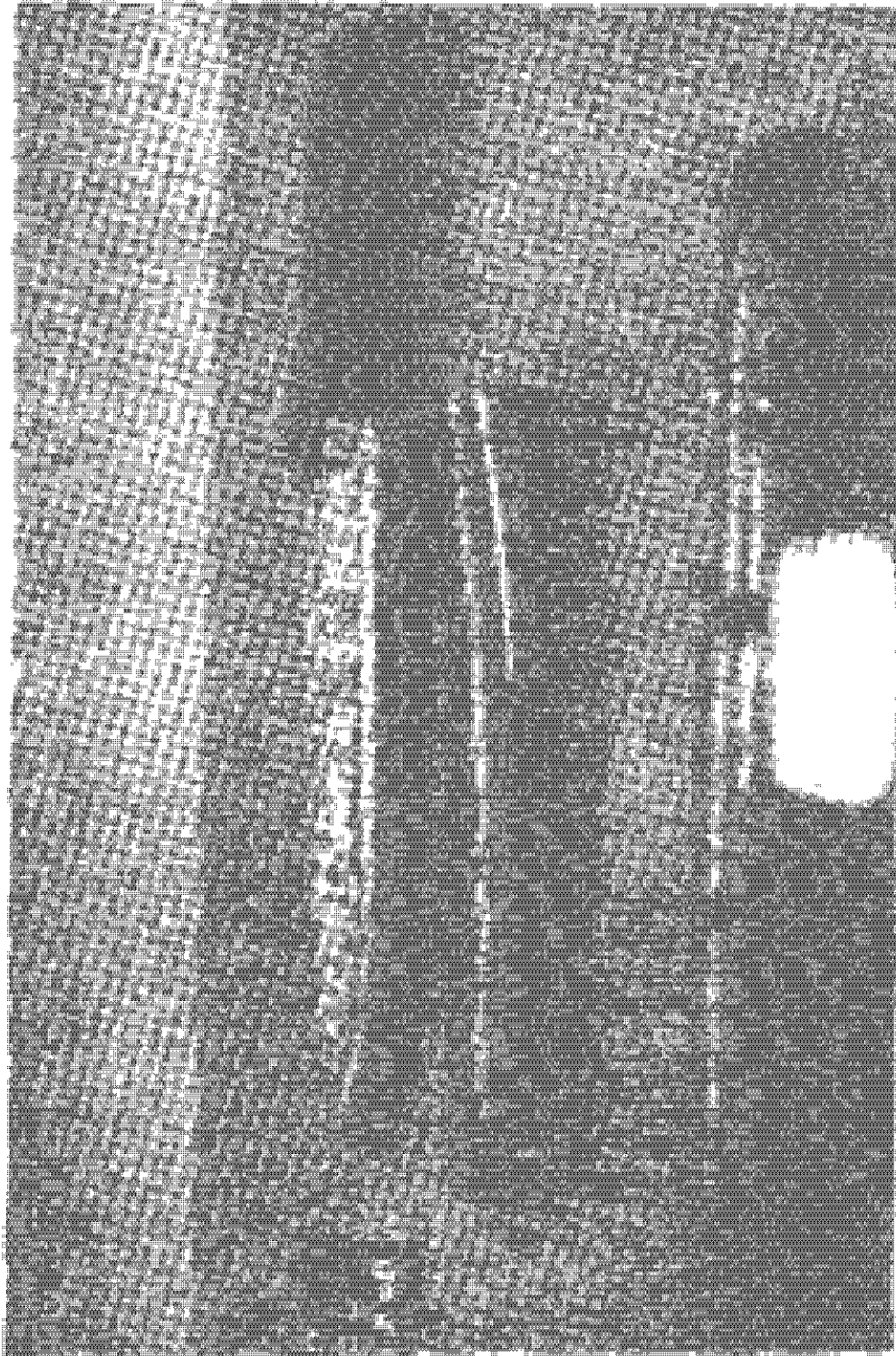
သာဓက အချို့ကို ကောက်နုတ်၍ ပြရလျှင် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၄၂၉ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့က ပြင်သစ်နိုင်ငံကို ကျူးကျော် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်စဉ်က အမိနိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက် တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော ပြင်သစ် သူရဲကောင်းမလေး ‘ဂျူး’ (CAREER OF JOAN OF ARC 1429-31) သည် မိမိနိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက် အသက်ကို စွန့်၍ တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပေသည်။ သူရဲကောင်းမလေး ‘ဂျူး’အား အင်္ဂလိပ်တို့က ဖမ်းဆီးရမိသောအခါ မြို့လယ်ရှိ လူမြင်သူမြင်ဈေးတွင် ကားစင် တင်ပြီး မီးရှို့ သတ်ပစ်ခဲ့ကြပါသည်။

အင်္ဂလိပ်တို့သည် ဤကဲ့သို့ ယောက်ျားများမှ လုပ်နိုင်သော အလုပ်၊ ယောက်ျားများထက် ရဲရင့်သော အမျိုးသမီး တစ်ဦးသည် လူစင်စစ် မဖြစ်နိုင်။ စုန်းမ တစ်ယောက်သာ ဖြစ်ရမည်ဟု သွားပုပ်လေလွင့် အဖြစ် ပြောကြားခဲ့သည်။

၃။ အရှင်ထိပ်စုမြတ်ဘုရားကြီး အုတ်ဂူ။
(သီပေါမင်း၏ မြေ မြစ်များသည် မြန်မာစာ လုံးဝ မတတ်၍
အုတ်ဂူကမ္ဘည်းစာကို ပြောင်းပြန် ကပ်ထားကြသည်။)

၄။ ဘုံဆေးမြို့ **Prince of Wales** ပြတိုက်တွင် ပြသထားသော
မြန်မာဓား တစ်ချောင်း။

သူ ကွယ်လွန်ပြီး နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ ကျော် ကြာပြီးမှ ပြင်သစ် လူမျိုးများက ‘ဂျူး’သည် အင်္ဂလိပ်တို့ ပြောသလို စုန်းမ တစ်ယောက် မဟုတ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက် ဘာသာရေး ခံယူချက်ဖြင့် အသက် စွန့်သွားသော သူရဲကောင်း အမျိုးသမီး တစ်ယောက်သာ ဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ် ပြုပြီး သူတော်စင် SAINT ဘွဲ့ကို ပေးခဲ့ သည်။ မြို့လယ်ခေါင်တွင် မြင်းစီးပြီး ဓားကိုင်လျက် ကြေးရုပ် ထုလုပ် ထားခဲ့သည်။

အလားတူ သက္ကရာဇ် ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ နပိုလီယံသည် အင်္ဂလိပ်တို့ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ပြီး ဖမ်းဆီးရမိသောအခါ ‘စိန့်ဟယ်လီနာကျွန်း’ တွင် တစ်ကျွန်း ပို့ထားခံခဲ့ရသည်။ ယင်းကျွန်း မှာပင် နပိုလီယံ ကွယ်လွန်ပြီး နှစ်အတော်ကြာမှ သူ၏ အလောင်းကို ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ ယူဆောင်လာပြီး တခမ်းတနားဖြင့် သဂြိုဟ်ခဲ့ကြ သည်။ ပြင်သစ်လူမျိုးများ၏ အာဇာနည်အဖြစ် တစ်နိုင်ငံလုံးမှ အသိ အမှတ်ပြု လေးစားခြင်း ခံလာရသည်။

မကြာသေးမီ လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခုမှာ ရုရှားနိုင်ငံမှ စတာ လင်၏ အလောင်းကို အာဇာနည် သူရဲကောင်း ဗိမာန်မှ အကြောင်း အမျိုးမျိုးပြုပြီး ဖယ်ရှားပစ်လိုက်သော်လည်း သူ၏ မွေးရာ ဇာတိမြို့ ကလေးသို့ ယူဆောင်သွားကြပြီး သူ့ကို ကြည်ညိုသူများက တခမ်းတနား ဖြင့် ပြန်လည် မြှုပ်နှံခဲ့ကြပါသည်။

အလားတူ ရုရှားနိုင်ငံတွင် သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်စနစ်ဖြင့် နောက် ဆုံး အုပ်စိုးခဲ့သော ဒုတိယမြောက် ဇာနီကိုလပ်ဘုရင်နှင့် မိသားစုများ အား ဘော်ရီလ်ဗစ်များ အာဏာရလာသောအခါ ၁၉၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၁၇) ရက်နေ့တွင် ကွပ်မျက်-ကွန်မြူနစ် ပြိုကွဲသွားပြီး နောက်ပိုင်း သူတော်စင် တစ်ဦး အဖြစ် ရုရှား ‘အော်သိုဒေါ်ခရစ်ယန်ဂိုဏ်း’က အသိအမှတ် ပြုခဲ့ကြသည်။ ဇာဘုရင်နှင့် မိသားစုများ၏ အရိုးများကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဘုရင်သင်္ချိုင်းမှာ မြှုပ်နှံရန် ကြိုးစားလျက် ရှိကြသည်ဟု သတင်း ရရှိထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနည်းတူစွာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ နန်းစွန့်ဘုရင် ဝေလမင်းသား သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။ သူ၏အလောင်းကို ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ သယ်ဆောင်ပြီး အင်္ဂလန်နိုင်ငံ နန်းစဉ် နန်းဆက်များ မြှုပ်နှံသော သင်္ချိုင်းမှာပင် မြှုပ်နှံခဲ့ကြပါသည်။ သူ၏ ချစ်ဇနီး ကချေ သည်မကိုပင်လျှင် အင်္ဂလန်သို့ ယူဆောင်ပြီး ဝေလမင်းသား၏ အုတ်ဂူ ဆေးနားတွင် ယှဉ်လျက် မြှုပ်နှံ ထားရှိပါသည်။

၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သော စုဖုရားကလေး အလောင်းနှင့် ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သော သီပေါမင်း၏ အလောင်းနှစ်ခုကို စုဖုရားလတ်သည် ရိုးရိုးသစ်သားခေါင်းတစ်ထပ်တည်းဖြင့် ပြုလုပ် ထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ အတွင်းမှ သံဖြူခေါင်း တစ်ထပ်ခံပြီး အပြင်မှ သစ်သားခေါင်း တစ်ထပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားခဲ့ပါသည်။ မိုးလုံ လေလုံ ဖြစ်၍ အရိုးစုများမှာ လုံးဝ ပျက်စီးနိုင်စရာ အကြောင်း မရှိပါ။

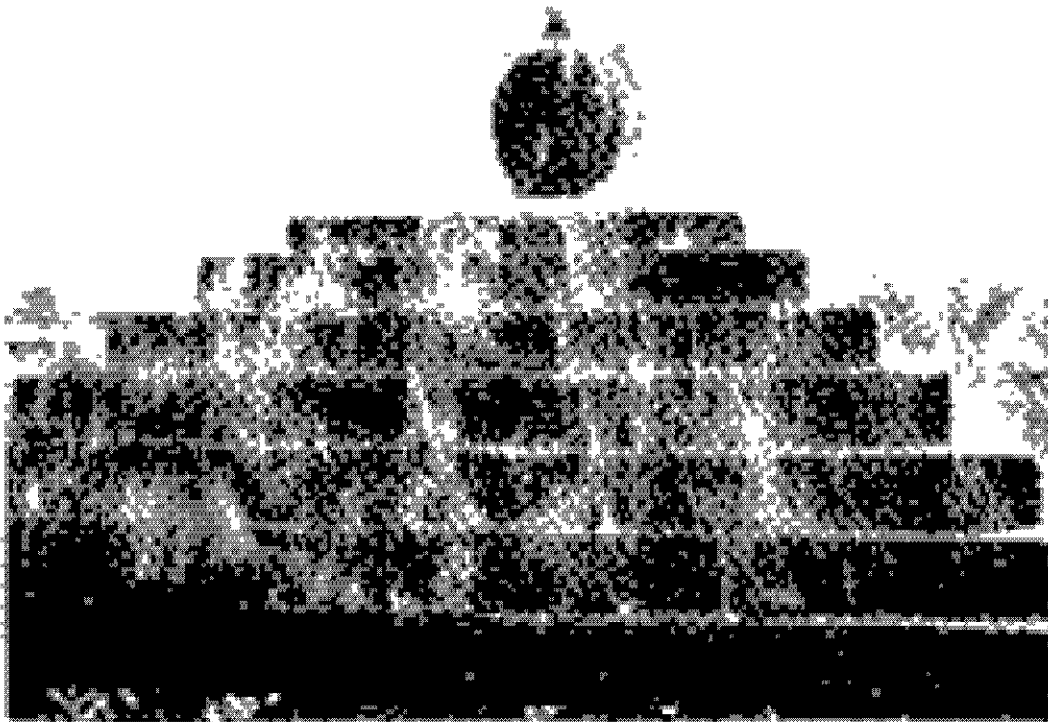
မြန်မာနိုင်ငံမှ ကုန်းဘောင် မင်းဆက်၏ နောက်ဆုံး ဘုရင် ဖြစ်သော သီပေါမင်းနှင့် စုဖုရား ကလေးတို့၏ ခေါင်းကို သမိုင်း တစ်ခု အဖြစ် ကျန်ရစ်အောင် စီစဉ် ဆောင်ရွက်မှသာ မြန်မာလူမျိုးများ၏ အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်နှင့် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် မည်မျှ ထက်သန်ကြောင်း ကမ္ဘာ့အလယ် ပြဿရာလည်း ရောက်ပေမည်။

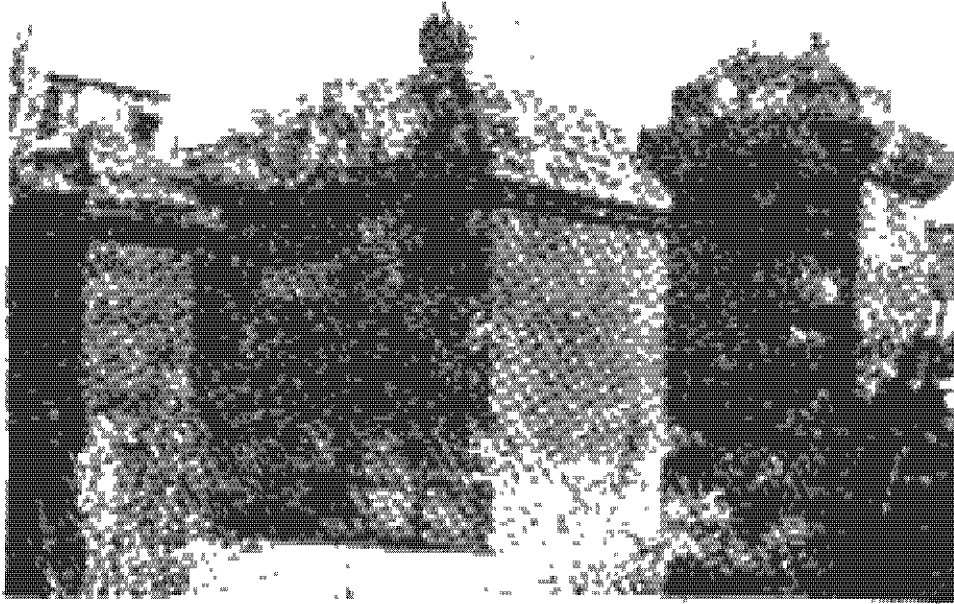
နယ်ချဲ့ ဗြိတိသျှ လူမျိုးမှသာ အမျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှိသည်။ မဟုတ်၊ မြန်မာလူမျိုးများက ထို့ထက်ပင် ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေး မှုများကို တန်ဖိုးထားတတ်ကြောင်း ပြဿရာလည်း ရောက်ပေလိမ့် မည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ နန်းစွန့်ဘုရင် ဝေလမင်းသားနှင့် နှစ်လင်ကွာ ကချေသည်တို့၏ အလောင်းများကိုပင်လျှင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ ယူဆောင် ပြီး မင်းညီမင်းသားများ သင်္ချိုင်းတွင် မြှုပ်နှံပြသခဲ့လျှင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဘုရင်စစ်၊ မိဖုရားစစ်ကို မန္တလေး နန်းတွင်းရှိ မင်းတုန်းမင်း၏ အုတ်ဂူ ဆေးနားတွင် သယ်ဆောင်ပြီး မမြှုပ်နှံနိုင်စရာ အကြောင်း မရှိဟု ထင်မြင်ပါသည်။

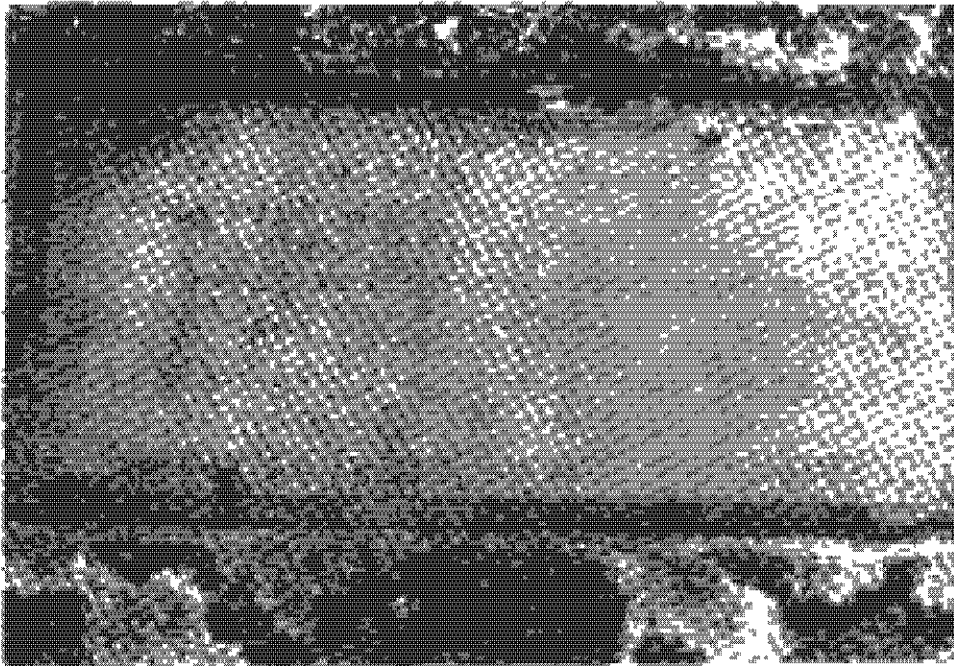

၁။ အရှင်သီပေါမင်း အုတ်ဂူ

၂။ သီပေါမင်း၏ အစဉ် လျောင်းစက်တော်မူရာ အုတ်ဂူနှင့် ကမ္မည်းစာ

ရတနာဂီရိမှ သီပေါမင်း အမှတ်တရ

၁၉၅

သို့မှသာ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် သမိုင်းပေးတာဝန်
အရ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုး၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို တာဝန်ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်
နိုင်ခဲ့ကြောင်း သမိုင်းမှတ်တိုင် ကျန်ရစ်ခဲ့ပေလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

အေးသိန်း

အေးသိန်း

ရတနာဂိရိမှ သီပေါမင်းအမှတ်တရ

သီပေါမင်း

